

BOLETÍN OFICIAL DO PARLAMENTO DE GALICIA

XII lexislatura
Número 182
2 de abril de 2025

Fascículo 1

SUMARIO

1. Procedementos parlamentarios

1.1. Procedementos de natureza normativa

1.1.1. Normas aprobadas

1.1.1.1. Leis

■ Lei para o desenvolvemento e o impulso da intelixencia artificial en Galicia

[75993](#)

1.3. Procedementos de control e impulso

1.3.5. Mocións

1.3.5.1. Mocións presentadas

Admisión a trámite, traslado á Xunta de Portavoces e publicación

■ 22498 (12/MOC-000056)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla

Sobre o tratamento en réxime residencial das persoas con doenzas psiquiátricas (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 1280, publicada no BOPG núm. 12f1, do 17 de abril de 2024, e debatida na sesión plenaria do 25 de marzo de 2025.)

[76099](#)

■ 22527 (12/MOC-000057)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Carreira Pazos, Iria

Sobre a situación das listas de espera hospitalarias do Servizo Galego de Saúde (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 18909, publicada no BOPG núm. 153f2, do 6 de febreiro de 2025, e debatida na sesión plenaria do día 25 de marzo de 2024.)

[76101](#)

■ 22556 (12/MOC-000058)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia

Sobre as previsións do Goberno galego respecto do desenvolvemento do plan estratéxico que dispón a Lei de servizos sociais de Galicia (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 21036, publicada no BOPG núm. 171f1, do 12 de marzo de 2025, e debatida na sesión plenaria do día 25 de marzo de 2025.)

[76103](#)

1.3.6. Proposicións non de lei

1.3.6.1. Proposicións non de lei en Pleno

1.3.6.1.1. Proposicións presentadas

Admisión a trámite polo procedemento de urxencia e publicación

■ 22506 (12/PNP-001817)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Grueira Fernández, Nicole e 9 máis

Sobre a demanda que a Xunta de Galicia debe dirixir ao Goberno central e a proposta de resolución que se presenta en relación coa rebaixa do nivel de protección do lobo

[76105](#)**I 22535 (12/PNP-001824)**

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Vázquez Suárez, Cecilia e 14 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego e a proposta de resolución que se presenta en relación co 150º aniversario do lanzamento do globo de Betanzos e a incoación do procedemento para declaralo ben de interese cultural

[76108](#)**I 22557 (12/PNP-001827)**

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Fernández Rosende, Jesús María e 14 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe demandar ao Goberno central co fin de que promova un cambio, en consenso co sector, da normativa estatal respecto do uso de medicamentos veterinarios

[76111](#)**I 22589 (12/PNP-001832)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Pontón Mondelo, Ana Belén e 24 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha ante o estado do edificio do Hospital Materno-Infantil de Ourense

[76116](#)**I 22601 (12/PNP-001834)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Pontón Mondelo, Ana Belén e 24 máis

Sobre a proposta de resolución que se presenta co fin de adoptar un acordo para fomentar unha alimentación sustentable, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria

[76122](#)**Admisión a trámite e publicación****I 22160 (12/PNP-001785)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e Fernández Davila, María Cristina

Sobre as demandas dirixidas á Xunta de Galicia verbo do fomento do consumo de froita fresca, castañas e leite líquido entre o alumnado dos centros educativos públicos

[76133](#)**I 22171 (12/PNP-001786)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Vidal Lamas, Sonia e 2 máis

Sobre as medidas que debe pór en marcha a Xunta de Galicia para impulsar o sector ovino e revalorizar os seus produtos, como é a la

[76136](#)**I 22197 (12/PNP-001787)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Davila, María Cristina e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego co obxecto de incluír nas etapas obrigatorias do ensino a materia de Educación Sexual Integral

[76139](#)**I 22213 (12/PNP-001788)**

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e Longueira Castro, Silvia

Sobre as accións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha co obxectivo de mellorar o apoio aos investigadores na etapa de doutoramento

[76144](#)**I 22228 (12/PNP-001789)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e 4 máis

Sobre a información que debe publicar a Xunta de Galicia en relación coa declaración de impacto ambiental favorable á macrocelulosa de Altri

[76147](#)**I 22256 (12/PNP-001792)**

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe impulsar para a dinamización da lectura e da edición en lingua galega

[76152](#)**I 22265 (12/PNP-001793)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Fernández Gómez, Alexandra

Sobre as medidas que debe adoptar o Goberno galego no que atinxe ao incremento do prezo das prazas das residencias privadas de maiores

[76155](#)**I 22293 (12/PNP-001794)**

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e Iglesias Rey, Patricia

Sobre a demanda á Xunta de Galicia de iniciativas fronte aos problemas de remuda xeracional no sector turístico

[76158](#)**I 22301 (12/PNP-001795)**

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Espinosa Mangana, María Elena e 3 máis

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar a cabo respecto da desestimación da candidatura de Vigo como sede do Mundial de Fútbol 2030

[76160](#)**I 22306 (12/PNP-001796)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Tabarés Pérez-Piñeiro, Iago

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co fin de que informe verbo das queixas recollidas pola Oficina para a Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos e das medidas adoptadas ao respecto

[76165](#)

I 22312 (12/PNP-001797)**Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego****Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis**

Sobre a demanda ao Goberno galego da elaboración de informes periódicos relativos á evolución e ás repercusións do cambio climático en Galicia

[76168](#)**I 22330 (12/PNP-001798)****Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego****Presas Bergantiños, Noa Olalla e Fernández Alfonso, Ramón Tomás**

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación na Cámara dun informe respecto da evolución da súa capacidade fiscal nos últimos cinco anos

[76171](#)**I 22338 (12/PNP-001799)****Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego****Castro García, Daniel e 2 máis**

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe adoptar co obxectivo de mellorar a situación da sanidade pública na comarca da Mariña

[76175](#)**I 22343 (12/PNP-001800)****Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego****Presas Bergantiños, Noa Olalla e 2 máis**

Sobre as afirmacións do presidente da Xunta de Galicia e as actuacións que debe levar adiante o Goberno galego verbo das obras de renovación da unidade de coidados intensivos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense

[76179](#)**I 22351 (12/PNP-001801)****Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego****Presas Bergantiños, Noa Olalla e 3 máis**

Sobre a reorganización dos servizos sanitarios na cidade de Ourense, especialmente os referidos á saúde mental, derivada do peche do Centro de Saúde Nóvoa Santos para construír o Centro Integral de Saúde

[76183](#)**I 22362 (12/PNP-001802)****Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia****Iglesias Rey, Patricia e 2 máis**

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que atenda as solicitudes formuladas pola comunidade educativa do IES de Cacheiras, do concello de Teo, para a ampliación das instalacións deste centro

[76188](#)**I 22368 (12/PNP-001803)****Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia****Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto**

Sobre as medidas que o Goberno galego debe adoptar para apoiar o sector da dobraxe en Galicia

[76191](#)**I 22376 (12/PNP-001804)****Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego**

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia da creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía

[76195](#)

I 22382 (12/PNP-001805)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e Iglesias Rey, Patricia

Sobre as accións que debe pór en marcha a Xunta de Galicia co obxectivo de fomentar o acceso das mulleres aos corpos da Policía Local de Galicia

[76198](#)

I 22387 (12/PNP-001806)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e Méndez López, Lara

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar adiante co fin de reforzar o papel das comunidades de montes en man común no desenvolvemento do medio rural galego

[76201](#)

I 22393 (12/PNP-001807)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego respecto da reestruturación da rede de unidades de saúde mental en Ourense no transcurso das obras para a construción do Centro Integral de Saúde

[76205](#)

I 22399 (12/PNP-001808)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Queixas Zas, Mercedes e 4 máis

Sobre a publicación dos informes que avalan a protección do Camiño Francés, como Patrimonio da Humanidade, ante as ameazas da implantación da macrocelulosa de Altri en Palas de Rei

[76210](#)

I 22406 (12/PNP-001809)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia do cofinanciamento, xunto co Concello de Barreiros, da EDAR de San Miguel de Reinante

[76214](#)

I 22414 (12/PNP-001810)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Prado Cores, María Montserrat e Carreira Pazos, Iria

Sobre as medidas que o Goberno galego debe tomar logo da rescisión do contrato de xestión dos helicópteros do 061 á empresa concesionaria

[76217](#)

I 22421 (12/PNP-001811)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e 2 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe executar no CEIP A Xunqueira I, de Pontevedra, para mellorar o estado das súas instalacións

[76220](#)

I 22466 (12/PNP-001812)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que reforce o servizo de pediatría do Centro de Saúde de Cacheiras, do concello de Teo, cunha nova praza de pediatra [76223](#)

I 22472 (12/PNP-001813)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación dun informe no Parlamento de Galicia que detalle as axudas e os proxectos que anunciou no mes de marzo para a comarca de Ferrolterra [76226](#)

I 22480 (12/PNP-001814)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida á Xunta de Galicia co fin de que presente no Parlamento de Galicia no prazo dun mes un informe relativo ao proxecto do parque canino de Catabois, no concello de Ferrol [76228](#)

I 22485 (12/PNP-001815)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe respecto do futuro convenio co Concello de Ferrol para a rehabilitación urbana desta cidade [76230](#)

I 22490 (12/PNP-001816)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 3 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe verbo das axudas á mobilidade anunciadas para a comarca de Ferrol [76232](#)

1.3.6.2. Proposicións non de lei en Comisión**1.3.6.2.1. Proposicións presentadas****Admisión a trámite polo procedemento de urxencia asignación a comisión e publicación****I 22505 (12/PNC-002112)**

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Grueira Fernández, Nicole e 9 máis

Sobre a demanda que a Xunta de Galicia debe dirixir ao Goberno central e a proposta de resolución que se presenta en relación coa rebaixa do nivel de protección do lobo [76235](#)

I 22534 (12/PNC-002119)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Vázquez Suárez, Cecilia e 14 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego e a proposta de resolución que se presenta en relación co 150º aniversario do lanzamento do globo de Betanzos e a incoación do procedemento para declaralo ben de interese cultural [76237](#)

I 22558 (12/PNC-002122)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Fernández Rosende, Jesús María e 14 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe demandar ao Goberno central co fin de que promova un cambio, en consenso co sector, da normativa estatal respecto do uso de medicamentos veterinarios [76240](#)

I 22590 (12/PNC-002129)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 5 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha ante o estado do edificio do Hospital Materno-Infantil de Ourense [76245](#)

I 22602 (12/PNC-002131)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 5 máis

Sobre a proposta de resolución que se presenta co fin de adoptar un acordo para fomentar unha alimentación sustentable, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria [76250](#)

Admisión a trámite, asignación a comisión e publicación

I 22159 (12/PNC-002077)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e Fernández Davila, María Cristina

Sobre as demandas dirixidas á Xunta de Galicia verbo do fomento do consumo de froita fresca, castañas e leite líquido entre o alumnado dos centros educativos públicos [76260](#)

I 22172 (12/PNC-002078)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Vidal Lamas, Sonia e 2 máis

Sobre as medidas que debe pór en marcha a Xunta de Galicia para impulsar o sector ovino e revalorizar os seus produtos, como é a la [76263](#)

I 22178 (12/PNC-002079)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Taibo Corsanego, Iria e Fernández Davila, María Cristina

Sobre a demanda ao Goberno galego da reforma urxente das instalacións do CEIP O Cruce, de Cerceda [76266](#)

I 22183 (12/PNC-002080)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as accións que debe impulsar o Goberno galego ante a forte redución de emprego na planta do Grupo Forvia en Ourense [76268](#)

I 22198 (12/PNC-002081)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Davila, María Cristina e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego co obxecto de incluír nas etapas obrigatorias do ensino a materia de Educación Sexual Integral [76271](#)

I 22212 (12/PNC-002082)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e Longueira Castro, Silvia

Sobre as accións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha co obxectivo de mellorar o apoio aos investigadores na etapa de doutoramento [76276](#)

I 22227 (12/PNC-002083)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e 4 máis

Sobre a información que debe publicar a Xunta de Galicia en relación coa declaración de impacto ambiental favorable á macrocelulosa de Altri [76279](#)

I 22257 (12/PNC-002086)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe impulsar para a dinamización da lectura e da edición en lingua galega [76284](#)

I 22266 (12/PNC-002087)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Fernández Gómez, Alexandra

Sobre as medidas que debe adoptar o Goberno galego no que atinxe ao incremento do prezo das prazas das residencias privadas de maiores [76287](#)

I 22289 (12/PNC-002088)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Suárez Fernández, Iago e Castro García, Daniel

Sobre as accións que debe pór en marcha o Goberno galego co obxecto de garantir a conexión a internet e os servizos de telefonía fixa e móbil no Courel [76290](#)

I 22294 (12/PNC-002089)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e Iglesias Rey, Patricia

Sobre a demanda á Xunta de Galicia de iniciativas fronte aos problemas de remuda xeracional no sector turístico [76293](#)

I 22299 (12/PNC-002090)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Espinosa Mangana, María Elena e 3 máis

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar a cabo respecto da desestimación da candidatura de Vigo como sede do Mundial de Fútbol 2030

[76296](#)**I 22307 (12/PNC-002091)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Tabarés Pérez-Piñeiro, Iago

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co fin de que informe verbo das queixas recollidas pola Oficina para a Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos e das medidas adoptadas ao respecto

[76301](#)**I 22313 (12/PNC-002092)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da elaboración de informes periódicos relativos á evolución e ás repercusións do cambio climático en Galicia

[76304](#)**I 22331 (12/PNC-002093)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e Fernández Alfonso, Ramón Tomás

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación na Cámara dun informe respecto da evolución da súa capacidade fiscal nos últimos cinco anos

[76307](#)**I 22339 (12/PNC-002094)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Castro García, Daniel e 2 máis

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe adoptar co obxectivo de mellorar a situación da sanidade pública na comarca da Mariña

[76311](#)**I 22344 (12/PNC-002095)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 2 máis

Sobre as afirmacións do presidente da Xunta de Galicia e as actuacións que debe levar adiante o Goberno galego verbo das obras de renovación da unidade de coidados intensivos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense

[76315](#)**I 22350 (12/PNC-002096)**

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 3 máis

Sobre a reorganización dos servizos sanitarios na cidade de Ourense, especialmente os referidos á saúde mental, derivada do peche do Centro de Saúde Nóvoa Santos para construír o Centro Integral de Saúde

[76319](#)**I 22364 (12/PNC-002097)**

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que atenda as solicitudes formuladas pola comunidade educativa do IES de Cacheiras, do concello de Teo, para a ampliación das instalacións deste centro [76324](#)

I 22369 (12/PNC-002098)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que o Goberno galego debe adoptar para apoiar o sector da dobraxe en Galicia [76327](#)

I 22375 (12/PNC-002099)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia da creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía [76331](#)

I 22381 (12/PNC-002100)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e Iglesias Rey, Patricia

Sobre as accións que debe pór en marcha a Xunta de Galicia co obxectivo de fomentar o acceso das mulleres aos corpos da Policía Local de Galicia [76334](#)

I 22386 (12/PNC-002101)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e Méndez López, Lara

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar adiante co fin de reforzar o papel das comunidades de montes en man común no desenvolvemento do medio rural galego [76337](#)

I 22392 (12/PNC-002102)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego respecto da reestruturación da rede de unidades de saúde mental en Ourense no transcurso das obras para a construción do Centro Integral de Saúde [76340](#)

I 22398 (12/PNC-002103)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Queixas Zas, Mercedes e 4 máis

Sobre a publicación dos informes que avalan a protección do Camiño Francés, como Patrimonio da Humanidade, ante as ameazas da implantación da macrocelulosa de Altri en Palas de Rei [76345](#)

I 22407 (12/PNC-002104)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia do cofinanciamento, xunto co Concello de Barreiros, da EDAR de San Miguel de Reinante [76349](#)

I 22415 (12/PNC-002105)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Prado Cores, María Montserrat e Carreira Pazos, Iria

Sobre as medidas que o Goberno galego debe tomar logo da rescisión do contrato de xestión dos helicópteros do 061 á empresa concesionaria [76352](#)

I 22420 (12/PNC-002106)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e 2 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe executar no CEIP A Xunqueira I, de Pontevedra, para mellorar o estado das súas instalacións [76355](#)

I 22468 (12/PNC-002107)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que reforce o servizo de pediatría do Centro de Saúde de Cacheiras, do concello de Teo, cunha nova praza de pediatra [76357](#)

I 22473 (12/PNC-002108)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación dun informe no Parlamento de Galicia que detalle as axudas e os proxectos que anunciou no mes de marzo para a comarca de Ferrolterra [76360](#)

I 22481 (12/PNC-002109)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida á Xunta de Galicia co fin de que presente no Parlamento de Galicia no prazo dun mes un informe relativo ao proxecto do parque canino de Catabois, no concello de Ferrol [76362](#)

I 22486 (12/PNC-002110)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe respecto do futuro convenio co Concello de Ferrol para a rehabilitación urbana desta cidade [76364](#)

I 22491 (12/PNC-002111)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 3 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe verbo das axudas á mobilidade anunciadas para a comarca de Ferrol [76366](#)

1. Procedementos parlamentarios

1.1. Procedementos de natureza normativa

1.1.1. Normas aprobadas

1.1.1.1. Leis

Lei para o desenvolvemento e o impulso da intelixencia artificial en Galicia

O Parlamento de Galicia, na sesión plenaria do día 25 de marzo de 2025, aprobou, por 48 votos a favor, ningún voto en contra e 26 abstencións, a Lei para o desenvolvemento e impulso da intelixencia artificial en Galicia.

Santiago de Compostela, 27 de marzo de 2025

Miguel Ángel Santalices Vieira

Presidente

Lei para o desenvolvemento e o impulso da intelixencia artificial en Galicia

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

Ao longo da historia, os avances tecnolóxicos aumentaron a eficiencia dos medios para producir, mudaron a forma de consumir e diminuíron barreiras de espazo e tempo. Con todo, ningún destes avances tivo a capacidade transformadora das tecnoloxías intelixentes en termos do seu potencial para incrementar a competitividade en todas as áreas de desenvolvemento e para contribuír a dar resposta a algúns dos desafíos aos que se enfronta a humanidade.

As tecnoloxías intelixentes están a mudar a nosa vida cotiá, a nosa forma de traballar, educar e facer negocios e a nosa forma de viaxar, así como a nosa forma de relacionarnos.

De acordo coa definición acuñada polo Grupo independente de expertos de alto nivel sobre intelixencia artificial da Unión Europea, o termo «intelixencia artificial» aplícase a todos aqueles «sistemas que manifestan un comportamento intelixente ao analizar a súa contorna, realizando accións, con certo grao de autonomía, para acadar un obxectivo específico». Estes sistemas poden consistir simplemente nun programa informático —por exemplo, asistentes de voz, programas de análise de imaxes, motores de procura, sistemas de recoñecemento facial e de voz— ou ben estar incorporados en dispositivos de hardware —por exemplo, robots avanzados, automóviles autónomos, vehículos aéreos non tripulados ou aplicacións da internet das cousas—.

A definición de «sistema de intelixencia artificial» empregada polas institucións europeas alíñase coa proposta pola Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico en maio de 2019, que o define como «un sistema baseado en máquinas que, para obxectivos explícitos ou implícitos, infire, a partir da entrada que recibe, como xerar saídas como predicións, contidos, recomendacións ou decisións que poden influír en contornas físicas ou virtuais. Diferentes sistemas de intelixencia artificial varían nos seus niveis de autonomía e adaptabilidade despois da implementación.»

Aínda que a orixe da intelixencia artificial se remonta ao ano 1950, hoxe en día vivimos unha das súas épocas de maior auxe. A intelixencia artificial está presente na industria desde, polo menos, a década de 1980, aínda que foi durante os últimos anos cando confluíron tres elementos, entre outros, que permitiron dar un salto cualitativo do dato común ao dato intelixente, grazas ao rendemento e á aplicabilidade dos métodos de aprendizaxe por computador baseados en datos. En primeiro lugar, a dispoñibilidade de cantidades inxentes de datos —coñecidos como *big data*— que son o resultado da actividade humana xerada en plataformas dixitais e de procesos de dixitalización do mundo físico; en segundo lugar, o desenvolvemento de algoritmos de aprendizaxe por computador capaces de atopar patróns de comportamento e dar así utilidade a estas cantidades de datos; finalmente, o incremento exponencial da capacidade de procesamento das computadoras e de almacenamento destas cantidades masivas de datos. A converxencia entre supercomputación e intelixencia artificial é imprescindible para impulsar avances significativos na resolución de problemas complexos e no desenvolvemento de modelos de intelixencia máis precisos.

Con todo, non debemos esquecer os retos e as limitacións técnicas, éticas, legais e sociais sobre o uso que se lle brinde a esa inxente cantidade de datos xerados, a pesar de ser este o punto onde reside a oportunidade dunha transformación dixital, non soamente real, senón inevitable.

A intelixencia artificial pode xerar un amplo abano de beneficios económicos e sociais en todos os sectores e actividades sociais. O seu uso pode proporcionar vantaxes competitivas esenciais ás empresas e facilitar a obtención de resultados positivos desde o punto de vista social e ambiental nos ámbitos da mellora da saúde, a agricultura, a educación e a formación, a administración de infraestruturas, a enerxía, o transporte e a loxística, os servizos públicos, a seguridade, a xustiza, a eficiencia dos recursos e a enerxía e mais a mitigación do cambio climático e a adaptación a el. Tamén pode contribuír a mellorar a predición, optimizar as operacións e a asignación dos recursos e personalizar as solucións dixitais que se atopan á disposición da poboación e das organizacións. É, polo tanto, necesario garantir o seu bo goberno co fin de aproveitar todas as oportunidades que esta tecnoloxía ofrece, ao tempo que se garanten o control e a limitación dos riscos derivados dun uso indebido.

Daquela, a Administración pública está na obriga de aplicar a intelixencia artificial para ofrecer mellores servizos de conformidade coas necesidades e as demandas da cidadanía e das empresas.

II

A crecente dependencia de tecnoloxías e sistemas desenvolvidos fóra das fronteiras da Unión Europea suscita importantes desafíos en termos de soberanía tecnolóxica e dixital. A intelixencia artificial ocupa un lugar preeminente no marco estratéxico e lexislativo mundial. En particular, a Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico adoptou unha formulación de «Principios sobre a intelixencia artificial» na Recomendación sobre intelixencia artificial adoptada polo Consello da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico o 22 de maio de 2019, onde estableceu o respecto do Estado de dereito, os dereitos humanos, os valores democráticos e a diversidade a través do cumprimento dos principios de transparencia, divulgación responsable, robustez, fiabilidade e seguridade durante todo o ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial.

Pola súa banda, ao longo dos últimos anos, Europa promoveu un enfoque centrado no fortalecemento das súas capacidades tecnolóxicas internas, impulsando unha intelixencia artificial segura, ética e centrada nos dereitos fundamentais. Para iso, a Unión Europea adoptou unha formulación coordinada co obxectivo de aproveitar ao máximo as oportunidades que brindan as tecnoloxías intelixentes, fixándose un obxectivo claro: incrementar o investimento en máis de 20.000 millóns de euros anuais durante a próxima década. A pandemia da covid-19 provocou que a Comisión Europea reforzase e organizase a súa aposta pola intelixencia artificial, outorgando un lugar privilexiado como unha das súas prioridades 2019-2024 a «unha Europa adaptada á era dixital», así como a recentemente aprobada folla de «O compás dixital de Europa».

En xaneiro de 2020, a Resolución do Parlamento Europeo sobre un marco de aspectos éticos da intelixencia artificial, a robótica e as tecnoloxías relacionadas recomenda expresamente que a Comisión propoña medidas legislativas para explotar as oportunidades e os beneficios da intelixencia artificial e tamén para garantir a protección dos principios éticos.

Tamén, en novembro de 2021 publícase a Recomendación da Unesco sobre a ética da intelixencia artificial polos 193 estados membros como unha reflexión normativa sistemática, baseada nun marco integral, global, multicultural e evolutivo de valores, principios e accións interdependentes, que pode guiar as sociedades á hora de afrontar de maneira responsable os efectos coñecidos e descoñecidos das tecnoloxías de intelixencia artificial nos seres humanos, nas sociedades e no medio ambiente e os ecosistemas, e ofrécelles unha base para aceptar ou rexeitar as tecnoloxías de intelixencia artificial.

Así, a Comisión Europea publica en abril de 2021 unha proposta de regulamento para afrontar o reto de xestionar a intelixencia artificial sen que os dereitos da cidadanía, así como os valores europeos, se vexan menoscabados. O obxectivo é establecer un marco legal uniforme para o desenvolvemento, a comercialización e o uso da intelixencia artificial, en liña cos valores da Unión Europea.

Esta proposta foi aprobada polo Parlamento Europeo en marzo de 2024, converténdose na primeira regulación en intelixencia artificial do mundo, de conformidade cos valores da Unión consagrados no artigo 2 do Tratado de funcionamento da Unión Europea e os dereitos e liberdades fundamentais consagrados nos tratados e de conformidade co artigo 6 da Carta de dereitos fundamentais da Unión Europea. O 12 de xullo de 2024 publicouse no *Diario Oficial da Unión Europea* o devandito regulamento, o Regulamento (UE) 2024/1689 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xuño de 2024, polo que se establecen normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial e polo que se modifican os regulamentos (CE) n° 300/2008, (UE) n° 167/2013, (UE) n° 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 e (UE) 2019/2144, e as directivas 2014/90/UE, (UE) 2016/797 e (UE) 2020/1828 (Regulamento de intelixencia artificial). En particular, establece unhas normas comúns para os sistemas de intelixencia artificial de alto risco co obxecto de garantir un nivel elevado e coherente de protección dos intereses públicos no que respecta á saúde, á seguridade e aos dereitos fundamentais. Tamén debe ter en conta a Declaración europea sobre os dereitos e principios dixitais para a década dixital e as Directrices éticas para unha intelixencia artificial fiable do Grupo independente de expertos de alto nivel sobre intelixencia artificial.

Así mesmo, o Consello de Europa adoptou en maio de 2024 o Convenio marco sobre intelixencia artificial e dereitos humanos, democracia e Estado de dereito, que proporciona un marco xurídico común a nivel mundial para aplicar as obrigas xurídicas internacionais e nacionais existentes que son aplicables na esfera dos dereitos humanos, a democracia e o Estado de dereito e os seus obxectivos, co fin de garantir que as actividades dentro do ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial por parte de actores públicos e privados cumpran con estas obrigas, estándares e compromisos.

III

No caso da Comunidade Autónoma de Galicia, esta conta cunha traxectoria destacable no desenvolvemento e despregamento de tecnoloxías intelixentes. Galicia foi pioneira na aprobación da Estratexia galega de intelixencia artificial 2030, aprobada polo Consello da Xunta na súa sesión do 10 de xuño de 2021, cun investimento de máis de 330 millóns de euros públicos da Xunta de Galicia no período 2021-2030, que xerará un impacto na creación de riqueza duns 472 millóns de euros nese período. Esta estratexia prevé un investimento per cápita en intelixencia artificial superior á media da Unión Europea.

Galicia conta cun ecosistema de intelixencia artificial fortalecido ao redor de tres fases de xeración de valor. Na primeira fase de ideación destacan, ademais das tres universidades públicas de Galicia, que imparten o Grao en Intelixencia Artificial e o Mestrado Interuniversitario en Intelixencia Artificial, os centros tecnolóxicos e os centros de investigación. Na fase de oferta, Galicia posúe un potencial significativo para desempeñar un rol protagonista no desenvolvemento de intelixencia artificial, non se limitando unicamente á adopción de tecnoloxías doutras rexións, senón xerando coñecemento e solucións tecnolóxicas propias. Esta capacidade de crear tecnoloxía avanzada non só reforza a competitividade de Galicia na economía dixital, senón que tamén asegura a súa autonomía tecnolóxica, fomentando o crecemento sustentable e a creación de emprego cualificado. Ademais, Galicia conta cunha infraestrutura de computación de altas prestacións de referencia: o Centro de Supercomputación de Galicia, como axente fundamental no impulso da investigación e a innovación no ámbito da intelixencia artificial, consolidándose como un laboratorio natural para a integración da supercomputación no desenvolvemento da intelixencia artificial, factor clave para acadar avances significativos na resolución de retos complexos e no perfeccionamento de modelos de intelixencia artificial. Isto contribuirá, de forma determinante, ao impulso da investigación e da innovación en intelixencia artificial, facilitando o avance de proxectos tanto científicos como empresariais, ademais de dar apoio ás empresas no desenvolvemento de casos de uso e na formación de modelos, poñendo os seus recursos ao servizo de solucións innovadoras e do progreso tecnolóxico relacionadas co desenvolvemento desta tecnoloxía. En canto á fase de demanda, en Galicia estase a experimentar un crecente investimento en intelixencia artificial por parte dos ámbitos públicos, así como por parte da industria e dos servizos. De feito, de acordo con datos recentes do Instituto Nacional de Estatística, en Galicia o 10,2 por cento das empresas de dez ou máis persoas traballadoras con sede e/ou actividade nesta comunidade empregan intelixencia artificial, superando en 1,9 puntos porcentuais a media estatal. No caso das microempresas, o emprego da intelixencia artificial alcanza o 7,6 por cento das empresas e supera tamén a media estatal en 4,1 puntos porcentuais.

Esta proposta responde á Recomendación sobre intelixencia artificial adoptada polo Consello da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico o 22 de maio de 2019, na que

se establece que os gobernos deben desenvolver unha contorna de políticas que facilite o camiño para a adopción de sistemas de intelixencia artificial fiables, capacitar as persoas con competencias en intelixencia artificial e apoiar as persoas traballadoras con miras a asegurar unha transición equitativa. Así mesmo, establece o fomento de ecosistemas de intelixencia artificial accesibles con tecnoloxías e infraestrutura dixitais e mecanismos para o intercambio de datos e coñecementos. Aséntase tamén no informe «Gobernando con intelixencia artificial», publicado pola Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico o 13 de xuño de 2024, no que se afirma que a aplicación de normativas en todas as institucións do sector público pode axudar a promover o desenvolvemento de enfoques baseados no risco recollido no Regulamento de intelixencia artificial.

A proposta recolle as conclusións e recomendacións emitidas por un grupo de persoas expertas do eido universitario de Galicia no «Estudo sobre o marco ético e normativo e o potencial impacto da intelixencia artificial en Galicia», presentado en marzo de 2023, onde se expón que «hai marxe para que os estados da Unión Europea e as comunidades autónomas reforcen os obxectivos da Lei de intelixencia artificial da Unión Europea (AI Act), mesmo desde antes da súa entrada en vigor». Neste sentido, «a Comunidade Autónoma podería regular xa a utilización das tecnoloxías baseadas en intelixencia artificial polo propio sector público autonómico e, se é o caso, polas entidades locais galegas, no exercicio das súas competencias de autoorganización (artigos 27.1 e 28.2 do Estatuto de autonomía de Galicia) e sobre o réxime local (artigo 27.2 do Estatuto). Para iso, poderíanse modificar a Lei 4/2019, do 17 de xullo, de administración dixital de Galicia, e, se é o caso, a Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia, co fin de introducir os principios que deben rexer a implantación das tecnoloxías baseadas na intelixencia artificial tanto no sector público autonómico como no local. Así mesmo, as competencias da Comunidade Autónoma de desenvolvemento lexislativo e execución en materia de contratos e concesións administrativas (artigo 28.2 do Estatuto de autonomía) permitirían introducir as especificacións xerais exixibles a toda aplicación, produto ou servizo baseado en intelixencia artificial que as administracións públicas adquiren do sector privado, respectando en todo caso as regras de carácter básico sobre o establecemento de prescricións técnicas que recollen o artigo 126 e seguintes da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público. Do mesmo xeito, a Comunidade Autónoma tamén podería desenvolver unha política propia de fomento do desenvolvemento das tecnoloxías baseada na intelixencia artificial en Galicia, sobre a base das súas competencias estatutarias en materia de fomento da actividade económica. E, na medida en que a actividade de fomento permite á Administración orientar os fins de interese xeral aos que se debe dirixir a actuación privada beneficiaria daquela, as medidas autonómicas de impulso do desenvolvemento das tecnoloxías baseadas na intelixencia artificial teríanse que condicionar ao cumprimento por estas tecnoloxías dos estándares éticos que, na falta dun marco regulador, son xeralmente admitidos na actualidade».

Tamén responde, así mesmo, ás peticións explícitas do Parlamento de Galicia, que solicitou á Xunta de Galicia, no mes de abril de 2023, o impulso das actuacións necesarias para que a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público adopten, como marco de actuación, o establecido polo Regulamento europeo de intelixencia artificial, previamente á súa entrada en vigor, prevista para o ano 2024, así como o desenvolvemento da normativa necesaria para a aplicación da intelixencia artificial na Administración autonómica. O Parlamento de Galicia tamén levou a cabo importantes accións no ámbito da intelixencia artificial, como a Declaración institucional do Parlamento de Galicia en favor dunha intelixencia artificial ética e centrada no ser humano, asinada en xuño de 2022.

Tamén responde á oportunidade que supón a localización da Axencia Española de Supervisión de Intelixencia Artificial na Coruña. O Regulamento europeo de intelixencia artificial establece as «autoridades nacionais de supervisión» que se encarguen de supervisar a aplicación e a execución do disposto no mencionado regulamento, así como de coordinar as actividades encomendadas aos devanditos estados membros, actuar como o punto de contacto único para a Comisión e representar o estado membro en cuestión ante o Comité Europeo de Intelixencia Artificial. Esta axencia, creada polo Real decreto 729/2023, do 22 de agosto, polo que se aproba o Estatuto da Axencia Española de Supervisión de Intelixencia Artificial, é a primeira axencia deste tipo que se crea en Europa.

Responde, así mesmo, ao compromiso para a lexislatura 2024-2028 de desenvolver a normativa necesaria para facilitar a adopción de tecnoloxías dixitais de alto impacto, tanto no sector público como nos diferentes sectores económicos, a través de mecanismos que favorezan a atracción de investimentos e talento dixital, garantindo que a incorporación de tecnoloxías disruptivas se leve a cabo baixo os criterios éticos e de seguridade.

Por último, responde ás recomendacións emitidas polo Consello de Europa no Convenio marco sobre intelixencia artificial e dereitos humanos, democracia e Estado de dereito, adoptado en maio de 2024, no relativo aos principios relacionados coas actividades dentro do ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial.

IV

Atendendo ao Regulamento polo que se establecen as normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial, recóllese que o seu fundamento xurídico radica no artigo 114 do Tratado de funcionamento da Unión Europea, que permite ao Parlamento adoptar medidas apropiadas para establecer o funcionamento do mercado común. Con isto preténdese avanzar cara a unha regulación europea sólida para conseguir unha intelixencia artificial fiable, que garanta a igualdade, protexa as persoas e fomente a competitividade industrial.

No plano normativo estatal, a aprobación durante os últimos anos de leis que prevén dar resposta aos retos que implican este gran cambio e a demanda de seguridade xurídica no desenvolvemento e exercicio dos dereitos da cidadanía é notable. En materia de procedemento administrativo común e réxime xurídico do sector público, a Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, e a Lei 40/2015, do 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público, introducen con carácter transversal o emprego dos medios electrónicos nas relacións entre a Administración e a cidadanía. A tecnoloxía tamén impacta notablemente na protección de datos de carácter persoal; así, o regulador europeo introduce o Regulamento (UE) 2016/679, relativo á protección das persoas físicas no que respecta ao tratamento de datos persoais. No referente á ciberseguridade, o Real decreto 311/2022, do 3 de maio, polo que se regula o Esquema nacional de seguridade, establece os principios básicos e requisitos mínimos que aplican a aqueles sistemas de información de entidades públicas, garantindo unha adecuada seguridade da información tratada. No referente á innovación en materia de intelixencia artificial, o Real decreto 817/2023, do 8 de novembro, que establece unha contorna controlada de probas para o ensaio do cumprimento da proposta de regulamento do Parlamento Europeo e do Consello pola que se establecen normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial, establece espazos de probas

para ensaiar o cumprimento de certos requisitos por parte dalgúns sistemas de intelixencia artificial que poidan supoñer riscos para a seguridade, a saúde e os dereitos fundamentais das persoas.

No marco da Estratexia España dixital 2026 e co obxectivo de liderar o desenvolvemento e a integración da intelixencia artificial na sociedade e na economía española, aprobouse a Estratexia nacional de intelixencia artificial. Aliñado con esta estratexia, elaborouse a Carta de dereitos dixitais, que recolle no seu apartado XXV a base dos dereitos das persoas ante a intelixencia artificial, en virtude de garantir a non discriminación, transparencia e supervisión humana nas decisións tomadas por tecnoloxías intelixentes. En liña con iso, aprobouse a Lei 15/2022, do 12 de xullo, integral para a igualdade de trato e a non discriminación, que regula o uso de algoritmos na toma de decisións por parte das administracións públicas e obriga a implementar medidas que minimicen nesgos e garantan a rendición de contas, buscando así un uso ético e responsable da intelixencia artificial para fomentar a confianza na tecnoloxía, así como garantir o establecido no artigo 41.2 da Lei 40/2015, do 1 de outubro.

No eido autonómico, os alicerces da regulación do desenvolvemento da intelixencia artificial en Galicia xa contan cun corpo legal, integrado pola Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral o do sector público autonómico de Galicia, reguladora da organización e do réxime xurídico da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades instrumentais integrantes do sector público autonómico; pola Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico, que promoveu a optimización dos recursos públicos, a eficacia na xestión e o logro da máxima coordinación dos distintos órganos e unidades administrativas como principios básicos que guían a actuación do sector público autonómico; pola Lei 1/2015, do 1 de abril, de garantía da calidade dos servizos públicos e da boa administración, que consagra legalmente o dereito da cidadanía á boa administración e a que se lle presten uns servizos públicos de calidade, así como a participar na avaliación da calidade dos servizos públicos, como parte imprescindible do ciclo das políticas públicas; e pola Lei 4/2019, do 17 de xullo, de administración dixital de Galicia.

Máis recentemente, a Lei 7/2022, do 27 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, recolle no artigo 52 unha nova disposición adicional na Lei 5/2013, do 30 de maio, de fomento da investigación e da innovación de Galicia, pola que a Administración autonómica, no seu ámbito de competencias, poderá establecer bancos de probas regulatorias que permitan a execución de proxectos piloto de I+D+i conforme un marco normativo e administrativo adecuado para garantir o respecto á legalidade e á competitividade internacional.

Xa que logo, resulta clave dotar o ordenamento xurídico autonómico dunha regulación única, coherente, actualizada e ordenada, contando cunha lei que sistematice nun único corpo toda a regulación relativa ao desenvolvemento e uso da intelixencia artificial na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público.

V

Polo que atinxe ao fundamento competencial, esta lei dítase no exercicio das competencias autonómicas exclusivas en materia de organización das institucións de autogoberno e en materia de procedementos administrativos que deriven do específico dereito galego ou da organización

propia dos poderes públicos galegos, así como da competencia autonómica de desenvolvemento lexislativo e execución da lexislación do Estado en materia de réxime xurídico da Administración pública de Galicia, recollidas, respectivamente, no artigo 27, apartados 1 e 5, e mais no artigo 28.1 do Estatuto de autonomía de Galicia. Xunto a estes títulos competenciais, tamén procede invocar, atendidas as previsións en materia de emprego público e de contratación contidas na lei, as competencias autonómicas de desenvolvemento lexislativo e execución da lexislación do Estado en materia de réxime estatutario dos seus funcionarios e en materia de contratos, previstas no artigo 28, apartados 1 e 2, do Estatuto de autonomía de Galicia.

Por todo o exposto, o proceso de deseño, desenvolvemento, implementación e uso de sistemas de intelixencia artificial ten que dispoñer dunha norma, coa lexitimidade que só confire o Parlamento, que ofrezca instrumentos suficientes e axeitados que permitan un deseño e desenvolvemento sustentable e un uso seguro. Esta tarefa é abordada co respaldo dun estado de opinión colectivo: o convencemento de que Galicia pode e debe asumir o papel de liderado que lle corresponde na conformación dunha «Galicia intelixente» a través da ordenación e xestión dunha das tecnoloxías que marcará o futuro da humanidade: a intelixencia artificial.

VI

Esta lei estrutúrase nun título preliminar e cinco títulos, unha disposición adicional, unha disposición transitoria e tres disposicións derradeiras.

O título preliminar recolle as disposicións xerais, referidas ao obxecto, ao ámbito de aplicación e aos fins da lei e aos principios para unha xestión responsable da intelixencia artificial, así como aos dereitos da cidadanía.

Esta lei define por primeira vez os principios xerais que deben rexer a actuación da Administración autonómica no deseño, desenvolvemento, implementación e uso da intelixencia artificial. Estes principios están en plena conexión coas ideas xa trasladadas por organismos multilaterais como a Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico, a Comisión Europea ou o Consello de Europa, que animaban os gobernos a desenvolver unha contorna de políticas que faga posible a adopción de sistemas de intelixencia artificial dun xeito fiable e seguro. Tamén o están cos principios e obrigas recollidos no Regulamento de intelixencia artificial, non supoñendo requisitos adicionais para os sistemas de alto risco aos xa previstos na norma comunitaria.

Como principios para unha xestión responsable da intelixencia artificial, enúncianse os principios de boa administración dixital e dilixencia debida; de auditabilidade, rastrexabilidade e explicabilidade; de transparencia; de claridade; de imparcialidade e de ausencia de nesgos; de seguridade e privacidade; de reserva de humanidade e de revisión humana; de proactividade e personalización; de universalidade e accesibilidade; de fiabilidade e responsabilidade; de avaliación do impacto organizativo, económico, social e medioambiental; de avaliación continua; de precaución; de formación continua; de colaboración e transferencia; e de capacidade técnica, proporcionalidade e suficiencia financeira.

Como dereitos da cidadanía, enúncianse os dereitos de transparencia e supervisión humana, os dereitos de igualdade e os dereitos de tutela.

O título I regula a organización administrativa e os suxeitos intervenientes nos procesos de deseño, adquisición, implementación e uso da intelixencia artificial e a planificación para o impulso e desenvolvemento da intelixencia artificial en Galicia; os órganos promotores funcionais e os responsables tecnolóxicos; a coordinación, a través da creación da Oficina de Intelixencia Artificial e o apoio da Comisión estratéxica para o asesoramento estratéxico en intelixencia artificial, cando o nivel de risco, o impacto e a súa complexidade así o requiran; o Consello Galego de Intelixencia Artificial, como máximo órgano colexiado de participación, consulta e asesoramento en materia de intelixencia artificial; e a esencial participación dos centros de investigación, o tecido empresarial, os colexios profesionais e a sociedade civil no desenvolvemento ético e seguro da intelixencia artificial.

No relativo á planificación, a lei articula un sistema en cadoiro que toma como punto de partida a procura dun impulso e desenvolvemento da intelixencia artificial ordenado, tanto no ámbito público como no ámbito privado. Así, régúlase a Estratexia galega de intelixencia artificial, coa finalidade de establecer os obxectivos xerais e particulares que se pretenden acadar no ámbito da intelixencia artificial en Galicia nun período temporal definido, así como a coordinación da participación da Comunidade Autónoma de Galicia nos programas e estratexias nacionais e internacionais, o fomento da innovación e do desenvolvemento tecnolóxico e da súa xestión e mais a medición e avaliación dos resultados obtidos en relación cos obxectivos propostos.

Regúlanse os programas sectoriais de intelixencia artificial propostos polas consellarías competentes por razón da materia. O sistema de planificación en cadoiro péchase coa regulación dos proxectos de intelixencia artificial que definirán para a súa execución as características esenciais dun sistema de intelixencia artificial e o establecemento das características e especificacións técnicas do sistema de intelixencia artificial, así como o plan de xestión de datos, ou a cuantificación dos medios humanos, económicos e materiais necesarios para a súa posta en marcha.

Esta planificación completará a que ata agora viña levándose a cabo a través da Estratexia galega de intelixencia artificial e doutros instrumentos recollidos na lexislación sectorial, que serán revisados para se adaptaren a esta nova regulación.

O título II regula os instrumentos para a xestión dos sistemas de intelixencia artificial e as fórmulas para garantir a colaboración entre administracións públicas e destas co sector privado.

O Inventario de sistemas de intelixencia artificial será o elemento central da xestión e reflectirá todo o ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial, desde o seu deseño ata a súa desactivación.

A lei establece unha nova figura: as persoas comisionadas de intelixencia artificial, que velarán polo cumprimento dos principios e obrigas en materia de prevención, detección e eliminación de riscos e de resultados negativos da implementación de sistemas de intelixencia artificial, constituíndo estes un elemento crucial no mecanismo de goberno interno da Administración autonómica, no seu rol de provedor e responsable do despregamento de sistemas de intelixencia artificial.

No relativo á cooperación interadministrativa e á colaboración público-privada, establécese unha constante comunicación e colaboración coa Oficina de Intelixencia Artificial na Unión Europea, coa

Axencia Española de Supervisión da Intelixencia Artificial e con outros organismos análogos, nacionais ou internacionais, co obxectivo de intercambiar coñecementos e experiencias no campo da regulación e supervisión da intelixencia artificial no eido das súas competencias.

Regúlase tamén o repositorio de sistemas de intelixencia artificial, polo que a Administración autonómica pon á disposición das demais administracións os sistemas de intelixencia desenvolvidos ou adquiridos, co obxectivo de fomentar a reutilización destes sistemas e promover a eficiencia nas administracións públicas.

O título III, relativo ao procedemento para a definición e a posta en marcha de proxectos de intelixencia artificial na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público, recolle algunhas das novidades máis salientables da lei.

Regúlase o informe do proxecto de intelixencia artificial como elemento nuclear do procedemento e establécese o seu contido mínimo: unha identificación das necesidades funcionais que deben ser cubertas e unha identificación da necesidade e oportunidade de deseñar ou adquirir, implementar e empregar concretos sistemas de intelixencia artificial; e a relación de características e especificacións técnicas e o conxunto de datos proposto para o adestramento, a validación e a proba, especificando se este contén unha combinación de datos persoais e non persoais, así como un plan para a súa xestión. Cómpre salientar que inclúe unha avaliación de impacto relativa aos dereitos fundamentais, de acordo co modelo facilitado pola Oficina Europea de Intelixencia Artificial, consonte a normativa vixente de aplicación.

O título IV, relativo ao uso de sistemas de intelixencia artificial, recolle algunhas novidades que están en sintonía coas iniciativas que se están a promover desde as institucións europeas e que teñen por misión facilitar a adopción e o uso dos sistemas de intelixencia artificial por parte das institucións públicas. Deste modo, asegúrase a posta á disposición da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público de guías para o uso de sistemas de intelixencia artificial e as devanditas ferramentas de autodiagnose.

Por último, sobre a base das competencias estatutarias en materia de fomento da actividade económica, a intelixencia artificial require unha política propia de fomento do seu desenvolvemento. Por iso, considerárase que os proxectos cuxa actividade teña relación directa coa intelixencia artificial pertencen a un sector estratéxico aliñado cos obxectivos da Unión Europea. Do mesmo xeito, considerárase o sector da intelixencia artificial como de especial importancia, para os efectos da valoración da concorrència das circunstancias previstas no artigo 75.1.a) da Lei 3/2022, do 18 de outubro, de áreas empresariais de Galicia.

Así, o título V da lei recolle as medidas para o impulso da intelixencia artificial en Galicia, desde o punto de vista enerxético; de impulso empresarial, emprendemento e investimento; de fiscalidade; en materia de I+D+i; e de apoio á formación, á capacitación e ao emprego.

Recoñécese o uso da intelixencia artificial para facilitar a consecución de impactos socioeconómicos positivos no territorio e contribuír a alcanzar os obxectivos de descarbonización e neutralidade climática fixados nos plans, programas e estratexias de transición elaborados pola Unión Europea, a Administración xeral do Estado e a propia Administración autonómica.

En primeiro lugar, establécese un conxunto de medidas innovadoras para a promoción do ecosistema empresarial de intelixencia artificial, coa creación dun sistema de vixilancia tecnolóxica en intelixencia artificial para as empresas en colaboración cos *European Digital Innovation Hubs* estratéxicos.

En segundo lugar, establécese un conxunto de medidas para o fomento do investimento en solucións de intelixencia artificial, como a creación de programas de incubación, aceleración e consolidación de *start-ups* en intelixencia artificial e *deep tech* e a creación dun fondo de participación en empresas que desenvolvan en Galicia sistemas de intelixencia artificial.

En terceiro lugar, establécense as medidas de fomento da investigación e innovación no ámbito da intelixencia artificial e recóllense algunhas das novidades máis salientables da lei. Impúlsanse factorías de intelixencia artificial, en total sintonía coas recomendacións da Comisión Europea nesta materia, que contarán co Centro de Supercomputación de Galicia como actor nuclear para dinamizar o ecosistema de intelixencia artificial de Galicia, facilitando o acceso ás empresas emerxentes, así como a todos os axentes do ecosistema de intelixencia artificial que necesiten desenvolver, adestrar e validar sistemas de intelixencia artificial. Así mesmo, establécese un espazo controlado de probas para o tecido investigador e empresarial.

Por último, recóllense distintas medidas destinadas a promover a alfabetización en materia de intelixencia artificial, tanto para os empregados públicos como para a cidadanía no seu conxunto, o que contribúe ao obxectivo da Comisión Europea de asegurar que as persoas involucradas no desenvolvemento e uso da intelixencia artificial estean debidamente capacitadas, promovendo así un uso responsable e ético desta tecnoloxía.

A lei remata cunha disposición adicional, unha disposición transitoria e tres disposicións derradeiras.

VII

Esta lei axústase aos principios de boa regulación previstos no artigo 37.a) da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico, no que se exige que «en todas as iniciativas normativas xustificarase a adecuación destas aos principios de necesidade, proporcionalidade, seguridade xurídica, transparencia, accesibilidade, simplicidade e eficacia».

Desta maneira, o principio de necesidade desta iniciativa lexislativa vén determinado por canto as medidas propostas unicamente poden ser introducidas mediante unha norma con rango de lei, por afectar materias que están reservadas a este tipo de norma.

Respéctase o principio de proporcionalidade, dado que para conseguir os obxectivos da lei se realiza un esforzo de simplificación e integración da normativa vixente.

Préstase especial atención á efectividade do principio de seguridade xurídica, directamente conectado coa integración coherente da nova norma no ordenamento xurídico vixente, de maneira que o resultado sexa un marco normativo estable, claro, integrado e de certeza; e ao principio de transparencia, promovendo a máis ampla participación da cidadanía en xeral e, en particular, dos

operadores técnicos e xurídicos implicados na materia, tanto na elaboración da propia lei como na fase de planificación, e sen menoscabo dos procedementos de participación que poidan estar previstos noutras normas, así como ao principio de accesibilidade, garantindo o acceso a toda a información de que dispoña a Administración na materia obxecto de regulación.

Finalmente, en virtude dos principios de simplicidade e eficacia, e dentro do obxectivo de simplificación administrativa e da normativa de aplicación, evítanse as cargas administrativas innecesarias ou accesorias, o que supón a racionalización dos recursos públicos asociados á tramitación dos procedementos administrativos relacionados con elas.

Na tramitación do anteproxecto de lei observáronse todas as garantías exixidas pola lexislación vixente en materia de participación pública, promovendo unha participación pública real e efectiva ao longo de todo o procedemento de tramitación.

TÍTULO PRELIMINAR

CAPÍTULO I **Disposicións xerais**

Artigo 1. *Obxecto*

1. Esta lei ten por obxecto establecer o marco para o deseño, a adquisición, a implementación e o uso da intelixencia artificial na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público de conformidade coa regulación da Unión Europea e coa normativa básica estatal nesta materia, das cales constitúe o seu desenvolvemento e execución na Comunidade Autónoma de Galicia.

2. Para estes efectos, a lei regula o réxime xurídico do uso da intelixencia artificial polo sector público galego no desenvolvemento da súa actividade e nas súas relacións coa cidadanía, empresas, entidades e demais administracións públicas, promovendo a adopción dunha intelixencia artificial centrada no ser humano, segura, fiable, cun alto nivel de protección da saúde e dos dereitos fundamentais e respectuosa co medio ambiente.

3. Así mesmo, a lei ten por obxecto impulsar o desenvolvemento da intelixencia artificial no tecido empresarial e no ecosistema de investigación e innovación da Comunidade Autónoma de Galicia, co fin de mellorar a súa produtividade e competitividade.

Artigo 2. *Finalidade*

Os fins desta lei son os seguintes:

a) Fixar as bases da gobernanza e planificación dos sistemas de intelixencia artificial pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público, prestando unha especial atención á promoción da calidade na ordenación e no uso dos devanditos sistemas.

b) Establecer os principios xerais reitores do deseño, adquisición, implementación e uso de sistemas de intelixencia artificial pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu

sector público, dentro do marco regulador da Unión Europea e da normativa básica estatal aplicable. En particular:

1º. Garantir que os devanditos sistemas sexan fiables e respectuosos cos dereitos fundamentais da cidadanía e outorgar unha axeitada protección a esta nos procesos e procedementos administrativos nos que se empreguen tales sistemas.

2º. Garantir a incorporación ao funcionamento da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público de sistemas de intelixencia artificial que promovan a eficacia e a eficiencia na tramitación dos procedementos administrativos e na prestación dos servizos públicos, para un mellor servizo á cidadanía.

c) Establecer o marco esencial das medidas destinadas a apoiar e impulsar o desenvolvemento de tecnoloxías e sistemas de intelixencia artificial innovadores e de alta calidade en Galicia, promovendo a comunidade autónoma como un lugar idóneo para o investimento empresarial e o desenvolvemento industrial no sector da intelixencia artificial.

d) Promover e facilitar a elaboración de guías ou códigos de conduta de aplicación voluntaria para os sistemas de intelixencia artificial que non sexan de alto risco, consonte os requisitos exixidos pola Unión Europea e a demais normativa de aplicación.

e) Impulsar a implantación e o uso de sistemas de intelixencia artificial seguros, eficientes e de calidade nas empresas galegas, en particular nas pequenas e medianas empresas, incluídas as de nova creación, promovendo a súa mellora competitiva.

f) Implantar medidas de capacitación no sector público e privado, para os efectos de incrementar os coñecementos en intelixencia artificial tanto da poboación en xeral como dos operadores especializados no sector público e privado, mediante accións formativas abertas ao público en xeral, nos distintos niveis educativos e na formación continua.

g) Garantir o uso normal da lingua galega nos procesos de desenvolvemento de sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral e potenciar o desenvolvemento de sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral en galego.

Artigo 3. *Ámbito de aplicación*

1. As disposicións contidas nesta lei serán aplicables a:

a) O sector público autonómico, integrado, de conformidade co artigo 3 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de ordenación e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, pola Administración xeral e polas entidades instrumentais.

b) A cidadanía e os operadores de sistemas de intelixencia artificial nas súas relacións coa Administración xeral e o sector público autonómico de Galicia.

Para estes efectos, as referencias á cidadanía neste apartado comprenderán as persoas físicas, as persoas xurídicas e, cando legalmente teñan recoñecida capacidade de obrar ante as

administracións públicas, se é o caso, os grupos de afectados, as unións e entidades sen personalidade xurídica e os patrimonios independentes ou autónomos.

c) Nos casos en que así se indique expresamente, as relacións entre o sector público autonómico e as restantes administracións públicas, dentro do ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia, con pleno respecto ás competencias destas.

2. Esta lei non se aplicará aos sistemas de intelixencia artificial ou modelos de intelixencia artificial de uso xeral, incluídos os seus resultados de saídas, desenvolvidos e postos en servizo especificamente co único fin da investigación e do desenvolvemento científico pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público, sen prexuízo da aplicación do establecido no capítulo II do título V.

Artigo 4. *Definicións*

Para efectos desta lei, entenderase por:

a) Sistema de intelixencia artificial: sistema baseado nunha máquina deseñado para funcionar con distintos niveis de autonomía e que pode mostrar capacidade de adaptación tras o seu despregamento e que, para obxectivos explícitos ou implícitos, infire, a partir da entrada que recibe, como xerar resultados de saídas tales como predicións, contidos, recomendacións ou decisións que poden influír en contornas físicas ou virtuais, de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2024/1689 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xuño de 2024, polo que se establecen normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial.

b) Modelo de intelixencia artificial de uso xeral: un modelo de intelixencia artificial, tamén un adestrado cun gran volume de datos utilizando autosupervisión a grande escala, que presenta un grao considerable de xeneralidade e é capaz de realizar de maneira competente unha gran variedade de tarefas distintas, independentemente da forma en que o modelo se introduza no mercado, e que pode integrarse en diversos sistemas ou aplicacións posteriores, excepto os modelos de intelixencia artificial que se utilizan para actividades de investigación, desenvolvemento ou creación de prototipos antes da súa introdución no mercado, de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2024/1689 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xuño.

c) Operador: un provedor, fabricante de produto, responsable do despregamento, representante autorizado, importador ou distribuidor, de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2024/1689 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xuño.

d) Proxecto de intelixencia artificial: iniciativa que ten por obxecto resolver problemas definidos de maneira clara e obxectiva a través do deseño, adquisición, implementación, uso ou mellora de sistemas ou modelos de intelixencia artificial de uso xeral, orientados a cubrir necesidades funcionais específicas. Este proxecto deberá estar aliñado coas estratexias e programas sectoriais aplicables á intelixencia artificial.

e) Ciclo de vida do sistema de intelixencia artificial: serie de etapas consecutivas e interrelacionadas que teñen como finalidade o deseño, a implementación, o mantemento e a desactivación, se é o caso, dun sistema de intelixencia artificial.

f) Funcionamento dun sistema de intelixencia artificial: a capacidade dun sistema de intelixencia artificial para lograr a súa finalidade prevista.

g) Datos de adestramento: datos utilizados para adestrar un sistema de intelixencia artificial mediante o axuste dos seus parámetros obxecto de aprendizaxe.

h) Datos de validación: datos utilizados para proporcionar unha avaliación do sistema de intelixencia artificial adestrado e para axustar os seus parámetros non susceptibles de ser aprendidos e o seu proceso de aprendizaxe, co fin, entre outras cousas, de evitar a adaptación insuficiente ou excesiva.

i) Datos de proba: os datos utilizados para proporcionar unha avaliación independente do sistema de intelixencia artificial co fin de confirmar o funcionamento previsto do devandito sistema antes da introdución no mercado ou posta en servizo.

j) Desactivación dun sistema de intelixencia artificial: calquera medida destinada a impedir que un sistema de intelixencia artificial sexa utilizado.

k) Risco: a combinación da probabilidade de que se produza un dano e a gravidade dese dano.

l) Datos persoais: os datos persoais definidos no artigo 4, punto 1, do Regulamento (UE) 2016/679, do 27 de abril.

m) Datos non persoais: datos distintos dos datos persoais definidos no artigo 4, punto 1, do Regulamento (UE) 2016/679, do 27 de abril.

n) Actuación administrativa automatizada: calquera acto ou actuación realizada integramente a través de medios electrónicos por unha administración pública no marco dun procedemento administrativo e na que non interveña de forma directa persoal empregado público, de conformidade co establecido no artigo 41 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.

ñ) Actuación administrativa semiautomatizada: aquela actuación para que o sistema de información que pode ser producido por algoritmos xere unha previsión, recomendación ou borrador total ou parcial e que pode constituír fundamento ou apoio a un acto dun empregado público ou órgano administrativo.

o) Factoría de intelixencia artificial: ecosistema aberto formado arredor dun supercomputador público no que conflúen recursos humanos e materiais esenciais para o desenvolvemento de modelos e aplicacións de intelixencia artificial. Entre estes recursos atoparanse os supercomputadores para intelixencia artificial, os centros de datos asociados adxacentes ou conectados a través de redes de alta velocidade e o capital humano para utilizar estes recursos de maneira eficaz, constituído tanto por persoas expertas en supercomputación como especialistas en datos, investigadores e investigadoras, empresas emerxentes e usuarios e usuarias finais.

CAPÍTULO II

Principios xerais

Artigo 5. *Principios para unha xestión responsable da intelixencia artificial*

1. Para a consecución dos fins enumerados nesta lei, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público adecuarán a súa actuación e funcionamento, cando deseñen, adquiran, implementen ou empreguen sistemas de intelixencia artificial, aos principios xerais recollidos neste capítulo, así como aos demais principios e obrigas exixidos na correspondente normativa europea e estatal que lles resulte aplicable.

2. En particular, no suposto de sistemas de intelixencia artificial de alto risco e modelos de intelixencia artificial de uso xeral serán aplicables os principios e requisitos recollidos no Regulamento (UE) 2024/1689 do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xuño de 2024, polo que se establecen normas harmonizadas en materia de intelixencia artificial.

Artigo 6. *Boa administración dixital e dilixencia debida*

1. O deseño, a adquisición, a implementación e o uso de sistemas de intelixencia artificial por parte da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público faranse con pleno respecto á boa administración, así como aos principios e dereitos previstos nesta lei e na normativa aplicable.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público deberán ser capaces de facilitar unha motivación comprensible das decisións propostas ou adoptadas nos procedementos administrativos nos que se empreguen sistemas de intelixencia artificial, recollendo, como mínimo, o marco xurídico de referencia, os criterios aplicados, os datos empregados e as características do propio sistema de intelixencia artificial.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público deberán ser capaces de identificar, rastrexar e xestionar de forma activa os riscos relacionados co deseño e implementación dos sistemas de intelixencia artificial, coa participación, se é o caso, de todos os axentes públicos e privados.

Artigo 7. *Auditabilidade, rastrexabilidade e explicabilidade*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público adoptarán as medidas necesarias para que os sistemas de intelixencia artificial que deseñen ou empreguen poidan ser revisados en calquera momento do seu ciclo de vida, co fin de comprobar o axuste ao establecido nesta lei e na normativa aplicable.

2. Así mesmo, a Administración autonómica deseñará e empregará sistemas de intelixencia artificial, cuxas decisións deberán ser rastrexables.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público deberán deseñar e empregar sistemas de intelixencia artificial que, de forma apropiada para o contexto e

acorde co estado da tecnoloxía, poidan proporcionar información sinxela e fácil de entender sobre as fontes de datos/entradas, factores, procesos e/ou lóxica que levaron á predición, contido, recomendación ou decisión, para permitir aos afectados por un sistema de intelixencia artificial comprender o resultado. Así mesmo, deberán proporcionar información que permita a aqueles afectados negativamente por un sistema de intelixencia artificial cuestionar o seu resultado.

Artigo 8. *Transparencia*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público deberán ofrecer no Portal de Transparencia e Goberno Aberto a información pertinente sobre a arquitectura e o funcionamento dos sistemas de intelixencia artificial que desenvolvan ou empreguen na súa actividade, sen prexuízo das limitacións previstas no artigo 14 da Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno, e no artigo 25 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno.

2. En particular, deberán indicar os procedementos administrativos nos que se empregan, especificando os datos que utilizan, os parámetros de funcionamento e precisión, o nivel de risco e o impacto dos seus resultados nos devanditos procedementos, en especial se son ou non directamente decisorios deles.

3. Coidarase, especialmente, que esta información sexa facilmente accesible para persoas menores, maiores e grupos vulnerables.

Artigo 9. *Claridade*

1. A información publicada en virtude do principio de transparencia, ou notificada como consecuencia do dereito de acceso á información, será facilitada nunha linguaxe clara que permita que todas as persoas, independentemente das súas capacidades ou da súa situación socioeconómica, comprendan o procedemento no que intervéñen un sistema de intelixencia artificial e os seus resultados.

2. Para o efectivo cumprimento do disposto no punto anterior, recorrerase ao uso de expresións concisas e claras, ao emprego de estruturas lingüísticas efectivas e iconas estandarizadas e ao bo deseño dos documentos.

Artigo 10. *Imparcialidade e ausencia de nesgos*

Nos procesos de deseño, adquisición, implementación e uso de sistemas de intelixencia artificial adoptaranse as garantías necesarias para os efectos de mitigar calquera resultado discriminatorio ou calquera tipo de nesgo.

Artigo 11. *Seguridade e privacidade*

1. Nos procesos de deseño, adquisición, implementación e uso de sistemas de intelixencia por parte da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público deberase garantir que estes aseguren a integridade, confidencialidade, dispoñibilidade e autenticidade dos

datos e da información tratada mediante o establecemento das oportunas medidas de seguridade, exixidas na normativa aplicable e nos protocolos internos de actuación, que garantan, ademais, que estes sistemas sexan seguros e resilientes fronte a terceiros que intenten explotar as súas vulnerabilidades.

2. Os datos persoais serán tratados consonte o disposto no Regulamento (UE) 2016/679 do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de abril de 2016, e na Lei orgánica 3/2018, do 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais, así como na restante normativa de aplicación, garantindo a seguridade e privacidade desde o deseño e por defecto e a aplicación dos principios reitores do tratamento de datos persoais. En particular, deberanse ter en conta no tratamento dos datos os principios de licitude, transparencia, lealdade, limitación da finalidade, minimización dos datos, exactitude, seguridade, limitación do prazo de conservación e responsabilidade proactiva.

3. Todo isto entenderase sen prexuízo da necesidade de observar e protexer os dereitos de propiedade intelectual e industrial, a información empresarial confidencial e os segredos comerciais, de conformidade coa normativa europea e estatal que lle resulte aplicable.

Artigo 12. *Reserva de humanidade e de revisión humana*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán empregar sistemas de intelixencia artificial tanto na súa actividade material ou técnica como na adopción de actos administrativos formalizados, tanto de trámite como resolutorios, de acordo co sinalado neste artigo e de conformidade co establecido na normativa europea e estatal de aplicación.

2. No caso de uso de sistemas de intelixencia artificial que sirvan de apoio ou fundamento para a adopción de actos ou decisións administrativas, adoptaranse as garantías necesarias para os efectos de mitigar calquera nesgo por parte do órgano competente resolutorio. En ningún caso tales actuacións nas que se empreguen sistemas de intelixencia artificial constituirán de seu decisións ou actos administrativos sen validación pola persoa titular do órgano competente.

3. Nos supostos de uso de sistemas de intelixencia artificial que sirvan para a adopción de actos administrativos formalizados, tanto de trámite como resolutorios, de xeito automatizado sen intervención humana directa, de acordo co establecido no artigo 76 de Lei 4/2019, do 17 de xullo, deberá tratarse de actos administrativos que non requiran dunha valoración subxectiva das circunstancias concorrentes ou dunha interpretación xurídica.

4. No caso contrario, non poderán realizarse actuacións administrativas automatizadas a través do uso de sistemas de intelixencia, agás que se cumpran todos os requisitos seguintes:

a) O órgano competente da actuación administrativa automatizada aprobará previamente, e serán incorporadas na resolución conxunta á que se refire o artigo 76.4 da Lei 4/2019, do 17 de xullo, as instrucións administrativas que permitan concretar os requisitos necesarios para definir de forma detallada e inequívoca os casos ordinarios aos que resulte aplicable.

b) O órgano competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación, innovación e desenvolvemento tecnolóxico preparará o deseño tecnolóxico do sistema de intelixencia artificial no que se baseará a actuación administrativa automatizada, que respecte a norma correspondente reguladora do procedemento e as instrucións administrativas indicadas no apartado anterior, que non permita a alteración non supervisada do funcionamento do sistema ou modelo e que proporcione información sinxela e fácil de entender sobre o seu funcionamento para permitir aos afectados comprender e cuestionar o resultado.

5. Na regulación dos procedementos administrativos para a adopción de decisións administrativas automatizadas nas que se empreguen sistemas de intelixencia artificial preveranse o momento, o modo e o alcance da intervención de persoas físicas para garantir o cumprimento dos principios e dereitos recollidos nesta lei.

En todo caso, nos casos nos que as decisións, previsións ou recomendacións xeradas por sistemas de intelixencia artificial teñan un impacto irreversible ou de difícil reversión, ou impliquen actuacións que poidan xerar riscos para a vida ou a integridade física ou psicosocial dos individuos, será necesaria unha validación dunha persoa física no proceso decisorio, así como unha decisión humana final.

6. Sen prexuízo dos correspondentes recursos administrativos ou accións xudiciais, recoñecerase o dereito a presentar suxestións ou queixas relativas ao funcionamento dos propios sistemas de intelixencia artificial empregados pola Administración autonómica e polo seu sector público. O procedemento ou canle para a presentación destas suxestións ou queixas será o previsto no artigo 16 da Lei 1/2015, do 1 de abril, de garantía da calidade dos servizos públicos e de boa administración.

Artigo 13. *Proactividade e personalización*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán deseñar procedementos xestionados a través de sistemas de intelixencia artificial no exercicio das súas funcións e competencias para satisfacer as necesidades das persoas sen necesidade de que estas formulen unha solicitude previa, o que se realizará de acordo co sinalado no artigo 25 da Lei 4/2019, do 17 de xullo, en relación cos servizos proactivos personalizados que pode prestar a Administración autonómica.

2. Así mesmo, procurarase que o deseño de tales procedementos permita ofrecer á cidadanía prestacións e servizos de forma individualizada, atendendo ás características persoais, sociais e económicas de cada persoa, sempre que se apliquen as medidas adecuadas para a protección dos dereitos, liberdades e intereses lexítimos das persoas destinatarias.

Artigo 14. *Universalidade e accesibilidade*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público asegurarán que o deseño, a adquisición, a implementación e o uso dos sistemas de intelixencia artificial cumpren cos máis altos estándares de accesibilidade e de deseño para todos os usuarios que, de seren destinados a ter interaccións coa cidadanía, sexan accesibles a todas as persoas,

independentemente das súas circunstancias persoais e socioeconómicas, establecendo as medidas oportunas para superar as fendas dixitais, en especial as determinadas por razóns económicas, de idade e de discapacidade.

Artigo 15. *Fiabilidade e responsabilidade*

1. Todos os sistemas de intelixencia artificial empregados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público deberán contar coas debidas garantías que aseguren a máis alta probabilidade do seu bo funcionamento.

2. Os danos causados polos sistemas de intelixencia artificial deseñados ou empregados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público, independentemente do seu grao de autonomía, deberán ser reparados integramente por ela, de acordo co establecido na Lei 40/2015, do 1 de outubro, e na Lei 39/2015, do 1 do outubro. O disposto anteriormente entenderase sen prexuízo da posibilidade de reclamar, se é o caso, aos provedores de tales sistemas. En todo caso, nestas cuestións haberá que aterse á normativa europea que resulte aplicable.

Artigo 16. *Avaliación do impacto organizativo, económico, social e medioambiental*

1. Sen prexuízo da correspondente avaliación de impacto relativa a dereitos fundamentais para os sistemas de intelixencia artificial de alto risco, de acordo co disposto no Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño, ou, se é o caso, a relativa á protección de datos de acordo co Regulamento (UE) 2016/679, do 27 de abril, a Administración autonómica establecerá procesos dirixidos a avaliar os posibles riscos asociados aos sistemas de intelixencia artificial que a propia Administración autonómica pretenda deseñar ou empregar.

2. A finalidade de tales avaliacións de impacto será determinar, coa anticipación suficiente, cales son os potenciais riscos que pode implicar a implantación dun concreto sistema de intelixencia artificial en relación coa súa efectividade, seguridade, uso de recursos e custos económicos e mais impacto organizativo, social e ambiental, así como os mecanismos de mitigación ou compensación dos seus efectos.

3. As avaliacións de impacto clasificarán os riscos en función da súa gravidade e probabilidade e propoñerán medidas adecuadas para mitigar, atenuar ou compensar aqueles, de conformidade cos principios de capacidade técnica, proporcionalidade e suficiencia financeira.

Artigo 17. *Avaliación continua*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público deberán realizar avaliacións de forma continua dos sistemas de intelixencia artificial que empreguen en resposta a cambios normativos, sociais e tecnolóxicos e aos coñecementos adquiridos no despregamento dos devanditos sistemas para asegurar a súa calidade e que as persoas afectadas reciban un trato xusto e non discriminatorio, de conformidade coa normativa aplicable.

2. Así mesmo, avaliarase que eses sistemas empreguen enerxías renovables como fonte de enerxía, sexan eficientes no seu consumo e empreguen, sempre que sexa posible, recursos de orixe sustentable.

Artigo 18. *Precaución*

No caso de que unha avaliación de impacto indique que o uso dun determinado sistema de intelixencia artificial puiden causar danos de moi difícil reparación ás persoas, á sociedade ou ao medio ambiente, deberá valorarse o abandono do uso dese sistema. Con esta finalidade, ponderarase se as vantaxes da súa utilización ou as desvantaxes da súa non utilización son ou non superiores aos eventuais danos que poida ocasionar.

Artigo 19. *Formación continua*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público velarán porque o persoal empregado público que intervéen ao longo do ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial manteña as capacidades precisas para que poida garantir un debido uso destes.

Artigo 20. *Colaboración e transferencia*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán mecanismos de colaboración público-pública e público-privada para o desenvolvemento de ferramentas, tecnoloxías e servizos baseados en sistemas de intelixencia artificial.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público velarán porque os coñecementos, técnicos, éticos e normativos, sobre sistemas de intelixencia artificial xerados sexan axeitadamente transferidos á sociedade.

Artigo 21. *Capacidade técnica, proporcionalidade e suficiencia financeira*

As obrigas establecidas nesta lei para a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público serán interpretadas de forma razoable á luz das solucións tecnolóxicas existentes relacionadas coa intelixencia artificial, do estado actual da técnica xeralmente recoñecido e das dispoñibilidades orzamentarias para o cumprimento delas.

CAPÍTULO III **Dereitos da cidadanía**

Artigo 22. *Os dereitos da cidadanía*

Os procesos de deseño, adquisición, implementación e uso de sistemas de intelixencia artificial desenvolvidos pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público respectarán todos os dereitos recoñecidos ou atribuídos á cidadanía nesta lei e na demais normativa europea e estatal de aplicación.

Artigo 23. *Transparencia e supervisión humana*

1. Toda persoa na que na súa relación coa Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e co seu sector público interveñan sistemas de intelixencia artificial terá dereito a:

a) Recibir a debida información, clara e comprensible, coa posibilidade do uso de iconas ou símbolos facilmente recoñecibles, sobre:

1º. O carácter automatizado das interaccións e das decisións, en particular a saber se está a interactuar cun sistema de intelixencia artificial.

2º. A configuración xeral do sistema, tipos de decisións, recomendacións ou predicións que se pretenden facer e as consecuencias do seu uso para as persoas afectadas.

3º. A racionalidade e a lóxica do sistema de intelixencia artificial ou modelo de intelixencia artificial de uso xeral.

4º. A identificación da titularidade do sistema de intelixencia artificial ou modelo de intelixencia artificial de uso xeral.

5º. O grao de contribución ou participación do sistema de intelixencia artificial e do persoal empregado público no proceso de toma de decisión, predición ou recomendación.

6º. As categorías de datos persoais utilizados polos sistemas de intelixencia artificial e a súa orixe ou fontes.

7º. As medidas de seguridade, de non discriminación e de fiabilidade adoptadas.

8º. O modo de exercer o dereito á transparencia e supervisión humana, así como outros dereitos que a asistan.

b) Recibir unha explicación da decisión tomada polo sistema de intelixencia artificial. As persoas afectadas por tales decisións poderán requirir unha explicación coa información debida respecto dos factores, criterios e procedementos que incidan nas devanditas decisións, previsións ou recomendacións, en particular sobre a ponderación dos criterios para a adopción da decisión se é o caso particular, o nivel de intervención humana na adopción da decisión que a afecta e os mecanismos por medio dos que pode reclamar contra a decisión adoptada.

c) Requirit a intervención dunha persoa empregada pública no proceso de adopción dunha decisión por parte dun sistema de intelixencia artificial, cando esta produza efectos xurídicos ou impacte significativamente de modo similar nos seus intereses.

2. En todo caso, teranse en conta os dereitos que na materia de transparencia se recollen no artigo 50 do Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño.

Artigo 24. *Igualdade*

Toda persoa na que na súa relación coa Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e co seu sector público interveña un sistema de intelixencia artificial terá dereito a:

- a) Que en ningún caso as limitacións técnicas ou orzamentarias poidan implicar a imposición de condicións nin requisitos que teñan como efecto directo ou indirecto algunha discriminación.
- b) Unha interacción co sistema de intelixencia artificial que garanta os principios de universalidade, accesibilidade, asequibilidade e calidade, velando pola defensa e non discriminación daqueles colectivos que necesiten unha especial protección por se atoparen en situación ou risco de exclusión.
- c) Obter un tratamento xusto e isonómico, non ser discriminada polos resultados ofrecidos polo sistema de intelixencia artificial e obter a corrección de nesgos discriminatorios, directos ou indirectos.

Artigo 25. *Tutela*

1. Toda persoa na que na súa relación coa Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e co seu sector público interveña un sistema de intelixencia artificial terá dereito a:

- a) Facer valer todos os dereitos en materia de protección de datos persoais que lle recoñece a lexislación vixente fronte ás decisións, previsións ou recomendacións efectuadas polo sistema de intelixencia artificial ou fronte ao propio funcionamento deste.
- b) Solicitar a revisión de decisións, previsións ou recomendacións efectuadas polo sistema de intelixencia artificial que produzan efectos xurídicos ou que impacten significativamente de modo similar, non só de actos decisorios senón tamén de actuacións materiais. A devandita solicitude poderase fundar nas deficiencias técnicas, como o uso de sistemas ou métodos imprecisos ou non confiables, na arbitrariedade das súas premisas ou dos resultados, no carácter discriminatorio das súas premisas ou dos resultados ou en calquera outra que conculque principios como o principio da boa fe.

2. Así mesmo, terase en conta o disposto na sección 4 do capítulo IX do Regulamento (UE) 2024/1689, relativo ás vías de recurso.

Artigo 26. *Exercicio dos dereitos*

A exixencia do cumprimento dos principios reitores e dos dereitos previstos nesta lei poderá ser efectuada individualmente ou de xeito colectivo por asociacións representativas de intereses supraindividuais.

TÍTULO I Gobernanza e planificación

CAPÍTULO I Gobernanza

Artigo 27. Os órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos

1. As consellarías e as entidades instrumentais do sector público autonómico identificarán os órganos promotores funcionais, dentro da súa estrutura, que se encargarán da definición funcional e do seguimento dos proxectos de intelixencia artificial.

2. As persoas titulares de tales órganos desempeñarán as seguintes funcións:

- a) Identificar as necesidades funcionais no exercicio das súas funcións e competencias.
- b) Definir, de forma clara e obxectiva, as necesidades que se pretenden cubrir ou os problemas que se pretenden solucionar, en particular fixando obxectivos específicos para acadalos.
- c) Elaborar o informe do proxecto de intelixencia artificial, en colaboración co órgano responsable tecnolóxico.
- d) Realizar o seguimento funcional do proxecto de intelixencia artificial e comunicar ao responsable tecnolóxico calquera incidencia del.

3. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico designará os órganos responsables tecnolóxicos para cada consellaría ou entidade instrumental que coordinarán xunto cos órganos promotores funcionais todos os proxectos de intelixencia artificial.

4. As persoas titulares de tales órganos responsables tecnolóxicos desempeñarán as seguintes funcións:

- a) Identificar a necesidade e oportunidade de implantar sistemas de intelixencia artificial, avaliando os seus beneficios e riscos e as capacidades para a súa implementación.
- b) Establecer as características e especificacións técnicas dos sistemas de intelixencia artificial, así como o plan de xestión de datos.
- c) Elaborar o informe do proxecto de intelixencia artificial, en colaboración co órgano promotor funcional.
- d) Supervisar o adestramento dos sistemas de intelixencia artificial.
- e) Realizar o seguimento e o control da implantación, o mantemento, a execución e, se é o caso, a desactivación dos sistemas de intelixencia artificial.

Artigo 28. *A Oficina de Intelixencia Artificial*

1. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico contará dentro da súa estrutura organizativa cunha oficina coordinadora para a implantación de proxectos de intelixencia artificial que supervisará e apoiará as actuacións dos órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos indicados no artigo anterior no relativo á posta en marcha de sistemas de intelixencia artificial e que coordinará a implantación destes sistemas na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no sector público autonómico.

2. A persoa titular da Oficina de Intelixencia Artificial terá as seguintes funcións:

a) Analizar o informe do proxecto de intelixencia artificial, supervisando a necesidade e a oportunidade de implantar o sistema de intelixencia artificial identificado polo órgano promotor e responsable tecnolóxico.

b) Apoiar os órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos na identificación de oportunidades e na elaboración da documentación necesaria durante todo o proceso de definición e posta en marcha do proxecto de intelixencia artificial.

c) Supervisar os riscos relacionados coa implementación e co uso dos sistemas de intelixencia artificial.

d) Identificar e asesorar de forma continua sobre as tendencias en intelixencia artificial que permitan definir e desenvolver iniciativas innovadoras en Galicia.

e) Coordinar a relación da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público coas autoridades nacionais e internacionais competentes en materia de intelixencia artificial.

f) Calquera outra función que regulamentariamente se lle atribúa ou encomende.

Artigo 29. *Comisión estratéxica para o asesoramento en intelixencia artificial*

1. A persoa titular da entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico poderá constituír unha comisión para a análise e valoración daqueles proxectos que polo seu nivel de risco, impacto ou complexidade teñan, ao seu xuízo, carácter estratéxico. A comisión poderá estar formada por autoridades e persoal ao servizo da Administración xeral da Comunidade Autónoma e do seu sector público con competencias relacionadas coa natureza do proxecto ou coa intelixencia artificial, así como por persoas expertas do ámbito científico e/ou académico para un asesoramento especializado. En particular, en canto ás autoridades que poderán formar parte, serán as relacionadas con competencias en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, sustentabilidade financeira, impacto económico, asesoramento en dereito, inclusión social, enerxías renovables, sustentabilidade e innovación.

2. A comisión terá a natureza de grupo de traballo. A persoa titular da entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico terá en conta o resultado dos estudos ou valoracións efectuados polo grupo de traballo para os efectos da adopción da súa decisión sobre o correspondente proxecto de intelixencia artificial.

Artigo 30. *O Consello Galego de Intelixencia Artificial*

1. Créase o Consello Galego de Intelixencia Artificial como un órgano colexiado de carácter estratéxico para o asesoramento e impulso en materia de intelixencia artificial na Comunidade Autónoma de Galicia, adscrito á consellaría competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

2. O Consello Galego de Intelixencia Artificial desenvolverá as seguintes funcións:

a) Coñecer a Estratexia galega de intelixencia artificial e os programas sectoriais de intelixencia artificial e, se procede, formular observacións e suxestións.

b) Propoñer melloras na planificación, xestión e avaliación das políticas públicas en materia de intelixencia artificial.

c) Responder ás consultas que lle formulen e elaborar os informes que lle solicite a entidade instrumental con competencias en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

d) Identificar estratexias reguladoras eficaces do deseño e da implementación de sistemas de intelixencia artificial a nivel nacional e internacional.

e) Identificar posibles barreiras e desafíos no deseño e na implementación de sistemas de intelixencia artificial.

f) Calquera outra función que regulamentariamente se lle atribúa ou encomende.

3. O Consello Galego de Intelixencia Artificial terá a seguinte composición:

a) Presidente/a: a persoa titular da entidade instrumental competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

b) Secretario/a: unha persoa designada pola persoa titular da entidade instrumental competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, que actuará con voz pero sen voto.

c) Vogais:

1º. A persoa titular da área competente en materia de intelixencia artificial da entidade instrumental competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

2º. A persoa titular do órgano de dirección competente no relativo a sistemas e tecnoloxías da información no ámbito sanitario.

3º. A persoa titular da entidade instrumental con competencias en materia de innovación no ámbito sanitario.

4º. A persoa titular do órgano de dirección competente en materia de industria.

5º. A persoa titular da entidade instrumental competente en materia de promoción económica.

6º. A persoa titular do órgano de dirección competente en materia de universidades.

7º. A persoa titular da entidade instrumental con competencias en materia de investigación e innovación.

8º. A persoa titular do órgano de dirección competente en materia de política lingüística.

9º. Unha persoa representante de cada unha das universidades públicas de Galicia.

10º. A persoa titular do órgano de dirección da Fundación Centro de Supercomputación de Galicia.

11º. Unha persoa en representación dos centros tecnolóxicos de Galicia, proposta por acordo entre eles.

12º. Unha persoa en representación da Asociación Clúster TIC de Galicia.

13º. Unha persoa proposta polo Colexio Profesional de Enxeñaría en Informática de Galicia.

14º. Unha persoa proposta polo Colexio Profesional de Enxeñaría Técnica en Informática de Galicia.

15º. Unha persoa en representación da Confederación de Empresarios de Galicia.

16º. Unha persoa en representación do Consello Galego de Economía Social.

17º. A persoa que exerza como delegada de protección de datos da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia.

18º. Unha persoa en representación das entidades sociais de promoción da normalización lingüística.

4. No caso de ausencia ou de enfermidade e, en xeral, cando concorra algunha causa xustificada, os membros titulares do órgano colexiado serán substituídos polos seus suplentes que sexan designados.

5. O Consello adecuará o seu funcionamento ao previsto nesta lei, ao establecido respecto dos órganos colexiados na Lei 40/2015, do 1 de outubro, e na Lei 16/2010, do 17 de decembro, e ao regulamento interno de funcionamento que, de ser o caso, se elabore.

6. Así mesmo, poderán asistir ás sesións do Consello Galego de Intelixencia Artificial, logo da invitación do presidente ou presidenta, as persoas representantes daquelas entidades e organismos da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia que teñan relación relevante coas materias incluídas na orde do día.

7. As persoas que integran o Consello Galego de Intelixencia Artificial non percibirán ningunha remuneración polo exercicio das súas funcións no devandito órgano.

CAPÍTULO II

Planificación

Artigo 31. *Ordenación da planificación*

A planificación da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público para o impulso e desenvolvemento da intelixencia artificial, tanto no ámbito público como no ámbito privado, levarase a cabo a través dos seguintes instrumentos:

- a) A Estratexia galega de intelixencia artificial.
- b) Os programas sectoriais de intelixencia artificial.
- c) Os proxectos de intelixencia artificial.

Artigo 32. *Estratexia galega de intelixencia artificial*

1. A Estratexia galega de intelixencia artificial terá por obxecto o establecemento dos obxectivos xerais e particulares que se pretendan acadar co seu desenvolvemento no ámbito da intelixencia artificial en Galicia nun período temporal definido. Así mesmo, procurará a coordinación da participación da Comunidade Autónoma de Galicia nos programas e estratexias nacionais e internacionais, asegurando ademais o aliñamento desta estratexia coas demais estratexias vixentes en materia de innovación e desenvolvemento tecnolóxico, e promoverá a xestión, medición e avaliación dos resultados obtidos en relación cos obxectivos propostos.

2. A elaboración da Estratexia galega de intelixencia artificial corresponderalle á entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico. A súa aprobación correspóndelle ao Consello da Xunta de Galicia.

3. A información básica que, de forma xeral, incluírá a Estratexia galega de intelixencia artificial, así como a estruturación das súas bases e do seu desenvolvemento, será como mínimo a seguinte:

- a) Unha análise da situación de partida dos principais aspectos e indicadores relacionados coa intelixencia artificial no contexto galego e da súa relación con estes no ámbito estatal e internacional. Incluírase unha definición e caracterización do ecosistema galego de intelixencia artificial.

b) Os programas sectoriais de intelixencia artificial achegados polas diferentes consellarías da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, no exercicio das súas competencias.

c) Os recursos humanos, materiais, técnicos e tecnolóxicos existentes e as súas posibilidades de evolución, actualización e expansión, así como as necesidades previsibles a este respecto no período previsto de duración da Estratexia, ou ata onde o horizonte temporal da prospección tecnolóxica poida permitir considerar con fiabilidade.

d) A proposta das estruturas de cooperación público-privada máis adecuadas para favorecer a consecución dos obxectivos da Estratexia de acordo coas estratexias e coas políticas que se promoverán no seu período de vixencia, así como coa articulación cos axentes do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia.

e) O financiamento previsto con cargo aos orzamentos da Comunidade Autónoma, as demais achegas estatais ou comunitarias e as de entidades de carácter público ou privado.

f) As posibilidades de concertación con outras estratexias e plans relativos de ámbito estatal ou internacional que, polos seus contidos ou polo seu contexto de desenvolvemento, resulten de interese para Galicia.

g) O aliñamento coas demais estratexias vixentes na Comunidade Autónoma en materia de innovación e desenvolvemento tecnolóxico.

h) Os indicadores ou métodos para realizar o seguimento da execución e da eficacia dos programas previstos, coa indicación do alcance e do xeito en que esta información se vai difundir entre os axentes interesados e a sociedade en xeral.

i) Os resultados obtidos da execución de estratexias previas, en relación co nivel de cumprimento dos obxectivos previstos.

4. O período de vixencia da Estratexia será de cinco anos con carácter xeral. Non obstante, poderá establecerse un período de vixencia inferior, coa debida motivación das razóns que o xustifiquen.

5. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico promoverá un proceso participativo para a obtención de información e a redacción da Estratexia. Neste sentido, estableceranse os mecanismos necesarios para a achega de propostas e suxestións e a obtención de consensos nas grandes liñas de actuación.

Artigo 33. *Programas sectoriais de intelixencia artificial*

1. As distintas consellarías da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia propoñerán os programas e as actuacións para a elaboración da Estratexia galega de intelixencia artificial.

2. A información básica que, de forma xeral, incluírá cada programa sectorial de intelixencia artificial, así como a estruturación das súas bases e do seu desenvolvemento, será como mínimo a seguinte:

a) Unha análise da situación de partida dos principais aspectos e indicadores relacionados do desenvolvemento da intelixencia artificial no concreto sector da actividade pública ou da actividade económica ou social que teñan como obxecto.

b) Os recursos humanos, materiais, técnicos e tecnolóxicos existentes e as súas posibilidades de evolución, actualización e expansión, no concreto sector da actividade pública ou da actividade económica ou social que teñan como obxecto.

c) O financiamento previsto con cargo aos orzamentos da Comunidade Autónoma, as demais achegas estatais ou comunitarias e as de entidades de carácter público ou privado.

d) Os indicadores ou métodos para realizar o seguimento da execución e da eficacia dos programas previstos, coa indicación do alcance e do xeito en que esta información se vai difundir entre os axentes interesados e a sociedade en xeral.

3. A proposta dos programas sectoriais de intelixencia artificial corresponderalle á consellaría competente por razón da materia, coa colaboración da entidade instrumental do sector público galego con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

Artigo 34. *Os proxectos de intelixencia artificial*

1. Os proxectos de intelixencia artificial definirán, para a súa execución, as características esenciais dun sistema de intelixencia artificial e as pautas específicas para o seu deseño, adquisición ou implementación.

2. Os proxectos de sistemas de intelixencia artificial terán, polo menos, o seguinte contido:

a) A identificación da necesidade e oportunidade de implantar un concreto sistema de intelixencia artificial, avaliando os seus beneficios e riscos e as capacidades para a súa implementación, no marco da Estratexia galega de intelixencia artificial e, de ser o caso, no marco concreto do programa sectorial de intelixencia artificial.

b) A definición das necesidades ou problemas que se pretenden cubrir ou solucionar co sistema de intelixencia artificial, en particular fixando obxectivos específicos e a forma para acadalos.

c) O establecemento das características e especificacións técnicas do sistema de intelixencia artificial, así como o plan de xestión de datos.

d) A determinación da forma de creación do sistema de intelixencia artificial, ben por deseño polos propios medios, ben por adquisición.

e) A cuantificación dos medios humanos, económicos e materiais necesarios para a posta en marcha do proxecto.

TÍTULO II

Xestión e colaboración

CAPÍTULO I

Da xestión

Artigo 35. *O Inventario de sistemas de intelixencia artificial*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público inscribirán de oficio todos os sistemas de intelixencia artificial que deseñen ou empreguen no Inventario de sistemas de intelixencia artificial, coa finalidade de mellorar a eficacia e a eficiencia da actuación administrativa, así como a transparencia desta; todo iso sen prexuízo da obriga de rexistro, se é o caso, na base de datos da Unión Europea para os sistemas de intelixencia artificial de alto risco, de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño de 2024.
2. A inscrición e a xestión do Inventario de sistemas de intelixencia artificial correspóndenlle á entidade instrumental do sector público galego con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.
3. O Inventario de sistemas de intelixencia artificial reflectirá todo o ciclo de vida dos sistemas de intelixencia artificial, desde o seu deseño ata a súa desactivación.
4. Os datos inscritos no Inventario de sistemas de intelixencia artificial serán públicos e agruparanse en dúas categorías: datos identificativos e datos de funcionamento e rendemento.
5. Os datos identificativos son todos aqueles que permiten coñecer, de forma xeral, a existencia, a finalidade, a actuación, os resultados, o responsable e os destinatarios dun sistema de intelixencia artificial. Estes datos serán obxecto de publicación, por capas, no portal web da entidade instrumental do sector público galego con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.
6. Os datos de funcionamento e rendemento son todos aqueles que permiten coñecer, de forma específica, o funcionamento dun sistema de intelixencia artificial, así como todos os fitos do seu ciclo de vida. Estes datos poderán ser consultados, agás que razóns da garantía para a efectividade do sistema, da súa seguridade ou dos dereitos de propiedade intelectual ou industrial existentes o impidan.

Artigo 36. *As persoas comisionadas de intelixencia artificial*

1. As persoas comisionadas de intelixencia artificial velarán polo cumprimento dos principios e obrigas na materia de prevención, detección e eliminación de riscos e de resultados negativos da implementación dos sistemas de intelixencia artificial deseñados ou empregados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, de conformidade coa normativa aplicable.
2. As persoas que desempeñen as funcións de comisionadas de intelixencia artificial deberán ter coñecementos técnicos, xurídicos, éticos, de normas de seguridade e de toma de decisións automatizadas.

3. As persoas comisionadas de intelixencia artificial desenvolverán as seguintes funcións:

- a) Velar por un uso ético e responsable da intelixencia artificial.
- b) Supervisar o deseño, o desenvolvemento, a implementación e o uso dos sistemas de intelixencia artificial.
- c) Asesorar e advertir sobre os riscos presentes e futuros do deseño, desenvolvemento e uso dos sistemas de intelixencia artificial.
- d) Recibir as suxestións e as queixas de irregularidades no deseño, desenvolvemento, implementación e uso dos sistemas de intelixencia artificial.

4. Con carácter previo á presentación dunha reclamación ou recurso ante o órgano competente, a persoa que se considere afectada poderá dirixirse á persoa comisionada correspondente do órgano ou entidade competente contra a que pretende reclamar. Neste caso, no prazo máximo de dous meses, a persoa comisionada comunicará á persoa afectada se se vai proceder á adopción de medidas ao respecto.

O procedemento e canle para a presentación destas suxestións ou queixas, así como a contestación á persoa afectada, será o previsto no artigo 16 da Lei 1/2015, do 1 de abril, de garantía da calidade dos servizos públicos e de boa administración.

Así mesmo, no caso de que se presente un recurso ou reclamación ante o órgano competente, este dará traslado para informe á persoa comisionada.

CAPÍTULO II

Da cooperación interadministrativa e da colaboración público-privada

Artigo 37. A cooperación entre administracións públicas

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, a través da entidade instrumental con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, manterán unha constante comunicación e colaboración coa Oficina de Intelixencia Artificial na Unión Europea, coa Axencia Española de Supervisión da Intelixencia Artificial e con outros organismos análogos, nacionais ou internacionais, coa finalidade de intercambiar coñecementos e experiencias no campo da regulación e supervisión do deseño e implementación de sistemas de intelixencia artificial no eido das súas competencias.

2. Coa mesma finalidade, estableceranse vías de colaboración para compartir experiencias e boas prácticas coas entidades locais galegas, coas universidades galegas e cos organismos estatutarios da Comunidade Autónoma.

3. A entidade instrumental con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico creará un espazo específico para

facilitar o desenvolvemento colaborativo de sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral entre diversas administracións públicas, nacionais e doutros estados membros da Unión europea.

Artigo 38. O repositorio de sistemas de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán poñer á disposición das demais administracións que operan na Comunidade Autónoma de Galicia os sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral desenvolvidos polos seus servizos, exclusivamente ou en colaboración con outras entidades públicas ou privadas, ou que fosen adquiridos a terceiros, sempre que teñan os dereitos de propiedade intelectual sobre eles ou que alcancen un acordo coa persoa titular destes dereitos para tal fin.

2. A entidade instrumental con competencias no campo das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico publicará, a través do seu portal web, unha relación dos sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral aos que se refire o apartado anterior.

Artigo 39. Colaboración entre o sector público e o sector privado

1. A Administración xeral e o seu sector público impulsarán a colaboración público-privada para o desenvolvemento de proxectos de intelixencia artificial.

2. A devandita colaboración, no marco da lexislación básica e autonómica de desenvolvemento, poderase instrumentar a través de mecanismos institucionais, como consorcios ou sociedades de economía mixta, e de mecanismos negociables, como convenios de colaboración ou contratos administrativos.

TÍTULO III

Procedemento para a definición e a posta en marcha de proxectos de intelixencia artificial na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público

CAPÍTULO I

Definición e aprobación de proxectos de intelixencia artificial

Artigo 40. A definición de proxectos de intelixencia artificial e a valoración dos seus riscos

1. No ámbito da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público, a definición dos proxectos de intelixencia artificial será iniciada conxuntamente polos órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos.

2. A devandita definición formalizarase nun informe do proxecto de intelixencia artificial. A entidade instrumental con competencias en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico elaborará unha guía sobre o contido mínimo e os criterios que se deberán seguir para a elaboración do informe.

3. Os órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos darán traslado do informe do proxecto de intelixencia artificial á Oficina de Intelixencia Artificial, a cal formalmente acordará a iniciación da súa tramitación, salvo que da clasificación do nivel de risco asociado ao sistema de intelixencia artificial ou modelo de intelixencia artificial de uso xeral se conclúa que se trata dun sistema ou modelo prohibido ou que estea presente un nivel de risco inaceptable, de conformidade coa regulación da Unión Europea. Neste suposto archivarase sen máis trámite a proposta de proxecto de intelixencia artificial.

Artigo 41. *A elaboración do informe do proxecto de intelixencia artificial*

1. Os órganos promotores funcionais e responsables tecnolóxicos serán os responsables de elaborar o informe do proxecto de intelixencia artificial.

2. O informe do proxecto de intelixencia artificial deberá conter, polo menos:

a) A identificación das necesidades funcionais que deban ser cubertas e unha definición clara e obxectiva dos problemas que se pretenden solucionar, en particular establecendo os obxectivos específicos para acadalo.

b) A identificación da necesidade e oportunidade de deseñar ou adquirir, implementar e empregar sistemas de intelixencia artificial, avaliando os seus beneficios e riscos e as capacidades técnicas, humanas e económicas e de sustentabilidade para a súa posta en marcha e mantemento.

c) A relación de características e especificacións técnicas do sistema de intelixencia artificial proposto.

d) O conxunto de datos proposto para o adestramento, a validación e a proba, especificando se aquel contén unha combinación de datos persoais e non persoais, sinalando de xeito específico se se tratarían datos persoais de categoría especial, segundo o disposto no artigo 9.1. do Regulamento (UE) 2016/679, do 27 de abril, así como un plan para a súa xestión.

e) A proposta inicial de medidas de seguridade que hai que aplicar, en cumprimento do principio de seguridade desde o deseño consonte o disposto no Regulamento (UE) 2016/679, do 27 de abril, e o disposto na disposición adicional primeira da Lei orgánica 3/2018, do 5 de decembro.

f) A avaliación de impacto relativa aos dereitos fundamentais. No caso de tratarse dun sistema de intelixencia artificial de alto risco, seguirase o modelo de cuestionario elaborado pola Oficina Europea de Intelixencia Artificial de acordo coa normativa vixente de aplicación.

g) A coherencia e o encaixe do proxecto de intelixencia artificial na Estratexia galega de intelixencia artificial e no correspondente programa sectorial de intelixencia artificial.

Artigo 42. *A aprobación de proxectos de intelixencia artificial*

1. A Oficina de Intelixencia Artificial analizará o informe do proxecto de intelixencia artificial e emitirá proposta para a súa aprobación no prazo máximo dun mes desde a súa recepción. No caso de que

entenda que existen cuestións que hai que emendar, procederá á súa devolución aos órganos promotor funcional e responsable tecnolóxico para a súa mellora, acompañado dunha memoria explicativa dos puntos que hai que corrixir ou completar. Tras a emenda, o informe someterase novamente á análise da Oficina de Intelixencia Artificial.

2. A persoa titular da entidade instrumental competente en materia das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico aprobará todos os proxectos de intelixencia artificial, logo da proposta da Oficina de Intelixencia Artificial. A aprobación implicará que o proxecto de intelixencia artificial pasa á fase de deseño, desenvolvemento ou adquisición e implementación regulada no capítulo II deste título.

3. O prazo máximo para ditar a resolución de aprobación será de dous meses, contados desde a entrada do informe do proxecto de intelixencia artificial no rexistro do órgano competente para resolver. O proxecto entenderase denegado polo transcurso do dito prazo sen que se ditase resolución expresa.

CAPÍTULO II

Deseño, desenvolvemento ou adquisición e implantación de sistemas de intelixencia artificial

Artigo 43. Deseño dos sistemas de intelixencia artificial

1. Tras a aprobación do proxecto de intelixencia artificial, o órgano responsable tecnolóxico procederá ao deseño do sistema de intelixencia artificial, coa colaboración da Oficina de Intelixencia Artificial.

2. O deseño do sistema de intelixencia artificial ten como finalidade definir as súas especificacións técnicas. Como mínimo, este conterá información sobre a tipoloxía de datos que se empregarán e un plan para a súa xestión, os algoritmos e modelos que o conforman, o deseño da súa arquitectura, a interface de usuario e as especificacións relativas á mitigación de riscos.

3. O deseño do sistema de intelixencia artificial documentarase seguindo os procedementos e estándares definidos pola entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

4. Cando o sistema de intelixencia artificial teña por finalidade a adopción de actos administrativos automatizados, o deseño do sistema de intelixencia artificial recollerá os requisitos exixidos polo artigo 41.2 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, e polo artigo 76 da Lei 4/2019, do 17 de xullo.

Artigo 44. Desenvolvemento dos sistemas de intelixencia artificial

1. O desenvolvemento do sistema de intelixencia artificial levarase a cabo seguindo os procedementos e estándares definidos pola entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico.

2. O desenvolvemento deberá garantir o cumprimento das especificacións técnicas recollidas no artigo 43, especialmente aquelas relacionadas coa mitigación de riscos.

Artigo 45. Procedemento para a adquisición dos sistemas de intelixencia artificial

1. A adquisición de sistemas de intelixencia artificial realizarase conforme o previsto na normativa de aplicación correspondente segundo os distintos modos de adquisición, que, no caso de procedementos de adquisición por compra, será a normativa básica estatal e autonómica en materia de contratación pública. En particular, procurarase a elección de modalidades de contratación pública de innovación.

2. Os sistemas de intelixencia artificial adquiridos deberán contar coas certificacións e cos selos exixidos pola normativa vixente.

3. De forma adicional, o sistema de intelixencia artificial adquirido deberá cumprir as especificacións técnicas recollidas no artigo 43, especialmente aquelas relacionadas coa mitigación de riscos.

Artigo 46. Adestramento, validación e proba dos sistemas de intelixencia artificial

1. O órgano responsable tecnolóxico levará a cabo o adestramento do sistema de intelixencia artificial, co fin de axustar os parámetros obxecto de aprendizaxe deste, así como a validación do sistema adestrado, co fin de realizar unha avaliación do seu resultado de aprendizaxe e axustar os parámetros non susceptibles de ser aprendidos.

2. O órgano promotor funcional levará a cabo a proba do sistema de intelixencia artificial, co fin de confirmar o rendemento agardado do sistema antes da súa activación.

Artigo 47. O plan de xestión de datos

1. O órgano responsable tecnolóxico velará pola realización das verificacións e accións necesarias co fin de asegurar que os conxuntos de datos que se van utilizar para o adestramento, a validación e a proba están estruturados e documentados da maneira máis completa posible de acordo coas mellores prácticas e coa normativa europea e estatal aplicable, en particular no relativo á normativa en materia de dereitos de autor e dereitos afíns.

2. Con tal fin, elaborárase un plan de xestión de datos co obxectivo de facilitar a xestión da información ao longo de todo o seu ciclo de vida, desde a creación ou recepción dos datos ata a súa análise, pasando pola súa organización, limpeza e preservación.

3. O plan de xestión de datos deberá conter, polo menos, os seguintes aspectos:

- a) O manexo de datos durante e despois do final do proxecto.
- b) Os datos que se recompilarán, procesarán e/ou xerarán.
- c) A dispoñibilidade e a calidade dos datos que se van empregar no proxecto.
- d) As metodoloxías e os estándares que se aplicarán na xestión dos datos.
- e) A posibilidade de compartir os datos en acceso aberto.

f) O procedemento de curado e conservación dos datos, incluso despois da finalización do proxecto.

g) O procedemento de anonimización, se procede.

Artigo 48. *Activación, mantemento e avaliación continua dos sistemas de intelixencia artificial*

1. Unha vez probado o sistema de intelixencia artificial, o órgano responsable tecnolóxico procederá á súa activación e posta en funcionamento.

2. O órgano promotor funcional e o órgano responsable tecnolóxico levarán a cabo a avaliación continua do rendemento do sistema de intelixencia artificial e dos riscos relacionados co seu uso.

3. O procedemento de avaliación continua será definido pola entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, a cal elaborará unha guía sobre o contido mínimo e os criterios que hai que seguir para a elaboración do informe.

4. A Oficina de Intelixencia Artificial levará a cabo a supervisión da avaliación continua.

Artigo 49. *Espazos controlados de probas*

1. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico dotarase de espazos de probas controladas, simulando contornas de uso real, nas que se poderán desenvolver, adestrar, probar e validar sistemas de intelixencia artificial antes de ser empregados pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público, para garantir a máxima calidade e seguridade deles, así como para asegurar o cumprimento óptimo dos principios xerais recollidos nesta lei.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público velarán porque, na medida en que os sistemas de intelixencia artificial impliquen o tratamento de datos persoais, a autoridade competente en materia de protección de datos estea vinculada ao funcionamento do espazo controlado de probas.

TÍTULO IV

O uso de sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral

Artigo 50. *O alcance do uso de sistemas de intelixencia artificial na toma de decisións: actuacións administrativas automatizadas e semiautomatizadas*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán adoptar actos administrativos, de forma automatizada e sen a intervención directa dunha persoa empregada pública, mediante sistemas de intelixencia artificial, no marco dun procedemento administrativo, cando exerzan potestades regradas e, excepcionalmente, potestades discrecionais, no caso de que a marxe de discrecionalidade se esgotase previamente no deseño do sistema de intelixencia artificial.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán apoiar a súa toma de decisións nas previsións ou recomendacións emitidas por sistemas de intelixencia artificial.

Artigo 51. *Guías para o uso de sistemas de intelixencia artificial*

A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico elaborará e actualizará de forma continua as oportunas guías que terán como finalidade facilitar o cumprimento desta lei, en particular garantir o bo deseño, implementación e uso dos sistemas de intelixencia artificial. Estas guías tomarán en consideración as directrices e as guías previstas na normativa específica europea.

Artigo 52. *Ferramentas de autodiagnose*

A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico desenvolverá os instrumentos tecnolóxicos necesarios que permitan avaliar, de xeito continuado, o correcto cumprimento dos principios xerais sobre os sistemas de intelixencia artificial recollidos nesta lei por parte da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e do seu sector público.

Artigo 53. *As respostas fronte ao fallo dun sistema de intelixencia artificial*

1. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico desenvolverá un protocolo de reacción inmediata no caso de que detecte un posible fallo no funcionamento dun sistema de intelixencia artificial.

2. Este protocolo basearase nos principios de recurso inmediato á revisión humana, celeridade na adopción de resolucións e minimización das repercusións dos fallos e dos prexuízos derivados deles.

3. O sinalado nos apartados anteriores entenderase sen prexuízo das obrigas na materia de intercambio de información e vixilancia do mercado para sistemas de intelixencia artificial de alto risco recollidas no capítulo IX do Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño de 2024.

TÍTULO V

Das medidas para o impulso da intelixencia artificial en Galicia

CAPÍTULO I

Medidas económicas e fiscais

Sección 1ª Medidas de impulso en materia de política industrial

Artigo 54. *Plans directores dos sectores industriais da Comunidade Autónoma de Galicia*

Na elaboración dos plans directores dos distintos sectores industriais previstos no Decreto legislativo 1/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais

da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de política industrial, analizarase o potencial da intelixencia artificial no desenvolvemento da actividade industrial no sector concreto que corresponda e, de ser o caso, terase en conta na definición das medidas de impulso que os ditos plans inclúan.

Artigo 55. *Proxectos industriais estratéxicos*

Para os efectos do requisito establecido na alínea c) do artigo 78 do Decreto legislativo 1/2015, do 12 de febreiro, considerarase que os proxectos que teñan relación directa coa intelixencia artificial pertencen a un sector estratéxico aliñado cos obxectivos da Unión Europea.

Artigo 56. *Proxectos empresariais singulares*

Para os efectos do cumprimento dos requisitos exixidos para a determinación dos proxectos empresariais singulares, considerarase o sector da intelixencia artificial como de especial importancia, para os efectos da valoración da concorrancia das circunstancias previstas no artigo 75.1.a) da Lei 3/2022, do 18 de outubro, de áreas empresariais de Galicia.

Sección 2ª *Medidas de impulso en materia de transición enerxética*

Artigo 57. *Transición enerxética*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, no ámbito das súas competencias e nun contexto dunha transición enerxética xusta, integradora e de loita contra o cambio climático, promoverán o uso da intelixencia artificial nos proxectos de xeración, distribución e almacenamento de enerxía a partir de fontes renovables, así como proxectos que promovan tanto o aforro e a eficiencia enerxética como a óptima xestión dos recursos enerxéticos, na medida na que o seu uso facilite a consecución de impactos socioeconómicos positivos no territorio e contribúa a alcanzar os obxectivos de descarbonización e neutralidade climática fixados nos plans, programas e estratexias de transición elaborados pola Unión Europea, pola Administración xeral do Estado e pola propia Administración autonómica.

2. Igualmente, dada a necesidade de fornecer de materiais como base para a creación de tecnoloxía verde que propicie a transición enerxética, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán, no ámbito das súas competencias, o emprego da intelixencia artificial nos proxectos relacionados coa investigación e co abastecemento de materias primas estratéxicas, de xeito seguro, resiliente e sustentable, garantindo asemade un elevado nivel de protección do medio ambiente.

3. Para tal fin, nas convocatorias de subvencións en réxime de concorrancia competitiva realizadas pola Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e polo seu sector público que teñan relación co proceso de transición enerxética ou coa investigación e co abastecemento de materias primas estratéxicas poderase establecer, sempre que sexa posible, nas bases da convocatoria un criterio de valoración específico que pondere positivamente o emprego da intelixencia artificial cando implique unha mellora da eficiencia do proxecto.

*Sección 3ª Medidas de impulso empresarial, emprendemento e investimento**Artigo 58. Promoción do ecosistema empresarial de intelixencia artificial*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, co fin de impulsar e promover a intelixencia artificial e o seu ecosistema, poñerán o órgano responsable da xestión dos instrumentos previsto na Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia, como canle única á disposición das empresas que desenvolvan e impulsen as novas tecnoloxías e a intelixencia artificial. Este órgano facilitará, a través do seu sistema de atención ao investimento, un marco de apoios económicos específicos para as empresas tecnolóxicas que fomenten o desenvolvemento da intelixencia artificial en Galicia, en coordinación cos demais axentes do ecosistema.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público crearán un sistema de vixilancia tecnolóxica en intelixencia artificial para as empresas en colaboración cos *European Digital Innovation Hubs* estratéxicos, co fin de impulsar o desenvolvemento tecnolóxico endógeno da intelixencia artificial para a súa comercialización nacional e internacional e a aplicación nos sectores económicos emerxentes e tradicionais.

3. Así mesmo, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público apoiarán a fabricación intelixente e mais a automatización e a modernización de procesos das empresas, en particular das pequenas e medianas, a través da intelixencia artificial e impulsarán a posta en marcha de novos centros de fabricación avanzada e infraestruturas estratéxicas en materia de intelixencia artificial.

Artigo 59. Apoio á actividade emprendedora en intelixencia artificial

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, co fin de impulsar o ecosistema de emprendemento innovador, crearán programas de incubación, aceleración e consolidación de *start-ups* en intelixencia artificial e *deep tech*.

Artigo 60. Fomento do investimento en solucións de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público, co fin de impulsar o investimento en intelixencia artificial, deseñarán novos instrumentos financeiros que fomenten o investimento empresarial en solucións de intelixencia artificial e tecnoloxías emerxentes.

2. En particular, crearase un fondo de participación en empresas que desenvolvan en Galicia sistemas de intelixencia artificial a través da sociedade mercantil pública autonómica da Xunta de Galicia con competencia na materia.

*Sección 4ª Medidas fiscais**Artigo 61. Incentivos fiscais*

A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán medidas normativas nos tributos nos que a Comunidade Autónoma de Galicia teña atribuídas

competencias, orientadas a unha redución dos custos fiscais que teñan que afrontar as empresas innovadoras no ámbito da intelixencia artificial que se instalen en Galicia, así como beneficios fiscais para as persoas que invistan nas ditas empresas ou en proxectos de intelixencia artificial.

CAPÍTULO II

Medidas en materia de I+D+i

Artigo 62. *Fomento da investigación e innovación no ámbito da intelixencia artificial*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público fomentarán un ecosistema galego de investigación e innovación en materia de intelixencia artificial no que o talento investigador, as empresas emerxentes e as pequenas e medianas empresas poidan traballar en estreita colaboración cos usuarios industriais, atraer investimentos para a Comunidade Autónoma de Galicia e ter acceso aos principais compoñentes da intelixencia artificial de maneira fiable e accesible, que funcione para a cidadanía, que respecte os dereitos fundamentais e a democracia e a seguridade e no que confíen as empresas e as persoas consumidoras.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público apoiarán os avances algorítmicos que sexan fiables, en consonancia coa normativa europea, estatal e autonómica, en particular poñendo á disposición fondos de apoio á I+D+i para promover o uso responsable desta tecnoloxía.

En particular, promoverán a investigación e a capacitación en solucións innovadoras en computación sustentable e algoritmos verdes, establecendo colaboracións cos axentes do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia.

3. Así mesmo, os organismos de investigación da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia promoverán e apoiarán o uso responsable da intelixencia artificial nas actividades de investigación.

En particular, facilitarán formación especialmente sobre a verificación dos resultados, o mantemento da privacidade, o tratamento dos nesgos e a protección dos dereitos de propiedade intelectual. Así mesmo, proporcionarán apoio e directrices para garantir o cumprimento dos requisitos éticos e legais.

4. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e aquelas entidades instrumentais do sector público autonómico que financien a investigación e a innovación deseñarán os seus instrumentos de financiamento de forma favorable ao uso responsable e ético das tecnoloxías de intelixencia artificial nas actividades de investigación e exixirán que a investigación financiada e os seus beneficiarios se axusten á lexislación autonómica, nacional, comunitaria e internacional vixente e ás boas prácticas para un uso responsable da intelixencia artificial.

5. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público favorecerán a colaboración e a transferencia de coñecemento en intelixencia artificial entre o Sistema universitario de Galicia e o tecido empresarial e social.

Artigo 63. *Ecosistema de intelixencia artificial de Galicia*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán un ecosistema emerxente de investigación e innovación en intelixencia artificial como unha contorna que inclúa todos os actores, infraestruturas, dinámicas de colaboración e factores necesarios para fomentar o desenvolvemento, a adopción e o uso responsable desta tecnoloxía.

A entidade instrumental con competencias no campo das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico creará o Mapa do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia, identificando os axentes que operan na Comunidade Autónoma de Galicia investindo, deseñando, creando ou operando con solucións de intelixencia artificial innovadoras.

2. A entidade instrumental con competencias no campo das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico promoverá fórmulas de colaboración cos axentes identificados no Mapa do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público impulsarán a participación do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia nos ecosistemas promovidos polas autoridades nacionais e internacionais competentes.

Artigo 64. *Grandes infraestruturas de supercomputación para o desenvolvemento do ecosistema de intelixencia artificial*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público impulsarán a dotación e a mellora das grandes infraestruturas de supercomputación para o desenvolvemento do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia.

2. En particular, impulsará modelos de colaboración e acceso ás infraestruturas tecnolóxicas do Centro de Supercomputación de Galicia, infraestrutura científico-técnica singular, para o ecosistema de investigación e innovación en materia de intelixencia artificial, compatibles cos compromisos de dispoñibilidade de uso vinculados ao seu carácter de infraestrutura científico-técnica singular, a súa pertenza a consorcios nacionais ou internacionais ou outros condicionantes de financiamento destas infraestruturas.

3. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán sinerxías coa Empresa Común Europea de Computación de Alto Rendemento (EuroHPC) e con outras iniciativas de supercomputación a nivel europeo, co obxectivo de manterse na vangarda no acceso ás principais iniciativas, proxectos e grandes infraestruturas de supercomputación e intelixencia artificial.

Artigo 65. *Espazos de datos*

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público desenvolverán espazos de datos dentro dunha contorna de soberanía, confianza e seguridade, mediante mecanismos integrados de gobernanza, organizativos, normativos e técnicos, que garantan que os

datos sexan fáciles de encontrar, accesibles, interoperables e reutilizables, conforme o establecido no Regulamento 2022/868, do 30 de maio de 2022, relativo á gobernanza europea de datos e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2018/1724 e a demais normativa vixente de aplicación.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público facilitarán o acceso a conxuntos de datos de alta calidade e mellorarán a súa dispoñibilidade para o ecosistema de intelixencia artificial de Galicia, en particular para as empresas emerxentes e a comunidade científica e de innovación.

Artigo 66. Factorías de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público impulsarán a posta en marcha de factorías de intelixencia artificial ou outras iniciativas similares arredor de infraestruturas tecnolóxicas do Centro de Supercomputación de Galicia, que englobarán a capacidade informática e os servizos de supercomputación, así como actividades para atraer talento a grande escala orientadas a potenciar sectores estratéxicos na Comunidade Autónoma de Galicia. Tales iniciativas fomentarán a colaboración público-privada entre os diferentes axentes do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia.

2. Co fin de fomentar o posterior desenvolvemento e a capacidade de ampliación do ecosistema de intelixencia artificial, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público seguirán apoiando a mellora das infraestruturas tecnolóxicas do Centro de Supercomputación de Galicia e definirán os protocolos de acceso aos axentes do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia, en particular ás empresas emerxentes, ás pequenas e medianas empresas e á comunidade científica e de innovación que necesiten adestrar sistemas de intelixencia artificial e modelos de intelixencia artificial de uso xeral.

Artigo 67. Espazos controlados de probas para o tecido investigador e empresarial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán dotar de espazos controlados de probas o tecido investigador e empresarial, simulando contornas de uso real, nos que se poderán desenvolver, adestrar, probar e validar os sistemas de intelixencia artificial, de acordo co establecido no artigo 57.2 do Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño.

2. Estes espazos estarán á disposición das empresas e organizacións que desenvolvan sistemas de intelixencia artificial en Galicia, así como daqueloutras entidades que queiran desenvolver, adestrar, probar e validar os sistemas existentes, simulando contornas de uso real no ámbito da Comunidade Autónoma galega.

3. Regulamentariamente, estableceranse as características destes espazos, que poderán ser xestionados directa ou indirectamente, coa colaboración de entidades do ecosistema de intelixencia artificial de Galicia ou doutras entidades privadas, polo organismo do sector público galego con competencias no eido das tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, de conformidade co establecido nos artigos 58 e 59 do Regulamento (UE) 2024/1689, do 13 de xuño.

Artigo 68. *Compra pública estratéxica de intelixencia artificial*

1. Co fin de acelerar o desenvolvemento, ensaio e implantación de solucións innovadoras baseadas na intelixencia artificial, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán empregar contratos públicos que teñan por obxecto o deseño, o desenvolvemento e, se é o caso, a adquisición deste tipo de solucións para a mellora dos servizos públicos e actuar como usuario pioneiro dos ditos sistemas.

Tales contratos poderán adxudicarse por calquera dos procedementos previstos na lexislación básica na materia de contratación pública e, se é o caso, polas modalidades de contratación pública de innovación cando así se xustifique. En particular, atenderase ao procedemento de asociación para a innovación que permitirá a adquisición ulterior das solucións innovadoras sempre que se acaden os niveis de rendemento e se respecten os custos máximos acordados entre o órgano de contratación e os participantes.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán cooperar con outras administracións que non teñan os coñecementos e recursos necesarios para poñer en marcha este tipo de procedementos de contratación. En particular, a entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico poderá dar apoio mediante a colaboración na preparación e definición de especificacións técnicas e/ou no deseño dos proxectos.

3. Así mesmo, a Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público poderán acordar a realización conxunta de determinadas contratacións específicas con outras administracións para impulsar o desenvolvemento e o uso da intelixencia artificial na mellora da prestación de servizos públicos no ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia. Esta contratación conxunta esporádica poderá consistir, entre outras formas, nunha contratación coordinada mediante a preparación de especificacións técnicas comúns de obras, servizos ou subministracións que vaian ser contratados por varios poderes adxudicadores, seguindo cada un deles un procedemento de contratación independente ou ben asumindo a xestión do procedemento de contratación en nome de todos os poderes adxudicadores que participen no acordo. A dita colaboración formalizarase a través de acordos de contratación conxunta nos que se recollerá, entre outros aspectos, a responsabilidade das partes de conformidade co disposto no artigo 31.3 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público. No caso de financiamento conxunto destes contratos, os acordos precisarán os compromisos alcanzados, as cantidades obxecto de financiamento por cada un deles, a orde de aboamento das achegas, a forma en que serán obxecto de achega ao órgano de contratación que se ocupa da adxudicación e formalización do contrato ou a forma de pagamento ao contratista polos órganos financiadores.

4. Coa finalidade de promover un uso responsable e ético da intelixencia artificial a través dos contratos públicos, a entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, coa asistencia da Asesoría Xurídica Xeral e da Secretaría da Xunta Consultiva de Contratación Administrativa da Comunidade Autónoma de Galicia, elaborará un catálogo de cláusulas segundo o nivel de risco dos sistemas de intelixencia artificial para incorporar nos pregos de cláusulas administrativas e técnicas empregados polo sector público autonómico que teñan por obxecto o

deseño, o desenvolvemento e, se é o caso, a adquisición deste tipo de solucións innovadoras en materia de intelixencia artificial.

Entre outros aspectos, as devanditas cláusulas garantirán:

- a) O mantemento de rexistros de eventos polos sistemas de intelixencia artificial.
- b) A adopción de medidas axeitadas de transparencia, de supervisión humana e de altos niveis de precisión, robustez, seguridade e ciberseguridade.
- c) A inclusión de interfaces que permitan a efectiva supervisión del por persoas físicas.
- d) A obriga de explicar, en todo momento, sobre como un sistema de intelixencia artificial ten chegado a un resultado concreto, de conformidade co estado da tecnoloxía.
- e) O deber de non empregar os datos recibidos para fins alleos ao contrato.
- f) A entrega dunha documentación técnica detallada que conteña a descrición xeral do sistema de intelixencia artificial, así como dos seus elementos e do seu proceso de desenvolvemento.
- g) A posta á disposición de instrucións de uso detalladas.
- h) A vixencia do principio de responsabilidade ao longo do ciclo de vida do sistema de intelixencia artificial, precisando a quen e en que circunstancias se lle atribúen os erros ou fallos derivados do uso ou resultados do sistema de intelixencia artificial.

5. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, en colaboración coa Asesoría Xurídica Xeral, a Secretaría da Xunta Consultiva de Contratación Administrativa da Comunidade Autónoma de Galicia e as entidades instrumentais do sector público competentes en materia de formación das persoas empregadas públicas, impulsará formación especializada nesta materia e, se é o caso, aos operadores económicos, especialmente as pequenas e medianas empresas, que interveñan neste tipo de procedementos de contratación.

CAPÍTULO III

Medidas de formación e capacitación

Artigo 69. A formación e capacitación das persoas empregadas públicas en materia de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público habilitarán os medios necesarios para garantir o acceso á capacitación inicial e formación continua das persoas empregadas públicas, de acordo coas características dos seus postos de traballo, para o desenvolvemento das súas competencias en relación cos sistemas de intelixencia artificial e co uso eficiente destes na prestación dos servizos públicos.

2. A capacitación inicial e a formación continua dos empregados públicos en materia de intelixencia artificial, ademais de comprender os aspectos técnicos, teñen que abranguer os aspectos éticos e legais do emprego deles.

Artigo 70. O apoio na formación e capacitación do tecido produtivo en materia de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público promoverán accións formativas das persoas traballadoras en materia de intelixencia artificial e mais medidas de apoio ás empresas e ás entidades do terceiro sector que despreguen plans de capacitación e formación na materia.

2. Impulsaranse programas de actualización profesional para permitir ás persoas traballadoras adaptarse aos cambios nas súas funcións ou pasar a novas funcións que requiran competencias diferentes.

3. Entre os contidos da oferta formativa para persoas desempregadas incluírase a formación en intelixencia artificial para asegurar a adaptación ao cambio de competencias necesarias nos postos de traballo.

Artigo 71. A formación universitaria e profesional en materia de intelixencia artificial

1. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público impulsarán actividades de formación, capacitación e actualización profesional no ámbito da intelixencia artificial, por exemplo apoiando programas de mestrado e doutoramento específicos e, en particular, animando á participación das mulleres, introducindo as medidas necesarias que faciliten e potencien a incorporación das mulleres en condicións de igualdade a este sector.

2. A Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e o seu sector público fortalecerán o talento en Galicia en materia de intelixencia artificial mediante o desenvolvemento e a integración de capacidades de intelixencia artificial con habilidades sectoriais específicas, ademais de promover a atracción e retención de talento especializado nesta materia.

Artigo 72. A formación da cidadanía para a loita contra os riscos dos sistemas de intelixencia artificial

1. A Administración autonómica adoptará medidas para a alfabetización da sociedade galega en materia de intelixencia artificial baseadas na aprendizaxe, uso e aplicación de ferramentas de intelixencia artificial, promovendo o desenvolvemento de capacidades emprendedoras, creativas, sociais e culturais.

2. Así mesmo, adoptará medidas para concienciar as persoas sobre os malos usos dos sistemas de intelixencia artificial e as formas de contrarrestalos para asegurar unha sociedade consciente, cunha opinión pública axeitadamente informada.

Disposición adicional única. Atribución de funcións das persoas comisionadas de intelixencia artificial

As funcións das persoas comisionadas na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público serán desempeñadas polas persoas delegadas de protección de

datos. A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico, en colaboración coas entidades instrumentais do sector público competentes en materia de formación dos empregados públicos, impartirá cursos de formación específicos na materia para os efectos da súa capacitación.

Disposición transitoria única. *Identificación e rexistro de sistemas de intelixencia artificial existentes*

A entidade instrumental do sector público competente en materia de tecnoloxías da información e da comunicación e a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico realizará unha identificación dos sistemas de intelixencia artificial existentes na Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e no seu sector público e procederá ao seu rexistro no inventario ao que se refire o artigo 35.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno*

Engádese a alínea f) ao artigo 8 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, coa seguinte redacción:

«f) A relación de sistemas de intelixencia artificial ou modelos de intelixencia artificial de uso xeral que teñan impacto nos procedementos administrativos ou na prestación dos servizos públicos, coa descrición de maneira comprensible da súa arquitectura e funcionamento, dos datos que utilizan, do nivel de risco que implican e do impacto dos seus resultados nos procedementos administrativos, en especial se son ou non directamente decisorios deles.»

Disposición derradeira segunda. *Desenvolvemento regulamentario*

Autorízase o Consello da Xunta para ditar as disposicións para o desenvolvemento regulamentario desta lei.

Disposición derradeira terceira. *Entrada en vigor*

Esta lei entrará en vigor aos vinte días naturais da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025
Miguel Ángel Santalices Vieira
Presidente

Ley para el desarrollo e impulso de la inteligencia artificial en Galicia

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

A lo largo de la historia, los avances tecnológicos han aumentado la eficiencia de los medios para producir, cambiado la forma de consumir y disminuido barreras de espacio y tiempo. Sin embargo,

ninguno de estos avances ha tenido la capacidad transformadora de las tecnologías inteligentes en términos de su potencial para incrementar la competitividad en todas las áreas de desarrollo y contribuir a dar respuesta a algunos de los desafíos a que se enfrenta la humanidad.

Las tecnologías inteligentes están cambiando nuestra vida cotidiana, nuestra forma de trabajar, educar y hacer negocios y nuestra forma de viajar, así como nuestra forma de relacionarnos.

De acuerdo con la definición acuñada por el Grupo independiente de expertos de alto nivel sobre inteligencia artificial de la Unión Europea, el término «inteligencia artificial» se aplica a todos aquellos «sistemas que manifiestan un comportamiento inteligente al analizar su entorno, realizando acciones, con cierto grado de autonomía, para conseguir un objetivo específico». Estos sistemas pueden consistir simplemente en un programa informático —por ejemplo, asistentes de voz, programas de análisis de imágenes, motores de búsqueda, sistemas de reconocimiento facial y de voz— o bien estar incorporados en dispositivos de hardware —por ejemplo, robots avanzados, automóviles autónomos, vehículos aéreos no tripulados o aplicaciones de internet de las cosas—.

La definición de «sistema de inteligencia artificial» empleada por las instituciones europeas se alinea con la propuesta por la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico en mayo de 2019, que lo define como «un sistema basado en máquinas que, para objetivos explícitos o implícitos, infiere, a partir de la entrada que recibe, cómo generar salidas como predicciones, contenidos, recomendaciones o decisiones que pueden influir en entornos físicos o virtuales. Diferentes sistemas de inteligencia artificial varían en sus niveles de autonomía y adaptabilidad tras la implementación.»

Si bien el origen de la inteligencia artificial se remonta al año 1950, hoy en día vivimos una de sus épocas de mayor auge. La inteligencia artificial está presente en la industria desde, al menos, la década de 1980, aunque ha sido durante los últimos años cuando confluyeron tres elementos, entre otros, que han permitido dar un salto cualitativo del dato común al dato inteligente, gracias al rendimiento y la aplicabilidad de los métodos de aprendizaje por ordenador basados en datos. En primer lugar, la disponibilidad de cantidades ingentes de datos —conocidos como *big data*— que son el resultado de la actividad humana generada en plataformas digitales y de procesos de digitalización del mundo físico; en segundo lugar, el desarrollo de algoritmos de aprendizaje por ordenador capaces de encontrar patrones de comportamiento y dar así utilidad a estas cantidades de datos; finalmente, el incremento exponencial de la capacidad de procesamiento de los ordenadores y de almacenamiento de estas cantidades masivas de datos. La convergencia entre supercomputación e inteligencia artificial es imprescindible para impulsar avances significativos en la resolución de problemas complejos y el desarrollo de modelos de inteligencia más precisos.

No obstante, no debemos olvidar los retos y las limitaciones técnicas, éticas, legales y sociales sobre el uso que se brinde a esa ingente cantidad de datos generados, a pesar de ser este el punto donde reside la oportunidad de una transformación digital, no solamente real, sino inevitable.

La inteligencia artificial puede generar un amplio abanico de beneficios económicos y sociales en todos los sectores y actividades sociales. Su uso puede proporcionar ventajas competitivas esenciales a las empresas y facilitar la obtención de resultados positivos desde el punto de vista social y ambiental en los ámbitos de la mejora de la salud, la agricultura, la educación y la formación,

la administración de infraestructuras, la energía, el transporte y la logística, los servicios públicos, la seguridad, la justicia, la eficiencia de los recursos y la energía y la mitigación del cambio climático y la adaptación al mismo. También puede contribuir a mejorar la predicción, optimizar las operaciones y la asignación de los recursos y personalizar las soluciones digitales que se encuentran a disposición de la población y las organizaciones. Es, por tanto, necesario garantizar su buen gobierno a fin de aprovechar todas las oportunidades que esta tecnología ofrece, a la vez que se garantizan el control y la limitación de los riesgos derivados de un uso indebido.

En consecuencia, la Administración pública está en la obligación de aplicar la inteligencia artificial para ofrecer mejores servicios de conformidad con las necesidades y las demandas de la ciudadanía y las empresas.

II

La creciente dependencia de tecnologías y sistemas desarrollados fuera de las fronteras de la Unión Europea plantea importantes desafíos en términos de soberanía tecnológica y digital. La inteligencia artificial ocupa un lugar preeminente en el marco estratégico y legislativo mundial. En particular, la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico adoptó un planteamiento de «Principios sobre la inteligencia artificial» en la Recomendación sobre inteligencia artificial adoptada por el Consejo de la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico el 22 de mayo de 2019, donde estableció el respeto del Estado de derecho, los derechos humanos, los valores democráticos y la diversidad a través del cumplimiento de los principios de transparencia, divulgación responsable, robustez, fiabilidad y seguridad durante todo el ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial.

Por su parte, a lo largo de los últimos años, Europa ha promovido un enfoque centrado en el fortalecimiento de sus capacidades tecnológicas internas, impulsando una inteligencia artificial segura, ética y centrada en los derechos fundamentales. Para ello, la Unión Europea adoptó un planteamiento coordinado con el objetivo de aprovechar al máximo las oportunidades que brindan las tecnologías inteligentes, fijándose un objetivo claro: incrementar la inversión en más de 20.000 millones de euros anuales durante la próxima década. La pandemia del covid-19 provocó que la Comisión Europea haya reforzado y organizado su apuesta por la inteligencia artificial, otorgando un lugar privilegiado como una de sus prioridades 2019-2024 a «una Europa adaptada a la era digital», así como la recién aprobada hoja de «El compás digital de Europa».

En enero de 2020, la Resolución del Parlamento Europeo sobre un marco de aspectos éticos de la inteligencia artificial, la robótica y las tecnologías relacionadas recomienda expresamente que la Comisión proponga medidas legislativas para explotar las oportunidades y los beneficios de la inteligencia artificial y también para garantizar la protección de los principios éticos.

También, en noviembre de 2021 se publica la Recomendación de la Unesco sobre la ética de la inteligencia artificial por los 193 estados miembros como una reflexión normativa sistemática, basada en un marco integral, global, multicultural y evolutivo de valores, principios y acciones interdependientes, que puede guiar a las sociedades a la hora de afrontar de manera responsable los efectos conocidos y desconocidos de las tecnologías de inteligencia artificial en los seres

humanos, las sociedades y el medio ambiente y los ecosistemas, ofreciéndoles una base para aceptar o rechazar las tecnologías de inteligencia artificial.

Así, la Comisión Europea publica en abril de 2021 una propuesta de reglamento para afrontar el reto de gestionar la inteligencia artificial sin que los derechos de la ciudadanía, así como los valores europeos, se vean menoscabados. El objetivo es establecer un marco legal uniforme para el desarrollo, comercialización y uso de la inteligencia artificial, en línea con los valores de la Unión Europea.

Esta propuesta fue aprobada por el Parlamento Europeo en marzo de 2024, convirtiéndose en la primera regulación en inteligencia artificial del mundo, de conformidad con los valores de la Unión consagrados en el artículo 2 del Tratado de funcionamiento de la Unión Europea y los derechos y libertades fundamentales consagrados en los tratados y de conformidad con el artículo 6 de la Carta de derechos fundamentales de la Unión Europea. El 12 de julio de 2024 se publicó en el *Diario Oficial de la Unión Europea* dicho reglamento, el Reglamento (UE) 2024/1689 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de junio de 2024, por el que se establecen normas armonizadas en materia de inteligencia artificial y se modifican los reglamentos (CE) n° 300/2008, (UE) n° 167/2013, (UE) n° 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 y (UE) 2019/2144, y las directivas 2014/90/UE, (UE) 2016/797 y (UE) 2020/1828 (Reglamento de inteligencia artificial). En particular, establece unas normas comunes para los sistemas de inteligencia artificial de alto riesgo al objeto de garantizar un nivel elevado y coherente de protección de los intereses públicos en lo que respecta a la salud, la seguridad y los derechos fundamentales. También debe tener en cuenta la Declaración europea sobre los derechos y principios digitales para la década digital y las Directrices éticas para una inteligencia artificial fiable del Grupo independiente de expertos de alto nivel sobre inteligencia artificial.

Asimismo, el Consejo de Europa adoptó en mayo de 2024 el Convenio marco sobre inteligencia artificial y derechos humanos, democracia y Estado de derecho, el cual proporciona un marco jurídico común a nivel mundial para aplicar las obligaciones jurídicas internacionales y nacionales existentes que son de aplicación en la esfera de los derechos humanos, la democracia y el Estado de derecho y sus objetivos, a fin de garantizar que las actividades dentro del ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial por parte de actores públicos y privados cumplan con estas obligaciones, estándares y compromisos.

III

En el caso de la Comunidad Autónoma de Galicia, esta cuenta con una trayectoria destacable en el desarrollo y despliegue de tecnologías inteligentes. Galicia fue pionera en la aprobación de la Estrategia gallega de inteligencia artificial 2030, aprobada por el Consello de la Xunta en su sesión de 10 de junio de 2021, con una inversión de más de 330 millones de euros públicos de la Xunta de Galicia en el periodo 2021-2030, que generará un impacto en la creación de riqueza de unos 472 millones de euros en ese periodo. Esta estrategia contempla una inversión per cápita en inteligencia artificial superior al promedio de la Unión Europea.

Galicia cuenta con un ecosistema de inteligencia artificial fortalecido en torno a tres fases de generación de valor. En la primera fase de ideación destacan, además de las tres universidades

públicas de Galicia, que imparten el Grado en Inteligencia Artificial y el Máster Interuniversitario en Inteligencia Artificial, los centros tecnológicos y los centros de investigación. En la fase de oferta, Galicia posee un potencial significativo para desempeñar un rol protagonista en el desarrollo de inteligencia artificial, no limitándose únicamente a la adopción de tecnologías de otras regiones, sino generando conocimiento y soluciones tecnológicas propias. Esta capacidad de crear tecnología avanzada no solo refuerza la competitividad de Galicia en la economía digital, sino que también asegura su autonomía tecnológica, fomentando el crecimiento sostenible y la creación de empleo cualificado. Además, Galicia cuenta con una infraestructura de computación de altas prestaciones de referencia: el Centro de Supercomputación de Galicia, como agente fundamental en el impulso de la investigación e innovación en el ámbito de la inteligencia artificial, consolidándose como un laboratorio natural para la integración de la supercomputación en el desarrollo de la inteligencia artificial, factor clave para alcanzar avances significativos en la resolución de retos complejos y en el perfeccionamiento de modelos de inteligencia artificial. Ello contribuirá, de forma determinante, al impulso de la investigación e innovación en inteligencia artificial, facilitando el avance de proyectos tanto científicos como empresariales, además de dar apoyo a las empresas en el desarrollo de casos de uso y la formación de modelos, poniendo sus recursos al servicio de soluciones innovadoras y el progreso tecnológico relacionadas con el desarrollo de esta tecnología. En cuanto a la fase de demanda, en Galicia se está experimentando una creciente inversión en inteligencia artificial por parte de los ámbitos públicos, así como por parte de la industria y los servicios. De hecho, de acuerdo con datos recientes del Instituto Nacional de Estadística, en Galicia el 10,2 por ciento de las empresas de diez o más personas trabajadoras con sede y/o actividad en esta comunidad emplean inteligencia artificial, superando en 1,9 puntos porcentuales el promedio estatal. En el caso de las microempresas, el empleo de la inteligencia artificial alcanza el 7,6 por ciento de las empresas y supera también el promedio estatal en 4,1 puntos porcentuales.

Esta propuesta responde a la Recomendación sobre inteligencia artificial adoptada por el Consejo de la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico el 22 de mayo de 2019, en la cual se establece que los gobiernos han de desarrollar un entorno de políticas que facilite el camino para la adopción de sistemas de inteligencia artificial fiables, capacitar a las personas con competencias en inteligencia artificial y apoyar a las personas trabajadoras con miras a asegurar una transición equitativa. Asimismo, establece el fomento de ecosistemas de inteligencia artificial accesibles con tecnologías e infraestructura digitales y mecanismos para el intercambio de datos y conocimientos. Se asienta también en el informe «Gobernando con inteligencia artificial», publicado por la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico el 13 de junio de 2024, en el cual se afirma que la aplicación de normativas en todas las instituciones del sector público puede ayudar a promover el desarrollo de enfoques basados en el riesgo contemplado en el Reglamento de inteligencia artificial.

La propuesta contempla las conclusiones y recomendaciones emitidas por un grupo de personas expertas del ámbito universitario de Galicia en el «Estudio sobre el marco ético y normativo y el potencial impacto de la inteligencia artificial en Galicia», presentado en marzo de 2023, donde se expone que «hay margen para que los estados de la Unión Europea y las comunidades autónomas refuerzan los objetivos de la Ley de inteligencia artificial de la Unión Europea (AI Act), incluso desde antes de su entrada en vigor». En este sentido, «la Comunidad Autónoma podría regular ya la utilización de las tecnologías basadas en inteligencia artificial por el propio sector público autonómico y, en su caso, por las entidades locales gallegas, en el ejercicio de sus competencias

de autoorganización (artículos 27.1 y 28.2 del Estatuto de autonomía de Galicia) y sobre el régimen local (artículo 27.2 del Estatuto). Para ello, podría modificarse la Ley 4/2019, de 17 de julio, de administración digital de Galicia, y, en su caso, la Ley 5/1997, de 22 de julio, de Administración local de Galicia, a fin de introducir los principios que deben regir la implantación de las tecnologías basadas en la inteligencia artificial tanto en el sector público autonómico como en el local. Asimismo, las competencias de la Comunidad Autónoma de desarrollo legislativo y ejecución en materia de contratos y concesiones administrativas (artículo 28.2 del Estatuto de autonomía) permitirían introducir las especificaciones generales exigibles a toda aplicación, producto o servicio basado en inteligencia artificial que las administraciones públicas adquieran del sector privado, respetando en todo caso las reglas de carácter básico sobre el establecimiento de prescripciones técnicas que contemplan el artículo 126 y siguientes de la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de contratos del sector público. Del mismo modo, la Comunidad Autónoma también podría desarrollar una política propia de fomento del desarrollo de las tecnologías basada en la inteligencia artificial en Galicia, sobre la base de sus competencias estatutarias en materia de fomento de la actividad económica. Y, en la medida en que la actividad de fomento permite a la Administración orientar los fines de interés general a que debe dirigirse la actuación privada beneficiaria de aquella, las medidas autonómicas de impulso del desarrollo de las tecnologías basadas en la inteligencia artificial se tendrían que condicionar al cumplimiento por estas tecnologías de los estándares éticos que, en defecto de un marco regulador, son generalmente admitidos en la actualidad».

También responde, asimismo, a las peticiones explícitas del Parlamento de Galicia, que solicitó a la Xunta de Galicia, en el mes de abril de 2023, el impulso de las actuaciones necesarias para que la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público adopten, como marco de actuación, el establecido por el Reglamento europeo de inteligencia artificial, previamente a su entrada en vigor, prevista para el año 2024, así como el desarrollo de la normativa necesaria para la aplicación de la inteligencia artificial en la Administración autonómica. El Parlamento de Galicia también ha llevado a cabo importantes acciones en el ámbito de la inteligencia artificial, como la Declaración institucional del Parlamento de Galicia en favor de una inteligencia artificial ética y centrada en el ser humano, firmada en junio de 2022.

También responde a la oportunidad que supone la ubicación de la Agencia Española de Supervisión de Inteligencia Artificial en A Coruña. El Reglamento europeo de inteligencia artificial establece las «autoridades nacionales de supervisión» que se encarguen de supervisar la aplicación y ejecución de lo dispuesto en el mencionado reglamento, así como de coordinar las actividades encomendadas a dichos estados miembros, actuar como el punto de contacto único para la Comisión y representar al estado miembro en cuestión ante el Comité Europeo de Inteligencia Artificial. Esta agencia, creada por Real decreto 729/2023, de 22 de agosto, por el que se aprueba el Estatuto de la Agencia Española de Supervisión de Inteligencia Artificial, es la primera agencia de este tipo que se crea en Europa.

Responde, asimismo, al compromiso para la legislatura 2024-2028 de desarrollar la normativa necesaria para facilitar la adopción de tecnologías digitales de alto impacto, tanto en el sector público como en los diferentes sectores económicos, a través de mecanismos que favorezcan la atracción de inversiones y talento digital, garantizando que la incorporación de tecnologías disruptivas se lleve a cabo bajo los criterios éticos y de seguridad.

Por último, responde a las recomendaciones emitidas por el Consejo de Europa en el Convenio marco sobre inteligencia artificial y derechos humanos, democracia y Estado de derecho, adoptado en mayo de 2024, en lo relativo a los principios relacionados con las actividades dentro del ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial.

IV

Atendiendo al Reglamento por el que se establecen las normas armonizadas en materia de inteligencia artificial, se contempla que su fundamento jurídico radica en el artículo 114 del Tratado de funcionamiento de la Unión Europea, que permite al Parlamento adoptar medidas apropiadas para establecer el funcionamiento del mercado común. Con ello se pretende avanzar hacia una regulación europea sólida para conseguir una inteligencia artificial fiable, que garantice la igualdad, proteja a las personas y fomente la competitividad industrial.

En el plano normativo estatal, la aprobación durante los últimos años de leyes que prevén dar respuesta a los retos que implican este gran cambio y la demanda de seguridad jurídica en el desarrollo y ejercicio de los derechos de la ciudadanía es notable. En materia de procedimiento administrativo común y régimen jurídico del sector público, la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, y la Ley 40/2015, de 1 de octubre, del régimen jurídico del sector público, introducen con carácter transversal el empleo de los medios electrónicos en las relaciones entre la Administración y la ciudadanía. La tecnología también impacta notablemente en la protección de datos de carácter personal; así, el regulador europeo introduce el Reglamento (UE) 2016/679, relativo a la protección de las personas físicas en lo que respecta al tratamiento de datos personales. En lo referente a la ciberseguridad, el Real decreto 311/2022, de 3 de mayo, por el que se regula el Esquema nacional de seguridad, establece los principios básicos y requisitos mínimos que aplican a aquellos sistemas de información de entidades públicas, garantizando una adecuada seguridad de la información tratada. En lo referente a la innovación en materia de inteligencia artificial, el Real decreto 817/2023, de 8 de noviembre, que establece un entorno controlado de pruebas para el ensayo del cumplimiento de la propuesta de reglamento del Parlamento Europeo y del Consejo por la que se establecen normas armonizadas en materia de inteligencia artificial, establece espacios de pruebas para ensayar el cumplimiento de ciertos requisitos por parte de algunos sistemas de inteligencia artificial que pudieran suponer riesgos para la seguridad, la salud y los derechos fundamentales de las personas.

En el marco de la Estrategia España digital 2026 y con el objetivo de liderar el desarrollo y la integración de la inteligencia artificial en la sociedad y la economía española, se aprobó la Estrategia nacional de inteligencia artificial. Alineado con esta estrategia, se elaboró la Carta de derechos digitales, que recoge en su apartado XXV la base de los derechos de las personas ante la inteligencia artificial, en virtud de garantizar la no discriminación, transparencia y supervisión humana en las decisiones tomadas por tecnologías inteligentes. En línea con ello, se aprobó la Ley 15/2022, de 12 de julio, integral para la igualdad de trato y la no discriminación, que regula el uso de algoritmos en la toma de decisiones por parte de las administraciones públicas y obliga a implementar medidas que minimicen sesgos y garanticen la rendición de cuentas, buscando así un uso ético y responsable de la inteligencia artificial para fomentar la confianza en la tecnología, así como garantizar lo establecido en el artículo 41.2 de la Ley 40/2015, de 1 de octubre.

En el ámbito autonómico, las bases de la regulación del desarrollo de la inteligencia artificial en Galicia ya cuentan con un cuerpo legal, integrado por la Ley 16/2010, de 17 de diciembre, de organización y funcionamiento de la Administración general y del sector público autonómico de Galicia, reguladora de la organización y del régimen jurídico de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y de las entidades instrumentales integrantes del sector público autonómico; la Ley 14/2013, de 26 de diciembre, de racionalización del sector público autonómico, que promovió la optimización de los recursos públicos, la eficacia en la gestión y el logro de la máxima coordinación de los distintos órganos y unidades administrativas como principios básicos que guían la actuación del sector público autonómico; la Ley 1/2015, de 1 de abril, de garantía de la calidad de los servicios públicos y de la buena administración, que consagra legalmente el derecho de la ciudadanía a la buena administración y a que se le presten unos servicios públicos de calidad, así como a participar en la evaluación de la calidad de los servicios públicos, como parte imprescindible del ciclo de las políticas públicas; y la Ley 4/2019, de 17 de julio, de administración digital de Galicia.

Más recientemente, la Ley 7/2022, de 27 de diciembre, de medidas fiscales y administrativas, recoge en el artículo 52 una nueva disposición adicional en la Ley 5/2013, de 30 de mayo, de fomento de la investigación y de la innovación de Galicia, por la cual la Administración autonómica, en su ámbito de competencias, podrá establecer bancos de pruebas regulatorias que permitan la ejecución de proyectos piloto de I+D+i con arreglo a un marco normativo y administrativo adecuado para garantizar el respeto a la legalidad y la competitividad internacional.

Por tanto, resulta clave dotar al ordenamiento jurídico autonómico de una regulación única, coherente, actualizada y ordenada, contando con una ley que sistematice en un único cuerpo toda la regulación relativa al desarrollo y uso de la inteligencia artificial en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público.

V

En lo que respecta al fundamento competencial, la presente ley se dicta en el ejercicio de las competencias autonómicas exclusivas en materia de organización de las instituciones de autogobierno y en materia de procedimientos administrativos que se deriven del específico derecho gallego o de la organización propia de los poderes públicos gallegos, así como de la competencia autonómica de desarrollo legislativo y ejecución de la legislación del Estado en materia de régimen jurídico de la Administración pública de Galicia, recogidas, respectivamente, en el artículo 27, apartados 1 y 5, y en el artículo 28.1 del Estatuto de autonomía de Galicia. Junto a estos títulos competenciales, también procede invocar, en atención a las previsiones en materia de empleo público y de contratación contempladas en la ley, las competencias autonómicas de desarrollo legislativo y ejecución de la legislación del Estado en materia de régimen estatutario de sus funcionarios y en materia de contratos, previstas en el artículo 28, apartados 1 y 2, del Estatuto de autonomía de Galicia.

Por todo lo expuesto, el proceso de diseño, desarrollo, implementación y uso de sistemas de inteligencia artificial tiene que disponer de una norma, con la legitimidad que solo confiere el Parlamento, que ofrezca instrumentos suficientes y adecuados que permitan un diseño y desarrollo sostenible y un uso seguro. Esta tarea es abordada con el respaldo de un estado de opinión

colectivo: el convencimiento de que Galicia puede y debe asumir el papel de liderazgo que le corresponde en la conformación de una «Galicia inteligente» a través de la ordenación y gestión de una de las tecnologías que marcará el futuro de la humanidad: la inteligencia artificial.

VI

La presente ley se estructura en un título preliminar y cinco títulos, una disposición adicional, una disposición transitoria y tres disposiciones finales.

El título preliminar contempla las disposiciones generales, referidas al objeto, ámbito de aplicación y fines de la ley y a los principios para una gestión responsable de la inteligencia artificial, así como a los derechos de la ciudadanía.

La presente ley define por primera vez los principios generales que deben regir la actuación de la Administración autonómica en el diseño, desarrollo, implementación y uso de la inteligencia artificial. Estos principios están en plena conexión con las ideas ya trasladadas por organismos multilaterales como la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico, la Comisión Europea o el Consejo de Europa, que animaban a los gobiernos a desarrollar un entorno de políticas que haga posible la adopción de sistemas de inteligencia artificial de un modo fiable y seguro. También lo están con los principios y obligaciones contemplados en el Reglamento de inteligencia artificial, no suponiendo requisitos adicionales para los sistemas de alto riesgo a los ya previstos en la norma comunitaria.

Como principios para una gestión responsable de la inteligencia artificial, se enuncian los principios de buena administración digital y diligencia debida; de auditabilidad, trazabilidad y explicabilidad; de transparencia; de claridad; de imparcialidad y de ausencia de sesgos; de seguridad y privacidad; de reserva de humanidad y de revisión humana; de proactividad y personalización; de universalidad y accesibilidad; de fiabilidad y responsabilidad; de evaluación del impacto organizativo, económico, social y medioambiental; de evaluación continua; de precaución; de formación continua; de colaboración y transferencia; y de capacidad técnica, proporcionalidad y suficiencia financiera.

Como derechos de la ciudadanía, se enuncian los derechos de transparencia y supervisión humana, los derechos de igualdad y los derechos de tutela.

El título I regula la organización administrativa y los sujetos intervinientes en los procesos de diseño, adquisición, implementación y uso de la inteligencia artificial y la planificación para el impulso y desarrollo de la inteligencia artificial en Galicia; los órganos promotores funcionales y los responsables tecnológicos; la coordinación, a través de la creación de la Oficina de Inteligencia Artificial y el apoyo de la Comisión estratégica para el asesoramiento estratégico en inteligencia artificial, cuando el nivel de riesgo, el impacto y su complejidad así lo requieran; el Consejo Gallego de Inteligencia Artificial, como máximo órgano colegiado de participación, consulta y asesoramiento en materia de inteligencia artificial; y la esencial participación de los centros de investigación, el tejido empresarial, los colegios profesionales y la sociedad civil en el desarrollo ético y seguro de la inteligencia artificial.

En lo relativo a la planificación, la ley articula un sistema en cascada que toma como punto de partida la búsqueda de un impulso y desarrollo de la inteligencia artificial ordenado, tanto en el

ámbito público como en el ámbito privado. Así, se regula la Estrategia gallega de inteligencia artificial, con la finalidad de establecer los objetivos generales y particulares que se pretenden conseguir en el ámbito de la inteligencia artificial en Galicia en un periodo temporal definido, así como la coordinación de la participación de la Comunidad Autónoma de Galicia en los programas y estrategias nacionales e internacionales, el fomento de la innovación y del desarrollo tecnológico y de su gestión y la medición y evaluación de los resultados obtenidos en relación con los objetivos propuestos.

Se regulan los programas sectoriales de inteligencia artificial propuestos por las consejerías competentes por razón de la materia. El sistema de planificación en cascada se cierra con la regulación de los proyectos de inteligencia artificial que definirán para su ejecución las características esenciales de un sistema de inteligencia artificial y el establecimiento de las características y especificaciones técnicas del sistema de inteligencia artificial, así como el plan de gestión de datos, o la cuantificación de los medios humanos, económicos y materiales necesarios para su puesta en marcha.

Esta planificación completará la que hasta ahora venía llevándose a cabo a través de la Estrategia gallega de inteligencia artificial y otros instrumentos contemplados en la legislación sectorial, que serán revisados para adaptarse a esta nueva regulación.

El título II regula los instrumentos para la gestión de los sistemas de inteligencia artificial y las fórmulas para garantizar la colaboración entre administraciones públicas y de estas con el sector privado.

El Inventario de sistemas de inteligencia artificial será el elemento central de la gestión y reflejará todo el ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial, desde su diseño hasta su desactivación.

La ley establece una nueva figura: las personas comisionadas de inteligencia artificial, que velarán por el cumplimiento de los principios y obligaciones en materia de prevención, detección y eliminación de riesgos y de resultados negativos de la implementación de sistemas de inteligencia artificial, constituyendo estos un elemento crucial en el mecanismo de gobierno interno de la Administración autonómica, en su rol de proveedor y responsable del despliegue de sistemas de inteligencia artificial.

En lo relativo a la cooperación interadministrativa y la colaboración público-privada, se establece una constante comunicación y colaboración con la Oficina de Inteligencia Artificial en la Unión Europea, la Agencia Española de Supervisión de la Inteligencia Artificial y otros organismos análogos, nacionales o internacionales, con el objetivo de intercambiar conocimientos y experiencias en el ámbito de la regulación y supervisión de la inteligencia artificial en el marco de sus competencias.

Se regula también el repositorio de sistemas de inteligencia artificial, por el cual la Administración autonómica pone a disposición de las demás administraciones los sistemas de inteligencia desarrollados o adquiridos, con el objetivo de fomentar la reutilización de estos sistemas y promover la eficiencia en las administraciones públicas.

El título III, relativo al procedimiento para la definición y puesta en marcha de proyectos de inteligencia artificial en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, contempla algunas de las novedades más destacables de la ley.

Se regula el informe del proyecto de inteligencia artificial como elemento nuclear del procedimiento y se establece su contenido mínimo: una identificación de las necesidades funcionales que han de ser cubiertas y una identificación de la necesidad y oportunidad de diseñar o adquirir, implementar y emplear concretos sistemas de inteligencia artificial; y la relación de características y especificaciones técnicas y el conjunto de datos propuesto para el entrenamiento, validación y prueba, especificando si este contiene una combinación de datos personales y no personales, así como un plan para su gestión. Es preciso destacar que incluye una evaluación de impacto relativa a los derechos fundamentales, de acuerdo con el modelo facilitado por la Oficina Europea de Inteligencia Artificial, con arreglo a la normativa vigente de aplicación.

El título IV, relativo al uso de sistemas de inteligencia artificial, contempla algunas novedades que están en sintonía con las iniciativas que se están promoviendo desde las instituciones europeas y que tienen por misión facilitar la adopción y el uso de los sistemas de inteligencia artificial por parte de las instituciones públicas. De este modo, se asegura la puesta a disposición de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público de guías para el uso de sistemas de inteligencia artificial y dichas herramientas de autodiagnos.

Por último, sobre la base de las competencias estatutarias en materia de fomento de la actividad económica, la inteligencia artificial requiere una política propia de fomento de su desarrollo. Por ello, se considerará que los proyectos cuya actividad tenga relación directa con la inteligencia artificial pertenecen a un sector estratégico alineado con los objetivos de la Unión Europea. Del mismo modo, se considerará al sector de la inteligencia artificial como de especial importancia, a los efectos de la valoración de la concurrencia de las circunstancias previstas en el artículo 75.1.a) de la Ley 3/2022, de 18 de octubre, de áreas empresariales de Galicia.

Así, el título V de la ley contempla las medidas para el impulso de la inteligencia artificial en Galicia, desde el punto de vista energético; de impulso empresarial, emprendimiento e inversión; de fiscalidad; en materia de I+D+i; y de apoyo a la formación, la capacitación y el empleo.

Se reconoce el uso de la inteligencia artificial para facilitar la consecución de impactos socioeconómicos positivos en el territorio y contribuir a alcanzar los objetivos de descarbonización y neutralidad climática fijados en los planes, programas y estrategias de transición elaborados por la Unión Europea, la Administración general del Estado y la propia Administración autonómica.

En primer lugar, se establece un conjunto de medidas innovadoras para la promoción del ecosistema empresarial de inteligencia artificial, con la creación de un sistema de vigilancia tecnológica en inteligencia artificial para las empresas en colaboración con los *European Digital Innovation Hubs* estratégicos.

En segundo lugar, se establece un conjunto de medidas para el fomento de la inversión en soluciones de inteligencia artificial, como la creación de programas de incubación, aceleración y

consolidación de *start-ups* en inteligencia artificial y *deep tech* y la creación de un fondo de participación en empresas que desarrollen en Galicia sistemas de inteligencia artificial.

En tercer lugar, se establecen las medidas de fomento de la investigación e innovación en el ámbito de la inteligencia artificial y se contemplan algunas de las novedades más destacables de la ley. Se impulsan factorías de inteligencia artificial, en total sintonía con las recomendaciones de la Comisión Europea en esta materia, que contarán con el Centro de Supercomputación de Galicia como actor nuclear para dinamizar el ecosistema de inteligencia artificial de Galicia, facilitando el acceso a las empresas emergentes, así como a todos los agentes del ecosistema de inteligencia artificial que necesiten desarrollar, entrenar y validar sistemas de inteligencia artificial. Asimismo, se establece un espacio controlado de pruebas para el tejido investigador y empresarial.

Por último, se contemplan distintas medidas destinadas a promover la alfabetización en materia de inteligencia artificial, tanto para los empleados públicos como para la ciudadanía en su conjunto, lo cual contribuye al objetivo de la Comisión Europea de asegurar que las personas involucradas en el desarrollo y uso de la inteligencia artificial estén debidamente capacitadas, promoviendo así un uso responsable y ético de esta tecnología.

La ley finaliza con una disposición adicional, una disposición transitoria y tres disposiciones finales.

VII

La presente ley se ajusta a los principios de buena regulación previstos en el artículo 37.a) de la Ley 14/2013, de 26 de diciembre, de racionalización del sector público autonómico, en el cual se exige que «en todas las iniciativas normativas se justificará la adecuación de las mismas a los principios de necesidad, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia, accesibilidad, simplicidad y eficacia».

De esta manera, el principio de necesidad de la presente iniciativa legislativa viene determinado por cuanto las medidas propuestas únicamente pueden ser introducidas mediante una norma con rango de ley, por afectar a materias que están reservadas a este tipo de norma.

Se respeta el principio de proporcionalidad, dado que para conseguir los objetivos de la ley se realiza un esfuerzo de simplificación e integración de la normativa vigente.

Se presta especial atención a la efectividad del principio de seguridad jurídica, directamente conectado con la integración coherente de la nueva norma en el ordenamiento jurídico vigente, de manera que el resultado sea un marco normativo estable, claro, integrado y de certidumbre; y al principio de transparencia, promoviendo la más amplia participación de la ciudadanía en general y, en particular, de los operadores técnicos y jurídicos implicados en la materia, tanto en la elaboración de la propia ley como en la fase de planificación, y sin menoscabo de los procedimientos de participación que pudieran estar previstos en otras normas, así como al principio de accesibilidad, garantizando el acceso a toda la información de que disponga la Administración en la materia objeto de regulación.

Finalmente, en virtud de los principios de simplicidad y eficacia, y dentro del objetivo de simplificación administrativa y de la normativa de aplicación, se evitan las cargas administrativas

innecesarias o accesorias, lo cual supone la racionalización de los recursos públicos asociados a la tramitación de los procedimientos administrativos relacionados con ellas.

En la tramitación del anteproyecto de ley se observaron todas las garantías exigidas por la legislación vigente en materia de participación pública, promoviendo una participación pública real y efectiva a lo largo de todo el procedimiento de tramitación.

TÍTULO PRELIMINAR

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto

1. La presente ley tiene por objeto establecer el marco para el diseño, adquisición, implementación y uso de la inteligencia artificial en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público de conformidad con la regulación de la Unión Europea y la normativa básica estatal en esta materia, de las cuales constituye su desarrollo y ejecución en la Comunidad Autónoma de Galicia.

2. A estos efectos, la ley regula el régimen jurídico del uso de la inteligencia artificial por el sector público gallego en el desarrollo de su actividad y en sus relaciones con la ciudadanía, empresas, entidades y demás administraciones públicas, promoviendo la adopción de una inteligencia artificial centrada en el ser humano, segura, fiable, con un alto nivel de protección de la salud y de los derechos fundamentales y respetuosa con el medio ambiente.

3. Asimismo, la ley tiene por objeto impulsar el desarrollo de la inteligencia artificial en el tejido empresarial y el ecosistema de investigación e innovación de la Comunidad Autónoma de Galicia, con el fin de mejorar su productividad y competitividad.

Artículo 2. Finalidad

Los fines de la presente ley son los siguientes:

a) Fijar las bases de la gobernanza y planificación de los sistemas de inteligencia artificial por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y en su sector público, prestando una especial atención a la promoción de la calidad en la ordenación y el uso de dichos sistemas.

b) Establecer los principios generales rectores del diseño, adquisición, implementación y uso de sistemas de inteligencia artificial por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y en su sector público, dentro del marco regulador de la Unión Europea y de la normativa básica estatal de aplicación. En particular:

1º. Garantizar que dichos sistemas sean fiables y respetuosos con los derechos fundamentales de la ciudadanía y otorgar una adecuada protección a esta en los procesos y procedimientos administrativos en los que se empleen tales sistemas.

2º. Garantizar la incorporación al funcionamiento de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y en su sector público de sistemas de inteligencia artificial que promuevan la eficacia y eficiencia en la tramitación de los procedimientos administrativos y en la prestación de los servicios públicos, para un mejor servicio a la ciudadanía.

c) Establecer el marco esencial de las medidas destinadas a apoyar e impulsar el desarrollo de tecnologías y sistemas de inteligencia artificial innovadores y de alta calidad en Galicia, promoviendo la comunidad autónoma como un lugar idóneo para la inversión empresarial y desarrollo industrial en el sector de la inteligencia artificial.

d) Promover y facilitar la elaboración de guías o códigos de conducta de aplicación voluntaria para los sistemas de inteligencia artificial que no sean de alto riesgo, con arreglo a los requisitos exigidos por la Unión Europea y demás normativa de aplicación.

e) Impulsar la implantación y el uso de sistemas de inteligencia artificial seguros, eficientes y de calidad en las empresas gallegas, en particular en las pequeñas y medianas empresas, incluidas las de nueva creación, promoviendo su mejora competitiva.

f) Implantar medidas de capacitación en el sector público y privado, a los efectos de incrementar los conocimientos en inteligencia artificial tanto de la población en general como de los operadores especializados en el sector público y privado, mediante acciones formativas abiertas al público en general, en los distintos niveles educativos y en la formación continua.

g) Garantizar el uso normal de la lengua gallega en los procesos de desarrollo de sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general y potenciar el desarrollo de sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general en gallego.

Artículo 3. *Ámbito de aplicación*

1. Las disposiciones contenidas en la presente ley serán de aplicación a:

a) El sector público autonómico, integrado, de conformidad con el artículo 3 de la Ley 16/2010, de 17 de diciembre, de ordenación y funcionamiento de la Administración general y del sector público autonómico de Galicia, por la Administración general y las entidades instrumentales.

b) La ciudadanía y los operadores de sistemas de inteligencia artificial en sus relaciones con la Administración general y el sector público autonómico de Galicia.

A estos efectos, las referencias a la ciudadanía en este apartado comprenderán a las personas físicas, las personas jurídicas y, cuando legalmente tengan reconocida capacidad de obrar ante las administraciones públicas, en su caso, los grupos de afectados, las uniones y entidades sin personalidad jurídica y los patrimonios independientes o autónomos.

c) En los casos en que así se indique expresamente, las relaciones entre el sector público autonómico y las restantes administraciones públicas, dentro del ámbito territorial de la Comunidad Autónoma de Galicia, con pleno respeto a las competencias de estas.

2. La presente ley no será de aplicación a los sistemas de inteligencia artificial o modelos de inteligencia artificial de uso general, incluidos sus resultados de salidas, desarrollados y puestos en servicio específicamente con el único fin de la investigación y el desarrollo científico por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, sin perjuicio de la aplicación de lo establecido en el capítulo II del título V.

Artículo 4. *Definiciones*

A efectos de la presente ley, se entenderá por:

a) Sistema de inteligencia artificial: sistema basado en una máquina diseñado para funcionar con distintos niveles de autonomía y que puede mostrar capacidad de adaptación tras su despliegue y que, para objetivos explícitos o implícitos, infiere, a partir de la entrada que recibe, cómo generar resultados de salidas tales como predicciones, contenidos, recomendaciones o decisiones que pueden influir en entornos físicos o virtuales, de acuerdo con lo establecido en el Reglamento (UE) 2024/1689 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de junio de 2024, por el que se establecen normas armonizadas en materia de inteligencia artificial.

b) Modelo de inteligencia artificial de uso general: un modelo de inteligencia artificial, también uno entrenado con un gran volumen de datos utilizando autosupervisión a gran escala, que presenta un grado considerable de generalidad y es capaz de realizar de manera competente una gran variedad de tareas distintas, independientemente de la forma en que el modelo se introduzca en el mercado, y que puede integrarse en diversos sistemas o aplicaciones posteriores, excepto los modelos de inteligencia artificial que se utilizan para actividades de investigación, desarrollo o creación de prototipos antes de su introducción en el mercado, de acuerdo con lo establecido en el Reglamento (UE) 2024/1689 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de junio.

c) Operador: un proveedor, fabricante de producto, responsable del despliegue, representante autorizado, importador o distribuidor, de acuerdo con lo establecido en el Reglamento (UE) 2024/1689 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de junio.

d) Proyecto de inteligencia artificial: iniciativa que tiene por objeto resolver problemas definidos de manera clara y objetiva a través del diseño, adquisición, implementación, uso o mejora de sistemas o modelos de inteligencia artificial de uso general, orientados a cubrir necesidades funcionales específicas. Este proyecto habrá de estar alineado con las estrategias y programas sectoriales aplicables a la inteligencia artificial.

e) Ciclo de vida del sistema de inteligencia artificial: serie de etapas consecutivas e interrelacionadas que tienen como finalidad el diseño, implementación, mantenimiento y desactivación, en su caso, de un sistema de inteligencia artificial.

f) Funcionamiento de un sistema de inteligencia artificial: la capacidad de un sistema de inteligencia artificial para lograr su finalidad prevista.

g) Datos de entrenamiento: datos utilizados para entrenar un sistema de inteligencia artificial mediante el ajuste de sus parámetros objeto de aprendizaje.

h) Datos de validación: datos utilizados para proporcionar una evaluación del sistema de inteligencia artificial entrenado y para ajustar sus parámetros no susceptibles de ser aprendidos y su proceso de aprendizaje, con el fin, entre otras cosas, de evitar la adaptación insuficiente o excesiva.

i) Datos de prueba: los datos utilizados para proporcionar una evaluación independiente del sistema de inteligencia artificial con el fin de confirmar el funcionamiento previsto de dicho sistema antes de la introducción en el mercado o puesta en servicio.

j) Desactivación de un sistema de inteligencia artificial: cualquier medida destinada a impedir que un sistema de inteligencia artificial sea utilizado.

k) Riesgo: la combinación de la probabilidad de que se produzca un daño y la gravedad de ese daño.

l) Datos personales: los datos personales definidos en el artículo 4, apartado 1, del Reglamento (UE) 2016/679, de 27 de abril.

m) Datos no personales: datos distintos de los datos personales definidos en el artículo 4, apartado 1, del Reglamento (UE) 2016/679, de 27 de abril.

n) Actuación administrativa automatizada: cualquier acto o actuación realizada íntegramente a través de medios electrónicos por una administración pública en el marco de un procedimiento administrativo y en la que no intervenga de forma directa personal empleado público, de conformidad con lo establecido en el artículo 41 de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, del régimen jurídico del sector público.

ñ) Actuación administrativa semiautomatizada: aquella actuación para que el sistema de información que puede ser producido por algoritmos genere una previsión, recomendación o borrador total o parcial y que puede constituir fundamento o apoyo a un acto de un empleado público u órgano administrativo.

o) Factoría de inteligencia artificial: ecosistema abierto formado en torno a un superordenador público en el que confluyen recursos humanos y materiales esenciales para el desarrollo de modelos y aplicaciones de inteligencia artificial. Entre estos recursos se encontrarán los superordenadores para inteligencia artificial, los centros de datos asociados adyacentes o conectados a través de redes de alta velocidad y el capital humano para utilizar estos recursos de manera eficaz, constituido tanto por personas expertas en supercomputación como especialistas en datos, investigadores e investigadoras, empresas emergentes y usuarios y usuarias finales.

CAPÍTULO II

Principios generales

Artículo 5. *Principios para una gestión responsable de la inteligencia artificial*

1. Para la consecución de los fines enumerados en la presente ley, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público adecuarán su actuación y funcionamiento, cuando diseñen, adquieran, implementen o empleen sistemas de inteligencia artificial, a los

principios generales contemplados en el presente capítulo, así como a los demás principios y obligaciones exigidos en la correspondiente normativa europea y estatal que les resulte de aplicación.

2. En particular, en el supuesto de sistemas de inteligencia artificial de alto riesgo y modelos de inteligencia artificial de uso general serán de aplicación los principios y requisitos contemplados en el Reglamento (UE) 2024/1689 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de junio de 2024, por el que se establecen normas armonizadas en materia de inteligencia artificial.

Artículo 6. Buena administración digital y diligencia debida

1. El diseño, adquisición, implementación y uso de sistemas de inteligencia artificial por parte de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público se hará con pleno respeto a la buena administración, así como a los principios y derechos previstos en la presente ley y normativa de aplicación.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público deberán ser capaces de facilitar una motivación comprensible de las decisiones propuestas o adoptadas en los procedimientos administrativos en los que se empleen sistemas de inteligencia artificial, contemplando, como mínimo, el marco jurídico de referencia, los criterios aplicados, los datos empleados y las características del propio sistema de inteligencia artificial.

3. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público deberán ser capaces de identificar, trazar y gestionar de forma activa los riesgos relacionados con el diseño e implementación de los sistemas de inteligencia artificial, con participación, en su caso, de todos los agentes públicos y privados.

Artículo 7. Auditabilidad, trazabilidad y explicabilidad

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público adoptarán las medidas necesarias para que los sistemas de inteligencia artificial que diseñen o empleen puedan ser revisados en cualquier momento de su ciclo de vida, a fin de comprobar el ajuste a lo establecido en la presente ley y normativa de aplicación.

2. Asimismo, la Administración autonómica diseñará y empleará sistemas de inteligencia artificial, cuyas decisiones habrán de ser trazables.

3. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público deberán diseñar y emplear sistemas de inteligencia artificial que, de forma apropiada para el contexto y acorde con el estado de la tecnología, puedan proporcionar información sencilla y fácil de entender sobre las fuentes de datos/entradas, factores, procesos y/o lógica que llevaron a la predicción, contenido, recomendación o decisión, para permitir a los afectados por un sistema de inteligencia artificial comprender el resultado. Asimismo, habrán de proporcionar información que permita a aquellos afectados negativamente por un sistema de inteligencia artificial cuestionar su resultado.

Artículo 8. *Transparencia*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público deberán ofrecer en el Portal de Transparencia y Gobierno Abierto la información pertinente sobre la arquitectura y el funcionamiento de los sistemas de inteligencia artificial que desarrollen o empleen en su actividad, sin perjuicio de las limitaciones previstas en el artículo 14 de la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno, y en el artículo 25 de la Ley 1/2016, de 18 de enero, de transparencia y buen gobierno.
2. En particular, habrán de indicar los procedimientos administrativos en los que se emplean, especificando los datos que utilizan, los parámetros de funcionamiento y precisión, el nivel de riesgo y el impacto de sus resultados en dichos procedimientos, en especial si son o no directamente decisorios de los mismos.
3. Se procurará, especialmente, que esta información sea fácilmente accesible para personas menores, mayores y grupos vulnerables.

Artículo 9. *Claridad*

1. La información publicada en virtud del principio de transparencia, o notificada a consecuencia del derecho de acceso a la información, será facilitada en un lenguaje claro que permita que todas las personas, independientemente de sus capacidades o su situación socioeconómica, comprendan el procedimiento en el que interviene un sistema de inteligencia artificial y sus resultados.
2. Para el efectivo cumplimiento de lo dispuesto en el apartado anterior, se recurrirá al uso de expresiones concisas y claras, el empleo de estructuras lingüísticas efectivas e iconos estandarizados y el buen diseño de los documentos.

Artículo 10. *Imparcialidad y ausencia de sesgos*

En los procesos de diseño, adquisición, implementación y uso de sistemas de inteligencia artificial se adoptarán las garantías necesarias a los efectos de mitigar cualquier resultado discriminatorio o cualquier tipo de sesgo.

Artículo 11. *Seguridad y privacidad*

1. En los procesos de diseño, adquisición, implementación y uso de sistemas de inteligencia por parte de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público habrá de garantizarse que estos aseguren la integridad, confidencialidad, disponibilidad y autenticidad de los datos e información tratada mediante el establecimiento de las oportunas medidas de seguridad, exigidas en la normativa de aplicación y los protocolos internos de actuación, que garanticen, además, que estos sistemas sean seguros y resilientes frente a terceros que intenten explotar sus vulnerabilidades.
2. Los datos personales serán tratados con arreglo a lo dispuesto en el Reglamento (UE) 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016, y en la Ley orgánica 3/2018, de 5 de

diciembre, de protección de datos personales y garantía de los derechos digitales, así como en la restante normativa de aplicación, garantizando la seguridad y privacidad desde el diseño y por defecto y la aplicación de los principios rectores del tratamiento de datos personales. En particular, habrán de tenerse en cuenta en el tratamiento de los datos los principios de licitud, transparencia, lealtad, limitación de la finalidad, minimización de los datos, exactitud, seguridad, limitación del plazo de conservación y responsabilidad proactiva.

3. Todo ello se entenderá sin perjuicio de la necesidad de observar y proteger los derechos de propiedad intelectual e industrial, la información empresarial confidencial y los secretos comerciales, de conformidad con la normativa europea y estatal que le resulte de aplicación.

Artículo 12. *Reserva de humanidad y de revisión humana*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán emplear sistemas de inteligencia artificial tanto en su actividad material o técnica como en la adopción de actos administrativos formalizados, tanto de trámite como resolutorios, de acuerdo con lo señalado en este artículo y de conformidad con lo establecido en la normativa europea y estatal de aplicación.

2. En caso de uso de sistemas de inteligencia artificial que sirvan de apoyo o fundamento para la adopción de actos o decisiones administrativas, se adoptarán las garantías necesarias a los efectos de mitigar cualquier sesgo por parte del órgano competente resolutorio. En ningún caso tales actuaciones en que se empleen sistemas de inteligencia artificial constituirán de por sí decisiones o actos administrativos sin validación por la persona titular del órgano competente.

3. En los supuestos de uso de sistemas de inteligencia artificial que sirvan para la adopción de actos administrativos formalizados, tanto de trámite como resolutorios, de manera automatizada sin intervención humana directa, de acuerdo con lo establecido en el artículo 76 de Ley 4/2019, de 17 de julio, deberá tratarse de actos administrativos que no requieran de una valoración subjetiva de las circunstancias concurrentes o una interpretación jurídica.

4. En caso contrario, no podrán realizarse actuaciones administrativas automatizadas a través del uso de sistemas de inteligencia, salvo que se cumplan todos los requisitos siguientes:

a) El órgano competente de la actuación administrativa automatizada aprobará previamente, siendo incorporadas en la resolución conjunta a que se refiere el artículo 76.4 de la Ley 4/2019, de 17 de julio, las instrucciones administrativas que permitan concretar los requisitos necesarios para definir de forma detallada e inequívoca los casos ordinarios a los que resulte de aplicación.

b) El órgano competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación, innovación y desarrollo tecnológico preparará el diseño tecnológico del sistema de inteligencia artificial en el que se basará la actuación administrativa automatizada, que respete la norma correspondiente reguladora del procedimiento y las instrucciones administrativas indicadas en el apartado anterior, que no permita la alteración no supervisada del funcionamiento del sistema o modelo y que proporcione información sencilla y fácil de entender sobre su funcionamiento para permitir a los afectados comprender y cuestionar el resultado.

5. En la regulación de los procedimientos administrativos para la adopción de decisiones administrativas automatizadas en que se empleen sistemas de inteligencia artificial se preverá el momento, modo y alcance de la intervención de personas físicas para garantizar el cumplimiento de los principios y derechos contemplados en la presente ley.

En todo caso, en los casos en que las decisiones, previsiones o recomendaciones generadas por sistemas de inteligencia artificial tengan un impacto irreversible o de difícil reversión, o impliquen actuaciones que pudieran generar riesgos para la vida o la integridad física o psicosocial de los individuos, será necesaria una validación de una persona física en el proceso decisorio, así como una decisión humana final.

6. Sin perjuicio de los correspondientes recursos administrativos o acciones judiciales, se reconocerá el derecho a presentar sugerencias o quejas relativas al funcionamiento de los propios sistemas de inteligencia artificial empleados por la Administración autonómica y su sector público. El procedimiento o canal para la presentación de estas sugerencias o quejas será el previsto en el artículo 16 de la Ley 1/2015, de 1 de abril, de garantía de la calidad de los servicios públicos y de buena administración.

Artículo 13. *Proactividad y personalización*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán diseñar procedimientos gestionados a través de sistemas de inteligencia artificial en el ejercicio de sus funciones y competencias para satisfacer las necesidades de las personas sin necesidad de que estas formulen una solicitud previa, lo cual se realizará de acuerdo con lo señalado en el artículo 25 de la Ley 4/2019, de 17 de julio, en relación con los servicios proactivos personalizados que pueden prestarse por la Administración autonómica.

2. Asimismo, se procurará que el diseño de tales procedimientos permita ofrecer a la ciudadanía prestaciones y servicios de forma individualizada, en atención a las características personales, sociales y económicas de cada persona, siempre que se apliquen las medidas adecuadas para la protección de los derechos, libertades e intereses legítimos de las personas destinatarias.

Artículo 14. *Universalidad y accesibilidad*

La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público asegurarán que el diseño, adquisición, implementación y uso de los sistemas de inteligencia artificial cumple con los más altos estándares de accesibilidad y de diseño para todos los usuarios que, si son destinados a tener interacciones con la ciudadanía, sean accesibles a todas las personas, independientemente de sus circunstancias personales y socioeconómicas, estableciendo las medidas oportunas para superar las brechas digitales, en especial las determinadas por razones económicas, de edad y de discapacidad.

Artículo 15. *Fiabilidad y responsabilidad*

1. Todos los sistemas de inteligencia artificial empleados por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público habrán de contar con las debidas garantías que aseguren la más alta probabilidad de su buen funcionamiento.

2. Los daños causados por los sistemas de inteligencia artificial diseñados o empleados por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, independientemente de su grado de autonomía, deberán ser reparados íntegramente por ella, de acuerdo con lo establecido en la Ley 40/2015, de 1 de octubre, y en la Ley 39/2015, de 1 del octubre. Lo dispuesto anteriormente se entenderá sin perjuicio de la posibilidad de reclamar, en su caso, a los proveedores de tales sistemas. En todo caso, en estos extremos se estará a la normativa europea que resulte de aplicación.

Artículo 16. *Evaluación del impacto organizativo, económico, social y medioambiental*

1. Sin perjuicio de la correspondiente evaluación de impacto relativa a derechos fundamentales para los sistemas de inteligencia artificial de alto riesgo, de acuerdo con lo dispuesto en el Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio, o, en su caso, la relativa a protección de datos de acuerdo con el Reglamento (UE) 2016/679, de 27 de abril, la Administración autonómica establecerá procesos dirigidos a evaluar los posibles riesgos asociados a los sistemas de inteligencia artificial que la propia Administración autonómica pretenda diseñar o emplear.

2. La finalidad de tales evaluaciones de impacto será determinar, con la antelación suficiente, cuáles son los potenciales riesgos que puede implicar la implantación de un concreto sistema de inteligencia artificial en relación con su efectividad, seguridad, uso de recursos y costes económicos e impacto organizativo, social y ambiental, así como los mecanismos de mitigación o compensación de sus efectos.

3. Las evaluaciones de impacto clasificarán los riesgos en función de su gravedad y probabilidad, proponiendo medidas adecuadas para mitigar, atenuar o compensar aquellos, de conformidad con los principios de capacidad técnica, proporcionalidad y suficiencia financiera.

Artículo 17. *Evaluación continua*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público habrán de realizar evaluaciones de forma continua de los sistemas de inteligencia artificial que empleen en respuesta a cambios normativos, sociales y tecnológicos y a los conocimientos adquiridos en el despliegue de dichos sistemas para asegurar su calidad y que las personas afectadas reciban un trato justo y no discriminatorio, de conformidad con la normativa de aplicación.

2. Asimismo, se evaluará que esos sistemas empleen energías renovables como fuente de energía, sean eficientes en su consumo y empleen, siempre que sea posible, recursos de origen sostenible.

Artículo 18. *Precaución*

En caso de que una evaluación de impacto indique que el uso de un determinado sistema de inteligencia artificial pudiese causar daños de muy difícil reparación a las personas, la sociedad o el medio ambiente, deberá valorarse el abandono del uso de ese sistema. Con esta finalidad, se ponderará si las ventajas de su utilización o las desventajas de su no utilización son o no superiores a los eventuales daños que pudiera ocasionar.

Artículo 19. *Formación continua*

La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público velarán porque el personal empleado público que interviene a lo largo del ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial mantenga las capacidades precisas para que pueda garantizar un debido uso de los mismos.

Artículo 20. *Colaboración y transferencia*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán mecanismos de colaboración público-pública y público-privada para el desarrollo de herramientas, tecnologías y servicios basados en sistemas de inteligencia artificial.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público velarán porque los conocimientos, técnicos, éticos y normativos, sobre sistemas de inteligencia artificial generados sean adecuadamente transferidos a la sociedad.

Artículo 21. *Capacidad técnica, proporcionalidad y suficiencia financiera*

Las obligaciones establecidas en la presente ley para la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público serán interpretadas de forma razonable a la luz de las soluciones tecnológicas existentes relacionadas con la inteligencia artificial, el estado actual de la técnica generalmente reconocido y las disponibilidades presupuestarias para el cumplimiento de las mismas.

CAPÍTULO III **Derechos de la ciudadanía**

Artículo 22. *Los derechos de la ciudadanía*

Los procesos de diseño, adquisición, implementación y uso de sistemas de inteligencia artificial desarrollados por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público respetarán todos los derechos reconocidos o atribuidos a la ciudadanía en la presente ley y demás normativa europea y estatal de aplicación.

Artículo 23. *Transparencia y supervisión humana*

1. Toda persona en cuya relación con la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público intervengan sistemas de inteligencia artificial tendrá derecho a:

a) Recibir la debida información, clara y comprensible, con la posibilidad del uso de iconos o símbolos fácilmente reconocibles, sobre:

1º. El carácter automatizado de las interacciones y las decisiones, en particular a saber si está interactuando con un sistema de inteligencia artificial.

2º. La configuración general del sistema, tipos de decisiones, recomendaciones o predicciones que se pretenden hacer y las consecuencias de su uso para las personas afectadas.

3º. La racionalidad y la lógica del sistema de inteligencia artificial o modelo de inteligencia artificial de uso general.

4º. La identificación de la titularidad del sistema de inteligencia artificial o modelo de inteligencia artificial de uso general.

5º. El grado de contribución o participación del sistema de inteligencia artificial y del personal empleado público en el proceso de toma de decisión, predicción o recomendación.

6.º Las categorías de datos personales utilizados por los sistemas de inteligencia artificial y su origen o fuentes.

7.º Las medidas de seguridad, no discriminación y fiabilidad adoptadas.

8º. El modo de ejercitar el derecho a la transparencia y supervisión humana, así como otros derechos que le asistan.

b) Recibir una explicación de la decisión tomada por el sistema de inteligencia artificial. Las personas afectadas por tales decisiones podrán requerir una explicación con la información debida respecto a los factores, criterios y procedimientos que incidan en dichas decisiones, previsiones o recomendaciones, en particular sobre la ponderación de los criterios para la adopción de la decisión en su caso particular, el nivel de intervención humana en la adopción de la decisión que le afecta y los mecanismos por medio de los cuales puede reclamar contra la decisión adoptada.

c) Requerir la intervención de una persona empleada pública en el proceso de adopción de una decisión por parte de un sistema de inteligencia artificial, cuando esta produzca efectos jurídicos o impacte significativamente de modo similar en sus intereses.

2. En todo caso, se tendrán en cuenta los derechos que en materia de transparencia se contemplan en el artículo 50 del Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio.

Artículo 24. *Igualdad*

Toda persona en cuya relación con la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público intervenga un sistema de inteligencia artificial tendrá derecho a:

a) Que en ningún caso las limitaciones técnicas o presupuestarias puedan implicar la imposición de condiciones ni requisitos que tengan como efecto directo o indirecto alguna discriminación.

b) Una interacción con el sistema de inteligencia artificial que garantice los principios de universalidad, accesibilidad, asequibilidad y calidad, velando por la defensa y no discriminación de aquellos colectivos que necesiten una especial protección por encontrarse en situación o riesgo de exclusión.

c) Obtener un tratamiento justo e isonómico, no ser discriminada por los resultados ofrecidos por el sistema de inteligencia artificial y obtener la corrección de sesgos discriminatorios, directos o indirectos.

Artículo 25. *Tutela*

1. Toda persona en cuya relación con la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público intervenga un sistema de inteligencia artificial tendrá derecho a:

a) Hacer valer todos los derechos en materia de protección de datos personales que le reconoce la legislación vigente frente a las decisiones, previsiones o recomendaciones efectuadas por el sistema de inteligencia artificial o frente al propio funcionamiento de este.

b) Solicitar la revisión de decisiones, previsiones o recomendaciones efectuadas por el sistema de inteligencia artificial que produzcan efectos jurídicos o que impacten significativamente de modo similar, no solo de actos decisorios sino también de actuaciones materiales. Dicha solicitud podrá fundarse en las deficiencias técnicas, como el uso de sistemas o métodos imprecisos o no confiables, la arbitrariedad de sus premisas o de los resultados, el carácter discriminatorio de sus premisas o de los resultados o cualquier otra que conculque principios como el principio de la buena fe.

2. Asimismo, se tendrá en cuenta lo dispuesto en la sección 4 del capítulo IX del Reglamento (UE) 2024/1689, relativo a las vías de recurso.

Artículo 26. *Ejercicio de los derechos*

La exigencia del cumplimiento de los principios rectores y los derechos previstos en la presente ley podrá efectuarse individualmente o de manera colectiva por asociaciones representativas de intereses supraindividuales.

TÍTULO I Gobernanza y planificación

CAPÍTULO I Gobernanza

Artículo 27. *Los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos*

1. Las consejerías y las entidades instrumentales del sector público autonómico identificarán los órganos promotores funcionales, dentro de su estructura, las cuales se encargarán de la definición funcional y del seguimiento de los proyectos de inteligencia artificial.

2. Las personas titulares de tales órganos desempeñarán las siguientes funciones:

a) Identificar las necesidades funcionales en el ejercicio de sus funciones y competencias.

b) Definir, de forma clara y objetiva, las necesidades que se pretenden cubrir o los problemas que se pretenden solucionar, en particular fijando objetivos específicos para alcanzarlos.

c) Elaborar el informe del proyecto de inteligencia artificial, en colaboración con el órgano responsable tecnológico.

d) Realizar el seguimiento funcional del proyecto de inteligencia artificial y comunicar al responsable tecnológico cualquier incidencia del mismo.

3. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico designará los órganos responsables tecnológicos para cada consejería o entidad instrumental que coordinarán junto con los órganos promotores funcionales todos los proyectos de inteligencia artificial.

4. Las personas titulares de tales órganos responsables tecnológicos desempeñarán las siguientes funciones:

a) Identificar la necesidad y oportunidad de implantar sistemas de inteligencia artificial, evaluando sus beneficios y riesgos y las capacidades para su implementación.

b) Establecer las características y especificaciones técnicas de los sistemas de inteligencia artificial, así como el plan de gestión de datos.

c) Elaborar el informe del proyecto de inteligencia artificial, en colaboración con el órgano promotor funcional.

d) Supervisar el entrenamiento de los sistemas de inteligencia artificial.

e) Realizar el seguimiento y control de la implantación, mantenimiento, ejecución y, en su caso, desactivación de los sistemas de inteligencia artificial.

Artículo 28. *La Oficina de Inteligencia Artificial*

1. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico contará dentro de su estructura organizativa con una oficina coordinadora para la implantación de proyectos de inteligencia artificial que supervisará y apoyará las actuaciones de los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos indicados en el artículo anterior en lo relativo a la puesta en marcha de sistemas de inteligencia artificial y que coordinará la implantación de estos sistemas en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y el sector público autonómico.

2. La persona titular de la Oficina de Inteligencia Artificial tendrá las siguientes funciones:

a) Analizar el informe del proyecto de inteligencia artificial, supervisando la necesidad y oportunidad de implantar el sistema de inteligencia artificial identificado por el órgano promotor y responsable tecnológico.

- b) Apoyar a los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos en la identificación de oportunidades y la elaboración de la documentación necesaria durante todo el proceso de definición y puesta en marcha del proyecto de inteligencia artificial.
- c) Supervisar los riesgos relacionados con la implementación y el uso de los sistemas de inteligencia artificial.
- d) Identificar y asesorar de forma continua sobre las tendencias en inteligencia artificial que permitan definir y desarrollar iniciativas innovadoras en Galicia.
- e) Coordinar la relación de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público con las autoridades nacionales e internacionales competentes en materia de inteligencia artificial.
- f) Cualquier otra función que reglamentariamente se le atribuya o encomiende.

Artículo 29. Comisión estratégica para el asesoramiento en inteligencia artificial

1. La persona titular de la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico podrá constituir una comisión para el análisis y valoración de aquellos proyectos que por su nivel de riesgo, impacto o complejidad tengan, a su juicio, carácter estratégico. La comisión podrá estar formada por autoridades y personal al servicio de la Administración general de la Comunidad Autónoma y su sector público con competencias relacionadas con la naturaleza del proyecto o la inteligencia artificial, así como por personas expertas del ámbito científico y/o académico para un asesoramiento especializado. En particular, en cuanto a las autoridades que podrán formar parte, serán las relacionadas con competencias en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, sostenibilidad financiera, impacto económico, asesoramiento en derecho, inclusión social, energías renovables, sostenibilidad e innovación.

2. La comisión tendrá la naturaleza de grupo de trabajo. La persona titular de la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico tendrá en cuenta el resultado de los estudios o valoraciones efectuados por el grupo de trabajo a los efectos de la adopción de su decisión sobre el correspondiente proyecto de inteligencia artificial.

Artículo 30. El Consejo Gallego de Inteligencia Artificial

1. Se crea el Consejo Gallego de Inteligencia Artificial como un órgano colegiado de carácter estratégico para el asesoramiento e impulso en materia de inteligencia artificial en la Comunidad Autónoma de Galicia, adscrito a la consejería competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.

2. El Consejo Gallego de Inteligencia Artificial desarrollará las siguientes funciones:

- a) Conocer la Estrategia gallega de inteligencia artificial y los programas sectoriales de inteligencia artificial y, si procediese, formular observaciones y sugerencias.

b) Proponer mejoras en la planificación, gestión y evaluación de las políticas públicas en materia de inteligencia artificial.

c) Responder a las consultas que le formulen y elaborar los informes que le solicite la entidad instrumental con competencias en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.

d) Identificar estrategias reguladoras eficaces del diseño y la implementación de sistemas de inteligencia artificial a nivel nacional e internacional.

e) Identificar posibles barreras y desafíos en el diseño y la implementación de sistemas de inteligencia artificial.

f) Cualquier otra función que reglamentariamente se le atribuya o encomiende.

3. El Consejo Gallego de Inteligencia Artificial tendrá la siguiente composición:

a) Presidente/a: la persona titular de la entidad instrumental competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.

b) Secretario/a: una persona designada por la persona titular de la entidad instrumental competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, que actuará con voz pero sin voto.

c) Vocales:

1º. La persona titular del área competente en materia de inteligencia artificial de la entidad instrumental competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.

2º. La persona titular del órgano de dirección competente en lo relativo a sistemas y tecnologías de la información en el ámbito sanitario.

3º. La persona titular de la entidad instrumental con competencias en materia de innovación en el ámbito sanitario.

4º. La persona titular del órgano de dirección competente en materia de industria.

5º. La persona titular de la entidad instrumental competente en materia de promoción económica.

6º. La persona titular del órgano de dirección competente en materia de universidades.

7º. La persona titular de la entidad instrumental con competencias en materia de investigación e innovación.

8º. La persona titular del órgano de dirección competente en materia de política lingüística.

9º. Una persona representante de cada una de las universidades públicas de Galicia.

10°. La persona titular del órgano de dirección de la Fundación Centro de Supercomputación de Galicia.

11°. Una persona en representación de los centros tecnológicos de Galicia, propuesta por acuerdo entre ellos.

12°. Una persona en representación de la Asociación Clúster TIC de Galicia.

13°. Una persona propuesta por el Colegio Profesional de Ingeniería en Informática de Galicia.

14°. Una persona propuesta por el Colegio Profesional de Ingeniería Técnica en Informática de Galicia.

15°. Una persona en representación de la Confederación de Empresarios de Galicia.

16°. Una persona en representación del Consejo Gallego de Economía Social.

17°. La persona que ejerza como delegada de protección de datos de la Agencia para la Modernización Tecnológica de Galicia.

18°. Una persona en representación de las entidades sociales de promoción de la normalización lingüística.

4. En caso de ausencia o enfermedad y, en general, cuando concurra alguna causa justificada, los miembros titulares del órgano colegiado serán sustituidos por sus suplentes que sean designados.

5. El Consejo adecuará su funcionamiento a lo previsto en la presente ley, lo establecido respecto a los órganos colegiados en la Ley 40/2015, de 1 de octubre, y la Ley 16/2010, de 17 de diciembre, y el reglamento interno de funcionamiento que, en su caso, se elabore.

6. Asimismo, podrán asistir a las sesiones del Consejo Gallego de Inteligencia Artificial, previa invitación del presidente o presidenta, los representantes de aquellas entidades y organismos de la Administración general y el sector público autonómico de Galicia que tengan relación relevante con las materias incluidas en el orden del día.

7. Las personas que integran el Consejo Gallego de Inteligencia Artificial no percibirán remuneración alguna por el ejercicio de sus funciones en dicho órgano.

CAPÍTULO II

Planificación

Artículo 31. *Ordenación de la planificación*

La planificación de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público para el impulso y desarrollo de la inteligencia artificial, tanto en el ámbito público como en el ámbito privado, se llevará a cabo a través de los siguientes instrumentos:

- a) La Estrategia gallega de inteligencia artificial.
- b) Los programas sectoriales de inteligencia artificial.
- c) Los proyectos de inteligencia artificial.

Artículo 32. Estrategia gallega de inteligencia artificial

1. La Estrategia gallega de inteligencia artificial tendrá por objeto el establecimiento de los objetivos generales y particulares que se pretendan conseguir con su desarrollo en el ámbito de la inteligencia artificial en Galicia en un periodo temporal definido. Asimismo, procurará la coordinación de la participación de la Comunidad Autónoma de Galicia en los programas y estrategias nacionales e internacionales, asegurando además el alineamiento de esta estrategia con las demás estrategias vigentes en materia de innovación y desarrollo tecnológico, y promoverá la gestión, medición y evaluación de los resultados obtenidos en relación con los objetivos propuestos.

2. La elaboración de la Estrategia gallega de inteligencia artificial corresponderá a la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico. Su aprobación corresponde al Consello de la Xunta de Galicia.

3. La información básica que, de forma general, incluirá la Estrategia gallega de inteligencia artificial, así como la estructuración de sus bases y su desarrollo, será como mínimo la siguiente:

a) Un análisis de la situación de partida de los principales aspectos e indicadores relacionados con la inteligencia artificial en el contexto gallego y de su relación con estos en el ámbito estatal e internacional. Se incluirá una definición y caracterización del ecosistema gallego de inteligencia artificial.

b) Los programas sectoriales de inteligencia artificial aportados por las diferentes consejerías de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia, en ejercicio de sus competencias.

c) Los recursos humanos, materiales, técnicos y tecnológicos existentes y sus posibilidades de evolución, actualización y expansión, así como las necesidades previsibles a este respecto en el periodo previsto de duración de la Estrategia, o hasta donde el horizonte temporal de la prospección tecnológica pueda permitir considerar con fiabilidad.

d) La propuesta de las estructuras de cooperación público-privada más adecuadas para favorecer la consecución de los objetivos de la Estrategia de acuerdo con las estrategias y las políticas a promover en su periodo de vigencia, así como con la articulación con los agentes del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia.

e) La financiación prevista con cargo a los presupuestos de la Comunidad Autónoma, las demás aportaciones estatales o comunitarias y las de entidades de carácter público o privado.

f) Las posibilidades de concertación con otras estrategias y planes relativos de ámbito estatal o internacional que, por sus contenidos o su contexto de desarrollo, resultasen de interés para Galicia.

g) El alineamiento con las demás estrategias vigentes en la Comunidad Autónoma en materia de innovación y desarrollo tecnológico.

h) Los indicadores o métodos para realizar el seguimiento de la ejecución y la eficacia de los programas previstos, con indicación del alcance y la forma en que esta información va a difundirse entre los agentes interesados y la sociedad en general.

i) Los resultados obtenidos de la ejecución de estrategias previas, en relación con el nivel de cumplimiento de los objetivos previstos.

4. El periodo de vigencia de la Estrategia será de cinco años con carácter general. No obstante, podrá establecerse un periodo de vigencia inferior, con la debida motivación de las razones que lo justifiquen.

5. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico promoverá un proceso participativo para la obtención de información y la redacción de la Estrategia. En este sentido, se establecerán los mecanismos necesarios para la aportación de propuestas y sugerencias y la obtención de consensos en las grandes líneas de actuación.

Artículo 33. *Programas sectoriales de inteligencia artificial*

1. Las distintas consejerías de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia propondrán los programas y las actuaciones para la elaboración de la Estrategia gallega de inteligencia artificial.

2. La información básica que, de forma general, incluirá cada programa sectorial de inteligencia artificial, así como la estructuración de sus bases y su desarrollo, será como mínimo la siguiente:

a) Un análisis de la situación de partida de los principales aspectos e indicadores relacionados del desarrollo de la inteligencia artificial en el concreto sector de la actividad pública o actividad económica o social que tengan como objeto.

b) Los recursos humanos, materiales, técnicos y tecnológicos existentes y sus posibilidades de evolución, actualización y expansión, en el concreto sector de la actividad pública o actividad económica o social que tengan como objeto.

c) La financiación prevista con cargo a los presupuestos de la Comunidad Autónoma, las demás aportaciones estatales o comunitarias y las de entidades de carácter público o privado.

d) Los indicadores o métodos para realizar el seguimiento de la ejecución y la eficacia de los programas previstos, con indicación del alcance y la forma en que esta información va a difundirse entre los agentes interesados y la sociedad en general.

3. La propuesta de los programas sectoriales de inteligencia artificial corresponderá a la consejería competente por razón de la materia, con la colaboración de la entidad instrumental del sector público gallego con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.

Artículo 34. Los proyectos de inteligencia artificial

1. Los proyectos de inteligencia artificial definirán, para su ejecución, las características esenciales de un sistema de inteligencia artificial y las pautas específicas para su diseño, adquisición o implementación.

2. Los proyectos de sistemas de inteligencia artificial tendrán, al menos, el siguiente contenido:

a) La identificación de la necesidad y oportunidad de implantar un concreto sistema de inteligencia artificial, evaluando sus beneficios y riesgos y las capacidades para su implementación, en el marco de la Estrategia gallega de inteligencia artificial y, en su caso, en el marco concreto del programa sectorial de inteligencia artificial.

b) La definición de las necesidades o problemas que se pretenden cubrir o solucionar con el sistema de inteligencia artificial, en particular fijando objetivos específicos y la forma para conseguirlos.

c) El establecimiento de las características y especificaciones técnicas del sistema de inteligencia artificial, así como el plan de gestión de datos.

d) La determinación de la forma de creación del sistema de inteligencia artificial, bien por diseño por los propios medios, bien por adquisición.

e) La cuantificación de los medios humanos, económicos y materiales necesarios para la puesta en marcha del proyecto.

TÍTULO II Gestión y colaboración

CAPÍTULO I De la gestión

Artículo 35. El Inventario de sistemas de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público inscribirán de oficio todos los sistemas de inteligencia artificial que diseñen o empleen en el Inventario de sistemas de inteligencia artificial, con la finalidad de mejorar la eficacia y eficiencia de la actuación administrativa, así como la transparencia de la misma; todo ello sin perjuicio de la obligación de registro, en su caso, en la base de datos de la Unión Europea para los sistemas de inteligencia artificial de alto riesgo, de acuerdo con lo establecido en el Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio de 2024.

2. La inscripción y gestión del Inventario de sistemas de inteligencia artificial corresponde a la entidad instrumental del sector público gallego con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.
3. El Inventario de sistemas de inteligencia artificial reflejará todo el ciclo de vida de los sistemas de inteligencia artificial, desde su diseño hasta su desactivación.
4. Los datos inscritos en el Inventario de sistemas de inteligencia artificial serán públicos y se agruparán en dos categorías: datos identificativos y datos de funcionamiento y rendimiento.
5. Los datos identificativos son todos aquellos que permiten conocer, de forma general, la existencia, finalidad, actuación, resultados, responsable y destinatarios de un sistema de inteligencia artificial. Estos datos serán objeto de publicación, por capas, en el portal web de la entidad instrumental del sector público gallego con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.
6. Los datos de funcionamiento y rendimiento son todos aquellos que permiten conocer, de forma específica, el funcionamiento de un sistema de inteligencia artificial, así como todos los hitos de su ciclo de vida. Estos datos podrán ser consultados, salvo que razones de la garantía para la efectividad del sistema, de su seguridad o de los derechos de propiedad intelectual o industrial existentes lo impidan.

Artículo 36. *Las personas comisionadas de inteligencia artificial*

1. Las personas comisionadas de inteligencia artificial velarán por el cumplimiento de los principios y obligaciones en materia de prevención, detección y eliminación de riesgos y de resultados negativos de la implementación de los sistemas de inteligencia artificial diseñados o empleados por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, de conformidad con la normativa de aplicación.
2. Las personas que desempeñen las funciones de comisionadas de inteligencia artificial habrán de tener conocimientos técnicos, jurídicos, éticos, de normas de seguridad y de toma de decisiones automatizadas.
3. Las personas comisionadas de inteligencia artificial desarrollarán las siguientes funciones:
 - a) Velar por un uso ético y responsable de la inteligencia artificial.
 - b) Supervisar el diseño, desarrollo, implementación y uso de los sistemas de inteligencia artificial.
 - c) Asesorar y advertir sobre los riesgos presentes y futuros del diseño, desarrollo y uso de los sistemas de inteligencia artificial.
 - d) Recibir las sugerencias y quejas de irregularidades en el diseño, desarrollo, implementación y uso de los sistemas de inteligencia artificial.

4. Con carácter previo a la presentación de una reclamación o recurso ante el órgano competente, la persona que se considere afectada podrá dirigirse a la persona comisionada correspondiente del órgano o entidad competente contra la que pretende reclamar. En este caso, en el plazo máximo de dos meses, la persona comisionada comunicará a la persona afectada si va a procederse a la adopción de medidas al respecto.

El procedimiento y canal para la presentación de estas sugerencias o quejas, así como la contestación a la persona afectada, será el previsto en el artículo 16 de la Ley 1/2015, de 1 de abril, de garantía de la calidad de los servicios públicos y de buena administración.

Asimismo, en caso de que se presentase un recurso o reclamación ante el órgano competente, este dará traslado para informe a la persona comisionada.

CAPÍTULO II

De la cooperación interadministrativa y la colaboración público-privada

Artículo 37. La cooperación entre administraciones públicas

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, a través de la entidad instrumental con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, mantendrán una constante comunicación y colaboración con la Oficina de Inteligencia Artificial en la Unión Europea, la Agencia Española de Supervisión de la Inteligencia Artificial y otros organismos análogos, nacionales o internacionales, con la finalidad de intercambiar conocimientos y experiencias en el ámbito de la regulación y supervisión del diseño e implementación de sistemas de inteligencia artificial en el ámbito de sus competencias.

2. Con la misma finalidad, se establecerán vías de colaboración para compartir experiencias y buenas prácticas con las entidades locales gallegas, las universidades gallegas y los organismos estatutarios de la Comunidad Autónoma.

3. La entidad instrumental con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico creará un espacio específico para facilitar el desarrollo colaborativo de sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general entre diversas administraciones públicas, nacionales y de otros estados miembros de la Unión europea.

Artículo 38. El repositorio de sistemas de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán poner a disposición de las demás administraciones que operan en la Comunidad Autónoma de Galicia los sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general desarrollados por sus servicios, exclusivamente o en colaboración con otras entidades públicas o privadas, o que hubieran sido adquiridos a terceros, siempre que tengan los derechos de propiedad intelectual sobre ellos o que alcancen un acuerdo con la persona titular de estos derechos a tal fin.

2. La entidad instrumental con competencias en el ámbito de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico publicará, a través de su portal web, una relación de los sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general a que se refiere el apartado anterior.

Artículo 39. Colaboración entre el sector público y el sector privado

1. La Administración general y su sector público impulsarán la colaboración público-privada para el desarrollo de proyectos de inteligencia artificial.

2. Dicha colaboración, en el marco de la legislación básica y autonómica de desarrollo, podrá instrumentarse a través de mecanismos institucionales, como consorcios o sociedades de economía mixta, y de mecanismos negociables, como convenios de colaboración o contratos administrativos.

TÍTULO III

Procedimiento para la definición y puesta en marcha de proyectos de inteligencia artificial en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público

CAPÍTULO I

Definición y aprobación de proyectos de inteligencia artificial

Artículo 40. La definición de proyectos de inteligencia artificial y la valoración de sus riesgos

1. En el ámbito de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, la definición de los proyectos de inteligencia artificial se iniciará conjuntamente por los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos.

2. Dicha definición se formalizará en un informe del proyecto de inteligencia artificial. La entidad instrumental con competencias en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico elaborará una guía sobre el contenido mínimo y los criterios que habrán de seguirse para la elaboración del informe.

3. Los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos darán traslado del informe del proyecto de inteligencia artificial a la Oficina de Inteligencia Artificial, la cual formalmente acordará la iniciación de su tramitación, salvo que de la clasificación del nivel de riesgo asociado al sistema de inteligencia artificial o modelo de inteligencia artificial de uso general se concluyese que se trata de un sistema o modelo prohibido o que esté presente un nivel de riesgo inaceptable, de conformidad con la regulación de la Unión Europea. En este supuesto se archivará sin más trámite la propuesta de proyecto de inteligencia artificial.

Artículo 41. La elaboración del informe del proyecto de inteligencia artificial

1. Los órganos promotores funcionales y responsables tecnológicos serán los responsables de elaborar el informe del proyecto de inteligencia artificial.

2. El informe del proyecto de inteligencia artificial deberá contener, al menos:

- a) La identificación de las necesidades funcionales que hayan de ser cubiertas y una definición clara y objetiva de los problemas que se pretenden solucionar, en particular estableciendo los objetivos específicos para conseguirlo.
- b) La identificación de la necesidad y oportunidad de diseñar o adquirir, implementar y emplear sistemas de inteligencia artificial, evaluando sus beneficios y riesgos y las capacidades técnicas, humanas y económicas y de sostenibilidad para su puesta en marcha y mantenimiento.
- c) La relación de características y especificaciones técnicas del sistema de inteligencia artificial propuesto.
- d) El conjunto de datos propuesto para el entrenamiento, validación y prueba, especificando si el mismo contiene una combinación de datos personales y no personales, señalando de manera específica si se tratarían datos personales de categoría especial, según lo dispuesto en el artículo 9.1 del Reglamento (UE) 2016/679, de 27 de abril, así como un plan para su gestión.
- e) La propuesta inicial de medidas de seguridad a aplicar, en cumplimiento del principio de seguridad desde el diseño con arreglo a lo dispuesto en el Reglamento (UE) 2016/679, de 27 de abril, y lo dispuesto en la disposición adicional primera de la Ley orgánica 3/2018, de 5 de diciembre.
- f) La evaluación de impacto relativa a los derechos fundamentales. En caso de tratarse de un sistema de inteligencia artificial de alto riesgo, se seguirá el modelo de cuestionario elaborado por la Oficina Europea de Inteligencia Artificial de acuerdo con la normativa vigente de aplicación.
- g) La coherencia y el encaje del proyecto de inteligencia artificial en la Estrategia gallega de inteligencia artificial y el correspondiente programa sectorial de inteligencia artificial.

Artículo 42. *La aprobación de proyectos de inteligencia artificial*

1. La Oficina de Inteligencia Artificial analizará el informe del proyecto de inteligencia artificial y emitirá propuesta para su aprobación en el plazo máximo de un mes desde su recepción. En caso de que entendiéndose que existen cuestiones a subsanar, procederá a su devolución a los órganos promotor funcional y responsable tecnológico para su mejora, acompañado de una memoria explicativa de los puntos a corregir o completar. Tras la subsanación, el informe se someterá nuevamente al análisis de la Oficina de Inteligencia Artificial.
2. La persona titular de la entidad instrumental competente en materia de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico aprobará todos los proyectos de inteligencia artificial, previa propuesta de la Oficina de Inteligencia Artificial. La aprobación implicará que el proyecto de inteligencia artificial pasa a la fase de diseño, desarrollo o adquisición e implementación regulada en el capítulo II del presente título.
3. El plazo máximo para dictar la resolución de aprobación será de dos meses, a contar desde la entrada del informe del proyecto de inteligencia artificial en el registro del órgano competente para resolver. El proyecto se entenderá denegado por el transcurso de dicho plazo sin que se hubiese dictado resolución expresa.

CAPÍTULO II

Diseño, desarrollo o adquisición e implantación de sistemas de inteligencia artificial*Artículo 43. Diseño de los sistemas de inteligencia artificial*

1. Tras la aprobación del proyecto de inteligencia artificial, el órgano responsable tecnológico procederá al diseño del sistema de inteligencia artificial, con la colaboración de la Oficina de Inteligencia Artificial.
2. El diseño del sistema de inteligencia artificial tiene como finalidad definir sus especificaciones técnicas. Como mínimo, este contendrá información sobre la tipología de datos a emplear y un plan para su gestión, los algoritmos y modelos que lo conforman, el diseño de su arquitectura, la interfaz de usuario y las especificaciones relativas a la mitigación de riesgos.
3. El diseño del sistema de inteligencia artificial se documentará siguiendo los procedimientos y estándares definidos por la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.
4. Cuando el sistema de inteligencia artificial tenga por finalidad la adopción de actos administrativos automatizados, el diseño del sistema de inteligencia artificial contemplará los requisitos exigidos por el artículo 41.2 de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, y el artículo 76 de la Ley 4/2019, de 17 de julio.

Artículo 44. Desarrollo de los sistemas de inteligencia artificial

1. El desarrollo del sistema de inteligencia artificial se llevará a cabo siguiendo los procedimientos y estándares definidos por la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico.
2. El desarrollo deberá garantizar el cumplimiento de las especificaciones técnicas contempladas en el artículo 43, especialmente aquellas relacionadas con la mitigación de riesgos.

Artículo 45. Procedimiento para la adquisición de los sistemas de inteligencia artificial

1. La adquisición de sistemas de inteligencia artificial se realizará con arreglo a lo previsto en la normativa de aplicación correspondiente según los distintos modos de adquisición, que, en caso de procedimientos de adquisición por compra, será la normativa básica estatal y autonómica en materia de contratación pública. En particular, se procurará la elección de modalidades de contratación pública de innovación.
2. Los sistemas de inteligencia artificial adquiridos habrán de contar con las certificaciones y los sellos exigidos por la normativa vigente.
3. De forma adicional, el sistema de inteligencia artificial adquirido deberá cumplir las especificaciones técnicas contempladas en el artículo 43, especialmente aquellas relacionadas con la mitigación de riesgos.

Artículo 46. Entrenamiento, validación y prueba de los sistemas de inteligencia artificial

1. El órgano responsable tecnológico llevará a cabo el entrenamiento del sistema de inteligencia artificial, a fin de ajustar los parámetros objeto de aprendizaje del mismo, así como la validación del sistema entrenado, a fin de realizar una evaluación de su resultado de aprendizaje y ajustar los parámetros no susceptibles de ser aprendidos.
2. El órgano promotor funcional llevará a cabo la prueba del sistema de inteligencia artificial, a fin de confirmar el rendimiento esperado del sistema antes de su activación.

Artículo 47. El plan de gestión de datos

1. El órgano responsable tecnológico velará por la realización de las verificaciones y acciones necesarias a fin de asegurar que los conjuntos de datos a utilizarse para el entrenamiento, validación y prueba están estructurados y documentados de la manera más completa posible de acuerdo con las mejores prácticas y la normativa europea y estatal de aplicación, en particular en lo relativo a la normativa en materia de derechos de autor y derechos afines.
2. Con tal fin, se elaborará un plan de gestión de datos con el objetivo de facilitar la gestión de la información a lo largo de todo su ciclo de vida, desde la creación o recepción de los datos hasta su análisis, pasando por su organización, limpieza y preservación.
3. El plan de gestión de datos habrá de contener, al menos, los siguientes extremos:
 - a) El manejo de datos durante y después del final del proyecto.
 - b) Los datos que se recopilarán, procesarán y/o generarán.
 - c) La disponibilidad y calidad de los datos a emplear en el proyecto.
 - d) Las metodologías y los estándares a aplicar en la gestión de los datos.
 - e) La posibilidad de compartir los datos en acceso abierto.
 - f) El procedimiento de curado y conservación de los datos, incluso tras la finalización del proyecto.
 - g) El procedimiento de anonimización, si procediese.

Artículo 48. Activación, mantenimiento y evaluación continua de los sistemas de inteligencia artificial

1. Una vez probado el sistema de inteligencia artificial, el órgano responsable tecnológico procederá a su activación y puesta en funcionamiento.
2. El órgano promotor funcional y el órgano responsable tecnológico llevarán a cabo la evaluación continua del rendimiento del sistema de inteligencia artificial y de los riesgos relacionados con su uso.

3. El procedimiento de evaluación continua se definirá por la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, la cual elaborará una guía sobre el contenido mínimo y los criterios a seguir para la elaboración del informe.

4. La Oficina de Inteligencia Artificial llevará a cabo la supervisión de la evaluación continua.

Artículo 49. *Espacios controlados de pruebas*

1. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico se dotará de espacios de pruebas controladas, simulando entornos de uso real, en las cuales se podrá desarrollar, entrenar, probar y validar sistemas de inteligencia artificial antes de ser empleados por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, para garantizar la máxima calidad y seguridad de los mismos, así como para asegurar el cumplimiento óptimo de los principios generales contemplados en la presente ley.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público velarán porque, en la medida en que los sistemas de inteligencia artificial impliquen el tratamiento de datos personales, la autoridad competente en materia de protección de datos esté vinculada al funcionamiento del espacio controlado de pruebas.

TÍTULO IV

El uso de sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general

Artículo 50. El alcance del uso de sistemas de inteligencia artificial en la toma de decisiones: actuaciones administrativas automatizadas y semiautomatizadas

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán adoptar actos administrativos, de forma automatizada y sin la intervención directa de una persona empleada pública, mediante sistemas de inteligencia artificial, en el marco de un procedimiento administrativo, cuando ejerzan potestades regladas y, excepcionalmente, potestades discrecionales, en caso de que el margen de discrecionalidad se hubiera agotado previamente en el diseño del sistema de inteligencia artificial.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán apoyar su toma de decisiones en las previsiones o recomendaciones emitidas por sistemas de inteligencia artificial.

Artículo 51. Guías para el uso de sistemas de inteligencia artificial

La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico elaborará y actualizará de forma continua las oportunas guías que tendrán como finalidad facilitar el cumplimiento de la presente ley, en particular garantizar el buen diseño, implementación y uso de los sistemas de inteligencia

artificial. Estas guías tomarán en consideración las directrices y las guías previstas en la normativa específica europea.

Artículo 52. *Herramientas de autodiagnos*

La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico desarrollará los instrumentos tecnológicos necesarios que permitan evaluar, de forma continuada, el correcto cumplimiento de los principios generales sobre los sistemas de inteligencia artificial contemplados en la presente ley por parte de la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público.

Artículo 53. *Las respuestas frente al fallo de un sistema de inteligencia artificial*

1. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico desarrollará un protocolo de reacción inmediata en caso de que detectase un posible fallo en el funcionamiento de un sistema de inteligencia artificial.

2. Este protocolo se basará en los principios de recurso inmediato a la revisión humana, celeridad en la adopción de resoluciones y minimización de las repercusiones de los fallos y de los perjuicios derivados de ellos.

3. Lo señalado en los apartados anteriores se entenderá sin perjuicio de las obligaciones en materia de intercambio de información y vigilancia del mercado para sistemas de inteligencia artificial de alto riesgo contempladas en el capítulo IX del Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio de 2024.

TÍTULO V

De las medidas para el impulso de la inteligencia artificial en Galicia

CAPÍTULO I

Medidas económicas y fiscales

Sección 1ª *Medidas de impulso en materia de política industrial*

Artículo 54. *Planes directores de los sectores industriales de la Comunidad Autónoma de Galicia*

En la elaboración de los planes directores de los distintos sectores industriales contemplados en el Decreto legislativo 1/2015, de 12 de febrero, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales de la Comunidad Autónoma de Galicia en materia de política industrial, se analizará el potencial de la inteligencia artificial en el desarrollo de la actividad industrial en el sector concreto que corresponda, teniéndose en cuenta, en su caso, en la definición de las medidas de impulso que dichos planes incluyan.

Artículo 55. *Proyectos industriales estratégicos*

A los efectos del requisito establecido en el apartado c) del artículo 78 del Decreto legislativo 1/2015, de 12 de febrero, se considerará que los proyectos que tengan relación directa con la inteligencia artificial pertenecen a un sector estratégico alineado con los objetivos de la Unión Europea.

Artículo 56. *Proyectos empresariales singulares*

A los efectos del cumplimiento de los requisitos exigidos para la determinación de los proyectos empresariales singulares, se considerará el sector de la inteligencia artificial como de especial importancia, a los efectos de la valoración de la concurrencia de las circunstancias previstas en el artículo 75.1.a) de la Ley 3/2022, de 18 de octubre, de áreas empresariales de Galicia.

Sección 2ª *Medidas de impulso en materia de transición energética*

Artículo 57. *Transición energética*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, en el ámbito de sus competencias y en un contexto de una transición energética justa, integradora y de lucha contra el cambio climático, promoverán el uso de la inteligencia artificial en los proyectos de generación, distribución y almacenamiento de energía a partir de fuentes renovables, así como proyectos que promuevan tanto el ahorro y la eficiencia energética como la óptima gestión de los recursos energéticos, en la medida en que su uso facilite la consecución de impactos socioeconómicos positivos en el territorio y contribuya a alcanzar los objetivos de descarbonización y neutralidad climática fijados en los planes, programas y estrategias de transición elaborados por la Unión Europea, la Administración general del Estado y la propia Administración autonómica.

2. Igualmente, dada la necesidad de proveer de materiales como base para la creación de tecnología verde que propicie la transición energética, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán, en el ámbito de sus competencias, el empleo de la inteligencia artificial en los proyectos relacionados con la investigación y el abastecimiento de materias primas estratégicas, de forma segura, resiliente y sostenible, garantizando al mismo tiempo un elevado nivel de protección del medio ambiente.

3. A tal fin, en las convocatorias de subvenciones en régimen de concurrencia competitiva realizadas por la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público que tengan relación con el proceso de transición energética o la investigación y con el abastecimiento de materias primas estratégicas podrá establecerse, siempre que fuera posible, en las bases de la convocatoria un criterio de valoración específico que pondere positivamente el empleo de la inteligencia artificial cuando implique una mejora de la eficiencia del proyecto.

Sección 3ª *Medidas de impulso empresarial, emprendimiento e inversión*

Artículo 58. *Promoción del ecosistema empresarial de inteligencia artificial*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, a fin de impulsar y promover la inteligencia artificial y su ecosistema, pondrán el órgano responsable de la

gestión de los instrumentos previsto en la Ley 9/2021, de 25 de febrero, de simplificación administrativa y de apoyo a la reactivación económica de Galicia, como canal único a disposición de las empresas que desarrollen e impulsen las nuevas tecnologías y la inteligencia artificial. Este órgano facilitará, a través de su sistema de atención a la inversión, un marco de apoyos económicos específicos para las empresas tecnológicas que fomenten el desarrollo de la inteligencia artificial en Galicia, en coordinación con los demás agentes del ecosistema.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público crearán un sistema de vigilancia tecnológica en inteligencia artificial para las empresas en colaboración con los *European Digital Innovation Hubs* estratégicos, a fin de impulsar el desarrollo tecnológico endógeno de la inteligencia artificial para su comercialización nacional e internacional y la aplicación en los sectores económicos emergentes y tradicionales.

3. Asimismo, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público apoyarán la fabricación inteligente y la automatización y modernización de procesos de las empresas, en particular de las pequeñas y medianas, a través de la inteligencia artificial e impulsarán la puesta en marcha de nuevos centros de fabricación avanzada e infraestructuras estratégicas en materia de inteligencia artificial.

Artículo 59. Apoyo a la actividad emprendedora en inteligencia artificial

La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, a fin de impulsar el ecosistema de emprendimiento innovador, crearán programas de incubación, aceleración y consolidación de *start-ups* en inteligencia artificial y *deep tech*.

Artículo 60. Fomento de la inversión en soluciones de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, a fin de impulsar la inversión en inteligencia artificial, diseñarán nuevos instrumentos financieros que fomenten la inversión empresarial en soluciones de inteligencia artificial y tecnologías emergentes.

2. En particular, se creará un fondo de participación en empresas que desarrollen en Galicia sistemas de inteligencia artificial a través de la sociedad mercantil pública autonómica de la Xunta de Galicia con competencia en la materia.

Sección 4ª Medidas fiscales

Artículo 61. Incentivos fiscales

La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán medidas normativas en los tributos en los cuales la Comunidad Autónoma de Galicia tenga atribuidas competencias, orientadas a una reducción de los costes fiscales que tengan que afrontar las empresas innovadoras en el ámbito de la inteligencia artificial que se instalen en Galicia, así como beneficios fiscales para las personas que inviertan en dichas empresas o en proyectos de inteligencia artificial.

CAPÍTULO II

Medidas en materia de I+D+i

Artículo 62. *Fomento de la investigación e innovación en el ámbito de la inteligencia artificial*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público fomentarán un ecosistema gallego de investigación e innovación en materia de inteligencia artificial en el cual el talento investigador, las empresas emergentes y las pequeñas y medianas empresas puedan trabajar en estrecha colaboración con los usuarios industriales, atraer inversiones para la Comunidad Autónoma de Galicia y tener acceso a los principales componentes de la inteligencia artificial de forma fiable y accesible, que funcione para la ciudadanía, que respete los derechos fundamentales y la democracia y la seguridad y en el que confíen las empresas y las personas consumidoras.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público apoyarán los avances algorítmicos que sean fiables, en consonancia con la normativa europea, estatal y autonómica, en particular poniendo a disposición fondos de apoyo a la I+D+i para promover el uso responsable de esta tecnología.

En particular, promoverán la investigación y capacitación en soluciones innovadoras en computación sostenible y algoritmos verdes, estableciendo colaboraciones con los agentes del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia.

3. Asimismo, los organismos de investigación de la Administración de la Comunidad Autónoma de Galicia promoverán y apoyarán el uso responsable de la inteligencia artificial en las actividades de investigación.

En particular, facilitarán formación especialmente sobre la verificación de los resultados, el mantenimiento de la privacidad, el tratamiento de los sesgos y la protección de los derechos de propiedad intelectual. Asimismo, proporcionarán apoyo y directrices para garantizar el cumplimiento de los requisitos éticos y legales.

4. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y aquellas entidades instrumentales del sector público autonómico que financien la investigación y la innovación diseñarán sus instrumentos de financiación de forma favorable al uso responsable y ético de las tecnologías de inteligencia artificial en las actividades de investigación y exigirán que la investigación financiada y sus beneficiarios se ajusten a la legislación autonómica, nacional, comunitaria e internacional vigente y a las buenas prácticas para un uso responsable de la inteligencia artificial.

5. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público favorecerán la colaboración y transferencia de conocimiento en inteligencia artificial entre el Sistema universitario de Galicia y el tejido empresarial y social.

Artículo 63. *Ecosistema de inteligencia artificial de Galicia*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán un ecosistema emergente de investigación e innovación en inteligencia artificial como un entorno

que incluya a todos los actores, infraestructuras, dinámicas de colaboración y factores necesarios para fomentar el desarrollo, la adopción y el uso responsable de esta tecnología.

La entidad instrumental con competencias en el ámbito de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico creará el Mapa del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia, identificando a los agentes que operan en la Comunidad Autónoma de Galicia invirtiendo, diseñando, creando u operando con soluciones de inteligencia artificial innovadoras.

2. La entidad instrumental con competencias en el ámbito de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico promoverá fórmulas de colaboración con los agentes identificados en el Mapa del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia.

3. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público impulsarán la participación del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia en los ecosistemas promovidos por las autoridades nacionales e internacionales competentes.

Artículo 64. Grandes infraestructuras de supercomputación para el desarrollo del ecosistema de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público impulsarán la dotación y la mejora de las grandes infraestructuras de supercomputación para el desarrollo del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia.

2. En particular, impulsará modelos de colaboración y acceso a las infraestructuras tecnológicas del Centro de Supercomputación de Galicia, infraestructura científico-técnica singular, para el ecosistema de investigación e innovación en materia de inteligencia artificial, compatibles con los compromisos de disponibilidad de uso vinculados a su carácter de infraestructura científico-técnica singular, su pertenencia a consorcios nacionales o internacionales u otros condicionantes de financiación de estas infraestructuras.

3. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán sinergias con la Empresa Común Europea de Computación de Alto Rendimiento (EuroHPC) y con otras iniciativas de supercomputación a nivel europeo, con el objetivo de mantenerse en la vanguardia en el acceso a las principales iniciativas, proyectos y grandes infraestructuras de supercomputación e inteligencia artificial.

Artículo 65. Espacios de datos

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público desarrollarán espacios de datos dentro de un entorno de soberanía, confianza y seguridad, mediante mecanismos integrados de gobernanza, organizativos, normativos y técnicos, que garanticen que los datos sean fáciles de encontrar, accesibles, interoperables y reutilizables, con arreglo a lo establecido en el Reglamento 2022/868, de 30 de mayo de 2022, relativo a la gobernanza europea de datos y por el que se modifica el Reglamento (UE) 2018/1724 y demás normativa vigente de aplicación.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público facilitarán el acceso a conjuntos de datos de alta calidad y mejorarán su disponibilidad para el ecosistema de inteligencia artificial de Galicia, en particular para las empresas emergentes y la comunidad científica y de innovación.

Artículo 66. *Factorías de inteligencia artificial*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público impulsarán la puesta en marcha de factorías de inteligencia artificial u otras iniciativas similares en torno a infraestructuras tecnológicas del Centro de Supercomputación de Galicia, que englobarán la capacidad informática y los servicios de supercomputación, así como actividades para atraer talento a gran escala orientadas a potenciar sectores estratégicos en la Comunidad Autónoma de Galicia. Tales iniciativas fomentarán la colaboración público-privada entre los diferentes agentes del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia.

2. A fin de fomentar el posterior desarrollo y la capacidad de ampliación del ecosistema de inteligencia artificial, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público seguirán apoyando la mejora de las infraestructuras tecnológicas del Centro de Supercomputación de Galicia y definirán los protocolos de acceso a los agentes del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia, en particular a las empresas emergentes, las pequeñas y medianas empresas y la comunidad científica y de innovación que necesiten entrenar sistemas de inteligencia artificial y modelos de inteligencia artificial de uso general.

Artículo 67. *Espacios controlados de pruebas para el tejido investigador y empresarial*

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán dotar de espacios controlados de pruebas al tejido investigador y empresarial, simulando entornos de uso real, en los cuales se podrán desarrollar, entrenar, probar y validar los sistemas de inteligencia artificial, de acuerdo con lo establecido en el artículo 57.2 del Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio.

2. Estos espacios estarán a disposición de las empresas y organizaciones que desarrollen sistemas de inteligencia artificial en Galicia, así como de aquellas otras entidades que quieran desarrollar, entrenar, probar y validar los sistemas existentes, simulando entornos de uso real en el ámbito de la Comunidad Autónoma gallega.

3. Reglamentariamente, se establecerán las características de estos espacios, que podrán gestionarse directa o indirectamente, con la colaboración de entidades del ecosistema de inteligencia artificial de Galicia o de otras entidades privadas, por el organismo del sector público gallego con competencias en el ámbito de las tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, de conformidad con lo establecido en los artículos 58 y 59 del Reglamento (UE) 2024/1689, de 13 de junio.

Artículo 68. *Compra pública estratégica de inteligencia artificial*

1. A fin de acelerar el desarrollo, ensayo e implantación de soluciones innovadoras basadas en la inteligencia artificial, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector

público podrán emplear contratos públicos que tengan por objeto el diseño, desarrollo y, en su caso, adquisición de este tipo de soluciones para la mejora de los servicios públicos y actuar como usuario pionero de dichos sistemas.

Tales contratos podrán adjudicarse por cualquiera de los procedimientos previstos en la legislación básica en materia de contratación pública y, en su caso, por las modalidades de contratación pública de innovación cuando así se justificase. En particular, se atenderá al procedimiento de asociación para la innovación que permitirá la adquisición ulterior de las soluciones innovadoras siempre que se alcancen los niveles de rendimiento y se respeten los costes máximos acordados entre el órgano de contratación y los participantes.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán cooperar con otras administraciones que no tengan los conocimientos y recursos necesarios para poner en marcha este tipo de procedimientos de contratación. En particular, la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico podrá dar apoyo mediante la colaboración en la preparación y definición de especificaciones técnicas y/o en el diseño de los proyectos.

3. Asimismo, la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público podrán acordar la realización conjunta de determinadas contrataciones específicas con otras administraciones para impulsar el desarrollo y uso de la inteligencia artificial en la mejora de la prestación de servicios públicos en el ámbito territorial de la Comunidad Autónoma de Galicia. Esta contratación conjunta esporádica podrá consistir, entre otras formas, en una contratación coordinada mediante la preparación de especificaciones técnicas comunes de obras, servicios o suministros que vayan a ser contratados por varios poderes adjudicadores, siguiendo cada uno de ellos un procedimiento de contratación independiente o bien asumiendo la gestión del procedimiento de contratación en nombre de todos los poderes adjudicadores que participen en el acuerdo. Dicha colaboración se formalizará a través de acuerdos de contratación conjunta en los cuales se contemplará, entre otros extremos, la responsabilidad de las partes de conformidad con lo dispuesto en el artículo 31.3 de la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de contratos del sector público. En caso de financiación conjunta de estos contratos, los acuerdos precisarán los compromisos alcanzados, las cantidades objeto de financiación por cada uno de ellos, el orden de abono de las aportaciones, la forma en que serán objeto de aportación al órgano de contratación que se ocupa de la adjudicación y formalización del contrato o la forma de pago al contratista por los órganos financiadores.

4. Con la finalidad de promover un uso responsable y ético de la inteligencia artificial a través de los contratos públicos, la entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, con asistencia de la Asesoría Jurídica General y de la Secretaría de la Junta Consultiva de Contratación Administrativa de la Comunidad Autónoma de Galicia, elaborará un catálogo de cláusulas según el nivel de riesgo de los sistemas de inteligencia artificial para incorporar en los pliegos de cláusulas administrativas y técnicas empleados por el sector público autonómico que tengan por objeto el diseño, desarrollo y, en su caso, adquisición de este tipo de soluciones innovadoras en materia de inteligencia artificial.

Entre otros extremos, dichas cláusulas garantizarán:

- a) El mantenimiento de registros de eventos por los sistemas de inteligencia artificial.
- b) La adopción de medidas adecuadas de transparencia, de supervisión humana y de altos niveles de precisión, robustez, seguridad y ciberseguridad.
- c) La inclusión de interfaces que permitan la efectiva supervisión del mismo por personas físicas.
- d) La obligación de explicar, en todo momento, sobre como un sistema de inteligencia artificial ha llegado a un resultado concreto, de conformidad con el estado de la tecnología.
- e) El deber de no emplear los datos recibidos para fines ajenos al contrato.
- f) La entrega de una documentación técnica detallada que contenga la descripción general del sistema de inteligencia artificial, así como de sus elementos y su proceso de desarrollo.
- g) La puesta a disposición de instrucciones de uso detalladas.
- h) La vigencia del principio de responsabilidad a lo largo del ciclo de vida del sistema de inteligencia artificial, precisando a quién y en qué circunstancias se le atribuyen los errores o fallos derivados del uso o resultados del sistema de inteligencia artificial.

5. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, en colaboración con la Asesoría Jurídica General, la Secretaría de la Junta Consultiva de Contratación Administrativa de la Comunidad Autónoma de Galicia y las entidades instrumentales del sector público competentes en materia de formación de las personas empleadas públicas, impulsará formación especializada en esta materia y, en su caso, a los operadores económicos, especialmente las pequeñas y medianas empresas, que intervengan en este tipo de procedimientos de contratación.

CAPÍTULO III

Medidas de formación y capacitación

Artículo 69. La formación y capacitación de las personas empleadas públicas en materia de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público habilitarán los medios necesarios para garantizar el acceso a la capacitación inicial y formación continua de las personas empleadas públicas, de acuerdo con las características de sus puestos de trabajo, para el desarrollo de sus competencias en relación con los sistemas de inteligencia artificial y el uso eficiente de estos en la prestación de los servicios públicos.

2. La capacitación inicial y la formación continua de los empleados públicos en materia de inteligencia artificial, además de comprender los aspectos técnicos, tienen que abarcar los aspectos éticos y legales del empleo de los mismos.

Artículo 70. El apoyo en la formación y capacitación del tejido productivo en materia de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público promoverán acciones formativas de las personas trabajadoras en materia de inteligencia artificial y medidas de apoyo a las empresas y entidades del tercer sector que desplieguen planes de capacitación y formación en la materia.

2. Se impulsarán programas de actualización profesional para permitir a las personas trabajadoras adaptarse a los cambios en sus funciones o pasar a nuevas funciones que requieran competencias diferentes.

3. Entre los contenidos de la oferta formativa para personas desempleadas se incluirá la formación en inteligencia artificial para asegurar la adaptación al cambio de competencias necesarias en los puestos de trabajo.

Artículo 71. La formación universitaria y profesional en materia de inteligencia artificial

1. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público impulsarán actividades de formación, capacitación y actualización profesional en el ámbito de la inteligencia artificial, por ejemplo apoyando programas de máster y doctorado específicos y, en particular, animando a la participación de las mujeres, introduciendo las medidas necesarias que faciliten y potencien la incorporación de las mujeres en condiciones de igualdad a este sector.

2. La Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público fortalecerán el talento en Galicia en materia de inteligencia artificial mediante el desarrollo y la integración de capacidades de inteligencia artificial con habilidades sectoriales específicas, además de promover la atracción y retención de talento especializado en esta materia.

Artículo 72. La formación de la ciudadanía para la lucha contra los riesgos de los sistemas de inteligencia artificial

1. La Administración autonómica adoptará medidas para la alfabetización de la sociedad gallega en materia de inteligencia artificial basadas en el aprendizaje, uso y aplicación de herramientas de inteligencia artificial, promoviendo el desarrollo de capacidades emprendedoras, creativas, sociales y culturales.

2. Asimismo, adoptará medidas para concienciar a las personas sobre los malos usos de los sistemas de inteligencia artificial y las formas de contrarrestarlos para asegurar una sociedad consciente, con una opinión pública adecuadamente informada.

Disposición adicional única. *Atribución de funciones de las personas comisionadas de inteligencia artificial*

Las funciones de las personas comisionadas en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público serán desempeñadas por las personas delegadas de protección de datos. La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico, en colaboración con las entidades instrumentales del sector público competentes en materia de formación de los empleados públicos, impartirá cursos de formación específicos en la materia a los efectos de su capacitación.

Disposición transitoria única. *Identificación y registro de sistemas de inteligencia artificial existentes*

La entidad instrumental del sector público competente en materia de tecnologías de la información y de la comunicación y la innovación y el desarrollo tecnológico realizará una identificación de los sistemas de inteligencia artificial existentes en la Administración general de la Comunidad Autónoma de Galicia y su sector público, procediendo a su registro en el inventario a que se refiere el artículo 35.

Disposición final primera. *Modificación de la Ley 1/2016, de 18 de enero, de transparencia y buen gobierno*

Se añade el apartado f) al artículo 8 de la Ley 1/2016, de 18 de enero, de transparencia y buen gobierno, con la siguiente redacción:

«f) La relación de sistemas de inteligencia artificial o modelos de inteligencia artificial de uso general que tengan impacto en los procedimientos administrativos o en la prestación de los servicios públicos, con descripción de manera comprensible de su arquitectura y funcionamiento, de los datos que utilizan, del nivel de riesgo que implican y del impacto de sus resultados en los procedimientos administrativos, en especial si son o no directamente decisorios de los mismos.»

Disposición final segunda. *Desarrollo reglamentario*

Se autoriza al Consello de la Xunta para dictar las disposiciones para el desarrollo reglamentario de la presente ley.

Disposición final tercera. *Entrada en vigor*

La presente ley entrará en vigor a los veinte días naturales de su publicación en el *Diario Oficial de Galicia*.

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025
Miguel Ángel Santalices Vieira
Presidente

A Mesa do Parlamento, na súa sesión do día 1 de abril de 2025, adoptou os seguintes acordos:

1.3. Procedementos de control e impulso

1.3.5. Mocións

1.3.5.1. Mocións presentadas

Admisión a trámite, traslado á Xunta de Portavoces e publicación

- 22498 (12/MOC-000056)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla

Sobre o tratamento en réxime residencial das persoas con doenzas psiquiátricas (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 1280, publicada no BOPG núm. 12f1, do 17 de abril de 2024, e debatida na sesión plenaria do 25 de marzo de 2025.)

- 22527 (12/MOC-000057)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Carreira Pazos, Iria

Sobre a situación das listas de espera hospitalarias do Servizo Galego de Saúde (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 18909, publicada no BOPG núm. 153f2, do 6 de febreiro de 2025, e debatida na sesión plenaria do día 25 de marzo de 2024.)

- 22556 (12/MOC-000058)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia

Sobre as previsións do Goberno galego respecto do desenvolvemento do plan estratéxico que dispón a Lei de servizos sociais de Galicia (Moción consecuencia da Interpelación doc. núm. 21036, publicada no BOPG núm. 171f1, do 12 de marzo de 2025, e debatida na sesión plenaria do día 25 de marzo de 2025.)

1.3.6. Proposicións non de lei

1.3.6.1. Proposicións non de lei en Pleno

1.3.6.1.1. Proposicións presentadas

Admisión a trámite polo procedemento de urxencia e publicación

- 22506 (12/PNP-001817)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Grueira Fernández, Nicole e 9 máis

Sobre a demanda que a Xunta de Galicia debe dirixir ao Goberno central e a proposta de resolución que se presenta en relación coa rebaixa do nivel de protección do lobo

- 22535 (12/PNP-001824)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Vázquez Suárez, Cecilia e 14 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego e a proposta de resolución que se presenta en relación co 150º aniversario do lanzamento do globo de Betanzos e a incoación do procedemento para declaralo ben de interese cultural

- 22557 (12/PNP-001827)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Fernández Rosende, Jesús María e 14 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe demandar ao Goberno central co fin de que promova un cambio, en consenso co sector, da normativa estatal respecto do uso de medicamentos veterinarios

- 22589 (12/PNP-001832)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Pontón Mondelo, Ana Belén e 24 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha ante o estado do edificio do Hospital Materno-Infantil de Ourense

- 22601 (12/PNP-001834)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Pontón Mondelo, Ana Belén e 24 máis

Sobre a proposta de resolución que se presenta co fin de adoptar un acordo para fomentar unha alimentación sustentable, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria

Admisión a trámite e publicación

- 22160 (12/PNP-001785)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e Fernández Davila, María Cristina

Sobre as demandas dirixidas á Xunta de Galicia verbo do fomento do consumo de froita fresca, castañas e leite líquido entre o alumnado dos centros educativos públicos

- 22171 (12/PNP-001786)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Vidal Lamas, Sonia e 2 máis

Sobre as medidas que debe pór en marcha a Xunta de Galicia para impulsar o sector ovino e revalorizar os seus produtos, como é a la

- 22197 (12/PNP-001787)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Davila, María Cristina e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego co obxecto de incluír nas etapas obrigatorias do ensino a materia de Educación Sexual Integral

- 22213 (12/PNP-001788)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e Longueira Castro, Silvia

Sobre as accións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha co obxectivo de mellorar o apoio aos investigadores na etapa de doutoramento

- 22228 (12/PNP-001789)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e 4 máis

Sobre a información que debe publicar a Xunta de Galicia en relación coa declaración de impacto ambiental favorable á macrocelulosa de Altri

- 22256 (12/PNP-001792)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe impulsar para a dinamización da lectura e da edición en lingua galega

- 22265 (12/PNP-001793)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Fernández Gómez, Alexandra

Sobre as medidas que debe adoptar o Goberno galego no que atinxe ao incremento do prezo das prazas das residencias privadas de maiores

- 22293 (12/PNP-001794)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e Iglesias Rey, Patricia

Sobre a demanda á Xunta de Galicia de iniciativas fronte aos problemas de remuda xeracional no sector turístico

- 22301 (12/PNP-001795)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Espinosa Mangana, María Elena e 3 máis

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar a cabo respecto da desestimación da candidatura de Vigo como sede do Mundial de Fútbol 2030

- 22306 (12/PNP-001796)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Tabarés Pérez-Piñeiro, Iago

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co fin de que informe verbo das queixas recollidas pola Oficina para a Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos e das medidas adoptadas ao respecto

- 22312 (12/PNP-001797)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da elaboración de informes periódicos relativos á evolución e ás repercusións do cambio climático en Galicia

- 22330 (12/PNP-001798)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e Fernández Alfonzo, Ramón Tomás

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación na Cámara dun informe respecto da evolución da súa capacidade fiscal nos últimos cinco anos

- 22338 (12/PNP-001799)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Castro García, Daniel e 2 máis

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe adoptar co obxectivo de mellorar a situación da sanidade pública na comarca da Mariña

- 22343 (12/PNP-001800)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 2 máis

Sobre as afirmacións do presidente da Xunta de Galicia e as actuacións que debe levar adiante o Goberno galego verbo das obras de renovación da unidade de coidados intensivos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense

- 22351 (12/PNP-001801)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 3 máis

Sobre a reorganización dos servizos sanitarios na cidade de Ourense, especialmente os referidos á saúde mental, derivada do peche do Centro de Saúde Nóvoa Santos para construír o Centro Integral de Saúde

- 22362 (12/PNP-001802)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que atenda as solicitudes formuladas pola comunidade educativa do IES de Cacheiras, do concello de Teo, para a ampliación das instalacións deste centro

- 22368 (12/PNP-001803)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que o Goberno galego debe adoptar para apoiar o sector da dobraxe en Galicia

- 22376 (12/PNP-001804)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia da creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía

- 22382 (12/PNP-001805)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e Iglesias Rey, Patricia

Sobre as accións que debe pór en marcha a Xunta de Galicia co obxectivo de fomentar o acceso das mulleres aos corpos da Policía Local de Galicia

- 22387 (12/PNP-001806)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e Méndez López, Lara

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar adiante co fin de reforzar o papel das comunidades de montes en man común no desenvolvemento do medio rural galego

- 22393 (12/PNP-001807)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego respecto da reestruturación da rede de unidades de saúde mental en Ourense no transcurso das obras para a construción do Centro Integral de Saúde

- 22399 (12/PNP-001808)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Queixas Zas, Mercedes e 4 máis

Sobre a publicación dos informes que avalan a protección do Camiño Francés, como Patrimonio da Humanidade, ante as ameazas da implantación da macrocelulosa de Altri en Palas de Rei

- 22406 (12/PNP-001809)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia do cofinanciamento, xunto co Concello de Barreiros, da EDAR de San Miguel de Reinante

- 22414 (12/PNP-001810)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Prado Cores, María Montserrat e Carreira Pazos, Iria

Sobre as medidas que o Goberno galego debe tomar logo da rescisión do contrato de xestión dos helicópteros do 061 á empresa concesionaria

- 22421 (12/PNP-001811)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e 2 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe executar no CEIP A Xunqueira I, de Pontevedra, para mellorar o estado das súas instalacións

- 22466 (12/PNP-001812)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que reforce o servizo de pediatría do Centro de Saúde de Cacheiras, do concello de Teo, cunha nova praza de pediatra

- 22472 (12/PNP-001813)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación dun informe no Parlamento de Galicia que detalle as axudas e os proxectos que anunciou no mes de marzo para a comarca de Ferrolterra

- 22480 (12/PNP-001814)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida á Xunta de Galicia co fin de que presente no Parlamento de Galicia no prazo dun mes un informe relativo ao proxecto do parque canino de Catabois, no concello de Ferrol

- 22485 (12/PNP-001815)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe respecto do futuro convenio co Concello de Ferrol para a rehabilitación urbana desta cidade

- 22490 (12/PNP-001816)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 3 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe verbo das axudas á mobilidade anunciadas para a comarca de Ferrol

1.3.6.2. Proposicións non de lei en Comisión

1.3.6.2.1. Proposicións presentadas

Admisión a trámite polo procedemento de urxencia asignación a comisión e publicación

- 22505 (12/PNC-002112)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Grueira Fernández, Nicole e 9 máis

Sobre a demanda que a Xunta de Galicia debe dirixir ao Goberno central e a proposta de resolución que se presenta en relación coa rebaixa do nivel de protección do lobo
Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22534 (12/PNC-002119)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Vázquez Suárez, Cecilia e 14 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego e a proposta de resolución que se presenta en relación co 150º aniversario do lanzamento do globo de Betanzos e a incoación do procedemento para declaralo ben de interese cultural
Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22558 (12/PNC-002122)

Grupo Parlamentario Popular de Galicia

Fernández Rosende, Jesús María e 14 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe demandar ao Goberno central co fin de que promova un cambio, en consenso co sector, da normativa estatal respecto do uso de medicamentos veterinarios

Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22590 (12/PNC-002129)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 5 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha ante o estado do edificio do Hospital Materno-Infantil de Ourense

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22602 (12/PNC-002131)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 5 máis

Sobre a proposta de resolución que se presenta co fin de adoptar un acordo para fomentar unha alimentación sustentable, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria

Comisión 3ª, Economía, Facenda e Orzamentos

Admisión a trámite, asignación a comisión e publicación

- 22159 (12/PNC-002077)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e Fernández Davila, María Cristina

Sobre as demandas dirixidas á Xunta de Galicia verbo do fomento do consumo de froita fresca, castañas e leite líquido entre o alumnado dos centros educativos públicos

Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22172 (12/PNC-002078)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Vidal Lamas, Sonia e 2 máis

Sobre as medidas que debe pór en marcha a Xunta de Galicia para impulsar o sector ovino e revalorizar os seus produtos, como é a la

Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22178 (12/PNC-002079)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Taibo Corsanego, Iria e Fernández Davila, María Cristina

Sobre a demanda ao Goberno galego da reforma urxente das instalacións do CEIP O Cruce, de Cerceda

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22183 (12/PNC-002080)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as accións que debe impulsar o Goberno galego ante a forte redución de emprego na planta do Grupo Forvia en Ourense

Comisión 6ª, Industria, Enerxía, Comercio e Turismo

- 22198 (12/PNC-002081)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Davila, María Cristina e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego co obxecto de incluír nas etapas obrigatorias do ensino a materia de Educación Sexual Integral

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22212 (12/PNC-002082)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e Longueira Castro, Silvia

Sobre as accións que a Xunta de Galicia debe pór en marcha co obxectivo de mellorar o apoio aos investigadores na etapa de doutoramento

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22227 (12/PNC-002083)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Fernández Fernández, Secundino e 4 máis

Sobre a información que debe publicar a Xunta de Galicia en relación coa declaración de impacto ambiental favorable á macrocelulosa de Altri

Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22257 (12/PNC-002086)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe impulsar para a dinamización da lectura e da edición en lingua galega

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22266 (12/PNC-002087)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Fernández Gómez, Alexandra

Sobre as medidas que debe adoptar o Goberno galego no que atinxe ao incremento do prezo das prazas das residencias privadas de maiores

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22289 (12/PNC-002088)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Suárez Fernández, Iago e Castro García, Daniel

Sobre as accións que debe pór en marcha o Goberno galego co obxecto de garantir a conexión a internet e os servizos de telefonía fixa e móbil no Courel

Comisión 1ª, Institucional, de Administración Xeral, Xustiza e Interior

- 22294 (12/PNC-002089)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e Iglesias Rey, Patricia

Sobre a demanda á Xunta de Galicia de iniciativas fronte aos problemas de remuda xeracional no sector turístico

Comisión 6ª, Industria, Enerxía, Comercio e Turismo

- 22299 (12/PNC-002090)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Espinosa Mangana, María Elena e 3 máis

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar a cabo respecto da desestimación da candidatura de Vigo como sede do Mundial de Fútbol 2030

Comisión 1ª, Institucional, de Administración Xeral, Xustiza e Interior

- 22307 (12/PNC-002091)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Rodil Fernández, Olalla e Tabarés Pérez-Piñeiro, Iago

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co fin de que informe verbo das queixas recollidas pola Oficina para a Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos e das medidas adoptadas ao respecto

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22313 (12/PNC-002092)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da elaboración de informes periódicos relativos á evolución e ás repercusións do cambio climático en Galicia

Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

- 22331 (12/PNC-002093)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e Fernández Alfonso, Ramón Tomás

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación na Cámara dun informe respecto da evolución da súa capacidade fiscal nos últimos cinco anos

Comisión 3ª, Economía, Facenda e Orzamentos

- 22339 (12/PNC-002094)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Castro García, Daniel e 2 máis

Sobre as medidas que a Xunta de Galicia debe adoptar co obxectivo de mellorar a situación da sanidade pública na comarca da Mariña

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22344 (12/PNC-002095)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 2 máis

Sobre as afirmacións do presidente da Xunta de Galicia e as actuacións que debe levar adiante o Goberno galego verbo das obras de renovación da unidade de coidados intensivos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense
Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22350 (12/PNC-002096)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Presas Bergantiños, Noa Olalla e 3 máis

Sobre a reorganización dos servizos sanitarios na cidade de Ourense, especialmente os referidos á saúde mental, derivada do peche do Centro de Saúde Nóvoa Santos para construír o Centro Integral de Saúde

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22364 (12/PNC-002097)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que atenda as solicitudes formuladas pola comunidade educativa do IES de Cacheiras, do concello de Teo, para a ampliación das instalacións deste centro

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22369 (12/PNC-002098)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Longueira Castro, Silvia e Abalde Alonso, Julio Ernesto

Sobre as medidas que o Goberno galego debe adoptar para apoiar o sector da dobraxe en Galicia
Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22375 (12/PNC-002099)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Bará Torres, Xosé Luís e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia da creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía
Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

- 22381 (12/PNC-002100)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e Iglesias Rey, Patricia

Sobre as accións que debe pór en marcha a Xunta de Galicia co obxectivo de fomentar o acceso das mulleres aos corpos da Policía Local de Galicia

Comisión 1ª, Institucional, de Administración Xeral, Xustiza e Interior

- 22386 (12/PNC-002101)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e Méndez López, Lara

Sobre as actuacións que o Goberno galego debe levar adiante co fin de reforzar o papel das comunidades de montes en man común no desenvolvemento do medio rural galego

Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandaría e Montes

- 22392 (12/PNC-002102)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Rodríguez Dacosta, María del Carmen e 2 máis

Sobre as medidas que debe tomar o Goberno galego respecto da reestruturación da rede de unidades de saúde mental en Ourense no transcurso das obras para a construción do Centro Integral de Saúde

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22398 (12/PNC-002103)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Queixas Zas, Mercedes e 4 máis

Sobre a publicación dos informes que avalan a protección do Camiño Francés, como Patrimonio da Humanidade, ante as ameazas da implantación da macrocelulosa de Altri en Palas de Rei

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22407 (12/PNC-002104)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Méndez López, Lara e 2 máis

Sobre a demanda á Xunta de Galicia do cofinanciamento, xunto co Concello de Barreiros, da EDAR de San Miguel de Reinante

Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

- 22415 (12/PNC-002105)

Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego

Prado Cores, María Montserrat e Carreira Pazos, Iria

Sobre as medidas que o Goberno galego debe tomar logo da rescisión do contrato de xestión dos helicópteros do 061 á empresa concesionaria

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22420 (12/PNC-002106)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Castro Rey, Paloma e 2 máis

Sobre as actuacións que a Xunta de Galicia debe executar no CEIP A Xunqueira I, de Pontevedra, para mellorar o estado das súas instalacións

Comisión 4ª, Educación e Cultura

- 22468 (12/PNC-002107)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Iglesias Rey, Patricia e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego co obxecto de que reforce o servizo de pediatría do Centro de Saúde de Cacheiras, do concello de Teo, cunha nova praza de pediatra

Comisión 5ª, Sanidade, Política Social e Emprego

- 22473 (12/PNC-002108)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda ao Goberno galego da presentación dun informe no Parlamento de Galicia que detalle as axudas e os proxectos que anunciou no mes de marzo para a comarca de Ferrolterra
Comisión 1ª, Institucional, de Administración Xeral, Xustiza e Interior

- 22481 (12/PNC-002109)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida á Xunta de Galicia co fin de que presente no Parlamento de Galicia no prazo dun mes un informe relativo ao proxecto do parque canino de Catabois, no concello de Ferrol
Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

- 22486 (12/PNC-002110)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 2 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe respecto do futuro convenio co Concello de Ferrol para a rehabilitación urbana desta cidade
Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

- 22491 (12/PNC-002111)

Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia

Abalde Alonso, Julio Ernesto e 3 máis

Sobre a demanda dirixida ao Goberno galego para que presente na Cámara no prazo dun mes un informe verbo das axudas á mobilidade anunciadas para a comarca de Ferrol
Comisión 2ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos

Santiago de Compostela, 1 de abril de 2025

María Elena Candía López

Vicepresidenta 1ª

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada **Olalla Rodil Fernández**, ao abeiro do disposto no artigo 151.2 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Moción** para substanciar a Interpelación debatida na sesión plenaria celebrada o pasado 26 de marzo, sobre o tratamento en réxime residencial das persoas con doenzas psiquiátricas (doc. núm 1280, [12/INT-000059]).

Moción

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a:

1. Crear unha rede de servizos residenciais e atención sociosanitaria integral para persoas con trastornos mentais e/ou doenzas psiquiátricas que non teñan rede de apoio e se atopen nunha situación de emerxencia social.
2. Poñer en funcionamento de maneira inmediata o centro de coidados intermedios do CEGADI, no concello de Santiago de Compostela, e iniciar no segundo trimestre de 2025 as obras no antigo Rebullón, no concello de Mos, para o impulso do segundo destes centros. En ambos os dous casos garantirase a xestión directa do servizo.
3. Abrir un proceso de negociación no seo do Consello Galego de Benestar para reformar a Orde do 18 de abril de 1996 que desenvolve o Decreto 243/1995, do 28 de xullo, no relativo á regulación das condicións que deben

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

cumprir os centros de atención a persoas maiores co obxectivo de adaptar a regulación ás necesidades actuais e a un modelo de atención centrada na persoa a comezar polo incremento da rateo de persoal de atención directa.”

Santiago de Compostela, 27 de marzo de 2025

Asdo.: **Olalla Rodil Fernández**

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Olalla Rodil Fernández na data 27/03/2025 18:34:11

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada **Iria Carreira Pazos**, ao abeiro do disposto no artigo 151.2 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Moción** para substanciar a Interpelación debatida na sesión plenaria celebrada o pasado 26 de marzo, sobre a situación das listas de espera hospitalarias do Servizo Galego de Saúde (doc. núm **18909**, [12/INT-000755]).

Moción

“O Parlamento galego insta a Xunta de Galiza a:

1º.- Facer públicas a totalidade das listas de espera do sistema público de saúde, incluíndo as listas de espera non estruturais, nun prazo inferior a un mes.

2º.- Habilitar os mecanismos precisos para rematar coas listas de espera non estruturais, reincorporando ás listas estruturais a todas as pacientes que foron eliminadas das mesmas por calquera motivo.

3º.- Elaborar unha diagnose da situación actual das listas de espera hospitalarias na que se contemplen os motivos do incremento de pacientes nas mesmas. En base a iso, realizar e poñer en marcha un plan de traballo debidamente orzamentado e calendarizado para a redución das listas de espera hospitalaria, no que se detallen as necesidades de contratación para ter a dotación de persoal precisa para lograr este obxectivo. Nese plan contemplárase ter

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

operativos todos os recursos dos que dispón o Sergas (camas, quirófanos, etc) co fin de non realizar derivacións de doentes á sanidade privada.”

Santiago de Compostela, 28 de marzo de 2025

Asdo.: **Iria Carreira Pazos**

Deputada do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Iria Carreira Pazos na data 28/03/2025 11:59:07

Ana Pontón Mondelo na data 28/03/2025 11:59:18

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa da súa deputada **Silvia Longueira Castro**, a través do seu portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 151.2 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **moción** para substanciar a Interpelación debatida na Sesión plenaria celebrada os días 25 e 26 de marzo do 2025, sobre as previsións do Goberno galego respecto do desenvolvemento do plan estratéxico que dispón a Lei de servizos sociais de Galicia (12/INT-000851, doc. núm. 21036).

Moción

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Desenvolver o artigo 45 da Lei de servizos sociais de Galicia do ano 2008, que establece que o departamento da Xunta de Galicia con competencia en materia de servizos sociais elaborará cada 6 anos un plan estratéxico, no que se formulará en función das necesidades sociais presentes da cidadanía galega. Garantindo a participación das entidades locais. Este primeiro plan deberá ser aprobado polo Consello da Xunta de Galicia antes do remate deste ano 2025 e presentado previamente perante esta Cámara para o seu debate polos diferentes grupos.
2. Desenvolver, trala aprobación do plan estratéxico mencionado e seguindo o Regulamento 99/2012, as transferencias de capital para inversións en centros de titularidade municipal; coma centros sociais polivalentes, centros de día, centros de acollida de persoas sen fogar, albergues de transeúntes ou calquera tipo de centro de competencia municipal.
3. Desenvolver con prioridade, dentro do plan estratéxico mencionado, o eixo correspondente aos dereitos que provee a Lei de dependencia, coa fin de estabilizar as listas de espera en Galicia.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 28/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22556
Data envío: 28/03/2025 16:00:42.163

Santiago de Compostela, 28 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Silvia Longueira Castro na data 28/03/2025 15:59:15

José Ramón Gómez Besteiro na data 28/03/2025 15:59:25

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76104

@PSdeG

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentario Popular de Galicia** a través do seu **Portavoz** e por iniciativa das súas deputadas e dos seus deputados **Miguel Ángel Viso Diéguez, Raquel Arias Rodríguez, Cristina Sanz Arias, Argimiro Marnotes Fernández, Noelia Pérez López, Víctor Baladrón Lamas, José Luis Ferro Iglesias, Katherinie Varela Fernández, Cristina Campero Dorado, Encarna Amigo Díaz, José Manuel Mato Díaz, Enrique Barreiro Sánchez, Juan Manuel Casares Gándara, Nicole Grueira Fernandez, Ángel Rodríguez Conde e Cecilia Vázquez Suárez** ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte **proposición non de lei en pleno polo trámite de urxencia**.

Xustificación da Urxencia:

A urxencia ven motivada pola necesidade de ter unha posición en sede Parlamentaria logo do acordo no pleno do Congreso dos deputados.

Exposición de Motivos:

O Pleno do Congreso dos Deputados acordou rebaixar a protección do lobo ao norte do río Douro grazas á aprobación de varias emendas incluídas nun proxecto de lei estatal. A Cámara baixa corrixe deste xeito a errada decisión do Goberno de España que en 2021 incluíu o lobo no Listado de especies silvestres en réxime de protección especial (Lesrpe), de xeito unilateral e sen aval científico.

Galicia foi unha das comunidades que liderou esta demanda, da man das principais organizacións agrarias, coa pretensión de adoptar medidas de control do lobo e restablecer o equilibrio entre a protección da especie e das actividades gandeiras desenvolvidas no rural. Estes cambios son o froito de tres longos anos de traballo expoñendo ante todos os órganos e institucións -nacionais e europeos- a necesidade de mudar o status actual. É máis que evidente que non tiña ningún sentido manter ese nivel de protección.

Unha vez aprobadas as emendas para a exclusión do lobo do Lesrpe, a adopción de medidas para frear o impacto nas explotacións agrarias se aplicarán unha vez que a Lei de desperdicio alimentario sexa publicada no Boletín Oficial do Estado e entre en vigor. Entón, a especie deixará de estar especialmente protexida e deberían poder impulsarse accións de xestión, especialmente naquelas zonas con maior número de ataques do lobo.

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

@gppgalicia

@GrupoPopularGal

Cómpre lembrar que a imposibilidade de adoptar medidas de control ata o momento, está a dificultar a convivencia do lobo co sector gandeiro, con moitas familias ao límite por non poder afrontar as perdas derivadas dos ataques desta especie silvestre. De feito, desde o ano 2021 -no que se incluíu o lobo no Lesrpe- os avisos por danos disparáronse preto dun 77% e as reses afectadas por ataques da especie aumentaron

un 57% -cunha media de 10 animais atacados ao día-, levando a moitas explotacións a unha situación insostible.

Polo exposto, O Grupo Parlamentario Popular de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei:

“O Parlamento de Galicia acorda, como Resolución, manifestar o seu apoio á rebaixa do nivel de protección do lobo e, deste xeito, restablecer o equilibrio entre a preservación desta especie e as actividades gandeiras desenvolvidas no rural.

Asemade, insta á Xunta de Galicia a dirixirse ao Goberno central para que apoie ás comunidades autónomas no desenvolvemento das accións oportunas e que sexan precisas para a xestión do lobo e coas que defender os intereses dos gandeiros”.

Santiago de Compostela, 28 de marzo 2025.

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 10:34:09

Miguel Ángel Viso Diéguez na data 28/03/2025 10:34:25

Raquel Arias Rodríguez na data 28/03/2025 10:34:35

Cristina Sanz Arias na data 28/03/2025 10:34:45

María Encarnación Amigo Díaz na data 28/03/2025 10:35:04

Argimiro Marnotes Fernández na data 28/03/2025 10:35:21

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

@gppgalicia

@GrupoPopularGal

Noelia Pérez López na data 28/03/2025 10:35:29

Víctor Baladrón Lamas na data 28/03/2025 10:35:42

José Luis Ferro Iglesias na data 28/03/2025 10:35:51

Katherinie Varela Fernández na data 28/03/2025 10:36:09

Cristina Campero Dorado na data 28/03/2025 10:36:20

José Mato Díaz na data 28/03/2025 10:36:45

Enrique Barreiro Sánchez na data 28/03/2025 10:36:56

Juan Manuel Casares Gándara na data 28/03/2025 10:37:18

Ángel Rodríguez Conde na data 28/03/2025 10:37:27

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 10:37:39

Nicole Grueira Fernández na data 28/03/2025 10:37:48

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentario Popular de Galicia** a través do seu **Portavoz** e por iniciativa das súas deputadas e dos seus deputados **Cecilia Vázquez Suárez, Paula Prado del Río, Roberto Rodríguez González, Gonzalo Trenor López, Jesús María Fernández Rosende, Borja Vereá Fraiz, Ethel Vázquez Mourelle, María Felisa Rodríguez Carrera, Rubén Lorenzo Gómez, Patricia García González, Julio García Comesaña, Raúl Santamaría González, José Luis Ferro Iglesias, Carmen Pomar Tojo e Víctor Baladrón Lamas** ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte **proposición non de lei en pleno polo trámite de urxencia**.

Xustificación da urxencia:

A urxencia ven motivada coincidencia no ano 2025 coa celebración do 150 aniversario do lanzamento do Globo de San Roque de Betanzos o próximo 16 de agosto e a tramitación do expediente da declaración como BIC.

Exposición de Motivos:

O Globo de San Roque foi lanzado, por vez primeira, o 16 de agosto de 1875 polo xenial artesán, proxectista, construtor e inventor Claudino Pita Pandelo, desde o seu Betanzos natal, na provincia da Coruña. Este evento destacou como un dos primeiros intentos de voo na rexión, representando un avance técnico que posteriormente se consolidaría no ámbito mundial cos grandes logros da aviación, a motor, que se fixo realidade a finais de 1903 en Estados Unidos.

O globo non só foi un fito en termos de enxeñería e ciencia, senón que tamén tivo un impacto social, cultural e turístico en Galicia, xa que atraeu a atención de miles de persoas e posicionou a Betanzos como un referente na historia da aviación. Trátase do globo de papel, non tripulado, máis grande do mundo que se confecciona e eleva cada ano de igual xeito que en 1875, tradicional e artesanalmente. A través desta proposta, subliñase a importancia do globo como un símbolo da capacidade de innovación dos galegos e como unha manifestación da creatividade popular, que na súa época foi interpretada como un acto valente, cargado de simbolismo e audacia.

A figura de Claudino Pita eríxese como un referente do enxeño e a valentía na historia de Galicia. O globo constitúe un patrimonio cultural significativo da cidade de Betanzos e de Galicia. Neste ano 2025, o dezaseis de agosto, celébrase o 150 aniversario do histórico lanzamento do Globo de San Roque en Betanzos, un evento que marcou un fito na historia da aviación e na cultura galega. Foi definido como un espectáculo insólito tanto pola súa antigüidade, polos materiais empregados na súa elaboración, os métodos de traballo, man de obra como a técnica de elevación, e incluso Cunqueiro o comparou coa poesía. É un símbolo, un orgullo, una sinal de identidade e un ben inmaterial emblemático non só para Betanzos senón para Galicia.

Por iso, e en recoñecemento á súa relevancia tanto histórica como cultural, o Padroado do Globo de San Roque como a Corporación municipal acordou por unanimidade a proposta de declaración do Globo de San Roque como Ben de Interese Cultural (BIC), para garantir a súa preservación e promoción como un patrimonio invaluable para as xeracións futuras.

A declaración do Globo de San Roque como Ben de Interese Cultural non só é un recoñecemento merecido a un episodio histórico crucial para Galicia, senón que tamén representa unha oportunidade para reforzar a identidade cultural de Galicia, consolidar o noso legado histórico e fomentar o desenvolvemento do turismo cultural. Con motivo do 150 aniversario do seu lanzamento, esta proposta busca preservar, difundir e dar a coñecer un patrimonio de todos os galegos, converténdoo nun símbolo da tradición innovadora e a audacia de Galicia.

Por todo o exposto o Grupo Parlamentario Popular de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei:

“O Parlamento de Galicia insta á Xunta de Galicia a incoar o procedemento para a declaración do Globo de San Roque de Betanzos como Ben de Interese Cultural, logo de ter recibido pola entidade promotora a correspondente solicitude e documentación complementaria sempre e cando estea conforme coas esixencias legais previstas na Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.

Asemade, o Parlamento galego acorda como Resolución manifestar o seu apoio expreso a este recoñecemento, en coincidencia coa celebración do 150 aniversario do seu lanzamento, por constituír un símbolo da tradición cultural de Betanzos e de Galicia, e para favorecer a súa protección patrimonial, salientar os seus valores históricos e antropolóxicos e fomentar a súa difusión”

Santiago de Compostela, 28 de marzo 2025.

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 12:12:18

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 12:12:23

Paula Prado del Rio na data 28/03/2025 12:12:42

Roberto Rodríguez Martínez na data 28/03/2025 12:12:51

Gonzalo Trenor López na data 28/03/2025 12:13:02

Carmen Pomar Tojo na data 28/03/2025 12:13:10

Rubén Lorenzo Gómez na data 28/03/2025 12:13:20

Borja Vereza Fraiz na data 28/03/2025 12:13:28

Ethel Vázquez Mourelle na data 28/03/2025 12:13:36

Jesús María Fernández Rosende na data 28/03/2025 12:13:52

María Felisa Rodríguez Carrera na data 28/03/2025 12:14:04

Julio García Comesaña na data 28/03/2025 12:14:11

Patricia García González na data 28/03/2025 12:14:20

Raúl Santamaría González na data 28/03/2025 12:14:30

José Luis Ferro Iglesias na data 28/03/2025 12:14:38

Víctor Baladrón Lamas na data 28/03/2025 12:14:47

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

[@gppgalicia](https://www.facebook.com/gppgalicia)

[@GrupoPopularGal](https://twitter.com/GrupoPopularGal)

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentario Popular de Galicia a través do seu Portavoz, Alberto Pazos Couñago, e por iniciativa dos deputados e deputadas, Jesús María Fernández Rosende, Juan Manuel Casares Gándara, Julio García Comesaña, Miguel Angel Viso Diéguez, María Encarnación Amigo Díaz, José Manuel Mato Díaz, Enrique Barreiro Sánchez, Cristina Campero Dorado, Nicole Grueira Fernández, Ángel Rodríguez Conde, Cecilia Vázquez Suárez, Elena Candia López, Paula Prado del Rio, María Magdalena Pérez Millares e Raúl Santamaría González, ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte proposición non de lei en **Pleno polo trámite de urxencia**.

Xustificación da urxencia

A urxencia vén motivada pola necesidade de promover un cambio da normativa estatal de aplicación sobre o uso de medicamentos veterinarios tras advertir a falta de consenso coa que foi deseñada e incidencia negativa que está a provocar entre os profesionais do sector.

Exposición de motivos

Nos últimos tempos, sucedéronse numerosas declaracións a favor do respecto e coidado dos animais, o que representa un avance positivo cara á súa protección. Con todo, resulta contradictorio que un elemento esencial para garantir a súa saúde, como é o servizo veterinario, sufra un incremento de custos derivados da nova normativa promovida polo Goberno de coalición en España.

Esta situación resulta incoherente co obxectivo de protección animal promovido pola lexislación vixente e xera efectos contraproducentes, que poden derivar en sufrimento innecesario e, en casos extremos, na morte do animal debido á falta de acceso rápido e accesible a tratamentos adecuados.

É por iso polo que un gran número de profesionais deste sector reclaman a derogación do Real Decreto 666/2023, unha norma estatal que regula a distribución, prescrición, dispensación e uso de medicamentos veterinarios.

Esta norma, que xa foi moi cuestionada desde os seus inicios polos profesionais que atenden aos animais de produción, adquire hoxe o máximo rexeitamento e visibilidade ao aplicarse tamén a animais de compañía, exóticos e aqueles que non entran na cadea de consumo.

Cómpre sinalar ao respecto que segundo o previsto na Disposición Derradeira Quinta, o réxime xurídico aplicable á comunicación de datos dos prescritores veterinarios de antimicrobianos para animais de compañía, foi de recente aplicación, a partir do 2 de xaneiro de 2025.

Ao entender do Grupo Popular, a normativa estatal, aprobada sen consenso, soterra aos profesionais veterinarios en máis burocracia, menospreza a súa experiencia e coñecemento e limita perigosamente a capacidade de actuación e prescrición de antibióticos. Esta falta de senso amedrenta aos profesionais veterinarios con multas absurdamente elevadas ante calquera erro burocrático, poñendo en risco a viabilidade das clínicas.

Os actuais responsables do Goberno de España non parecen entender que a profesión veterinaria sempre estivo e estará comprometida co uso racional e sostible dos medicamentos e, en concreto, dos antibióticos, e son plenamente sensibles e conscientes da problemática que xera a resistencia aos medicamentos ou uso abusivo. Con todo, esta situación non pode ser escusa para impoñer un réxime xurídico que busque limitar ou non respectar o criterio profesional veterinario.

Desde o Goberno central parecen esquecer que España, segundo a Organización Colexial Veterinaria, é o país europeo con maior redución do uso de medicamentos antibióticos en sanidade animal, acadando un descenso do 69,5% en uso de antimicrobianos en veterinaria desde o ano 2014 ata o 2022.

A toda esta situación hai que engadir outro factor relevante, como é que algúns medicamentos teñen prezos extraordinariamente altos en comparación cos mesmos principios activos empregados en medicamentos de uso humano. Moitos propietarios véñense disuadidos de proporcionar os medicamentos condicionados polos elevados prezos ou de dilatar o acudir á clínica co risco consecuente para o animal.

A nova normativa tamén intervéñ de xeito desmedido e, desde logo sen ningunha xustificación obxectiva, na actividade dos profesionais veterinarios, chegando a cuestionar os seus diagnósticos baseados en exames clínicos, avaliacións do estado de saúde dos animais e demais probas complementarias que se consideren necesarias.

Outro obstáculo importante é que algúns medicamentos humanos non teñen un equivalente comercializado en veterinaria, o que obriga aos veterinarios a importalos doutros países cando non están dispoñibles en España. Ademais, antes de optar polo uso de medicamentos humanos dispoñibles no mercado español, os prezos poden ser determinados libremente polos distribuidores, sen regulación específica, o que agrava aínda máis a diferenza de custos.

Por todo o exposto, considérase imprescindible adoptar medidas que respectando as normas emanadas da normativa comunitaria, permitan garantir que os medicamentos veterinarios sexan accesibles, tanto en termos económicos como de dispoñibilidade no mercado nacional, evitando que a lexislación nacional actúe en detrimento da saúde animal. Ademais cómpre desenvolver as iniciativas precisas para actualizar as fichas técnicas e os prospectos dos medicamentos veterinarios tal e como vén recollido no Regulamento 2019/6 sobre medicamentos veterinarios co obxecto de que reflectan, con maior concreción, os seus posibles usos.

Á súa vez, cómpre promover unha moratoria inmediata da normativa estatal vixente, en particular do citado Real Decreto 666/23 do 18 de xullo, de tal xeito que, sen afastarse das esixencias recollidas no Regulamento 2019/6 se abra un período de consultas cos profesionais, administracións, e asociacións de protección animal para garantir que a regulación se adapte de xeito que respecte o criterio profesional do veterinario.

Por isto, o Grupo Parlamentario Popular, presenta a seguinte proposición non de lei en Pleno:

“O Parlamento de Galicia insta á Xunta de Galicia, a dirixirse ao Goberno de España para que adopte as seguintes medidas:

1º Establecer unha mesa de diálogo cos colexios profesionais veterinarios, coas asociacións protectoras animais e coas administracións públicas autonómicas, co obxectivo de garantir que se respecte o criterio profesional veterinario e reduza a burocracia, mediante a revisión e simplificación da lexislación vixente.

2º Namentres non se chegue a un acordo co previsto no punto anterior, se adopte unha moratoria na aplicación do Real Decreto 666/23 do 18 de xullo, de tal xeito que se poidan adaptar e axilizar os procedementos, tanto no relativo a animais de produción como animais de compañía, exóticos e aqueles que non entran na cadea de consumo.

3º Homoxeneizar, a través das plataformas dispoñibles, o sistema nacional de declaración de antibióticos que chegan ao poder dos titores de mascotas e gandeiros de animais de produción.

4º Promover a derogación inmediata do réxime sancionador relacionado coas notificacións de prescrición de antimicrobianos, previsto na Lei estatal de Sanidade Animal, substituíndo por un novo que respecte e garanta a proporcionalidade das sancións.

5ª Apoiar legalmente aos veterinarios, a través da modificación do Real Decreto Lexislativo 1/2015, reforzando a figura da cesión de medicamentos (na terminoloxía do Real Decreto 666/2023) con destino aos animais baixo o seu coidado, de todos e cada un dos medicamentos necesarios para a atención urxente dos mesmos, sistema que demostrou a súa eficacia.

6º Simplificar os trámites de importación de medicamentos veterinarios, garantindo que as restricións normativas non dificulten o acceso a tratamentos esenciais para os animais en España, sempre que estean avalados desde o punto de vista científico.

7º Revisar a normativa sobre medicamentos veterinarios, toda vez que en veterinaria existen moitas especies diferentes o cal crea un mercado moi fragmentado, polo que se debe elaborar un marco regulador que aborde as características e especificidades do sector veterinario, nos trámites de autorización de medicamentos.

8º Revisar e actualizar as fichas técnicas e prospectos dos medicamentos veterinarios que se comercializan co obxecto de que reflictan, con maior concreción, os seus posibles usos e aplicacións, en base a estudos científicos recentes, para dar cumprimento ás esixencias que se establecen no Regulamento 2019/6.

9º Promover a modificación do tipo impositivo do IVE aplicable á prestación de servizos veterinarios de animais de compañía, reducindo o actual do 21%, porque penaliza a saúde e benestar animal e, polo tanto, a saúde pública, xa que encarece os tratamentos e dificulta o seu acceso por parte dos titulares responsables dos animais e acaba redundando en problemas de saúde pública pola gran cantidade de enfermidades dos animais que teñen carácter zoonótico.

Santiago de Compostela, 28 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 17:16:01

Jesús María Fernández Rosende na data 28/03/2025 17:16:29

Juan Manuel Casares Gándara na data 28/03/2025 17:16:42

Miguel Ángel Viso Diéguez na data 28/03/2025 17:19:07

María Encarnación Amigo Díaz na data 28/03/2025 17:19:53

José Mato Díaz na data 28/03/2025 17:20:07

Enrique Barreiro Sánchez na data 28/03/2025 17:20:34

Cristina Campero Dorado na data 28/03/2025 17:20:52

Nicole Grueira Fernández na data 28/03/2025 17:21:05

Ángel Rodríguez Conde na data 28/03/2025 17:21:31

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 17:21:36

Elena Candia López na data 28/03/2025 17:22:12

Paula Prado del Rio na data 28/03/2025 17:22:19

Maria Magdalena Perez Millares na data 28/03/2025 17:22:45

Raúl Santamaría González na data 28/03/2025 17:23:03

Julio García Comesaña na data 28/03/2025 17:24:40

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas e deputados Ana Pontón Mondelo, Olalla Rodil Fernández, Luis Bará Torres, Rosana Pérez Fernández, Iria Carreira Pazos, Daniel Castro García, Ramón Fernández Alfonzo, Cristina Fernández Davila, Secundino Fernández Fernández, Alexandra Fernández Gómez, Ariadna Fernández González, Xosé Manuel Golpe Acuña, Carmela González Iglesias, Oscar Insua Lema, Daniel Pérez López, Montserrat Prado Cores, Noa Presas Bergantiños, Mercedes Queixas Zas, Paulo Ríos Santomé, Brais Ruanova Vilas-Boas, Iago Suárez Fernández, Iago Tabarés Pérez-Piñeiro, Iria Taibo Corsanego, Montserrat Valcárcel Armesto e Sonia Vidal Lamas, ao abeiro do disposto nos artigos 160 e 98 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno polo trámite de urxencia**, relativa á planificación por parte da Xunta dun novo edificio para o Hospital Materno-Infantil de Ourense e ás responsabilidades políticas que debe asumir por un novo derrube na área de pediatría que puido causar danos persoais ademais de materiais.

XUSTIFICACIÓN DA URXENCIA

A urxencia motívase na gravidade da situación do edificio Hospital Materno-Infantil de Ourense ao producirse un novo derrube na área de pediatría que puido causar danos persoais ademais de materiais.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

O pasado sábado 29 de marzo producíase un novo derrube na área de pediatría do edificio Hospital Materno-Infantil de Ourense. Afortunadamente a redución de tránsito nesta área durante as fins de semana contribuíu a que o azar evitara calquera dano persoal. Porén, as imaxes falan por si soas e impresionan ao ver numerosos desperfectos e restos materiais que impiden o tránsito e o acceso ás zonas de ascensores e deixan descuberta unha parte enorme do teito e parte das paredes.

Esta situación, lamentablemente, non é nova nin inesperada. O deterioro do edificio do Hospital Materno-Infantil do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense é un dos principais problemas que tivo no ámbito das infraestruturas a sanidade ourensá nas últimas décadas.

A situación de deterioro é tal que nos últimos anos, ademais de continuar pechadas varias áreas deste edificio, sucedéronse diferentes incidentes que foron comunicados á inspección ou que foron denunciados publicamente. Un dos máis graves, polo seu risco e polas consecuencias en materia de dereitos que supuxeron os máis de seis meses de demora en solucionalo, foi a caída dun teito na sala de partos a finais de 2023. Esta situación trouxo unha forte resposta profesional e cidadá, desde a comisión de centro a organizacións sindicais ou profesionais como as das matronas pasando por asociacións de lactancia e defensa da maternidade. A situación foi tan extrema que a cidadanía puido ver mesmo fotografías que amosaban a clara insalubridade das instalacións, ao habilitar os mesmos espazos para desprazar doentes e desprazar lixo, pechar durante demasiado tempo a sala de partos naturais, goteiras, etc.

Cómpre recordar que malia o seu deterioro, advertido por profesionais e por usuarios e usuarias, a Xunta de Galiza negou reiteradamente a necesidade dun novo edificio e apostou en todas e cada unha das revisións que fixo do Plan Director, desde o ano 2001. Aínda no ano 2018, Feijoo presentaba un novo proxecto e reforma deste

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

edificio. Dous anos despois, no ano 2020, o goberno galego volvía anunciar a reforma integral do Hospital Materno-Infantil como prioritarias para manter a calidade asistencial na área sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras. Posteriormente, aínda no ano 2021, o goberno galego volvía comprometerse coa reprogramación do Plan director que conxelara durante a crise financeira. Finalmente, non foi ata o ano 2022 que se adxudicou a COPASA a Fase 1 da Reprogramación funcional do Plan Director do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO) que non contemplaba un novo edificio.

Esta situación volveu poñer enriba da mesa o fracaso do Plan Director e o erro de non ter apostado por un novo edificio. Porén, o goberno galego reafirmouse na súa reprogramación e na súa actuación. Malia isto, o goberno galego anunciaba en agosto de 2024 unha rectificación e que construíra un novo edificio que unificará todos os servizos de materno infantil. Esta actuación, de ser realmente unha aposta por acelerar esta instalación e aproveitar a oportunidade para escoitar ás e aos profesionais e ampliar os servizos e instalacións, deixando de discriminar Ourense e de precarizar a maternidade e a saúde da muller nesta Área, sería unha noticia positiva malia a demora inxustificable no tempo.

Porén, este anuncio e a comunicación da Xunta, quedou nun anuncio e non se incorporou ningunha partida concreta nos Orzamentos de 2025. Así mesmo, tal e como demandou o Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego, era e é preciso aclarar distintas cuestións. En primeiro lugar, é evidente que a demora de máis de vinte anos en desenvolver o Plan Director do CHUO e en tomar esta decisión merecen unha explicación e unha asunción de responsabilidades políticas, máis aínda toda vez que se afirma que se toma a decisión pola recomendación dos informes das persoas expertas. Cabe, xa que logo, preguntarse desde cando o goberno galego ten informes que aconsellan a demolición do edificio. En segundo lugar, cómpre transparencia, consenso

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

e compromiso respecto das instalacións que deben comprender as futuras infraestruturas.

Así mesmo, a situación do edificio e a negligencia da Xunta requiren dunha auditoría independente para avaliar o seu estado e de pechar preventivamente cando menos a parte na que se sucederon derrubes e incidencias nos últimos anos e reubicar os servizos.

Por todo o anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno polo trámite de urxencia:

“O Parlamento Galego insta a Xunta a:

1. Remitir á cámara galega todos aqueles informes que, desde a planificación do Plan Director e as súas reprogramacións, avaliaron o estado do Hospital Materno Infantil e as solucións que poderían ou deberían poñerse en marcha e remitir os informes de execución do Plan Director coa súa xustificación orzamentaria.

2. Establecer medidas inmediatas de seguridade no edificio limitando o acceso ás áreas máis comprometidas para garantir a protección de profesionais e persoas usuarias, reubicando os servizos que sexan necesarios en coordinación co persoal do centro.

3. Planificar e orzar de inmediato a demolición do edificio e constituír unha mesa de traballo na que se inclúan as e os profesionais implicados, así como as asociacións pertinentes do ámbito de usuarias e usuarios, para abordar a concreción da demolición, da reubicación e das futuras instalacións e adaptar o proxecto ás necesidades reais para mellorar a atención das áreas de maternidade, xinecoloxía e pediatría do Complexo Hospitalario de Ourense.”

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Santiago de Compostela, 31 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 31/03/2025 12:13:12

Noa Presas Bergantiños na data 31/03/2025 12:24:14

Mercedes Queixas Zas na data 31/03/2025 12:25:08

Rosana Pérez Fernández na data 31/03/2025 12:25:09

Daniel Pérez López na data 31/03/2025 12:25:51

Iria Carreira Pazos na data 31/03/2025 12:25:53

Iria Taibo Corsanego na data 31/03/2025 12:26:54

Olalla Rodil Fernández na data 31/03/2025 12:26:55

Daniel Castro García na data 31/03/2025 12:30:05

Montserrat Valcárcel Armesto na data 31/03/2025 12:30:06

Iago Suárez Fernández na data 31/03/2025 12:30:44

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 31/03/2025 12:30:57

Sonia Vidal Lamas na data 31/03/2025 12:31:35

Secundino Fernández Fernández na data 31/03/2025 12:31:45

María Montserrat Prado Cores na data 31/03/2025 12:32:26

Alexandra Fernández Gómez na data 31/03/2025 12:32:36

Paulo Ríos Santomé na data 31/03/2025 12:33:06

Carmela González Iglesias na data 31/03/2025 12:33:07

Cristina Fernández Davila na data 31/03/2025 12:33:37

Brais Ruanova Vilas-Boas na data 31/03/2025 12:33:38

Ariadna Fernández González na data 31/03/2025 12:34:27

Luis Bará Torres na data 31/03/2025 12:34:28

Óscar Insua Lema na data 31/03/2025 12:34:59

Ramón Fernández Alfonzo na data 31/03/2025 12:35:00

José Manuel Golpe Acuña na data 31/03/2025 12:35:25

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas e deputados **Ana Pontón Mondelo, Olalla Rodil Fernández, Luis Bará Torres, Rosana Pérez Fernández, Iria Carreira Pazos, Daniel Castro García, Ramón Fernández Alfonso, Cristina Fernández Davila, Secundino Fernández Fernández, Alexandra Fernández Gómez, Ariadna Fernández González, Xosé Manuel Golpe Acuña, Carmela González Iglesias, Oscar Insua Lema, Daniel Pérez López, Montserrat Prado Cores, Noa Presas Bergantiños, Mercedes Queixas Zas, Paulo Ríos Santomé, Brais Ruanova Vilas-Boas, Iago Suárez Fernández, Iago Tabarés Pérez-Piñeiro, Iria Taibo Corsanego, Montserrat Valcárcel Armesto e Sonia Vidal Lamas**, ao abeiro do disposto nos artigos 160 e 98 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno polo trámite de urxencia**, sobre o desenvolvemento polo goberno galego dun plan de fomento da compra pública alimentaria sustentábel e xusta.

XUSTIFICACIÓN DA URXENCIA

A urxencia motívase na necesidade de que se debata e acorde canto antes en sede parlamentar a planificación do sistema público de compra alimentaria, e se avalíen as necesidades orzamentarias para facer as previsións oportunas nas contas de 2026.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

1.A compra e a contratación pública mobilizan unha grande cantidade de recursos económicos e teñen un gran potencial de transformación do modelo económico e social e de dinamización da economía atendendo a criterios sociais, ambientais e de

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

cohesión territorial. No ámbito europeo, calcúlase que a contratación e a compra por parte das administración públicas representa entre o 18 e o 20% do PIB.

Baseándonos en estimacións realizadas sobre o peso que a compra alimentaria representa sobre o PIB do estado español que se sitúa entre o 0,2 e o 0,3% do PIB (2013), a compra pública alimentaria en Galiza podería estar situada, utilizando esa mesma proporción, desta vez en función do PIB galego actual, entre 140 e 210 millóns de euros, que representaría, por exemplo, entre o 1,02 e o 1,55% do gasto non financeiro dos orzamentos xerais da Xunta para 2025. De todos xeitos, unha das actuacións urxentes debería ser recompilar información para ter un coñecemento claro e real do que supón o gasto público das administracións públicas en compra alimentaria.

2.A normativa de contratación pública (lei 9/2017 de contratos dos sector público), malia estar concibida para favorecer os intereses dos grandes grupos económicos, permite que as administracións públicas desenvolvan estratexias para fomentar a actividade económica, o emprego e o tecido económico local, nomeadamente as PEMES e as entidades de economía social. Esta normativa establece que o prezo non pode ser o factor determinante da adxudicación dos contratos e que se deben empregar unha pluralidade de criterios.

Resulta polo tanto necesario que se desenvolva un novedoso e completo marco legal referente á contratación das administración públicas galegas, no que se fomenta a introducción de cláusulas sociais e ambientais, así como a fórmula dos contratos reservados. Na adxudicación de contratos que poidan ter unha incidencia significativa no medio ambiente, poderánse avaliar criterios ambientais cuantificábeis como os procedementos e métodos de produción, a pegada de carbono, os circuitos curtos de comercialización e consumo, etc...

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Esta nova orientación estratéxica da contratación pública é especialmente relevante no ámbito da compra pública alimentaria, como poñen de relevo experiencias de éxito en diferentes países europeos e noutras comunidades do Estado español.

Resulta importante xerar este proceso de transformación co concurso de todos os axentes. E que o proceso se faga de maneira gradual e adaptado á realidade galega, sendo conscientes da situación real da produción, da capacidade do sector da produción para o subministro de produtos frescos diversificados, e tamén da posibilidade de participar en concursos públicos... En definitiva, trátase de aprender de experiencias alleas mais evitando a copia mimética.

3. Un programa de fomento da compra pública alimentaria xusto e sustentábel non pode ser unha actuación illada do goberno galego. Ten que estar aliñado con outras grandes liñas estratéxicas de actuación, entre as que se poden salientar as seguintes

✓ ESTATEXIA ALIMENTARIA E GASTRONÓMICA DE GALIZA 2030 (PACTO GALEGO POLA ALIMENTACIÓN).

✓ PLAN PARA O INCREMENTO E DIVERSIFICACIÓN DA PRODUCCIÓN ECOLÓXICA E DAS PRODUCIÓNS ALIMENTARIAS MÁIS DEFICITARIAS (HORTA, FROITAS, CEREAIS, ACEITE, ...

✓ DESENVOLVEMENTO DE INSTRUMENTOS DE ORDENACIÓN E XESTIÓN IMPRESCINDÍBEIS PARA INCREMENTAR A SUPERFICIE AGRARIA ÚTIL E A SUPERFICIE PARA A PRODUCCIÓN DE ALIMENTOS DE CONSUMO HUMANO.

✓ PROGRAMA DE EDUCACIÓN PARA A SAÚDE, A NUTRICIÓN E CONSUMO RESPONSABLE

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

4.A compra pública de alimentos de orixe terrestre e mariño son todos aqueles procesos que conducen á adquisición directa (subministracións) ou indirecta (parte dun servizo) de produtos alimenticios por parte de entidades públicas como centros educativos, universidades, hospitais e outras entidades gobernamentais para satisfacer as súas necesidades alimentarias. Inclúe tamén a compra pública de alimentos frescos e de tempada para entidades sociais/para colectivos sociais

A compra pública de alimentos ofrece beneficios que alcanzan tanto á sociedade como ao medio ambiente e á economía local. En primeiro lugar, promove o consumo de produtos locais, frescos e de tempada, incentivando modelos de agricultura-gandaría e pesca-marisqueo sostíbel e reducindo a pegada de carbono mediante a creación de canais curtos de distribución. A aposta por produtos de proximidade favorece tamén o desenvolvemento económico local, especialmente das zonas rurais, ao abrir novas oportunidades para os pequenos produtores e fortalecer as economías das comunidades.

5. Existen numerosos programas e normas de ámbito europeo, estatal e galego que amparan unha proposta integral e ambiciosa como a que se formula nesta iniciativa. O *Pacto Verde Europeo de 2019* introduce un compromiso político claro cara á neutralidade climática para 2050, obxectivo que se fixo legalmente obrigatorio coa aprobación da *Lei Europea do Clima* en 2021. Ademais, a Unión Europea puxo en marcha o paquete lexislativo coñecido como "Obxectivo 55", que busca revisar e actualizar a normativa relacionada co clima, a enerxía e o transporte, co obxectivo de cumprir os obxectivos climáticos marcados para 2030.

Os Criterios de contratación pública ecolóxica da UE para alimentos, servizos de restauración e máquinas expendedoras establece criterios básicos e criterios xerais (para as administracións que queren ir máis alá). Inclúe a adquisición directa de

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

alimentos por parte das administracións públicas e a contratación de servizos de restauración.

A Estratexia “*Da granxa á mesa*” inclúe como proposta “criterios mínimos obrigatorios para a adquisición de alimentos sostíbles e saudables, incluíndo produtos ecolóxicos, nas escolas e administracións públicas”.

No estado español, o principal obxectivo é promover prácticas de contratación pública de baixo impacto ambiental, aliñadas coa *Estratexia Española de Economía Circular*. A través de medidas concretas, búscase promover un crecemento económico intelixente, sostíbel e integrador, optimizando o uso eficiente dos fondos públicos. Ademais, promove a inclusión de cláusulas ambientais nos procesos de contratación e a difusión de oportunidades legais, tanto a nivel nacional como internacional, para avanzar na contratación pública verde na Administración xeral do Estado e os organismos vinculados. A cifra de 2.500 millóns de euros para a compra pública de alimentos corresponde á metade do orzamento do Ministerio de Agricultura ou a un terzo da totalidade da PAC que recibe o Estado español (Public Food Procurement for Sustainable Food Systems and Healthy Diets - Volume 1, 2021), (Criterios-de-Justicia-Alimentaria-en-la-Compra-Pública-de-Alimentos.-Guía-para-administraciones-públicas.pdf, s. f.).

No ámbito galego, a Lei 1/2024, do 11 de xaneiro, de calidade alimentaria de Galiza establece un novo marco normativo que garanta a calidade dos produtos alimentarios elaborados ou comercializados en Galiza, sexan de orixe agrícola, gandeira, pesqueira, marisqueira ou acuícola. Esta lei establece novos requisitos na produción, transformación e comercialización dos produtos agro-alimentarios, co obxectivo de garantir a calidade e a trazabilidade dos alimentos galegos. Tamén busca

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

promover a produción local, facendo fincapé na sustentabilidade e na protección dos métodos tradicionais de produción.

A Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico propugna a compra pública responsábel que implica ter en conta os principios de desenvolvemento social e cuestións económicas e ambientais sostíbeis na contratación pública. A lexislación inclúe o ciclo de vida dun produto, servizo ou obra como criterio de avaliación das ofertas, especifica os custos imputados ás externalidades ambientais vinculadas ao ciclo de subministración como as emisións contaminantes e os custos de mitigar o cambio climático. Impón aos licitadores a obriga de facilitar datos sobre o ciclo de vida para a súa valoración e cuantificalo.

No ámbito local pódense salientar iniciativas como o Pacto de Milán de Políticas Alimentarias Urbanas (2015) ou a Rede de Municipios pola Agroecoloxía, da que forma parte o concello de Allariz.

Algúns concellos galegos promoveron licitacións de contratos de comedores con criterios de compra pública alimentaria responsable e sustentable. Resulta necesario facer seguimento destas e outras experiencias, sobre todo para coñecer eivas e dificultades na implementación.

6. Un proxecto destas características debe propoñerse como un proceso participativo e baseado nun consenso amplo entre os distintos actores implicados, ao estilo de experiencias de suceso noutros contextos. Este proceso debe ser precedido dunha análise exhaustiva da realidade produtiva de Galiza, avaliando a capacidade real do noso sector agro-alimentario para satisfacer as demandas establecidas. Isto implica unha avaliación da disponibilidad dos alimentos a nivel local antes de incorporar criterios, porcentaxes ou obxectivos específicos a curto e medio prazo. A coordinación efectiva entre os diversos actores implicados é esencial para garantir que os requisitos

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

sexan viábeis e realistas, e evitar que se convirta nun conxunto de directrices sen un impacto tanxíbel.

Tendo en conta o anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno polo trámite de urxencia:

“O Parlamento acorda como resolución aprobar o seguinte “Decálogo por unha alimentación sostible, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria” e insta ás administracións públicas galegas -e nomeadamente ao goberno galego- a desenvolvelo nos seus respectivos ámbitos de competencias.

1ª Creación dunha mesa de traballo con todos os axentes relacionados coa compra pública alimentaria, xa que resulta imprescindible que o proceso se desenvolva de maneira participativa e inclusiva e cun enfoque integral e transversal, no que se conte co sector da produción e comercialización, as administracións públicas, as anpas, as entidades representativas do ámbito da nutrición, a restauración, o consumo, etc.

2ª Aprobación dunha lei de cláusulas sociais e ambientais na contratación pública e aplicación desta norma ao ámbito da compra pública alimentaria responsable e sustentable.

3º Sistematización dos procedementos específicos de contratación previstos na lei de contratos do sector público: concorrência competitiva con división en lotes, contratos menores e contratos reservados. Inclusión nos pregos de medidas de inspección, control e seguimento que garantan o cumprimento dos contratos, así como medidas de garantía de prezo xusto e revisión de prezos.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

4º Establecemento do obxectivo do 50% da compra pública alimentaria con criterios sociais e ambientais e primando a produción local, de proximidade e sostible para o ano 2027. Tendo en conta a realidade e as capacidades de produción, subministro e acceso a concursos por parte de plataformas de produtores/comercialización, estableceranse mínimos de presenza de grupos de alimentos de orixe mariña e terrestre nos menús dos comedores dos centros públicos, na compra directa por parte das administracións e nos caterings dos eventos públicos. Os pregos garantirán o consumo de produtos galegos frescos do mar, de pesca ou produción sostible, tres veces por semana.

5º Publicación dunha guía e unha instrución técnica de compra pública alimentaria sostíbel e socialmente responsábel, que estableza directrices claras para dar prioridade a adquisición de produtos locais, ecolóxicos ou de produción integrada e de proximidade, garantindo a calidade e a trazabilidade na cadea de subministración.

6ª Elaboración dun programa formativo e de apoio para

- O sector da produción alimentaria local
- A creación de estruturas para a elaboración, transformación e comercialización de produtos alimentarios
- As empresas de restauración
- Os centros educativos e as ANPAS (o comedor e a alimentación saudable e sostible como proceso pedagóxico)

7ª Ampliación dos programas de investigación para a recuperación de sementes e variedades tradicionais e plan de fomento da produción de grupos de alimentos nos que somos deficitarios: froitas, aceite, cereais, legumes e verduras.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

8ª Xustiza alimentaria. Desenvolvemento dun programa de compra pública que garanta o acceso a produtos frescos, variados, de produción sostible e de calidade (incluíndo produtos con DO e IXP) a sectores vulnerábeis e con menos recursos, con especial atención á infancia e ás persoas maiores.

9ª Dieta Atlántica. Proxecto de investigación, divulgación e popularización dos beneficios da Dieta Atlántica, coa participación de tecnólogas, nutricionistas e profesionais do sector da restauración, e inclusión dos ingredientes da dieta atlántica nos menús dos comedores de restauración colectiva e en xeral en toda a compra publica alimentaria.

10ª Creación de AGROMAR, plataforma público-privada para a comercialización de produtos alimentarios galegos e o subministro a comedores públicos, e desenvolvemento dun programa informático para a xestión do subministro.”

Santiago de Compostela, 31 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 31/03/2025 13:29:37

Mercedes Queixas Zas na data 31/03/2025 13:30:25

Rosana Pérez Fernández na data 31/03/2025 13:30:46

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Daniel Pérez López na data 31/03/2025 13:30:49

Iria Carreira Pazos na data 31/03/2025 13:30:59

Iria Taibo Corsanego na data 31/03/2025 13:31:12

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 31/03/2025 13:31:21

Olalla Rodil Fernández na data 31/03/2025 13:31:32

Daniel Castro García na data 31/03/2025 13:31:55

Montserrat Valcárcel Armesto na data 31/03/2025 13:32:06

Iago Suárez Fernández na data 31/03/2025 13:32:18

Sonia Vidal Lamas na data 31/03/2025 13:32:40

Secundino Fernández Fernández na data 31/03/2025 13:32:56

María Montserrat Prado Cores na data 31/03/2025 13:33:43

Alexandra Fernández Gómez na data 31/03/2025 13:33:52

Paulo Ríos Santomé na data 31/03/2025 13:34:01

Carmela González Iglesias na data 31/03/2025 13:34:12

Cristina Fernández Davila na data 31/03/2025 13:34:22

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Brais Ruanova Vilas-Boas na data 31/03/2025 13:34:59

Ariadna Fernández González na data 31/03/2025 13:35:02

Luis Bará Torres na data 31/03/2025 13:35:10

Óscar Insua Lema na data 31/03/2025 13:35:23

Ramón Fernández Alfonzo na data 31/03/2025 13:35:31

José Manuel Golpe Acuña na data 31/03/2025 13:35:38

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa do deputado **Secundino Fernández Fernández** e da deputada **Cristina Fernández Davila**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre as axudas para a subministración de froitas frescas, castañas e leite líquido de consumo ao alumnado de centros escolares para o curso 2024-2025.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O Regulamento (UE) nº 1308/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, polo que se crea a organización común de mercados agrarios, prevé dous réximes de axudas destinados a mellorar a distribución de produtos agrarios no alumnado de centros escolares. O primeiro réxime refírese á distribución de produtos dos sectores das froitas e hortalizas, das froitas e hortalizas transformadas e do plátano (programa de consumo de froitas e hortalizas nas escolas) e o segundo á distribución de leite e de produtos lácteos (Programa de consumo de leite nas escolas).

Posteriormente seguiron saíndo regulamentos europeos que incidían neste mesmo programa de incentivar o consumo de froitas e lácteos por parte das crianzas europeas.

Na actualidade existe unha tendencia descendente no consumo de froitas e hortalizas frescas e de leite de consumo, por iso os regulamentos comunitarios establecen a necesidade de centrar a distribución de forma prioritaria nestes produtos.

O datos oficiais indican que a evolución do programa de leite escolar nos últimos cursos amosa en Galiza unha tendencia á baixa, polo que cómpre darlle efectividade executando de xeito conxunto os programas de froita e de leite escolar.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

No pasado agosto saíu publicada no DOG a *RESOLUCIÓN* do Fondo Galego de Garantía Agraria, *do 9 de agosto de 2024 pola que se regula o procedemento para a concesión das axudas para a subministración de froitas frescas, castañas e leite líquido de consumo ao alumnado de centros escolares e se convocan para o curso escolar 2024-2025*, e posteriormente saíu publicada unha modificación da citada resolución na que se incidía neste programa.

Estas axudas fináncianse no 100% con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA). O Imposto sobre o valor engadido (IVE) será subvencionado coa axuda da Xunta de Galiza.

Estamos polo tanto ante un programa importante e que debера ter unha grande repercusión nos centros galegos, xa que pode participar o alumnado dos colexios de infantil e primaria, institutos e centros de formación profesional de grado medio. Xa que logo, é unha convocatoria dirixida á totalidade dos alumnos de Galiza.

O resultado dos centros e alumnado beneficiario que se acolleron a estas axudas para o consumo destes produtos foi mais ben discreto; aínda que os responsábeis da Xunta de Galiza sacaron peito indicando nos medios a boa acollida desta axuda neste curso.

Dende o BNG non entendemos que si hai crédito orzamentario para estas axudas financiadas ao 100% polo FEAGA non se acolla un maior número de colexios e que podan acceder un maior número de nenas e nenos galegos.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG formula a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento galego insta a Xunta de Galiza a:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

-Fomentar entre os centros públicos galegos esta medida para o reparto de balde de froitas frescas e leite entre o alumnado.

-Incrementar a dotación orzamentaria de acordo cos fondos FEAGA para que se podan acoller todos os centros educativos públicos.”

Santiago de Compostela, 20 de marzo de 2025

Asdo.: **Secundino Fernández Fernández**

Cristina Fernández Davila

Deputado e deputada do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Secundino Fernández Fernández na data 20/03/2025 19:27:59

Cristina Fernández Davila na data 20/03/2025 19:28:11

Ana Pontón Mondelo na data 20/03/2025 19:28:22

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Sonia Vidal Lamas** e **Ariadna Fernández González** e do deputado **Secundino Fernández Fernández**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre o sector ovino e a revalorización da lá en Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O sector ovino en Galiza atravesamos unha crise estrutural agravada pola falta de políticas específicas de apoio e a ausencia de medidas que garantan a súa viabilidade económica. Nos últimos anos observamos unha caída progresiva do número de explotacións que se enfrontan a enormes dificultades para manter a súa actividade. Entre as problemáticas máis graves atópase a falta dun sistema eficaz e rendible de recollida e valorización da lá de ovella, un subproduto que debería constituír unha fonte de ingresos complementaria para as explotacións e que, pola contra, representa un custo engadido.

O abandono da recollida organizada da lá en Galiza, xunto coa falta de industria transformadora que permita o seu aproveitamento, coloca ás gandeiras e gandeiros nunha situación de indefensión. A día de hoxe, a maior parte da lá prodúcese sen unha canle de comercialización viable, sendo en moitos casos considerada un residuo que debe ser eliminado polas propias explotacións, xerando custos adicionais e unha maior carga burocrática.

A inacción da Xunta de Galiza nesta materia representa unha nova mostra da falta de compromiso co sector primario galego e coa economía rural. Mentres noutras

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

comunidades autónomas e países europeos se impulsan estratexias para a valorización da lá como materia prima para téxtil, bioconstrución ou mesmo fertilización agrícola, en Galiza seguimos sen unha política que permita o seu aproveitamento. Isto contribúe á perda de competitividade do sector ovino e desincentiva a continuidade das explotacións.

Neste contexto, e coa finalidade de apoiar a viabilidade das explotacións ovinas, asegurar a xestión sustentable da lá e fomentar a súa valorización como recurso produtivo.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a:

1. Diseñar e poñer en marcha un Plan Galego de Xestión e Valorización da Lá, en colaboración co sector, co obxectivo de crear unha rede de recollida organizada e fomentar a transformación da lá en Galiza.

2. Habilitar liñas de axuda para as explotacións ovinas que garantan a recollida da lá e eviten que este subproduto se converta nun custo engadido para as persoas gandeiras.

3. Impulsar proxectos de innovación e economía circular para a reutilización da lá en sectores como o téxtil artesanal, a bioconstrución ou a elaboración de materiais biodegradables.

4. Promover acordos con cooperativas e empresas que permitan a reintrodución da lá galega no mercado, incentivando a transformación e xerando valor engadido para o sector.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

5. Fomentar campañas de divulgación e formación para potenciar o uso da lá como recurso sustentable e economicamente viable, dando a coñecer o seu potencial en diferentes sectores produtivos.”

Santiago de Compostela, 21 de marzo de 2025

Asdo.: **Sonia Vidal Lamas**
Ariadna Fernández González
Secundino Fernández Fernández
Deputadas e deputado do G.P. do BNG
Luis Bará Torres
Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Sonia Vidal Lamas na data 21/03/2025 12:05:07

Ariadna Fernández González na data 21/03/2025 12:09:42

Secundino Fernández Fernández na data 21/03/2025 12:09:59

Luis Bará Torres na data 21/03/2025 12:10:12

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Cristina Fernández Davila, Noa Presas Bergantiños e Ariadna Fernández González**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a necesidade de implementar a materia Educación Sexual Integral (ESI) nos centros educativos en etapas obrigatorias.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A través dunha enquisa anónima e voluntaria, máis de 450 adolescentes de entre 13 e 20 anos dun centro público de Pontevedra responderon no ano 2022 a 61 cuestións relacionadas cos seus coñecementos e prácticas sexuais. O uroandrologo Manuel Varela e o xefe de Medicina Preventiva do Sergas en Pontevedra Javier Paz, coa colaboración da Sociedade Galega de Sexoloxía (SoGaSex), foron os responsables desta pescuda hai tres anos, cuxos resultados e análise están pendentes de publicación en RIA (Revista Internacional de Andrología, Medicina Sexual y Reproductiva).

O obxectivo desta enquisa era observar e coñecer os cambios producidos desde o anterior estudo, realizado por SoGaSex doce anos antes, a máis de 300 adolescentes do mesmo centro público de Pontevedra.

Posteriormente, no pasado ano 2024, un equipo de especialistas de SoGaSex deseñou un cuestionario inspirado nestes anteriores para elaborar a “Enquisa escolar dirixida a familias sobre educación sexual”, a primeira realizada na Galiza, co obxectivo de coñecer as opinións, actitudes, coñecementos e suxestións sobre este tema, así como a súa percepción de como se está a educar neste eido rapazas e rapaces.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Entre as conclusións máis salientables na enquisa de 2022 entre as adolescentes, podemos comentar que desde 2010 até agora duplicouse a porcentaxe de mozas e mozos que recorren a Internet para informarse sobre sexualidade, pasamos do 30,8% ao 64,7%, co risco que isto supón porque remata sendo a pornografía a súa escola para as relacións amorosas; de feito, a partir dos 12 anos acceden a este material de xeito habitual observándose unha grande diferenza entre eles e elas, xa que os mozos duplican a consulta de material pornográfico que as mozas, 74,6% e 39,3%, e din que o fan para mellorar as súas relacións.

A mocidade busca en Internet a información e a formación que os ámbitos escolar e familiar deberían proporcionarlles, pero que non o fan, tal e como manifestan nas súas respostas, onde a familia vai detrás das amizades, internet e redes sociais e a valoración que teñen neste aspecto do centro educativo resulta penosa. Só un 22,5% considera que é boa ou suficiente, fronte a un 80% de hai doce anos.

Un 13,9% de mozas responden que a primeira relación coital foi sen o seu consentimento e un 13,8% recoñecen ter sufrido algún tipo de abuso sexual. Ademais, un 20,8% do alumnado afirma ter presenciado eses abusos, e á pregunta de se reaccionaron, un 19,5% di non saber onde acudir ante dúbidas e problemas neste eido.

Manifestan un rexeitamento maioritario á violencia de xénero, porén, un 11,6% de mozos non a teñen en consideración e un 2,8% das mozas tampouco. Actualmente a nosa mocidade está en peor situación de risco e vulnerabilidade, ademais de non gozar, en moitos casos, dunha sexualidade plena. Pola contra, é máis libre declarando a súa identidade, e se observa unha maior liberdade e desenvolvemento da sexualidade feminina.

O 90% do alumnado enquisado reclama unha educación sexual sen prexuizos, inclusiva, científica e non moralista en todas as etapas educativas.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Sogasex acaba de dar a coñecer o pasado mes o resultado do Estudo sobre o cuestionario cuberto por case 1000 familias arredor das preocupacións e demandas das mesmas, así como do profesorado e da importancia que teñen ambos nas distintas etapas educativas que inflúen no desenvolvemento da sexualidade das crianzas e adolescentes ao longo das diferentes etapas educativas.

O resultado amosa que o 80% das familias considera que se debe impartir educación sexual no ensino, para evitar perigos e compensar os casos onde non se tratan estes temas dentro do ámbito familiar. Ademais un 74,31% considera que debe abranguer á totalidade das etapas educativas.

Consideran maioritariamente que familias e profesionais son as persoas máis indicadas para falar de sexualidade coas e cos menores, e tamén o profesorado.

Se o 68,58% das familias recoñecen que a información sobre sexualidade chegoulles a través de conversas con amizades, na actualidade as súas fillas e fillos fan consultas a través das TICs, unha nova situación que require maior incidencia das familias e do profesorado ou profesionais.

Estas consultas dixitais derivan no consumo da pornografía. Un 14% recoñecen que os seus fillos e fillas consomen porno en internet. A pornografía é totalmente de balde na actualidade, de libre acceso e pódese atopar nos buscadores ou nas aplicacións de mensaxería, onde os e as adolescentes intercambian estes contidos entre eles e elas.

Pese a que moitas familias (o 54%) manifestan falar abertamente sobre moitos temas relacionados coa sexualidade hai un 41% de familias que recoñece que o fai poucas veces e un 5% non o fan nunca. Seleccionan os temas priorizando a prevención de abusos e violencias sexuais, as ETS (enfermidades de transmisión sexual), a sexualidade responsable e o consentimento.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Pero o máis positivo é que a maior parte das familias están dispostas a participar na educación sexual a través de obradoiros organizados polos centros de ensino, para poder axudar á formación en sexualidade das súas fillas e fillos.

Un 87% das respostas son de mulleres entre 40 e 50 anos, o que amosa que dentro das familias, son as persoas máis preocupadas pola formación en sexualidade das crianzas e adolescentes.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento Galego insta a Xunta de Galiza a:

1.- Incluír no currículo escolar, nas etapas obrigatorias, a materia de Educación Sexual Integral, tal e como recomenda a Organización Mundial da Saúde (OMS), implicando aos centros de ensino e a profesionais específicos no desenvolvemento do contido.

2.- Dotar da formación necesaria ao profesorado para impartir educación sexual a crianzas e adolescentes e a organización de actividades formativas sobre o tema para familias.

3.- Creación dun servizo de asesoría sexolóxica e psicolóxica para alumnado, docentes e familias en cada Dirección Territorial.

4.- Nomear unha persoa funcionaria do servizo de Inspección Educativa para supervisar o cumprimento da normativa actual con respecto ao Plan de Igualdade dos centros de ensino (que exista, que se cumpra e que se actualice), así como do labor da persoa responsable no Consello Escolar de cada centro de levar adiante accións pola

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

igualdade e contra a violencia de xénero, que está directamente relacionado coa formación en sexualidade do alumnado.”

Santiago de Compostela, 24 de marzo de 2025

Asdo.: **Cristina Fernández Davila**

Noa Presas Bergantiños

Ariadna Fernández González

Deputada do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 24/03/2025 09:56:07

Cristina Fernández Davila na data 24/03/2025 09:56:29

Noa Presas Bergantiños na data 24/03/2025 10:06:09

Ariadna Fernández González na data 24/03/2025 10:07:02

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa do seu deputado **Julio Abalde Alonso** e a súa deputada **Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate en **Pleno**.

Exposición de motivos

A situación dos investigadores predoctorais en Galicia é especialmente preocupante. Moitos destes estudantes vense na necesidade de afrontar non só as limitacións económicas, senón tamén as dificultades para acceder a oportunidades de formación e investigación de calidade. Segundo InvestiGal - Rede galega pola investigación, a distribución das bolsas de doutoramento ofertadas pola Xunta de Galicia presentan graves carencias. Denuncian como a falta de transparencia nos criterios de concesión e a arbitrariedade nas notas de corte limitan o acceso a moitos investigadores con gran potencial.

A Xunta de Galicia tennos acostumados a unha súa falta de apoio real aos investigadores predoctorais, que se ven obrigados a traballar en condicións precarias. Moitos doutorandos non reciben o salario correspondente ao traballo que realizan, e mesmo algúns chegan a traballar de xeito gratuíto por non teren acceso ás bolsas e non só por non ter a nota necesaria, senón tamén polos retrasos inxustificables na tramitación e concesión das bolsas.

Este escenario non só afecta a súa calidade de vida, senón tamén a súa capacidade para dedicarse plenamente á investigación. A falta de recursos e de estabilización laboral tamén provoca unha “fuga de cerebros” en busca de mellores condicións en outras comunidades autónomas ou no estranxeiro.

Ademais, o sistema de bolsas actual está vinculado á idea de excelencia e non atendendo á realidade de que non todos os estudantes dispoñen das mesmas posibilidades formativas nin das mesmas condicións económicas ao longo da súa formación de grao e mestrado, obrigando en moitos casos á compatibilización do traballo cos estudos. Esta excelencia entra en conflito coa propia matriculación nos programas de doutoramento, ó nin sequera esixir nota de corte o contrario que noutros estudos universitarios. Esta falta de respaldo institucional prexudica a diversidade e a inclusión no ámbito investigador, limitando as oportunidades para aqueles que non pertencen a familias con recursos.

A solución pasa por repensar as políticas públicas e garantir que as bolsas de investigación non sexan só un símbolo de excelencia académica, senón tamén unha ferramenta que permita a accesibilidade a todos os estudantes, independentemente da súa renda, que teñen vocación de seguir no mundo da investigación. Debería establecerse un sistema máis equitativo e transparente, co obxectivo de proporcionar unhas condicións laborais dignas que permitan aos investigadores predoctorais traballar na súa formación e contribuír ao progreso do coñecemento sen ter que renunciar á súa calidade de vida.

Por todo isto, o **grupo parlamentario socialista propón os seguintes acordos:**

O Parlamento galego insta á Xunta de Galicia a:

1. Incrementar a dotación económica destinada ás bolsas de doutoramento co obxectivo de incrementar o número de bolsas ofertadas.
2. Revisar e asegurar a transparencia nos criterios de adxudicación, asegurando a prioridade dos criterios de renda fronte ós académicos.
3. Crear outros mecanismo que sirvan como premios á excelencia académica durante os programas de doutoramento.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 24/03/2025 12:46:48
Nº Rexistro: 22213
Data envío: 24/03/2025 12:46:48,569

4. Establecer mecanismos eficientes para a xestión das convocatorias evitando esperas innecesarias para a concesión da bolsa.

Santiago de Compostela, 25 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 24/03/2025 12:41:37

Silvia Longueira Castro na data 24/03/2025 12:41:47

José Ramón Gómez Besteiro na data 24/03/2025 12:42:00

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76146

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa dos deputados Secundino Fernández Fernández e Luis Bará Torres, e das deputadas Montserrat Valcárcel Armesto, Sonia Vidal Lamas e Ariadna Fernández González, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a afección da macrocelulosa de ALTRI ao sector agrogandeiro e a declaración de impacto ambiental favorable da Xunta de Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A empresa ALTRI a través de Greenfiber SL está a promover unha macrocelulosa en Palas de Rei. Unha macrofactoria que ocupará 366 has e que terá un forte impacto medioambiental, patrimonial e cultural tanto no concello de localización como nas comarcas limítrofes. Dende o punto de vista económico o impacto aos sectores produtivos existentes na zona tamén será moi considerábel.

Un dos principais motores económicos da zona da pretendida implantación da macrocelulosa de ALTRI é o sector agrogandeiro. O sector primario é fundamental para o mantemento económico e social das parroquias deste territorio situado no corazón de Galiza.

O pasado 14 de marzo publicouse no DOG o *ANUNCIO do 6 de marzo de 2025, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto industrial estratéxico da industria de fibra téxtil a base de celulosa e as súas infraestruturas asociadas, nos concellos de*

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Melide e Santiso (A Coruña), Palas de Rei (Lugo) e Agolada (Pontevedra) (expediente 2024/0004).

Resolución da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade pola que se formula a Declaración de impacto Ambiental do proxecto industrial estratéxico da industria de fibra téxtil a base de celulosa e as súas infraestruturas asociadas, nos termos municipais de Palas de Rei (Lugo), Melide e Santiso (A Coruña) e Agolada (Pontevedra), promovido por GREENFIBER, SL (CLAVE: 2024/0004).

Esta declaración de impacto ambiental conclúe finalmente que “o proxecto é ambientalmente viable”.

Neste informe deberan analizarse os diferentes campos de afectación desta macrofactoria; dende os aspectos medioambientais, as augas, o chan e os solos, aspectos económicos e outros moitos. Dentro destes aspectos estudados deberan ter un capítulo moi importante as afeccións desta macrocelulosa as producións agrícolas, forestais, gandeiras e os cambios nos usos da terra.

Un deses impactos é o cambio de usos da terra debido á elevada demanda de eucalipto, o que traerá consigo un incremento da eucaliptización e a perda de terras dispoñíbeis para as producións agrogandeiras; tamén a repercusión nas producións agrogandeiras e nos produtos de calidade como a DO Arzúa Ulloa ou as producións ecolóxicas.

Estamos nunhas comarcas no que o sector agrario é crucial para o desenvolvemento económico e social no que milleiros de familias teñen como principal fonte de ingresos as producións agrarias que serven para manter o rural e preservar as nosas parroquias.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Na declaración de impacto ambiental aparecen mencionados informes ente outros das direccións xerais de planificación e ordenación forestal, de defensa do monte, de desenvolvemento rural, de gandería agricultura e industrias agroalimentarias e AGACAL dependentes da consellería do medio rural e da axencia galega de industrias forestais.

De todos estes informes mencionados non se pode extraer ningunha conclusión xa que a vaguidade é unha característica desta declaración de impacto ambiental.

Si falamos dos aspectos relacionados co sector agrogandeiro analizados pola Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias e o AGACAL ocupa aproximadamente unha páxina das 76 das que consta o informe no que non analiza absolutamente nada nin indica ningunha afección e todo en base aos datos aportados pola empresa. Segundo este estudio non hai afeccións a produción agrícola, a comercialización de produtos agrarios de calidade, como as denominacións de orixe e as producións ecolóxicas.

Na parte relativa ao monte e o forestal que se analiza por parte da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, vemos que os cambios relativos a produción forestal ocupa dous pequenos parágrafos e a parte da dirección xeral de defensa do monte e polo tanto as problemáticas que pode traer consigo o cambio de modelo forestal ocupa catro liñas.

Estes aspectos indican polo tanto o nivel de estudo nunha das partes fundamentais deste proxecto que é o sector agrario e polo tanto as repercusión do motor económico das comarcas onde se se pretende establecer esta macrocelulosa de ALTRI.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

A Xunta de Galiza non pode obviar ao sector agrario e permitir a instalación dunha macrocelulosa no corazón de Galiza. ALTRI sería cravar un puñal ao sector económico que sustenta estas comarcas da bacía do Ulla.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento galego insta ao goberno galego a:

-Facer públicos todos os informes emitidos polos distintos departamentos da Consellería do Medio Rural, en particular os que dan por boas as explicacións da empresa promotora da macrocelulosa ALTRI.

-Facer público quen elaborou e asinou os informes emitidos polos distintos departamentos da consellería do medio rural, en particular os que dan por boas as explicacións da empresa promotora da macrocelulosa ALTRI.

-Facer públicas todas as explicacións tan “concluíntes” e “descoñecidas” da empresa promotora da macrocelulosa de ALTRI e que se deron por boas na declaración de impacto ambiental.”

Santiago de Compostela, 24 de marzo de 2025

Asdo.: **Secundino Fernández Fernández**

Montserrat Valcárcel Armesto

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Sonia Vidal Lamas

Ariadna Fernández González

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Montserrat Valcárcel Armesto na data 24/03/2025 16:53:57

Sonia Vidal Lamas na data 24/03/2025 16:54:01

Luis Bará Torres na data 24/03/2025 16:54:10

Ariadna Fernández González na data 24/03/2025 16:54:16

Secundino Fernández Fernández na data 24/03/2025 16:54:25

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa da súa deputada e do seu deputado **Silvia Longueira Castro** e **Julio Ernesto Abalde Alonso**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado venres 14 de marzo, na Comisión 4.ª, Educación e Cultura, o director xeral de Cultura tivo unha comparecencia para presentar o Plan para a dinamización da lectura en Galicia.

Baixo o título de LEMOS + o plan percorre lugares comúns con accións que en algunha ocasión xa foron postas en funcionamento pero que non tiveron unha difusión suficiente. De feito, a maioría das propostas estrutúranse en liñas tácticas, sen moito percorrido, e non en liñas estratéxicas que sería o adecuado. E por outra parte, unha parte das medidas tácticas xa foron postas en marcha e non tiveron éxito.

Chama a atención que o plan non teña unha especial dedicación ao fomento da lectura e lingua galega, dado a preocupación amosada pola Consellería de Cultura para retomar. É máis, aparece nalgúns apartados dentro das liñas estratéxicas dalgúns eixes pero non ten un trazado diferencial que aposte por un “suposto” apoio ás políticas que desde a Consellería de Cultura queren establecer para frear a caída da empregabilidade do galego.

Outra das eivas é que, naqueles ámbitos nos que habería que incidir no referente ao fomento da lectura, non aparecen fortalecidos. Simplemente son

enunciados como eidos menos favorables ás dinámicas de lectura pero non se deseñan accións que revertan esa realidade.

Pero a tónica xeral é que boa parte das medidas xa foron postas en práctica pero con escasa visibilidade, sen pulsión de execución por parte da Consellería. E con un orzamento escaso que apenas sostén subidas simbólicas dun 5 por cento anual para un plan que esténdese ata 2029.

E por último, fálase tamén da implicación do Observatorio da Lectura que traballará en consonancia co Consello Asesor, órgano que non conta cunha sintonía de obxectivos coa Xunta de Galicia. Por non mencionar o rexeitamento da Xunta de Galicia a escoitar a tradutores ou editores que ano tras ano teñen que afrontar sen amparo institucional as eivas dun sector cada vez máis precarizado.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Retomar as conversas e promover a integración con tódolos axentes implicados no Consello Asesor do Libro.
2. Promover desde a Consellería de Cultura a publicación de convocatorias de axudas para a tradución e a edición de libros en Galego axustadas á realidade do sector e que fomenten a lectura de títulos estranxeiros.
3. Realizar, con produción propia, programas dentro da CRTVG que promovan a lectura e divulguen o traballo de escritores e editores en lingua galega.

Santiago de Compostela, a 25 de marzo do 2025

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 09:52:52
Nº Rexistro: 22256
Data envío: 25/03/2025 09:52:52.368

Asinado dixitalmente por:

Silvia Longueira Castro na data 25/03/2025 09:48:59

Julio Abalde Alonso na data 25/03/2025 09:49:08

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 09:49:17

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76154

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Olalla Rodil Fernández** e **Ariadna Fernández González**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre o incremento do prezo das prazas de residencia privada en Galiza e as medidas que debe adoptar ao respecto.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Segundo trasladan familiares de persoas usuarias das residencias de maiores privadas de Galiza as empresas están a incrementar o custe que deben aboar mensualmente cando as usuarias e usuarios reciben o recoñecemento do grao de dependencia.

A modo de exemplo, un dos casos que nos trasladan e que corresponde á provincia da Coruña, informa un incremento de máis de 300 euros ao mes no custe da praza (até os 2.470 euros ao mes) logo de que lle fose recoñecido un grao III de dependencia e unha axuda pública vinculada a el de 300 euros.

Segundo comunicou a familia á propia empresa xestora da residencia (privada sen concertación) a persoa usuaria non amosou deterioro físico ou cognitivo desde o seu ingreso en 2023 senón que o grao de dependencia foi recoñecido máis tarde do seu ingreso no centro froito das demoras que existen –como é ben sabido-- nos procesos de tramitación.

É evidente que as empresas están a incrementar as contías que cobran ás persoas usuarias para fagocitar as axudas públicas que reciben pois nin sequera se xustifican os incrementos con informes sociosanitarios que os motiven nunha maior atención.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Para o Bloque Nacionalista Galego é absolutamente inadmisíbel o grao de mercantilización que existe dos coidados e o aproveitamento que fan as empresas e entidades privadas dos dereitos das persoas. Cómpre lembrar, ademais, que Galiza carece dunha oferta pública suficiente de prazas públicas o que engorda aínda máis o negocio sobre a base da necesidade das usuarias e as súas familias.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a:

1 Dirixirse ás empresas e entidades xestoras de residencias de maiores para lembrarlles que o recoñecemento de situacións de dependencia e de prestacións vinculadas a ella non poden ser motivación para o incremento do custe do servizo sen xustificación dunha maior necesidade de atención ou servizos complementarios aos que se viñan prestando até ese momento ás persoas usuarias.

2. Crear, no seo da Consellaría de Política Social, unha oficina de atención ás usuarias e usuarios así como ás súas familias de servizos sociais que permita elevar denuncias sobre o tratamento, atención ou calquera outra circunstancia referida á prestación do servizo que poida supor unha vulneración dos seus dereitos permitindo á administración arbitrar medidas que impidan os abusos. Neste senso, a Xunta de Galiza debe garantir a necesaria dotación de recursos humanos e materiais da devandita defensoría das persoas usuarias dos servizos sociais.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: Ariadna Fernández González

Deputada do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Olalla Rodil Fernández na data 25/03/2025 11:49:32

Ariadna Fernández González na data 25/03/2025 11:54:22

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas **Lara Méndez López** e **Patricia Iglesias Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A relación entre oferta e demanda é fundamental para un crecemento turístico sostible e de calidade. Cando existe unha alta demanda pero non hai oferta suficiente, pódese dar unha serie de efectos negativos. Como pode ser o aumento de prezos, saturación de destinos ou merma na calidade do servizo, o cal pode levar consigo a perda do seu atractivo.

Estamos ante un desafío importante que debe de abordarse para garantir a sustentabilidade e a calidade da experiencia turística.

Os últimos datos son alarmantes, segundo os datos da Federación de Empresas Inmobiliarias (Fegein), un de cada catro hoteis se pon en venta en aluguer ou traspaso, o que significa 225 hoteis galegos.

O perfil deste establecemento é un hotel de pequenas dimensións e casas de turismo rural, e non podemos perder de vista que a maioría destes establecementos se asentan no rural, co que iso implica.

Un dos motivos que levan ao peche, traspaso ou aluguer e a falla de persoal.

O Centro Superior de Hostalaría de Galicia naceu no ano 1995 e dende esa data ten formado a máis de 2.500 persoas. E neste curso 24/25 se ten duplicado o alumnado pasando de 47 a 102 alumnos de primeiro curso.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 13:04:24
Nº Rexistro: 22293
Data envío: 25/03/2025 13:04:24.075

A isto hai que sumarlle que o sector turístico segue en crecemento. No ano 24 o incremento foi dun 6,6 %, cunha ocupación media de 43,6 % os que escolleron para a súa pernocta os hoteis.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Contemplan iniciativas que contribúan a paliar a falla de relevo xeracional.
2. Elaborar un informe que se presentará perante esta Cámara no prazo de 6 meses que avalíe os motivos que expliquen por que tendo un centro de formación dependente da Xunta de Galicia non hai persoal cualificado para cubrir as demandas

Santiago de Compostela, a 25 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Lara Méndez López na data 25/03/2025 13:01:14

Patricia Iglesias Rey na data 25/03/2025 13:01:22

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 13:01:33

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76159

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado, **María Elena Espinosa Mangana, Paloma Castro Rey, Patricia Iglesias Rey e Carlos López Font**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate **en Pleno**.

A maior competición de fútbol do mundo a nivel de seleccións volverá a celebrarse en España despois de 48 anos. España, xunto con Portugal e Marrocos, volverá albergar o Mundial de fútbol, unha competición que contará coa participación de 48 seleccións nacionais dos 5 continentes.

A cidade de Vigo foi unha das cidades que presentou a súa candidatura para ser unha das sedes do Mundial 2030. Dende o primeiro momento mostrou o seu interese e presentou un proxecto sólido, consistente e con todas as garantías de bo funcionamento.

A principios do mes de xullo de 2024 o ex presidente da Deputación de Pontevedra, ex presidente da Federación Galega de Fútbol e actual presidente da Real Federación Española de Fútbol, Rafael Louzán, anuncia que a sede de Vigo está descartada para a cita mundialista nunha rolda de prensa no estadio de Riazor. Unhas declaracións intolerables xa que ese anuncio se fai antes de calquera tipo comunicación oficial, ao Concello de Vigo, por parte da Real Federación Española de Fútbol e da publicación dos supostos criterios que se aplicaron para a selección das 13 sedes presentadas.

Dúas semanas despois desas declaracións o Concello de Vigo recibe un correo electrónico de “candidatura 2030” da Federación Española, no que se comunica que a sede de Vigo non foi seleccionada para formar parte da candidatura ao Mundial 2030.

Á vista desa comunicación e ante a total opacidade que se desprende das actuacións do comité directivo da candidatura en relación co proceso de selección das sedes, o Concello de Vigo, o 20 de xullo de 2024, envía unha comunicación á Federación Española solicitando coñecer os criterios obxectivos e os baremos empregados para a selección das candidaturas e as actas nas que consten as puntuacións outorgadas a cada unha das 13 sedes aspirantes.

O día 2 de agosto de 2024 o Concello recibe unha comunicación da Federación que di literalmente “Vigo obtuvo en el procedimiento de selección de los resultados más bajos en cuanto a la estructura financiera” Hai que recordar que Vigo é o único Concello das candidaturas que ten débeda cero.

Hai unhas semanas, cambiaron o argumento e o propio Louzán, apuntaba ao tamaño do estadio como excusa.

Outra afirmación intolerable, xa que no propio proxecto presentado está prevista unha reforma coa que se alcanzan os 43.000 asentos netos e os 45.000 brutos, como solicita a FIFA.

Ante esta situación o alcalde de Vigo diríxese ao presidente da Xunta de Galicia para pedirlle que solicite á Federación Española de Fútbol a publicación das puntuacións das sedes que optaron ao mundial e defenda a candidatura de Vigo.

En resposta, o día 25 de febreiro de 2025 o alcalde de Vigo, recibe unha carta do conselleiro da Presidencia da Xunta de Galicia, Diego Calvo, na que fai diversas apreciacións negativas en relación co proxecto de Vigo para ser sede do Mundial de fútbol 2030.

Nesa carta afirma literalmente “sentimos que as posibles carencias que puidese ter a proposta olívica xunto coa ausencia de influencia do Goberno local, non permitisen a Vigo pasar o corte.”

Unha frase gravísima e intolerable na que vén a afirmar que a Vigo non se lle adxudica a sede do Mundial por ausencia de influencia. Está afirmando que as sedes do mundial se adxudicaron polas influencias que os gobernos locais puidesen ter. Debemos recordar que a selección das sedes veu precedida dunha convocatoria pública, cunhas bases, e as candidaturas presentadas deberían ter sido seleccionadas en base aos méritos e á avaliación dos méritos de acordo cos criterios das bases da convocatoria e non dependendo da posible influencia que tiveren os gobernos locais.

Pero sorprendentemente, o día 24 de marzo de 2025 o xornal “El Mundo” publica unha información que apunta á manipulación das puntuacións das sedes candidatas a acoller o Mundial 2030, co seguinte titular: “ La Federación Española de Fútbol manipuló las puntuaciones del Mundial 2030 para dejar fuera a Vigo y meter a Anoeta”

Esa información revela que, no primeiro documento de valoracións do equipo responsable (nun encontro celebrado no despacho de Fernando Sanz), Balaídos sumaba 10,2 puntos, quedando no posto 11, sendo así unha das sedes seleccionadas e que 48 horas despois de pechar ese documento, a Federación o modificou quedando fóra a sede de Vigo

Revela tamén que a Federación non tivo en conta o criterio recomendado polo Goberno de que se puntuase tamén a veciñanza das sedes cos países veciños, requisito que Balaídos cumpre ao estar cerca da fronteira con Portugal.

Ese primeiro listado asinado polo comité técnico avaliador decide que Vigo forme parte das sedes mundialistas e 48 horas despois alguén cambia a decisión e Vigo queda fóra das sedes do Mundial.

Todas estas informacións que coñecemos, sumadas ás sucesivas declaracións e comunicacións que se fixeron, confirman que estamos ante unha decisión intolerable e pon de manifesto a opacidade, denunciada polo Concello de Vigo, en todo o proceso de selección das sedes do Mundial 2030.

Por todo iso, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Que a través do presidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda, apoie a petición do Concello de Vigo esixindo á Federación Española de Fútbol a publicación de todos os criterios e puntuacións de todas as candidaturas presentadas.
2. Que se dirixa ao Presidente da Real Federación Española de Fútbol, Rafael Louzán, para solicitarlle explicacións, de xeito inmediato, sobre todo o proceso de selección de candidaturas e os criterios empregados, achegando a documentación e actas asinadas electronicamente.
3. Demandar ao presidente da Xunta de Galicia, o cese inmediato do conselleiro de presidencia da Xunta de Galicia, Diego Calvo, tras afirmar que a exclusión da candidatura de Vigo se debeu á falta de influencia do Goberno local.

Parlamento de Galicia, 25 de marzo de 2025

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 13:32:25
Nº Rexistro: 22301
Data envío: 25/03/2025 13:32:25.705

Asinado dixitalmente por:

Elena Espinosa Mangana na data 25/03/2025 13:25:00

Paloma Castro Rey na data 25/03/2025 13:25:14

Patricia Iglesias Rey na data 25/03/2025 13:25:25

Carlos López Font na data 25/03/2025 13:25:44

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 13:26:02

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76164

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa da deputada **Olalla Rodil Fernández** e do deputado **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre as queixas recibidas a través da Oficina para a defensa das persoas usuarias dos servizos públicos en materia de Política Social.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A través da Lei 1/2015, do 1 de abril, de garantía da calidade dos servizos públicos e da boa administración a Xunta de Galiza creou a Oficina de Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos, un órgano que recepciona queixas das galegas e galegos referidas “a calquera aspecto de insatisfacción sobre o funcionamento dos servizos prestados polo sector público autonómico, especialmente tardanzas, desatencións ou calquera outra deficiencia na súa actuación, que contribúan a incrementar os parámetros de eficacia, eficiencia e calidade na prestación dos servizos públicos”, segundo se recolle no Decreto 129/2016, do 15 de setembro, polo que se regula a atención á cidadanía no sector público autonómico de Galicia.

Neste senso, de acordo cos datos recollidos nos sucesivos informes (2016-2023), a Consellaría de Política Social é a que máis queixas suscita. Así, en:

2023: 872 (de 2.036)
2022: 555 (de 1.801)
2021: 637 (de 1.727)
2020: 597 (de 1.514)
2019: -

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

2018: 319 (de 1.104)

2017: 77 (de 305)

2016: 50 (de 319)

Porén, descoñecemos as razóns que motivan as queixas das galegas e galegos pois nos devanditos informes non se especifican.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a especificar no Informe da Oficina para a defensa das persoas usuarias dos servizos públicos de 2024 e seguintes as razóns que suscitan as queixas presentadas pola cidadanía así como as medidas adoptadas polo goberno galego desde as distintas consellarías para resolver os problemas que as motivan.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

Asdo.: **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**

Deputado do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Olalla Rodil Fernández na data 25/03/2025 16:57:15

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 25/03/2025 17:13:58

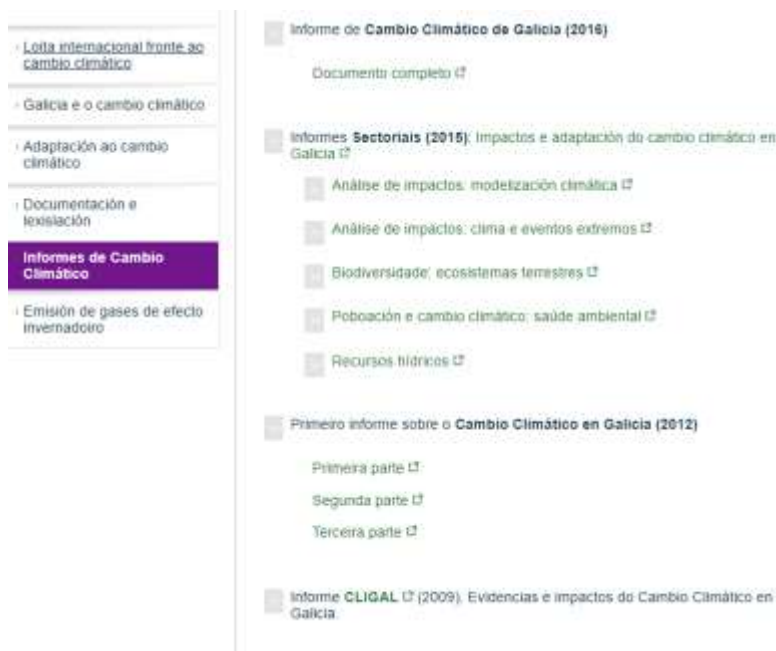
OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa do deputado **Luis Bará Torres** e das deputadas **Alexandra Fernández Gómez** e **Montserrat Valcárcel Armesto**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a elaboración de informes de cambio climático en Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A páxina web da consellaría de medio ambiente e cambio climático inclúe unha sección sobre cambio climático. Nesta sección inclúese unha referencia sobre “Informes de cambio climático” no que se recollen informes de Cambio Climático en 2012 e 2016, así como informes sectoriais do ano 2015 sobre “análise de impactos”, “ecosistemas terrestres”, “saúde ambiental” e “recursos hídricos”.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Esta situación é moi grave. Pola inacción do goberno galego, non contamos con estudos actualizados sobre a evolución do cambio do clima e as súas repercusións en ámbitos como as emerxencias, as infraestruturas, a biodiversidade, os recursos hídricos, a saúde ou os sectores económicos (agricultura, gandaría, forestal, vitivinícola, marítimo-pesqueiro, industria...) máis afectados polos eventos meteorolóxicos extremos e o cambio do clima.

Ainda que existen algúns estudos estatais e europeos sobre estas materias, trátase de informes xeralistas e que non analizan en detalle nin en perspectiva cronolóxica todos estes ámbitos.

Outros territorios do estado e da UE si fixeron os deberes e contan con estudos actualizados, con normas legais e con un organigrama de goberno acorde cos retos que presenta o clima e a meteoroloxía.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta a elaborar, en coordinación co sistema universitario galego, informes cuadrienais sobre o cambio climático así como informes sectoriais sobre a evolución do cambio do clima e as súas repercusións en ámbitos como as emerxencias, as infraestruturas, a biodiversidade, os recursos hídricos, o litoral, a saúde ou os sectores económicos máis afectados polos eventos meteorolóxicos extremos e a mudanza do clima.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: **Alexandra Fernández Gómez**

Montserrat Valcárcel Armesto

Deputadas do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Luis Bará Torres na data 25/03/2025 17:29:22

Alexandra Fernández Gómez na data 25/03/2025 17:34:57

Montserrat Valcárcel Armesto na data 25/03/2025 17:35:16

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada **Noa Presas Bergantiños** e do deputado **Ramón Fernández Alfonzo**, e ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate en Pleno**, relativa á valoración por parte do goberno dos resultados do baleirado do seu autogoberno fiscal en materia de perda de oportunidades de recadación e redistribución da riqueza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Recentemente coñecíanse datos do Ministerio de Facenda e do informe Panorama de la fiscalidad autonómica y foral 2024 do Consello Xeral de Economistas que evidencian novamente a política de baleirado do autogoberno fiscal que leva a cabo a Xunta do Partido Popular ao permitir a comparación de ingresos en materia impositiva por parte das comunidades autónomas.

Esta información, na mesma liña que os resultados das Contas Xerais da Xunta e dos informes anuais da ATRIGA confirman unha tendencia: o goberno da Xunta de Galiza espreme cada vez menos o limitado marxe de autogoberno fiscal co que conta o noso país e iso supón unha perda de oportunidades de recadación e redistribución da riqueza. Así, Galiza sitúase entre as cinco comunidades autónomas que menos recadación ten e obsérvase unha baixada na recadación acentuada nos últimos anos. Desta maneira, en Galiza os impostos propios soamente representan o 1,4 por 100 dos ingresos tributarios, un porcentaxe por debaixo da media das autonomías.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Neste sentido, cómpre recordar que sobre a teoría un dos obxectivos do actual sistema de financiamento foi dotar ás distintas comunidades dunha maior capacidade fiscal que podería ir en progresivo aumento. Porén, o sistema tamén fracasou neste aspecto e, tal e como recorda o recente *Informe de fiscalización sobre os resultados para Galiza do sistema de financiamento das CCAA de réxime común. Exercicios 2009-2021* do Consello de Contas, xa no ano 2016 o informe da Comisión de Expertos a nivel estatal puxo de relevo que o propio sistema adoece dun déficit de responsabilidade fiscal por parte das comunidades que provén dun baixo nivel de autonomía de ingresos e dun marco institucional que non as dota de suficiente poder de decisión individual e sitúa no aumento da marxe de decisión fiscal o potenciamento da autonomía e a corresponsabilidade fiscal.

É dicir, os propios informes do Estado recoñecen o evidente. Máis aínda, o Informe do Consello recolle como Galiza, por decisión política, ten renunciado a espremer o marxe de autogoberno nos últimos anos. Así, sinala literalmente que o noso país “*atópase cunha capacidade fiscal por debaixo da media das CCAA (nunha posición relativa de 93 sobre un índice de 100) e cunhas necesidades de gasto (...) moi superiores da media daquelas (a segunda comunidade con maiores necesidades de gasto).*”

En conclusión, malia as crecentes necesidades de financiamento e a potencia que ten o exercicio do autogoberno fiscal non só para avanzar en recadación senón para deseñar unha política económica activa que modele o país que queremos, o goberno galego renuncia a facelo e impulsa unha política fiscal de baleirado impositivo na que, ademais, busca favorecer sectores e colectivos distintos ás maiorías sociais, privilexiando ámbitos como as rendas máis altas ou sectores como o do xogo.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

É necesario, polo tanto, facer seguimento e avaliación da evolución da recadación e da política de baleirado fiscal da Xunta de Galiza

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento Galego insta a Xunta de Galiza a presentar na Cámara Galega un informe sobre a redución da súa capacidade fiscal nos últimos 5 anos en comparación coas necesidades de financiamento e dos obxectivos e indicadores de cumprimento dos incentivos fiscais creados no último lustro respecto das políticas económicas e sociais ás que van destinados, tal e como recomendou o Consello de Contas nas Contas Xerais recentes.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Ramón Fernández Alfonzo

Deputada e deputados do G.P. do BNG

Rosana Pérez Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 11:02:13

Ramón Fernández Alfonzo na data 26/03/2025 11:06:29

Rosana Pérez Fernández na data 26/03/2025 11:06:44

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa do deputado **Daniel Castro García** e das deputadas **Iria Carreira Pazos** e **Montserrat Prado Cores**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a necesidade de que a Xunta resolva a grave situación que está a vivir a sanidade pública da comarca da Mariña.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado 23 de marzo 5000 persoas reuníronse en Viveiro para reclamar unha sanidade pública de calidade. Saíron todos eles e elas rexeitando a situación que están a vivir nos seus Centros de Saúde e no Hospital de Burela.

Os e as mariñás están fartas de ver como na súa Atención Primaria non se cubren as baixas laborais, as vacacións ou as xubilacións e incluso chegan a ver como os seus Centros de Saúde están sen ningún médico ou médica como recentemente vimos nun concello de máis de dez mil habitantes como é o de Foz.

Toda esta situación que ten a súa orixe na continua privatización da sanidade pública do noso país viuse aínda máis acrecentado coa desaparición da Área Sanitaria da Mariña que o Partido Popular lle roubou á nosa comarca hai xa anos.

E é por esta razón que o propio sector leva facendo desde hai moito tempo unha serie de reclamacións entre as que están as seguintes:

A creación de prazas en todas as categorías profesionais, a redución de cupos en Medicina de Familia ata un máximo de 1250 tarxetas sanitarias e 800 en pediatría, a cobertura de todo o persoal nos seus permisos, baixas ou vacacións todos os días e

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

durante toda a quenda, a cobertura de todas as ausencias nos PACs dotando a todos de dúas equipas completas todos os días, incrementar a dotación de matronas, nutricionistas, fisioterapeutas, traballadoras sociais, odontólogas, hixienistas dentais, persoal auxiliar de enfermería, persoal administrativos ou técnicas de radioloxía, crear novas categorías nos centros de saúde como psicólogos clínicos, podoloxía ou terapia ocupacional, recuperar do segundo TES da ambulancia medicalizada, dotar de polo menos outra ambulancia medicalizada co equipo completo de dobre TES para que en ningún momento quede a comarca sen o servizo cando fan un traslado interhospitalario.

Tamén, como era de agardar, son necesarias moitas melloras hospitalarias como unha consulta de cirurxía vascular para atender a demanda nesta especialidade, que é moi elevada. Así evitaríanse desprazamentos para cousas tan simples como unha ecografía das arterias, o seguimento de pacientes diabéticos con afectación vascular e as revisións.

É necesario tamén ter o servizo de radiografías panorámicas dentais, densitometrías óseas, electroencefalogramas, electromiografías. Sendo todas estas, probas que se poden e se deben facer no Hospital de Burela, sen necesidade de desprazamentos a Lugo.

Por se todo isto fose pouco, toda a comarca da Mariña segue vendo como os servizos como cardioloxía, dixestivo, uroloxía, dermatoloxía e medicina interna están en alerta vermella pola elevada falta de persoal, o que provoca unhas listas de agarda escandalosamente altas e derivacións masivas ao HULA por cousas que deberan resolverse no Hospital da Costa.

Por último, é necesario recalcar como a día de hoxe as listas de agarda son insoportables en servizos onde antes case non había, coma nefroloxía. E xa para rematar, ante unha lista inmensa de necesidades, a Mariña precisa dun servizo de

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

logopedia que xa non temos, servizo fundamental para o desenvolvemento integral de nenos e nenas, mozos e mozas, e persoas adultas.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento galego insta á Xunta de Galiza a:

1. Cubrir de inmediato todas as prazas baleiras na Atención Primaria da Mariña.
2. Recuperar todos os servizos cos que o Hospital da Mariña xa non conta e que anteriormente si tiña e dotar de novos servizos necesarios para a comarca.
3. Recuperar a Área Sanitaria da Mariña como leva anos reclamando todo o sector sanitario mariñán.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Daniel Castro García**

Iria Carreira Pazos

Montserrat Prado Cores

Deputado e deputadas do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Daniel Castro García na data 26/03/2025 12:07:16

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 12:12:46

María Montserrat Prado Cores na data 26/03/2025 12:13:34

Olalla Rodil Fernández na data 26/03/2025 12:13:53

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Noa Presas Bergantiños** e **Iria Carreira Pazos** e do deputado **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**, e ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate en Pleno**, relativa á manipulación do Presidente da Xunta respecto do número real de camas UCI do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense após as obras de renovación do servizo.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Desde hai anos un dos múltiples elementos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense necesitados de ampliación e renovación foi o da Unidade de Coidados Intensivos. Así as cousas, despois do período máis intenso da pandemia da covid-19, a Xunta de Galiza anunciou e impulsou unha renovación da Unidade para incorporar as aprendizaxes sanitarias. Segundo afirmaba o goberno galego, impulsaríase un novo modelo, modernizando o sistema e adaptándoo ás leccións da pandemia e ás aprendizaxes da última década.

Todo isto, que nun comezo parecía ser positivo para Ourense e para o sistema público de saúde, tivo un resultado deficiente na súa execución e posta en marcha da primeira fase a finais de 2023 e comezos de 2024. Así, xa a finais de 2023 o persoal da Unidade de Coidados Intensivos (TCAES, enfermeiras e persoal facultativo) puxo en coñecemento da dirección de enfermaría e da xerencia do Complexo Hospitalario de Ourense, a través de numerosos escritos e solicitudes verbais, e posteriormente tamén á inspección laboral, distintos aspectos.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

A súa disconformidade tiña que ver, a grandes trazos, coas condicións de traslado no que atinxía ao número de efectivos propostos por insuficiente e a distintas fendas de seguridade e organización laboral que comprometían a adecuada prestación de servizo e que motivou mobilizacións do persoal ao longo de varios meses ata ir sendo progresivamente escoitados pola xerencia. Entre os puntos denunciados estiveron, ao longo do tempo, a falta de persoal esixido para unha UCI de nivel II e o número de camas reais operativas durante as distintas fases, sendo habitual a habilitación dunha sala extra.

Recentemente, o Presidente da Xunta acudía ao CHUO para inaugurar a segunda fase desta nova UCI. Así, o señor Rueda, como recollen os medios de comunicación ourensáns e a propia nota informativa da Xunta de Galiza, visitou a nova Unidade de Coidados Intensivos (UCI) do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO) e afirmou o goberno que “está deseñada para reforzar a atención sanitaria na provincia” e que “o novo espazo stá dotado con 3 módulos con 10 boxes cada un, unha superficie de 2.649m², o que permitiu aumentar o espazo xa existente un 30%, pasando de 20 a 30 camas.”

Porén, esta información é, como mínimo, inexacta e manipulada. A realidade da nova UCI de Ourense é que despois dun investimento que a propia Xunta de Galiza cifra en máis de 10 millóns de euros, antes da obra había 22 camas e agora van quedar 20, é dicir, dúas menos no canto de 8 máis. Isto é así porque a unidade 4ª dereita creada na fase 1 está pechada e o espazo URPA habilitado durante as obras da segunda fase non está dotado do material necesario, que foi trasladado para o novo espazo. Non son, polo tanto, espazos activos e adecuadamente dotados e non se poden computar como camas operativas nun novo exercicio de manipulación da realidade.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

O Presidente “salientou a importancia de contar con infraestruturas sanitarias modernas, eficientes e dotadas dos mellores medios e profesionais” segundo consta na propia nota de prensa da Xunta de Galiza mais son afirmacións incompatibles coa realidade: redución de camas e persoal insuficiente, que novamente está a denunciar en escritos á xerencia e aos medios de comunicación a súa precaria situación.

A Xunta debe dar explicacións sobre as súas afirmacións inexactas e manipuladas e sobre a situación de precariedade e falta de recursos que denuncia o persoal da UCI do CHUO.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento galego insta a Xunta a:

1. Rectificar as súas afirmacións sobre o número real de camas UCI operativas do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense após as obras de renovación do servizo.
2. Realizar as actuacións necesarias para facer real o número de ampliación de camas comprometidos, incluíndo as obras de acondicionamento necesarias, a ampliación do persoal necesario do servizo de UCI e os recursos materiais necesarios, así como planificar adecuadamente as medidas de ampliación e reforzo en situacións de sobreaforo e saturación e acordalas cos traballadores e traballadoras dos servizos implicados.”

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Noa Presas Bergantiños**

Iria Carreira Pazos

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Olalla Rodil Fernández na data 26/03/2025 12:59:52

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 13:03:33

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 13:05:58

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 26/03/2025 13:06:17

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Noa Presas Bergantiños, Iago Tabarés Pérez-Piñeiro, Montserrat Prado Cores e Iria Carreira Pazos**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre o traslado sen consenso da Unidade de Saúde Mental e do Programa de Prevención de Suicidio do Centro de Especialidades e ás preocupacións e discrepancias trasladadas por parte do persoal do Servizo de Psiquiatría do CHUO.

Desde hai unhas semanas hai unha forte preocupación na sociedade ourensá e na comunidade profesional sanitaria por mor da falta de planificación, diálogo e previsión da Xunta de Galiza á hora de prever os cambios necesarios para proceder ao desprazamento das funcións que até o momento se prestaban no Centro de Saúde Novoa Santos, que sería demolido para proceder ás obras de construción do CIS de Ourense, prometido no ano 2020.

Recentemente facíanse públicas as discrepancias das e dos profesionais de Atención Primaria que foran trasladadas, sen escoita, á xerencia sanitaria. Entre outras cuestións, as e os profesionais advirten da ruptura das bases de atención primaria para un terzo da poboación da cidade, da segregación de servizos e pacientes, da sobrecarga do Centro de Saúde do Couto que pasará a duplicar a poboación atendida, da ruptura da calidade e impartición de docencia e do desmantelamento do Centro de Orientación Familiar, que afecta ao conxunto da cidade. Así mesmo, coa segregación de servizos, profesionais e pacientes romperanse as bases de accesibilidade, lonxitudinalidade, continuidade asistencial e integralidade, bases consensuadas, estudadas e contrastadas

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

pola comunidade científica, que non responden a criterios aleatorios senón obxectivos e que redundan nunha maior saúde comunitaria. A maiores, un dos principais problemas será a sobre carga do centro de saúde do Couto, un centro que ten menos dunha década de funcionamento despois de dilacións na súa obra e de numerosos problemas de acondicionamento pola falta de calidade destas e ser outro exemplo de improvisación administrativa.

Para alén destas cuestións, da mesma maneira que non hai consenso nin diálogo cos e coas profesionais do Nóvoa Santos, tampouco cos servizos presuntamente afectados que hoxe se prestan aínda no Centro de Especialidades. Así, vimos de coñecer que desde o Servizo de Psiquiatría do CHUO consideran inadmisíble o plan da Xerencia para a remodelación da área asistencial de Saúde Mental co que pretenden desmantelar o Hospital de Día de Psiquiatría para ubicar nese espazo a Unidade de Saúde Mental e o Programa de Prevención de Suicidio e mermar a área de traballo da Unidade de Condutas Aditivas para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infanto-Xuvenil.

Para o Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego é alarmante esta situación e coñecer que as e os profesionais, tamén neste caso, son coñecedores das decisións da Xerencia a través dos medios de comunicación, nunha evidente mostra de falta de xestión, falta de diálogo e improvisación.

No comunicado, as e os profesionais xustifican o seu rotundo rexeitamento ao plan da Xerencia alegando que supón o desmantelamento do Hospital de Día, que xa tiña unhas instalacións deficientes, ao reducir o seu espazo para incluír aproximadamente 17 despachos de consultas, coas correspondentes salas de agarda, aseos, etc. Esta situación implicaría graves consecuencias ao amorear as e os usuarios en espazos inadecuados para poder prestaren o servizo. Así mesmo, consideran que o plan da Xerencia no relativo ao traslado do Equipo de Continuidade de Coidados a

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Piñor supón tamén un desmantelamento dos dispositivos de rehabilitación comunitaria extrahospitalaria e, da mesma maneira que advertían as e os profesionais de Atención Primaria, isto tería repercusións tamén nas funcións de docencia que se exercen desde esta área, tendo en conta que a Unidade Multidisciplinar de Saúde Mental do CHUO é, ademais, a maior unidade docente da provincia, prestando supervisión docente nos espazos do Servizo a un total de 25 residentes das diferentes especialidades.

Esta é unha situación grave e sen precedentes pola afectación de servizos e de poboación, todo isto nunha área sanitaria xa de por si castigada pola falta de apoio da Xunta de Galiza e pola falta de diálogo cos e coas profesionais, como amosa a situación de colapso de distintos centros de Atención Primaria, a situación das urxencias ou da UCI do CHUO, a falta de impulso da prometida unidade de ictus ou do ámbito da xeriatria e unha constante improvisación en materia de infraestruturas.

Por estes motivos, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento Galego insta a Xunta a rectificar a súa decisión unilateral de segregar os servizos sanitarios de atención primaria que actualmente presta no Centro de Saúde Novoa Santos e alterar sen consenso outros servizos prestados neste centro e no Centro de Especialidades a través das seguintes medidas:

1. Interromper de forma inmediata a posta en marcha da segregación profesional e sanitaria e o traslado dos distintos servizos implicados e remitir a información completa e desagregada ás e aos profesionais, ás asociacións de doentes e de veciñanza e ao Parlamento Galego.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

2. Constituír unha mesa de traballo plural e participativa, na que se conte especialmente cos e coas profesionais afectados e colexios profesionais, así como coa participación e escoita de asociacións veciñais e sanitarias, entidades sociais e colectivos afectados, e acordar os termos de reorganización dos servizos.

3. Dialogar especificamente cos e coas profesionais do ámbito da saúde mental, as asociacións de pacientes deste ámbito e o persoal do Servizo de Psiquiatría do CHUO para valorar e consensuar as alternativas de posible reubicación da Unidade de Saúde Mental e do Programa de Prevención de Suicidio do Centro de Especialidades sen que implique dismantelar o Hospital de Día de Psiquiatría nin reducir a área de traballo da Unidade de Condutas Aditivas para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infanto-Xuvenil.

4. Dar prioridade á reubicación do Centro de Orientación Familiar garantindo a prestación do servizo sen redución de funcionalidade, persoal ou medios.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Iria Carreira Pazos

Montserrat Prado Cores

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 13:01:44

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 13:01:48

María Montserrat Prado Cores na data 26/03/2025 13:02:04

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 26/03/2025 13:02:16

Ana Pontón Mondelo na data 26/03/2025 13:02:35

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado **Patricia Iglesias Rey, Julio Ernesto Abalde Alonso e Silvia Longueira Castro**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os Socialistas de Galicia, consideramos que a educación é un dos pilares máis importantes da nosa sociedade, e como tal, creemos que é imprescindible dotar aos centros escolares de todas aquelas melloras que sexan necesarias para o mellor desenvolvemento das súas funcións de formación para os alumnos e alumnas dos mesmos.

O Concello de Teo, é un concello en constante crecemento, ao que se veñen incorporando cada vez máis familias que na maioría dos casos teñen nenos en idade escolar.

Un concello que segundo recentes manifestacións da alcaldesa, e coas que estamos totalmente de acordo, aspira a superar en breve os 20.000 habitantes.

Un concello no que se cede chan á Xunta de Galicia para a creación de vivendas protexidas, o cal atraerá máis habitantes.

Un Concello que é a alternativa perfecta a Santiago de Compostela e a outros municipios da zona, que pode medrar e superar os 20.000 habitantes; e para que isto suceda, dixo a Sra. alcaldesa ten que contar con máis empresas, máis industrias e sobre todo máis vivenda.

Pois ben, pensamos que se si para eses pisos protexidos hai demanda, si esperamos acoller a máis familias, temos que dotar ao concello duns servizos básicos, temos que medrar e modernizar o que temos, e neste caso, unha das eivas máis importantes e necesarias que temos agora mesmo é a falta de espazo no único Instituto que temos no noso concello.

Instituto que vén de obter recoñecementos en múltiples materias, que vén de acadar un 100 % de aprobados no Bacharelato ano tras ano, no que o profesorado se esforza en que a calidade do ensino estea ao nivel das cidades que nos rodean, e que consideramos que tamén merece un premio, un recoñecemento por parte da Administración que sería obter a AMPLIACIÓN tantas veces solicitada á Consellería.

O IES de Cacheiras, foi inaugurado no ano 1994, e a última reforma que se lle fixo por parte da Xunta de Galicia é do ano 2016 coa ampliación da biblioteca, despois de moitas mobilizacións da comunidade escolar.

Trátase do único Instituto que ternos no noso Concello e que absorbe o alumnado dos tres centros de primaria (Calo, Ramallosa e Tilos), e o cal se ve desbordado na súa capacidade ano tras ano, e que amosa no informe técnico que vén presentando ano tras ano ante a Xunta de Galicia que as instalacións de que dispón son INSUFICIENTES para o elevado número de alumnos/as que atende.

Esta falta de espazo, ten que solucionarse xa, para así paliar os constantes problemas de organización de materias optativas, e a organización máis axeitada das actividades formativas, e mellorar a calidade de ensino da mocidade teense que a el acude.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 16:32:28
Nº Rexistro: 22362
Data envío: 26/03/2025 16:32:28.643

Ademais no curso 22-23, o IES de Cacheiras, pasou a formar parte do proxecto de Innovación Polos Creativos, proxecto que conleva para o seu idóneo funcionamento, que as actividades e proxectos se desenvolvan en espazos físicos creados nos centros educativos, cun deseño modular e innovador,... espazos que poderán albergar actividades de tipo Obradoiro desde unha óptica de aprendizaxe conxunta e comunitaria.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario Socialista presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a que atenda a solicitude presentada xa en numerosas ocasións de ampliación das instalacións do IES de Cacheiras feita pola comunidade educativa en aras de mellora de funcionamento do centro, para que este poda atender ás necesidades dun concello Moderno e en constante crecemento, e que entendemos que é cada vez máis a alternativa a Santiago escollida por numerosas familias.

Santiago de Compostela, a 26 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Patricia Iglesias Rey na data 26/03/2025 16:21:23

Julio Abalde Alonso na data 26/03/2025 16:21:33

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 16:21:43

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 16:21:52

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76190

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa da súa deputada e do seu deputado **Silvia Longueira Castro** e **Julio Ernesto Abalde Alonso**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O sector da dobraxe en Galicia acadou unha importancia substancial no eido cultural e lingüístico desde a década dos anos oitenta até entrado o século XXI. Por unha banda, recolleu a necesidade da poboación de escoitar e sentir na televisión pública, a TVG, a fala na que nos recoñecemos, provocando na súa primeira década datos récord de achegamento, coñecemento, difusión e uso da nosa lingua en toda a poboación. Por outra, supuxo un soporte de adestramento e tamén de medio de vida para actrices, actores, directores e técnicos galegos nun sector, (o cultural do teatro/cine/televisión), no que a precariedade e falta de continuidade sempre estiveron instaladas.

O orzamento para dobraxe da Televisión de Galicia que chegou en 2005, ós 7 millóns de euros foise reducindo ata os 4,7 en 2008. Ese orzamento repartíase entre tódalas empresas do sector aguantando así do tecido actoral en todo o territorio. Pero a partires de 2010, aínda que o reparto de traballo comezou a facerse desde un acordo marco por concurso público, a TVG reduciu ata 1,5 millóns o orzamento para dobraxe, chegando a executar una media do 65 % desa cantidade ó ano, o que facía inviable a continuidade do sector profesional galego distribuído entre Coruña, Santiago e Vigo, afectando a preto de 350 persoas.

Cando a TVG comezou a reducir a súa aposta pola dobraxe en galego, o sector aproveitou a chegada da TDT para buscar outros mercados de dobraxe, pero en lingua castelá. A remuneración por dobrar en castelán, é preto dun 35 % inferior por ser un mercado moito máis atomizado e con grande competencia ó longo de todo o estado, pois o castelán dóbrase tamén en Madrid, Barcelona, Andalucía, Euskadi, Valencia, Aragón, etc.

Aínda que con diferentes sensibilidades empresariais, (pemes na súa maioría e maioritariamente de capital 100 % galego), o sector do dobraxe xoga un papel importantísimo na encomenda de seren soporte e transmisor da lingua galega dentro do sector do audiovisual, e mais nun momento como o actual no que a nosa lingua está a padecer unhas cifras de coñecemento, difusión e uso moi por debaixo das que debería ter na nosa terra. E por outra parte, obrígase ó sector a competir fóra de Galicia, con outro tipo de tarifas cada vez mais esixentes, para tratar de manter os postos de traballo.

En 2015 e 2016, o sector da dobraxe acudiu unido, (empresas e traballadores), perante os distintos grupos do Parlamento de Galicia acadando un compromiso inicial dos mesmos para desenvolver a normativa de constitución daquela nova Corporación da Radio e a Televisión de Galicia que tivera en conta un orzamento anual para dobraxe en galego de 4,3 millóns de euros, compromiso que nunca chegou a formalizarse.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Incluír expresamente, e executar nos orzamentos galegos anuais, unha partida que indique especificamente os cartos destinados a DOBRAXE dentro dos fondos destinado ao sector audiovisual.

2. Asignar un mínimo de fondos destinados a dobraxe dentro da programación da TVG ata a cantidade inicialmente comprometida de 4,5 millóns de euros ó ano, como garantía de mantemento da viabilidade do sector, nunhas condición que eviten a súa precarización laboral e permitan o seu desenvolvemento en estabilidade e calidade.
3. Regular aqueles ámbitos de posibles investimentos presentes e/ou futuros, (desde Ministerio de Cultura do Goberno de España, a Consellería de Política Lingüística, de Cultura, compañías de televisión públicas e/ou privadas, plataformas de streaming, empresas de desenvolvemento de videoxogos, etc.), que incidan no apoio ó uso e difusión das linguas cooficiais do estado, de forma que non se discrimine ó acceso ó número de horas que correspondan a Galicia para dobraxe en lingua galega, determinando a súa adxudicación mediante procesos transparentes e de concorrência pública que posibiliten que sexan empresas galegas e afincadas en Galicia as que leven a cabo eses encargos de dobraxe na nosa lingua.
4. Valorar con maior puntuación ás empresas galegas de dobraxe que se presenten a concurso público para realizar os servizos de dobraxe na TVG.

Santiago de Compostela, a 26 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 16:28:44

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 16:34:06
Nº Rexistro: 22368
Data envío: 26/03/2025 16:34:06,799

Julio Abalde Alonso na data 26/03/2025 16:28:52

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 16:29:01

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76194

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada e do deputado **Luis Bará Torres, Alexandra Fernández Gómez e Montserrat Valcárcel Armesto**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a situación de Meteogalicia e a creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O clima é un dos grandes temas da axenda política e social. Galiza non pode estar á marxe desta cuestión, polo que debe dotarse dunha estrutura normativa, institucional e de medios que dea acaída resposta á axenda ambiental e climática, con especial atención aos riscos dos eventos meteorolóxicos extremos.

Como é sabido, o noso país non conta con instrumentos, persoal e medios para facer fronte ao desafío do clima. A consellaría de medio ambiente conta desde 2024 con unha dirección xeral de enerxías renovábeis e cambio climático, o que deixa ben ás claras cal é a visión que ten o goberno galego desta materia.

Ademais, como recoñeceu o propio goberno, este departamento non conta a penas con persoal, polo que se viu na obriga de externalizar a xestión dunha parte importante das súas tarefas.

Para o BNG é preciso que a emerxencia ambiental e climática teña unha xerarquía moito máis alta no goberno, con visión transversal e capacidade real de impulso de actuacións en todos os ámbitos. Débese rematar coa precariedade na que se encontra Meteogalicia, que non ten personalidade xurídica e depende dun contrato coa empresa TRAGSATEC.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

A emerxencia do clima vai moito máis alá da predición meteorolóxica. Ten relación coas emerxencias, coa saúde, coa biodiversidade, coas infraestruturas, cos sectores económicos. Por iso é preciso contar con un ente que aglutine todas estas dimensións e que actúe tanto na vertente predictiva como na prospectiva. E que en coordinación co sistema universitario galego elabore estudos sobre a evolución do clima, os impactos presentes e futuros, e as medidas precisas para adaptarnos aos cambios e mitigar os seus efectos.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta a crear a Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía, que asumirá as funcións relacionadas co cambio climático e os servizos meteorolóxicos e desenvolverá análises, estudos, informes e propostas de actuación relacionados coa incidencia das alteracións climáticas nas emerxencias, na saúde, na biodiversidade, nas infraestruturas, no litoral e nos sectores económicos.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Montserrat Valcárcel Armesto**

Alexandra Fernández Gómez

Deputadas do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Montserrat Valcárcel Armesto na data 26/03/2025 16:33:38

Alexandra Fernández Gómez na data 26/03/2025 16:33:50

Luis Bará Torres na data 26/03/2025 16:33:58

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **Paloma Castro Rey e Patricia Iglesias Rey**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presentan ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate **en Pleno**.

A Academia Galega de Seguridade Pública (Agasp) é o centro de formación das forzas e corpos de seguridade e dos servizos de emerxencias, cun plan de formación continua anual.

A finais do ano 2017 a Xunta aprobou e publicou o decreto 115/2017 para regular a cooperación da Xunta cos concellos que, voluntariamente, decidan delegar na Administración autonómica a selección dos seus corpos de policía local.

En Galicia os datos de mulleres policía locais amósanos que existe neste corpo unha discriminación estrutural.

A porcentaxe de mulleres na Policía Local de Galicia non chega ao 10 %. Este dato revela a necesidade urxente de adoptar políticas que favorezan o acceso das mulleres a este corpo de seguridade, políticas que a Administración actual non impulsou nin parece disposta a adoptar.

O principal problema radica na falta dun plan de igualdade que estableza medidas específicas para incrementar a participación feminina, como xa se fixo noutros corpos policiais de diferentes territorios.

Ademais, non se realizou unha análise nin estudo con perspectiva de xénero das probas de acceso, o cal é un incumprimento da lexislación autonómica en

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:20:10
Nº Rexistro: 22382
Data envío: 26/03/2025 17:20:10.140

materia de igualdade, que esixe precisamente a incorporación da devandita perspectiva en todos os procedementos de acceso a cargos públicos.

Ante esta situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta a Xunta de Galicia a:

1. Implementar un plan de igualdade específico para o acceso e á promoción de mulleres no Corpo de Policía Local de Galicia.
2. Revisar as probas de acceso con perspectiva de xénero, garantindo que non existan obstáculos que discriminen ás mulleres e fomentando a igualdade de oportunidades.
3. Crear medidas de sensibilización e apoio que faciliten o acceso e a permanencia das mulleres no Corpo de Policía Local, garantindo un ambiente inclusivo e non discriminatorio.

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Paloma Castro Rey na data 26/03/2025 11:56:19

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76199

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:20:10
Nº Rexistro: 22382
Data envío: 26/03/2025 17:20:10.140

Patricia Iglesias Rey na data 26/03/2025 11:56:31

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 11:56:44

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76200

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **María Carmen Rodríguez Dacosta e Lara Méndez López**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate **en Pleno**.

Baixo a presidencia de Fernando González Laxe, e cando era conselleiro de Agricultura, Francisco Sineiro García, aprobouse no ano 1989 a Lei 13 do 10 de outubro de montes veciñais en man común.

No ano 2022, a Consellería do Medio Rural anunciaba que presentaría as directrices dunha nova norma contra incendios que propón aprobar nese mesmo ano.

Galicia conta hoxe con 3.388 montes coa consideración de monte veciñal en man común, que ocupan unha superficie total de 661.068,08 ha, o que fai unha media de case 200 hectáreas (195.20) por este tipo de propiedade colectiva tan común en Galicia, esténdese por 248 dos 313 concellos de Galicia, ocupa un 25 % do territorio galego aproximadamente e xera importantes beneficios dende o punto de vista social, económico e ambiental.

Contan cunha regulación específica que establece que son bens indivisibles, inalienables, imprescriptibles e inembargables, co que pertence conxunta e indivisiblemente á totalidade dos comuneiros que conforman en cada momento a agrupación veciñal.

Para o Grupo Parlamentario Socialista os montes veciñais en man común teñen que asumir o papel económico que lles corresponde e a Administración autonómica debe darlle instrumentos para iso, tales como unha actualización

da lexislación reguladora dos MMVVMC coa finalidade de adecuar a súa regulación á súa situación actual.

Os motivos son obvios, os cambios producidos na nosa sociedade foron moi profundos. Dende o aumento do despoboamento no rural coa desaparición de moitas comunidades de montes, aínda que perdura o MVMC, polo seu carácter incidental.

O Estatuto de autonomía de Galicia establece no seu artigo 27.11 de xeito inequívoco a competencia exclusiva da nosa comunidade autónoma en materia de réxime xurídico dos montes veciñais en man común.

Así as cousas, a Xunta de Galicia debe garantir que esta modalidade específica e ampla do noso monte, se converta nunha peza chave para o desenvolvemento sustentable do medio rural galego.

Por iso, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Crear o consello de comunidades de montes veciñais para a representación das comunidades, a defensa dos seus intereses específicos e a interlocución coa Administración, cunha composición maioritaria de representantes elixidos polas comunidades de montes, garantindo unha distribución territorial equilibrada.
2. Elaborar por parte da Consellería do Medio Rural un informe que certifique a situación das comunidades propietarias dos montes veciñais en man común, no que se detalle de xeito específico a súa estrutura organizativa, o cumprimento das súas obrigas legais e a existencia de instrumentos de

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:21:57
Nº Rexistro: 22387
Data envío: 26/03/2025 17:21:57,499

ordenación e xestión forestal dos seus montes veciñais en man común, da súa administración e xestión e do seu réxime de usos e aproveitamentos.

3. Que unha vez realizados os puntos anteriores actualizar a lexislación reguladora dos montes veciñais en man común coa finalidade de adecuar a regulación á súa situación actual.

Parlamento de Galicia, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Carmen Rodríguez Dacosta na data 26/03/2025 13:14:05

Lara Méndez López na data 26/03/2025 13:14:17

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76203

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:21:57
Nº Rexistro: 22387
Data envío: 26/03/2025 17:21:57,499

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 13:14:27

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

gp-socialista@parlamentodegalicia.gal

981.55.15.30

76204

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **María Carmen Rodríguez Dacosta, María Elena Espinosa Mangana e Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate **en Pleno**.

Este grupo parlamentario presentou unha batería de iniciativas sobre as consecuencias do traslado das consultas e o persoal do actual Centro de Saúde Novoa Santos ante a súa próxima demolición para a construción do Centro Integral de Saúde, así como sobre o hospital de día Infanto-xuvenil, nestes momentos sen localización.

Acusabamos á Xunta de Galicia de falta de planificación e previsión de non ter un cronograma de actuacións e actuar de novo baixo a improvisación.

Queremos agora centrarnos no plan da Xerencia para o traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o Programa de Prevención de Suicidio ao espazo do Hospital de Día de Psiquiatría (HDD) no Hospital Santa María Nai. O persoal do servizo manifestou o seu rexeitamento.

Este proceso afecta tamén á Unidade de Continuidade de Coidados de Psiquiatría e á Unidade de Condutas Aditivas (UCA) que vería remodelada a súa área de traballo para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infanto-Xuvenil e o HDD de adultos mentres se fan estas obras.

Manifestan estes profesionais, afirmacións coas que concorda este grupo parlamentario, que estes cambios improvisados aos que se vai ver sometida a cidadanía obedecen non a un proxecto racional de reestruturación da rede de

saúde mental senón ás présas por dar acubillo ás consultas de Atención Primaria de Nóvoa Santos no CES provocadas pola demolición do edificio de Nóvoa Santos para construír un novo Centro Integral de Saúde. Este proxecto iniciouse en 2021, pero polo que parece non houbo tempo de pensar e consensuar, onde se van atender os doentes mentres se levan a cabo as obras.

Apuntan que este cambio aparentemente provisional pode durar anos e someter a cidadanía a condicións de asistencia indignas polas seguintes circunstancias:

1. Preténdese reducir a área de Hospital de Día de Psiquiatría no Nai para incluír aproximadamente uns 17 novos despachos de consulta. Neste momento o CES ten 9 consultas de psiquiatría, 3 de enfermaría, 5 de psicoloxía, 1 de Traballo Social, 2 de auxiliar administrativo, e 2 despachos para Mir/ Pir/ Eir, coas súas correspondentes salas de agarda, baños etc.

Mover todo isto ao espazo do Hospital de Día no Nai supón amorear ás persoas usuarias en espazos sen ventilación e illamento acústico axeitados e en salas de agarda insuficientes para as preto de 30.000 consultas anuais que se atenden, número ao que hai que engadir o dos seus acompañantes.

2. A Unidade de Saúde Mental que se pretende mover é por definición un dispositivo comunitario, é dicir, deben estar fóra do espazo hospitalario estando así regulado por lei:

A Lei xeral de sanidade (Lei 14/1986) establece que a atención aos problemas de saúde mental da poboación realizárase no ámbito comunitario, potenciando os recursos asistenciais a nivel ambulatorio e

os sistemas de hospitalización parcial e atención a domicilio, que reduzan ao máximo posible a necesidade de hospitalización.

No Decreto 389/1994 polo que se regula a saúde mental en Galicia da Consellería de Sanidade e Servizos Sociais, determínase que as unidades de saúde mental comunitaria situaranse, dentro da área á que pertencen... nos edificios propios dos centros de asistencia especializada extrahospitalaria.

3. O Hospital de Día traballa ao 200 % da súa ocupación (está dotado con 21 prazas e traballa con 41 doentes) que se dividen en grupos de ata 25 usuarios simultáneos. Os doentes presentan trastornos mentais graves e o traballo terapéutico require de espazos axeitados para terapias de grupo, obradoiros creativos, *mindfulness* ou actividades deportivas, ademais das consultas. A construción dun número tan alto de consultas e salas de agarda supón o desmantelamento dun Hospital de Día que xa tiña unhas instalacións deficientes, o que afectará gravemente ao persoal usuario atendido e ás súas familias.

4. A idea de montar o Hospital de Día Infanto Xuvenil nas instalacións da Unidade de Condutas Aditivas non parece a máis axeitada ás necesidades desta poboación.

5. O traslado da Unidade de Continuidade de Coidados a Piñor implica o desmantelamento dos dispositivos de rehabilitación comunitaria extrahospitalaria que se dan apoio entre si e traballan en conxunto (Hospitalización a Domicilio, Continuidade de Coidados e Hospital de Día) o que supón un problema organizativo para suplir as ausencias ou vacacións dos facultativos.

6. O traslado afectará á calidade da docencia da Unidade Multidisciplinar de Saúde Mental do Complexo Hospitalario de Ourense, que é actualmente a maior unidade docente da provincia, e que debe prestar supervisión docente nos espazos do Servizo a un total de 25 residentes MIR de Psiquiatría, PIR de Psicoloxía Clínica e EIR de Enfermaría de Saúde Mental. Ademais de Residentes de Medicina Familiar e Comunitaria e estudantes de medicina e enfermaría.

Os profesionais, igual que este grupo parlamentario, en múltiples ocasións, en comisións e mesmo no Pleno do Parlamento de Galicia, esiximos que a Saúde Mental sexa tratada coa consideración que merece para garantir a saúde e a calidade de vida da cidadanía de Ourense.

Ante esta grave situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Que no prazo de 15 días se remita ao Parlamento de Galicia, así como ás partes afectadas (profesionais, asociacións de doentes do ámbito saúde e sindicatos), o proxecto de traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o Programa de Prevención de Suicidio.
2. Que reconsidere a decisión do traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o programa de prevención o suicidio e para iso proceda á presentación dun proxecto racional de reestruturación da rede de saúde mental consensuado cos profesionais, sindicatos representativos e as asociacións de doentes do ámbito saúde.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 18:26:06
Nº Rexistro: 22393
Data envío: 26/03/2025 18:26:06.365

Parlamento de Galicia, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Carmen Rodríguez Dacosta na data 26/03/2025 18:21:16

Elena Espinosa Mangana na data 26/03/2025 18:21:27

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 18:21:39

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 18:21:50

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76209

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Mercedes Queixas Zas, Daniel Castro Garcia, Secundino Fernández Fernández, Iria Taibo Corsanego e Cristina Fernández Davila**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate en Pleno**, sobre a necesidade de reforzar a protección do Camiño Francés como Ben Patrimonio da Humanidade ante as ameazas da implantación da macrocelulosa Altri en Palas de Rei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

As Directrices Prácticas para a aplicación da Convención do Patrimonio Mundial elaboradas polo Comité do Patrimonio Mundial da UNESCO determinan os criterios para a inscrición de bens na Lista do Patrimonio Mundial en Perigo.

O artigo 179 regula as situacións en que os bens culturais poden pasar a ser inscritos na Lista do Patrimonio Mundial en Perigo caso de estaren expostos a algún perigo grave que pode ocasionar repercusións prexudiciais nas súas características esenciais e, en consecuencia, o seu recoñecemento como Patrimonio da Humanidade.

Entre estes perigos graves singularízanse, por exemplo, a existencia de perigos derivados de proxectos de ordenación territorial ou os perigos causados por plans urbanísticos.

No caso de bens naturais protexidos, estas Directrices Prácticas identifican, entre outros, como perigo comprobado sobre estes cando se produza “uha grave alteración da

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

beleza natural ou do interese científico do ben que resulte, por exemplo, dun asentamento humano, da construción de embalses que provoquen a inundación dunha superficie considerábel do ben, do desenvolvemento industrial e agrícola, a saber, obras públicas ou privadas de gran envergadura, explotacións mineiras, contaminación, utilización de insecticidas ou abonos, explotación forestal, recolección de leña, etc.

Estas situacións de perigo poderían estar a comprometer a declaración do Camiño Francés como Patrimonio da Humanidade, así declarado en 1993. A orixe desta ameaza a un patrimonio galego fundamental do punto de vista sociocultural e económico reside no proxecto de instalación dunha macrocelulosa en Palas de Rei que a sociedade galega está a rexeitar publicamente unha e outra vez. Unha ameaza que se acaba de consolidar unha vez publicada a DÍA concluíndo a Xunta que o proxecto é ambientalmente viábel.

A propia DÍA recolle a petición á empresa promotora de informes complementarios para avaliar o impacto sobre o patrimonio cultural e natural provocado pola instalación da planta industrial da macrocelulosa de Altri, a creación de accesos, a captación e verteduras, unha liña eléctrica de 15 KV, impactos derivados da emisión de diferentes substancias que afecten á calidade do aire, etc.

Sorprende que nesta DÍA a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural informe favorabelmente esta planta industrial, cando afecta unha parte da zona protexida de amortecemento, así como un radio de 15 km de impacto visual da planta, sen ficar esclarecida a totalidade da información requirida á empresa.

E aínda sorprende máis que se informe a favor da macrocelulosa de Altri recollendo a obriga de presentar diferente documentación, como proxectos de control arqueolóxico ou de tratamento de cores, texturas e acabados que minimicen a percepción das instalacións, unha vez aprobado o proxecto industrial. Isto é, mentres se

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

recoñece a importancia de cumprir os altos valores de protección que implica a consideración do Camiño francés como ben de Patrimonio da Humanidade, infórmase favorablemente a DÍA a expensas de novos informes que garantan estes valores unha vez aprobado o proxecto.

Por todo isto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento insta a Xunta a facer públicos todos os informes de afección paisaxística, ao patrimonio cultural e ao Camiño de Santiago que avalan favorablemente a declaración de impacto ambiental da instalación da macrocelulosa Altri en Palas de Rei.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Mercedes Queixas Zas**

Iria Taibo Corsanego

Daniel Castro García

Secundino Fernández Fernández

Cristina Fernández Davila

Deputadas e deputados do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 26/03/2025 18:21:58

Daniel Castro García na data 26/03/2025 18:22:02

Cristina Fernández Davila na data 26/03/2025 18:22:12

Iria Taibo Corsanego na data 26/03/2025 18:22:20

Secundino Fernández Fernández na data 26/03/2025 18:22:33

Mercedes Queixas Zas na data 26/03/2025 18:22:41

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado **Lara Méndez López, Carlos López Font e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Dende o PSdeG-PSOE levamos anos preguntando polo compromiso da Xunta de Galicia respecto a infraestrutura necesaria no Concello de Barreiros como é a nova EDAR situada en San Miguel de Reinante.

A Xunta de Galicia xa tiña realizado o proxecto dende o ano 2017, pero a pesar disto, nunca fixo nada para avanzar nesta infraestrutura.

A falta da EDAR conleva problemas de vertedura de augas non tratadas convenientemente, ou directamente non tratadas, ao entorno natural. Isto non so afecta ao medio ambiente, afecta a saúde da poboación residente como visitantes no Concello.

Ante a inacción da Xunta de Galicia e ante os problemas crecentes o Concello de Barreiros iniciou contacto co Ministerio para buscar solucións a esta situación.

O pasado mes de decembro a alcaldesa e a tenente de alcaldesa, Carmen Veiga, reuníanse co secretario de Estado de Medio Ambiente e a directora xeral de Augas acadando o compromiso de inicio dos traballos para a posta en marcha do procedemento de participación de Acuaes na construción da EDAR.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 09:50:28
Nº Rexistro: 22406
Data envío: 27/03/2025 09:50:28.971

O pasado 24 de marzo, o delegado do Goberno, Pedro Blanco, destacou o importante avance do Goberno de España en infraestruturas claves e esenciais para o Concello de Barreiros. Atendendo a demandas históricas e darlle unha resposta para construír a nova EDAR de San Miguel de Reinante.

Diante dunha pregunta do Grupo Parlamentario Socialista en Comisión, o director de Augas de Galicia, Roi Fernández Añón, manifestou a vontade de contribuír co financiamento de dita infraestrutura.

Ante o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a cofinanciar a EDAR de San Miguel de Reinante no Concello de Barreiros co fin de darlle solución a un problema dende hai moitos anos.

Santiago de Compostela, 27 de marzo do 2025

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76215

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 09:50:28
Nº Rexistro: 22406
Data envío: 27/03/2025 09:50:28.971

Asinado dixitalmente por:

Lara Méndez López na data 27/03/2025 09:44:14

Carlos López Font na data 27/03/2025 09:44:25

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 09:44:35

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 09:44:47

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76216

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Montserrat Prado Cores** e **Iria Carreira Pazos**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate en Pleno**, sobre as medidas a tomar diante da rescisión do contrato a empresa Eliance, concesionaria dos helicópteros da Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Segundo información recollida polos medios de comunicación, a Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061 comunicou hai uns días á empresa Eliance, concesionaria dos helicópteros do 061, a resolución do contrato dos mesmos, tanto do de Santiago como do de Ourense.

O BNG leva denunciado e numerosas ocasións os incumprimentos reiterados desta empresa e a necesidade de que a Xunta lle rescindira o contrato, porque estes incumprimentos poñen en risco a saúde e a vida dxs galegxas. Denunciamos que os helicópteros que prestan o servizo de emerxencias extrahospitalarias do 061 non están a cumprir o estipulado no contrato. Incumprimento do que establece o contrato: prestación de servizo en horario de orto a ocaso os 365 días do ano, como na obriga de ter helicóptero de reposto en caso de necesidade de revisións ou avaría.

O tempo de resposta deste servizo poden marcar a diferenza entre un desenlace positivo ou un fatal. Diante dunha emerxencia o factor tempo e eficiencia é

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

fundamental: nas paradas cardiorrespiratorias, ictus, politraumatismos, afogamentos... cada minuto de demora na atención agrava o prognóstico e a supervivencia.

A falta destes helicópteros é especialmente grave, xa que teñen un ámbito de cobertura dos seus servizos en zonas moi deficitarias en canto a dotación de transporte sanitario urxente terrestre.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate en Pleno:

“O Parlamento de Galiza insta o Goberno galego a:

- 1.- Realizar o novo concurso para a concesión dos helicópteros da Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061 polo procedemento de urxencia.
- 2.- Tomar todas as medidas para que non se lle adxudique á actual concesionaria, Eliance, por incumprimentos reiterados.
- 3.- En tanto non se realice a nova adxudicación, esixirlle á empresa o cumprimento do establecido nos pregos de licitación e polo tanto cubrir a totalidade do horario comprendido entre o orto e o solpor e ter helicóptero de reposto.”

Santiago de Compostela, 27 de marzo de 2025

Asdo.: **Montserrat Prado Cores**

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Iria Carreira Pazos

Deputadas do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

María Montserrat Prado Cores na data 27/03/2025 12:31:26

Iria Carreira Pazos na data 27/03/2025 12:36:05

Olalla Rodil Fernández na data 27/03/2025 12:36:22

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado, **Paloma Castro Rey, Julio Abalde Alonso e Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate **en Pleno**.

O CEIP Xunqueira I en Pontevedra, no que cursan os seus estudos nenos e nenas de entre 3 e 12 anos é un dos centros educativos de referencia nese concello.

Este centro foi construído hai varias décadas o que xera que sexan necesarias obras de actualización e modernización.

Os investimentos do Goberno galego neste centro dende o ano 2009 foron raquíuticos e para resolver problemas puntuais, pero non se fixo unha actuación global que permita arranxar problemas que veñen arrastrando dende hai anos.

A situación deste centro nos terreos que foron gañados ao río fai que se trate dunha zona inundable e con elevados índices de humidade. Isto provoca o desgaste de solo e as paredes do centro, e en consecuencia unha situación de insalubridade para o seu alumnado.

Dende a comunidade educativa e as asociacións de pais e nais, levan moito tempo reclamando actuacións necesarias para mellorar a calidade do centro e que o alumnado poida estudar nun espazo digno.

O Goberno galego anuncia o seu plan de 2021 con un Plan de Nova Arquitectura Pedagóxica co fin de adaptar os centros escolares ás novas necesidades educativas, sanitarias e tecnolóxicas.

Conforme a este plan instalouse recentemente un ascensor no centro, outra demanda que reclamaba a accesibilidade. Pero isto non é suficiente porque persisten carencias importantes que deben ser resoltas.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 13:33:20
Nº Rexistro: 22421
Data envío: 27/03/2025 13:33:20.682

Ante esta situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta a Xunta de Galicia a executar urxentemente no CEIP A Xunqueira I as seguintes actuacións necesarias:

1. Impermeabilización e pintado exterior de todo o centro.
2. Impermeabilización do solo do comedor, que filtra auga nos días de choiva enchoupando todo o recinto.
3. Redeseñar o espazo exterior destinado a patio de recreo, tendo en conta aspectos como a redistribución de zonas de pavimento duro e zonas verdes, con preferencia por estas últimas, e optando por unha solución que impida os enchoupamentos.

Santiago de Compostela, 27 de Marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 13:18:06

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 13:18:17

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 13:18:30

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76221

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 13:33:20
Nº Rexistro: 22421
Data envío: 27/03/2025 13:33:20.682

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 13:18:42

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76222

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas **Patricia Iglesias Rey, María Elena Espinosa Mangana e Silvia Longueira Castro**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os Socialistas de Galicia, consideramos que a sanidade e o dereito á saúde é un dos pilares máis importantes da nosa sociedade, e como tal, creemos que é imprescindible dotar aos centros de saúde de todas aquelas melloras tanto materiais como profesionais que precisen.

Cando falamos de dereito á saúde, estámonos a referir a que todos os cidadáns e cidadá temos dereito a ser atendidos/as por un médico/a no menor prazo posible, para ver así de resolver os nosos problemas de saúde. E moi especialmente as persoas maiores e os nenos e nenas.

No caso do consultorio de Cacheiras, estase a producir dende hai moito tempo unha situación que deixa en desamparo ás familias da poboación infantil que está adscrita a este centro.

A praza de pediatría deste centro de saúde, está en precario dende hai meses, o que ocasiona prexuízos e inquedanzas ás familias que acoden ao centro cos seus rapaces menores e que se atopan con que uns días hai pediatra e outros non o hai, non ten horario fixo, e en moitas ocasións dende o propio centro, ante a falta de facultativo, indícanlle ás familias que acudan ao servizo de Urxencias do Hospital Clínico de Santiago.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22466
Data envío: 27/03/2025 16:00:16.329

En febreiro de 2024, o Concello de Teo confirmaba que o centro de saúde de Cacheiras cubriría en marzo de forma fixa a praza de especialista en pediatría, pero isto non foi así, pese ás promesas e publicidade que se fixeron, o certo é que os rapaces e rapazas de Cacheiras, non dispoñen dun servizo completo de atención pediátrica, senón dun servizo precarizado, no que cando hai sorte temos pediatra, e se non toca hoxe, pois teñen que acudir ás urxencias do concello mais próximo.

De pouco serven ás familias as promesas que se fan dende o Concello e dende a Xunta de Galicia de que cando teñamos o ambulatorio novo teremos máis servizos. Esta promesa é un futurible. As familias queren pediatra xa, e atención pediátrica de forma fixa xa, porque a situación que están sufrindo é insostible, e merma moi gravemente a atención sanitaria dos pacientes nun núcleo con un censo de poboación infantil moi elevado.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a que atenda a petición urxente de unha segunda praza de pediatra no Consultorio de Cacheiras para evitar a precariedade do servizo que se está a sufrir neste centro, y que no caso de que se produza unha baixa ou calquera outro problema que afecte a un dos facultativos poida ser substituído ou complementado polo outro paliando así a deficiente situación sanitaria que están a padecer os rapaces asignados a este centro de saúde.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76224

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22466
Data envío: 27/03/2025 16:00:16.329

Patricia Iglesias Rey na data 27/03/2025 15:53:20

Elena Espinosa Mangana na data 27/03/2025 15:53:31

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 15:53:38

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 15:53:48

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76225

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa do seu deputado e das súas deputadas **Julio Ernesto Abalde Alonso**, **Patricia Iglesias Rey** e **Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

O pasado mes de marzo, a Xunta de Galicia realizou o seu Consello de Goberno en Ferrol anunciando unha serie de accións para estas zonas, unha das cales foi relacionada con actuacións financiadas pola Dirección Xeral de Administración Local dirixidas aos concellos en 2024 na área de Ferrol.

Dentro destas actuacións de axudas para o ámbito local en infraestruturas de uso público para a creación e/ou mellora das infraestruturas, instalacións, dotacións e equipamentos vinculados á prestación de servizos municipais coa financiación da área ferrolá de catro iniciativas beneficiarias no ano 2024.

Por outra parte, a través da liña competitiva do Fondo de Compensación Ambiental subvencionáronse tres proxectos para o desenvolvemento sustentable dos concellos.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22472
Data envío: 27/03/2025 16:01:27.063

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se inclúan todos os detalles das axudas, proxectos e prazos nos que se van a levar a cabo as actuacións anunciadas para os concellos da área de Ferrolterra.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 15:56:30

Patricia Iglesias Rey na data 27/03/2025 15:56:40

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 15:56:51

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 15:56:58

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76227

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e da súa deputada **Julio Ernesto Abalde Alonso, Paloma Castro Rey e Carlos López Font**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Unha desas medidas é a construción dun gran parque canino no polígono de Catabois, o primeiro destas características promovido pola Xunta e o Concello de Ferrol. En concreto, o futuro parque canino estará nunha parcela pública proposta polo executivo local e actualmente sen uso, localizada entre a estrada de Catabois, as vivendas de San Pablo e os depósitos de auga de Santa Mariña e ocupará unha superficie construída de aproximadamente 2.200 metros cadrados, equipado con diferentes elementos destinados a garantir o lecer e exercicio físico dos animais, así como o mobiliario necesario para os seus propietarios.

A Xunta de Galicia asumirá a redacción do proxecto e a posterior construción do novo parque canino ata completar os traballos para proceder á súa entrega formal, mentres que o Concello de Ferrol cederá os terreos, facilitará os

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:10:03
Nº Rexistro: 22480
Data envío: 27/03/2025 17:10:03,630

permisos municipais e farase cargo do posterior mantemento, explotación e conservación da infraestrutura.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se inclúa o proxecto do parque canino de Catabois no Concello de Ferrol, no que se recolla o orzamento e prazos de elaboración do proxecto e de construción.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 16:56:33

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 16:56:42

Carlos López Font na data 27/03/2025 16:56:49

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 16:56:56

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e da súa deputada **Julio Ernesto Abalde Alonso, Carlos López Font e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Unha das medidas comunicadas foi a colaboración co Concello de Ferrol para levar a cabo a rehabilitación urbana da cidade incluíndo actuacións en seis barrios cun investimento total de 12 millóns de euros, o Goberno galego achegará o 75 % do investimento, 9 millóns de euros e o Concello de Ferrol aportará o resto de 3 millóns de euros.

As intervencións previstas do futuro convenio é a rexeneración urbana de barrios declarados BIC, históricos ou que están na traza do Camiño de Santiago para recuperar edificios e espazos para a cidadanía.

A Xunta de Galicia indica que financiará as obras destinadas a adecuación e reurbanización, e a Administración local asumirá o investimento da adquisición de soares e edificios para transformalos en infraestruturas sociais, sanitarias e

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:11:07
Nº Rexistro: 22485
Data envío: 27/03/2025 17:11:07.036

culturais; rehabilitación de edificios emblemáticos, e reurbanización de rúas, prazas ou accesos.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe que inclúa o convenio e o proxecto de rehabilitación urbana de Ferrol indicando as accións previstas, tanto na adquisición de edificio e terreos así como as rehabilitacións e usos previstos das actuacións proxectadas.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 16:59:21

Carlos López Font na data 27/03/2025 16:59:32

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 16:59:39

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 16:59:46

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76231

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e das súas deputadas **Julio Ernesto Abalde Alonso, Carlos López Font, Silvia Longueira Castro e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Pleno**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Un dos aspectos fundamentais desta nova situación é a mobilidade por autoestrada. Dentro das axudas para o transporte as tarifas gratuítas para as mozas e mozos e os maiores do ámbito da área de Ferrol xogan un papel fundamental, tanto nos traslados metropolitanos como as comunicacións con outras cidades de Galicia: A Coruña, Santiago, Lugo, etc.

Os programas de axudas para o transporte para xente moza e para maiores de 65 facilitan a estes colectivos viaxes de balde en autobús interurbano e no ferrocarril de proximidade na área ferrolá.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:12:01
Nº Rexistro: 22490
Data envío: 27/03/2025 17:12:01.708

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Pleno:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se detallen as medidas que ten previsto para impulsar de modo activo as axudas para as persoas maiores de 65 anos en Ferrol e a súa bisbarra, así como a tarxeta Xente Xoven, para facilitar a mobilidade da poboación de Ferrol e os concellos tal e como foi anunciado polo Goberno despois da realización do Consello de Goberno en Ferrol.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 17:03:17

Carlos López Font na data 27/03/2025 17:03:26

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 17:03:33

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 17:03:42

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 17:03:48

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76233

@PSdeG

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentario Popular de Galicia** a través do seu **Portavoz** e por iniciativa das súas deputadas e dos seus deputados **Miguel Ángel Viso Diéguez, Raquel Arias Rodríguez, Cristina Sanz Arias, Argimiro Marnotes Fernández, Noelia Pérez López, Víctor Baladrón Lamas, José Luis Ferro Iglesias, Katherinie Varela Fernández, Cristina Campero Dorado, Encarna Amigo Díaz, José Manuel Mato Díaz, Enrique Barreiro Sánchez, Juan Manuel Casares Gándara, Nicole Grueira Fernandez, Ángel Rodríguez Conde e Cecilia Vázquez Suárez** ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte **proposición non de lei en Comisión 7ª Agricultura, Alimentación, Gandería e Montes polo trámite de urxencia**.

Xusificación da Urxencia:

A urxencia ven motivada pola necesidade de ter unha posición en sede Parlamentaria logo do acordo no pleno do Congreso dos deputados.

Exposición de Motivos:

O Pleno do Congreso dos Deputados acordou rebaixar a protección do lobo ao norte do río Douro grazas á aprobación de varias emendas incluídas nun proxecto de lei estatal. A Cámara baixa corrixe deste xeito a errada decisión do Goberno de España que en 2021 incluíu o lobo no Listado de especies silvestres en réxime de protección especial (Lesrpe), de xeito unilateral e sen aval científico.

Galicia foi unha das comunidades que liderou esta demanda, da man das principais organizacións agrarias, coa pretensión de adoptar medidas de control do lobo e restablecer o equilibrio entre a protección da especie e das actividades gandeiras desenvolvidas no rural. Estes cambios son o froito de tres longos anos de traballo expoñendo ante todos os órganos e institucións -nacionais e europeos- a necesidade de mudar o status actual. É máis que evidente que non tiña ningún sentido manter ese nivel de protección.

Unha vez aprobadas as emendas para a exclusión do lobo do Lesrpe, a adopción de medidas para frear o impacto nas explotacións agrarias se aplicarán unha vez que a Lei de desperdicio alimentario sexa publicada no Boletín Oficial do Estado e entre en vigor. Entón, a especie deixará de estar especialmente protexida e deberían poder impulsarse accións de xestión, especialmente naquelas zonas con maior número de ataques do lobo.

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

Cómpre lembrar que a imposibilidade de adoptar medidas de control ata o momento, está a dificultar a convivencia do lobo co sector gandeiro, con moitas familias ao límite por non poder afrontar as perdas derivadas dos ataques desta especie silvestre. De feito, desde o ano 2021 -no que se incluíu o lobo no Lesrpe- os avisos por danos disparáronse preto dun 77% e as reses afectadas por ataques da especie aumentaron

un 57% -cunha media de 10 animais atacados ao día-, levando a moitas explotacións a unha situación insostible.

Polo exposto, O Grupo Parlamentario Popular de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei:

“O Parlamento de Galicia acorda, como Resolución, manifestar o seu apoio á rebaixa do nivel de protección do lobo e, deste xeito, restablecer o equilibrio entre a preservación desta especie e as actividades gandeiras desenvolvidas no rural.

Asemade, insta á Xunta de Galicia a dirixirse ao Goberno central para que apoie ás comunidades autónomas no desenvolvemento das accións oportunas e que sexan precisas para a xestión do lobo e coas que defender os intereses dos gandeiros”.

Santiago de Compostela, 28 de marzo 2025.

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 10:38:34

Miguel Ángel Viso Diéguez na data 28/03/2025 10:38:54

Raquel Arias Rodríguez na data 28/03/2025 10:39:11

Cristina Sanz Arias na data 28/03/2025 10:39:25

Argimiro Marnotes Fernández na data 28/03/2025 10:39:54

Noelia Pérez López na data 28/03/2025 10:40:08

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

@gppgalicia

@GrupoPopularGal

Nicole Grueira Fernández na data 28/03/2025 10:40:21

Víctor Baladrón Lamas na data 28/03/2025 10:40:34

José Luis Ferro Iglesias na data 28/03/2025 10:40:49

Katherinie Varela Fernández na data 28/03/2025 10:41:11

Cristina Campero Dorado na data 28/03/2025 10:41:24

María Encarnación Amigo Díaz na data 28/03/2025 10:41:35

José Mato Díaz na data 28/03/2025 10:41:45

Enrique Barreiro Sánchez na data 28/03/2025 10:42:04

Juan Manuel Casares Gándara na data 28/03/2025 10:42:22

Ángel Rodríguez Conde na data 28/03/2025 10:42:31

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 10:42:59

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentario Popular de Galicia a través do seu Portavoz e por iniciativa das súas deputadas e dos seus deputados **Cecilia Vázquez Suárez, Paula Prado del Río, Roberto Rodríguez González, Gonzalo Trenor López, Jesús María Fernández Rosende, Borja Vereza Fraiz, Ethel Vázquez Mourelle, María Felisa Rodríguez Carrera, Rubén Lorenzo Gómez, Patricia García González, Julio García Comesaña, Raúl Santamaría González, José Luis Ferro Iglesias, Carmen Pomar Tojo e Víctor Baladrón Lamas** ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte **proposición non de lei en Comisión 4ª Educación e Cultura polo trámite de urxencia**.

Xustificación da urxencia:

A urxencia ven motivada coincidencia no ano 2025 coa celebración do 150 aniversario do lanzamento do Globo de San Roque de Betanzos o próximo 16 de agosto e a tramitación do expediente da declaración como BIC.

Exposición de Motivos:

O Globo de San Roque foi lanzado, por vez primeira, o 16 de agosto de 1875 polo xenial artesán, proxectista, construtor e inventor Claudino Pita Pandelo, desde o seu Betanzos natal, na provincia da Coruña. Este evento destacou como un dos primeiros intentos de voo na rexión, representando un avance técnico que posteriormente se consolidaría no ámbito mundial cos grandes logros da aviación, a motor, que se fixo realidade a finais de 1903 en Estados Unidos.

O globo non só foi un fito en termos de enxeñería e ciencia, senón que tamén tivo un impacto social, cultural e turístico en Galicia, xa que atraeu a atención de miles de persoas e posicionou a Betanzos como un referente na historia da aviación. Trátase do globo de papel, non tripulado, máis grande do mundo que se confecciona e eleva cada ano de igual xeito que en 1875, tradicional e artesanalmente. A través desta proposta, subliñase a importancia do globo como un símbolo da capacidade de innovación dos galegos e como unha manifestación da creatividade popular, que na súa época foi interpretada como un acto valente, cargado de simbolismo e audacia.

A figura de Claudino Pita eríxese como un referente do enxeño e a valentía na historia de Galicia. O globo constitúe un patrimonio cultural significativo da cidade de Betanzos e de Galicia. Neste ano 2025, o dezaseis de agosto, celébrase o 150 aniversario do histórico lanzamento do Globo de San Roque en Betanzos, un evento que marcou un fito na historia da aviación e na cultura galega. Foi definido como un espectáculo insólito tanto pola súa antigüidade, polos materiais empregados na súa elaboración, os métodos de traballo, man de obra como a técnica de elevación, e incluso Cunqueiro o comparou coa poesía. É un símbolo, un orgullo, una sinal de identidade e un ben inmaterial emblemático non só para Betanzos senón para Galicia.

Por iso, e en recoñecemento á súa relevancia tanto histórica como cultural, o Padroado do Globo de San Roque como a Corporación municipal acordou por unanimidade a proposta de declaración do Globo de San Roque como Ben de Interese Cultural (BIC), para garantir a súa preservación e promoción como un patrimonio invaluable para as xeracións futuras.

A declaración do Globo de San Roque como Ben de Interese Cultural non só é un recoñecemento merecido a un episodio histórico crucial para Galicia, senón que tamén representa unha oportunidade para reforzar a identidade cultural de Galicia, consolidar o noso legado histórico e fomentar o desenvolvemento do turismo cultural. Con motivo do 150 aniversario do seu lanzamento, esta proposta busca preservar, difundir e dar a coñecer un patrimonio de todos os galegos, converténdoo nun símbolo da tradición innovadora e a audacia de Galicia.

Por todo o exposto o Grupo Parlamentario Popular de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei:

“O Parlamento de Galicia insta á Xunta de Galicia a incoar o procedemento para a declaración do Globo de San Roque de Betanzos como Ben de Interese Cultural, logo de ter recibido pola entidade promotora a correspondente solicitude e documentación complementaria sempre e cando estea conforme coas esixencias legais previstas na Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.

Asemade, o Parlamento galego acorda como Resolución manifestar o seu apoio expreso a este recoñecemento, en coincidencia coa celebración do 150 aniversario do seu lanzamento, por constituír un símbolo da tradición cultural de Betanzos e de Galicia, e para favorecer a súa protección patrimonial, salientar os seus valores históricos e antropolóxicos e fomentar a súa difusión”

Santiago de Compostela, 28 de marzo 2025.

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 12:15:39

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 12:15:49

Paula Prado del Rio na data 28/03/2025 12:15:55

Roberto Rodríguez Martínez na data 28/03/2025 12:16:05

Gonzalo Trenor López na data 28/03/2025 12:16:14

Carmen Pomar Tojo na data 28/03/2025 12:16:22

Rubén Lorenzo Gómez na data 28/03/2025 12:16:32

Borja Vereza Fraiz na data 28/03/2025 12:16:41

Ethel Vázquez Mourelle na data 28/03/2025 12:16:49

Jesús María Fernández Rosende na data 28/03/2025 12:17:02

María Felisa Rodríguez Carrera na data 28/03/2025 12:17:13

Julio García Comesaña na data 28/03/2025 12:17:25

Patricia García González na data 28/03/2025 12:17:33

Raúl Santamaría González na data 28/03/2025 12:17:47

José Luis Ferro Iglesias na data 28/03/2025 12:17:57

Víctor Baladrón Lamas na data 28/03/2025 12:18:05

Parlamento de Galicia. Rúa Hórreo, 63 | 15701 Santiago de Compostela | Tel. 981 551 510

gp-pp@parlamentodegalicia.gal

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentario Popular de Galicia a través do seu Portavoz, Alberto Pazos Couñago, e por iniciativa dos deputados e deputadas, Jesús María Fernández Rosende, Juan Manuel Casares Gándara, Julio García Comesaña, Miguel Angel Viso Diéguez, María Encarnación Amigo Díaz, José Manuel Mato Díaz, Enrique Barreiro Sánchez, Cristina Campero Dorado, Nicole Grueira Fernández, Ángel Rodríguez Conde, Cecilia Vázquez Suárez, Elena Candia López, Paula Prado del Rio, María Magdalena Pérez Millares e Raúl Santamaría González, ao abeiro do disposto nos artigos 98, 160 e concordantes do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa, a seguinte proposición non de lei na **Comisión 7ª, Agricultura, Alimentación, Gandería e Montes**, polo **trámite de urxencia**.

Xustificación da urxencia

A urxencia vén motivada pola necesidade de promover un cambio da normativa estatal de aplicación sobre o uso de medicamentos veterinarios tras advertir a falta de consenso coa que foi deseñada e incidencia negativa que está a provocar entre os profesionais do sector.

Exposición de motivos

Nos últimos tempos, sucedéronse numerosas declaracións a favor do respecto e coidado dos animais, o que representa un avance positivo cara á súa protección. Con todo, resulta contradictorio que un elemento esencial para garantir a súa saúde, como é o servizo veterinario, sufra un incremento de custos derivados da nova normativa promovida polo Goberno de coalición en España.

Esta situación resulta incoherente co obxectivo de protección animal promovido pola lexislación vixente e xera efectos contraproducentes, que poden derivar en sufrimento innecesario e, en casos extremos, na morte do animal debido á falta de acceso rápido e accesible a tratamentos adecuados.

É por iso polo que un gran número de profesionais deste sector reclaman a derogación do Real Decreto 666/2023, unha norma estatal que regula a distribución, prescrición, dispensación e uso de medicamentos veterinarios.

Esta norma, que xa foi moi cuestionada desde os seus inicios polos profesionais que atenden aos animais de produción, adquire hoxe o máximo rexeitamento e visibilidade ao aplicarse tamén a animais de compañía, exóticos e aqueles que non entran na cadea de consumo.

Cómpre sinalar ao respecto que segundo o previsto na Disposición Derradeira Quinta, o réxime xurídico aplicable á comunicación de datos dos prescritores veterinarios de antimicrobianos para animais de compañía, foi de recente aplicación, a partir do 2 de xaneiro de 2025.

Ao entender do Grupo Popular, a normativa estatal, aprobada sen consenso, soterra aos profesionais veterinarios en máis burocracia, menospreza a súa experiencia e coñecemento e limita perigosamente a capacidade de actuación e prescrición de antibióticos. Esta falta de senso amedrenta aos profesionais veterinarios con multas absurdamente elevadas ante calquera erro burocrático, poñendo en risco a viabilidade das clínicas.

Os actuais responsables do Goberno de España non parecen entender que a profesión veterinaria sempre estivo e estará comprometida co uso racional e sostible dos medicamentos e, en concreto, dos antibióticos, e son plenamente sensibles e conscientes da problemática que xera a resistencia aos medicamentos ou uso abusivo. Con todo, esta situación non pode ser escusa para impoñer un réxime xurídico que busque limitar ou non respectar o criterio profesional veterinario.

Desde o Goberno central parecen esquecer que España, segundo a Organización Colexial Veterinaria, é o país europeo con maior redución do uso de medicamentos antibióticos en sanidade animal, acadando un descenso do 69,5% en uso de antimicrobianos en veterinaria desde o ano 2014 ata o 2022.

A toda esta situación hai que engadir outro factor relevante, como é que algúns medicamentos teñen prezos extraordinariamente altos en comparación cos mesmos principios activos empregados en medicamentos de uso humano. Moitos propietarios véñense disuadidos de proporcionar os medicamentos condicionados polos elevados prezos ou de dilatar o acudir á clínica co risco consecuente para o animal.

A nova normativa tamén intervéen de xeito desmedido e, desde logo sen ningunha xustificación obxectiva, na actividade dos profesionais veterinarios, chegando a cuestionar os seus diagnósticos baseados en exames clínicos, avaliacións do estado de saúde dos animais e demais probas complementarias que se consideren necesarias.

Outro obstáculo importante é que algúns medicamentos humanos non teñen un equivalente comercializado en veterinaria, o que obriga aos veterinarios a importalos doutros países cando non están dispoñibles en España. Ademais, antes de optar polo uso de medicamentos humanos dispoñibles no mercado español, os prezos poden ser determinados libremente polos distribuidores, sen regulación específica, o que agrava aínda máis a diferenza de custos.

Por todo o exposto, considérase imprescindible adoptar medidas que respectando as normas emanadas da normativa comunitaria, permitan garantir que os medicamentos veterinarios sexan accesibles, tanto en termos económicos como de dispoñibilidade no mercado nacional, evitando que a lexislación nacional actúe en detrimento da saúde animal. Ademais cómpre desenvolver as iniciativas precisas para actualizar as fichas técnicas e os prospectos dos medicamentos veterinarios tal e como vén recollido no Regulamento 2019/6 sobre medicamentos veterinarios co obxecto de que reflectan, con maior concreción, os seus posibles usos.

Á súa vez, cómpre promover unha moratoria inmediata da normativa estatal vixente, en particular do citado Real Decreto 666/23 do 18 de xullo, de tal xeito que, sen afastarse das esixencias recollidas no Regulamento 2019/6 se abra un período de consultas cos profesionais, administracións, e asociacións de protección animal para garantir que a regulación se adapte de xeito que respecte o criterio profesional do veterinario.

Por isto, o Grupo Parlamentario Popular, presenta a seguinte proposición non de lei en Comisión:

“O Parlamento de Galicia insta á Xunta de Galicia, a dirixirse ao Goberno de España para que adopte as seguintes medidas:

1º Establecer unha mesa de diálogo cos colexios profesionais veterinarios, coas asociacións protectoras animais e coas administracións públicas autonómicas, co obxectivo de garantir que se respecte o criterio profesional veterinario e reduza a burocracia, mediante a revisión e simplificación da lexislación vixente.

2º Namentres non se chegue a un acordo co previsto no punto anterior, se adopte unha moratoria na aplicación do Real Decreto 666/23 do 18 de xullo, de tal xeito que se poidan adaptar e axilizar os procedementos, tanto no relativo a animais de produción como animais de compañía, exóticos e aqueles que non entran na cadea de consumo.

3º Homoxeneizar, a través das plataformas dispoñibles, o sistema nacional de declaración de antibióticos que chegan ao poder dos titores de mascotas e gandeiros de animais de produción.

4º Promover a derogación inmediata do réxime sancionador relacionado coas notificacións de prescrición de antimicrobianos, previsto na Lei estatal de Sanidade Animal, substituíndo por un novo que respecte e garanta a proporcionalidade das sancións.

5ª Apoiar legalmente aos veterinarios, a través da modificación do Real Decreto Lexislativo 1/2015, reforzando a figura da cesión de medicamentos (na terminoloxía do Real Decreto 666/2023) con destino aos animais baixo o seu coidado, de todos e cada un dos medicamentos necesarios para a atención urxente dos mesmos, sistema que demostrou a súa eficacia.

6º Simplificar os trámites de importación de medicamentos veterinarios, garantindo que as restricións normativas non dificulten o acceso a tratamentos esenciais para os animais en España, sempre que estean avalados desde o punto de vista científico.

7º Revisar a normativa sobre medicamentos veterinarios, toda vez que en veterinaria existen moitas especies diferentes o cal crea un mercado moi fragmentado, polo que se debe elaborar un marco regulador que aborde as características e especificidades do sector veterinario, nos trámites de autorización de medicamentos.

8º Revisar e actualizar as fichas técnicas e prospectos dos medicamentos veterinarios que se comercializan co obxecto de que reflictan, con maior concreción, os seus posibles usos e aplicacións, en base a estudos científicos recentes, para dar cumprimento ás esixencias que se establecen no Regulamento 2019/6.

9º Promover a modificación do tipo impositivo do IVE aplicable á prestación de servizos veterinarios de animais de compañía, reducindo o actual do 21%, porque penaliza a saúde e benestar animal e, polo tanto, a saúde pública, xa que encarece os tratamentos e dificulta o seu acceso por parte dos titulares responsables dos animais e acaba redundando en problemas de saúde pública pola gran cantidade de enfermidades dos animais que teñen carácter zoonótico.

Santiago de Compostela, 28 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Alberto Pazos Couñago na data 28/03/2025 17:16:17

Jesús María Fernández Rosende na data 28/03/2025 17:16:38

Juan Manuel Casares Gándara na data 28/03/2025 17:17:18

Miguel Ángel Viso Diéguez na data 28/03/2025 17:19:33

María Encarnación Amigo Díaz na data 28/03/2025 17:20:03

José Mato Díaz na data 28/03/2025 17:20:28

Enrique Barreiro Sánchez na data 28/03/2025 17:20:45

Cristina Campero Dorado na data 28/03/2025 17:21:02

Nicole Grueira Fernández na data 28/03/2025 17:21:16

Ángel Rodríguez Conde na data 28/03/2025 17:21:20

Cecilia Vázquez Suárez na data 28/03/2025 17:21:44

Elena Candia López na data 28/03/2025 17:21:55

Paula Prado del Rio na data 28/03/2025 17:22:38

Maria Magdalena Perez Millares na data 28/03/2025 17:22:57

Raúl Santamaría González na data 28/03/2025 17:23:20

Julio García Comesaña na data 28/03/2025 17:24:57

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas e deputado **Noa Presas Bergantiños, Montserrat Prado Cores, Iria Carreira Pazos, Ariadna Fernández González, Iago Suárez Fernández e Olalla Rodil Fernández**, ao abeiro do disposto nos artigos 160 e 98 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 5ª polo trámite de urxencia**, relativa á planificación por parte da Xunta dun novo edificio para o Hospital Materno-Infantil de Ourense e ás responsabilidades políticas que debe asumir por un novo derrube na área de pediatría que puido causar danos persoais ademais de materiais.

XUSTIFICACIÓN DA URXENCIA

A urxencia motívase na gravidade da situación do edificio Hospital Materno-Infantil de Ourense ao producirse un novo derrube na área de pediatría que puido causar danos persoais ademais de materiais.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado sábado 29 de marzo producíase un novo derrube na área de pediatría do edificio Hospital Materno-Infantil de Ourense. Afortunadamente a redución de tránsito nesta área durante as fins de semana contribuíu a que o azar evitara calquera dano persoal. Porén, as imaxes falan por si soas e impresionan ao ver numerosos desperfectos e restos materiais que impiden o tránsito e o acceso ás zonas de ascensores e deixan descuberta unha parte enorme do teito e parte das paredes.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Esta situación, lamentablemente, non é nova nin inesperada. O deterioro do edificio do Hospital Materno-Infantil do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense é un dos principais problemas que tivo no ámbito das infraestruturas a sanidade ourensá nas últimas décadas.

A situación de deterioro é tal que nos últimos anos, ademais de continuar pechadas varias áreas deste edificio, sucedéronse diferentes incidentes que foron comunicados á inspección ou que foron denunciados publicamente. Un dos máis graves, polo seu risco e polas consecuencias en materia de dereitos que supuxeron os máis de seis meses de demora en solucionalo, foi a caída dun teito na sala de partos a finais de 2023. Esta situación trouxo unha forte resposta profesional e cidadá, desde a comisión de centro a organizacións sindicais ou profesionais como as das matronas pasando por asociacións de lactancia e defensa da maternidade. A situación foi tan extrema que a cidadanía puido ver mesmo fotografías que amosaban a clara insalubridade das instalacións, ao habilitar os mesmos espazos para desprazar doentes e desprazar lixo, pechar durante demasiado tempo a sala de partos naturais, goteiras, etc.

Cómpre recordar que malia o seu deterioro, advertido por profesionais e por usuarios e usuarias, a Xunta de Galiza negou reiteradamente a necesidade dun novo edificio e apostou en todas e cada unha das revisións que fixo do Plan Director, desde o ano 2001. Aínda no ano 2018, Feijoo presentaba un novo proxecto e reforma deste edificio. Dous anos despois, no ano 2020, o goberno galego volvía anunciar a reforma integral do Hospital Materno-Infantil como prioritarias para manter a calidade asistencial na área sanitaria de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras. Posteriormente, aínda no ano 2021, o goberno galego volvía comprometerse coa reprogramación do Plan director que conxelara durante a crise financeira. Finalmente, non foi ata o ano 2022 que se adxudicou a COPASA a Fase 1 da Reprogramación funcional do Plan

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Director do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO) que non contemplaba un novo edificio.

Esta situación volveu poñer enriba da mesa o fracaso do Plan Director e o erro de non ter apostado por un novo edificio. Porén, o goberno galego reafirmouse na súa reprogramación e na súa actuación. Malia isto, o goberno galego anunciaba en agosto de 2024 unha rectificación e que construíra un novo edificio que unificará todos os servizos de materno infantil. Esta actuación, de ser realmente unha aposta por acelerar esta instalación e aproveitar a oportunidade para escoitar ás e aos profesionais e ampliar os servizos e instalacións, deixando de discriminar Ourense e de precarizar a maternidade e a saúde da muller nesta Área, sería unha noticia positiva malia a demora inxustificable no tempo.

Porén, este anuncio e a comunicación da Xunta, quedou nun anuncio e non se incorporou ningunha partida concreta nos Orzamentos de 2025. Así mesmo, tal e como demandou o Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego, era e é preciso aclarar distintas cuestións. En primeiro lugar, é evidente que a demora de máis de vinte anos en desenvolver o Plan Director do CHUO e en tomar esta decisión merecen unha explicación e unha asunción de responsabilidades políticas, máis aínda toda vez que se afirma que se toma a decisión pola recomendación dos informes das persoas expertas. Cabe, xa que logo, preguntarse desde cando o goberno galego ten informes que aconsellan a demolición do edificio. En segundo lugar, cómpre transparencia, consenso e compromiso respecto das instalacións que deben comprender as futuras infraestruturas.

Así mesmo, a situación do edificio e a negligencia da Xunta requiren dunha auditoría independente para avaliar o seu estado e de pechar preventivamente cando

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

menos a parte na que se sucederon derrubes e incidencias nos últimos anos e reubicar os servizos.

Por todo o exposto o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 5ª polo trámite de urxencia:

“O Parlamento Galego insta a Xunta a:

1. Remitir á cámara galega todos aqueles informes que, desde a planificación do Plan Director e as súas reprogramacións, avaliaron o estado do Hospital Materno Infantil e as solucións que poderían ou deberían poñerse en marcha e remitir os informes de execución do Plan Director coa súa xustificación orzamentaria.
2. Establecer medidas inmediatas de seguridade no edificio limitando o acceso ás áreas máis comprometidas para garantir a protección de profesionais e persoas usuarias, reubicando os servizos que sexan necesarios en coordinación co persoal do centro.
3. Planificar e orzar de inmediato a demolición do edificio e constituír unha mesa de traballo na que se inclúan as e os profesionais implicados, así como as asociacións pertinentes do ámbito de usuarias e usuarios, para abordar a concreción da demolición, da reubicación e das futuras instalacións e adaptar o proxecto ás necesidades reais para mellorar a atención das áreas de maternidade, xinecoloxía e pediatría do Complexo Hospitalario de Ourense.”

Santiago de Compostela, 31 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Montserrat Prado Cores

Iria Carreira Pazos

Ariadna Fernández González

Iago Suárez Fernández

Deputadas e deputados do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Viceportavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Noa Presas Bergantiños na data 31/03/2025 12:23:51

Iria Carreira Pazos na data 31/03/2025 12:26:04

Olalla Rodil Fernández na data 31/03/2025 12:29:32

Iago Suárez Fernández na data 31/03/2025 12:30:48

María Montserrat Prado Cores na data 31/03/2025 12:32:29

Ariadna Fernández González na data 31/03/2025 12:34:20

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas e deputados **Luis Bará Torres, Noa Presas Bergantiños, Rosana Pérez Fernández, Oscar Insua Lema, Ramón Fernández Alfonzo e Brais Ruanova Vilas-Boas**, ao abeiro do disposto nos artigos 160 e 98 do Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 3ª polo trámite de urxencia**, sobre o desenvolvemento polo goberno galego dun plan de fomento da compra pública alimentaria sustentábel e xusta.

XUSTIFICACIÓN DA URXENCIA

A urxencia motívase na necesidade de que se debata e acorde canto antes en sede parlamentar a planificación do sistema público de compra alimentaria, e se avalíen as necesidades orzamentarias para facer as previsións oportunas nas contas de 2026.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

1.A compra e a contratación pública mobilizan unha grande cantidade de recursos económicos e teñen un gran potencial de transformación do modelo económico e social e de dinamización da economía atendendo a criterios sociais, ambientais e de cohesión territorial. No ámbito europeo, calcúlase que a contratación e a compra por parte das administracións públicas representa entre o 18 e o 20% do PIB.

Baseándonos en estimacións realizadas sobre o peso que a compra alimentaria representa sobre o PIB do estado español que se sitúa entre o 0,2 e o 0,3% do PIB (2013), a compra pública alimentaria en Galiza podería estar situada, utilizando esa

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

mesma proporción, desta vez en función do PIB galego actual, entre 140 e 210 millóns de euros, que representaría, por exemplo, entre o 1,02 e o 1,55% do gasto non financeiro dos orzamentos xerais da Xunta para 2025. De todos xeitos, unha das actuacións urxentes debería ser recompilar información para ter un coñecemento claro e real do que supón o gasto público das administracións públicas en compra alimentaria.

2.A normativa de contratación pública (lei 9/2017 de contratos dos sector público), malia estar concibida para favorecer os intereses dos grandes grupos económicos, permite que as administracións públicas desenvolvan estratexias para fomentar a actividade económica, o emprego e o tecido económico local, nomeadamente as PEMES e as entidades de economía social. Esta normativa establece que o prezo non pode ser o factor determinante da adxudicación dos contratos e que se deben empregar unha pluralidade de criterios.

Resulta polo tanto necesario que se desenvolva un novedoso e completo marco legal referente á contratación das administracións públicas galegas, no que se fomenta a introducción de cláusulas sociais e ambientais, así como a fórmula dos contratos reservados. Na adxudicación de contratos que poidan ter unha incidencia significativa no medio ambiente, poderánse avaliar criterios ambientais cuantificábeis como os procedementos e métodos de produción, a pegada de carbono, os circuitos curtos de comercialización e consumo, etc...

Esta nova orientación estratéxica da contratación pública é especialmente relevante no ámbito da compra pública alimentaria, como poñen de relevo experiencias de éxito en diferentes países europeos e noutras comunidades do Estado español.

Resulta importante xerar este proceso de transformación co concurso de todos os axentes. E que o proceso se faga de maneira gradual e adaptado á realidade galega, sendo conscientes da situación real da produción, da capacidade do sector da produción

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

para o subministro de produtos frescos diversificados, e tamén da posibilidade de participar en concursos públicos... En definitiva, trátase de aprender de experiencias alleas mais evitando a copia mimética.

3. Un programa de fomento da compra pública alimentaria xusto e sustentábel non pode ser unha actuación illada do goberno galego. Ten que estar aliñado con outras grandes liñas estratéxicas de actuación, entre as que se poden salientar as seguintes

✓ ESTATEXIA ALIMENTARIA E GASTRONÓMICA DE GALIZA 2030 (PACTO GALEGO POLA ALIMENTACIÓN).

✓ PLAN PARA O INCREMENTO E DIVERSIFICACIÓN DA PRODUCCIÓN ECOLÓXICA E DAS PRODUCCIÓN ALIMENTARIAS MÁIS DEFICITARIAS (HORTA, FROITAS, CEREAIS, ACEITE, ...

✓ DESENVOLVEMENTO DE INSTRUMENTOS DE ORDENACIÓN E XESTIÓN IMPRESCINDÍBEIS PARA INCREMENTAR A SUPERFICIE AGRARIA ÚTIL E A SUPERFICIE PARA A PRODUCCIÓN DE ALIMENTOS DE CONSUMO HUMANO.

✓ PROGRAMA DE EDUCACIÓN PARA A SAÚDE, A NUTRICIÓN E CONSUMO RESPONSABLE

4.A compra pública de alimentos de orixe terrestre e mariño son todos aqueles procesos que conducen á adquisición directa (subministracións) ou indirecta (parte dun servizo) de produtos alimenticios por parte de entidades públicas como centros educativos, universidades, hospitais e outras entidades gobernamentais para satisfacer as súas necesidades alimentarias. Inclúe tamén a compra pública de alimentos frescos e de tempada para entidades sociais/para colectivos sociais

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

A compra pública de alimentos ofrece beneficios que alcanzan tanto á sociedade como ao medio ambiente e á economía local. En primeiro lugar, promove o consumo de produtos locais, frescos e de temporada, incentivando modelos de agricultura-gandaría e pesca-marisqueo sostíbel e reducindo a pegada de carbono mediante a creación de canais curtos de distribución. A aposta por produtos de proximidade favorece tamén o desenvolvemento económico local, especialmente das zonas rurais, ao abrir novas oportunidades para os pequenos produtores e fortalecer as economías das comunidades.

5. Existen numerosos programas e normas de ámbito europeo, estatal e galego que amparan unha proposta integral e ambiciosa como a que se formula nesta iniciativa. O *Pacto Verde Europeo de 2019* introduce un compromiso político claro cara á neutralidade climática para 2050, obxectivo que se fixo legalmente obrigatorio coa aprobación da *Lei Europea do Clima* en 2021. Ademais, a Unión Europea puxo en marcha o paquete lexislativo coñecido como "Obxectivo 55", que busca revisar e actualizar a normativa relacionada co clima, a enerxía e o transporte, co obxectivo de cumprir os obxectivos climáticos marcados para 2030.

Os *Criterios de contratación pública ecolóxica da UE para alimentos, servizos de restauración e máquinas expendedoras* establece criterios básicos e criterios xerais (para as administracións que queren ir máis alá). Inclúe a adquisición directa de alimentos por parte das administracións públicas e a contratación de servizos de restauración.

A Estratexia "*Da granxa á mesa*" inclúe como proposta "criterios mínimos obrigatorios para a adquisición de alimentos sostíbel e saudables, incluíndo produtos ecolóxicos, nas escolas e administracións públicas".

No estado español, o principal obxectivo é promover prácticas de contratación pública de baixo impacto ambiental, aliñadas coa *Estratexia Española de Economía*

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Circular. A través de medidas concretas, búscase promover un crecemento económico intelixente, sostíbel e integrador, optimizando o uso eficiente dos fondos públicos. Ademais, promove a inclusión de cláusulas ambientais nos procesos de contratación e a difusión de oportunidades legais, tanto a nivel nacional como internacional, para avanzar na contratación pública verde na Administración xeral do Estado e os organismos vinculados. A cifra de 2.500 millóns de euros para a compra pública de alimentos corresponde á metade do orzamento do Ministerio de Agricultura ou a un terzo da totalidade da PAC que recibe o Estado español (Public Food Procurement for Sustainable Food Systems and Healthy Diets - Volume 1, 2021), (Criterios-de-Justicia-Alimentaria-en-la-Compra-Pública-de-Alimentos.-Guía-para-administraciones-públicas.pdf, s. f.).

No ámbito galego, a Lei 1/2024, do 11 de xaneiro, de calidade alimentaria de Galiza establece un novo marco normativo que garanta a calidade dos produtos alimentarios elaborados ou comercializados en Galiza, sexan de orixe agrícola, gandeira, pesqueira, marisqueira ou acuícola. Esta lei establece novos requisitos na produción, transformación e comercialización dos produtos agro-alimentarios, co obxectivo de garantir a calidade e a trazabilidade dos alimentos galegos. Tamén busca promover a produción local, facendo fincapé na sustentabilidade e na protección dos métodos tradicionais de produción.

A Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico propugna a compra pública responsábel que implica ter en conta os principios de desenvolvemento social e cuestións económicas e ambientais sostíbeis na contratación pública. A lexislación inclúe o ciclo de vida dun produto, servizo ou obra como criterio de avaliación das ofertas, especifica os custos imputados ás externalidades ambientais vinculadas ao ciclo de subministración como as emisións contaminantes e os

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

custos de mitigar o cambio climático. Impón aos licitadores a obriga de facilitar datos sobre o ciclo de vida para a súa valoración e cuantificalo.

No ámbito local pódense salientar iniciativas como o Pacto de Milán de Políticas Alimentarias Urbanas (2015) ou a Rede de Municipios pola Agroecoloxía, da que forma parte o concello de Allariz.

Algúns concellos galegos promoveron licitacións de contratos de comedores con criterios de compra pública alimentaria responsable e sustentable. Resulta necesario facer seguimento destas e outras experiencias, sobre todo para coñecer eivas e dificultades na implementación.

6. Un proxecto destas características debe propoñerse como un proceso participativo e baseado nun consenso amplo entre os distintos actores implicados, ao estilo de experiencias de suceso noutros contextos. Este proceso debe ser precedido dunha análise exhaustiva da realidade produtiva de Galiza, avaliando a capacidade real do noso sector agro-alimentario para satisfacer as demandas establecidas. Isto implica unha avaliación da dispoñibilidade dos alimentos a nivel local antes de incorporar criterios, porcentaxes ou obxectivos específicos a curto e medio prazo. A coordinación efectiva entre os diversos actores implicados é esencial para garantir que os requisitos sexan viábeis e realistas, e evitar que se convirta nun conxunto de directrices sen un impacto tanxíbel.

Tendo en conta o anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 3ª polo trámite de urxencia:

“O Parlamento acorda como resolución aprobar o seguinte “Decálogo por unha alimentación sostible, de proximidade e de calidade na compra pública alimentaria” e

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

insta ás administracións públicas galegas -e nomeadamente ao goberno galego- a desenvolvelo nos seus respectivos ámbitos de competencias.

1ª Creación dunha mesa de traballo con todos os axentes relacionados coa compra pública alimentaria, xa que resulta imprescindible que o proceso se desenvolva de maneira participativa e inclusiva e cun enfoque integral e transversal, no que se conte co sector da produción e comercialización, as administracións públicas, as anpas, as entidades representativas do ámbito da nutrición, a restauración, o consumo, etc.

2ª Aprobación dunha lei de cláusulas sociais e ambientais na contratación pública e aplicación desta norma ao ámbito da compra pública alimentaria responsable e sustentable.

3º Sistematización dos procedementos específicos de contratación previstos na lei de contratos do sector público: concorrência competitiva con división en lotes, contratos menores e contratos reservados. Inclusión nos pregos de medidas de inspección, control e seguimento que garantan o cumprimento dos contratos, así como medidas de garantía de prezo xusto e revisión de prezos.

4º Establecemento do obxectivo do 50% da compra pública alimentaria con criterios sociais e ambientais e primando a produción local, de proximidade e sostible para o ano 2027. Tendo en conta a realidade e as capacidades de produción, subministro e acceso a concursos por parte de plataformas de produtores/comercialización, estableceranse mínimos de presenza de grupos de alimentos de orixe mariña e terrestre nos menús dos comedores dos centros públicos, na compra directa por parte das administracións e nos caterings dos eventos públicos. Os pregos garantirán o consumo de produtos galegos frescos do mar, de pesca ou produción sostible, tres veces por semana.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

5º Publicación dunha guía e unha instrución técnica de compra pública alimentaria sostíbel e socialmente responsábel, que estableza directrices claras para dar prioridade a adquisición de produtos locais, ecolóxicos ou de produción integrada e de proximidade, garantindo a calidade e a trazabilidade na cadea de subministración.

6ª Elaboración dun programa formativo e de apoio para

- O sector da produción alimentaria local
- A creación de estruturas para a elaboración, transformación e comercialización de produtos alimentarios
- As empresas de restauración
- Os centros educativos e as ANPAS (o comedor e a alimentación saudable e sostible como proceso pedagóxico)

7ª Ampliación dos programas de investigación para a recuperación de sementes e variedades tradicionais e plan de fomento da produción de grupos de alimentos nos que somos deficitarios: froitas, aceite, cereais, legumes e verduras.

8ª Xustiza alimentaria. Desenvolvemento dun programa de compra pública que garanta o acceso a produtos frescos, variados, de produción sostible e de calidade (incluíndo produtos con DO e IXP) a sectores vulnerábeis e con menos recursos, con especial atención á infancia e ás persoas maiores.

9ª Dieta Atlántica. Proxecto de investigación, divulgación e popularización dos beneficios da Dieta Atlántica, coa participación de tecnólogas, nutricionistas e profesionais do sector da restauración, e inclusión dos ingredientes da dieta atlántica nos

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

menús dos comedores de restauración colectiva e en xeral en toda a compra publica alimentaria.

10ª Creación de AGROMAR, plataforma público-privada para a comercialización de produtos alimentarios galegos e o subministro a comedores públicos, e desenvolvemento dun programa informático para a xestión do subministro.”

Santiago de Compostela, 31 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Rosana Pérez Fernández

Oscar Insua Lema

Ramón Fernández Alfonzo

Brais Ruanova Vilas-Boas

Deputadas e deputados do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Viceportavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Noa Presas Bergantiños na data 31/03/2025 13:30:07

Rosana Pérez Fernández na data 31/03/2025 13:30:35

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Óscar Insua Lema na data 31/03/2025 13:34:34

Ramón Fernández Alfonzo na data 31/03/2025 13:34:44

Brais Ruanova Vilas-Boas na data 31/03/2025 13:34:50

Luis Bará Torres na data 31/03/2025 13:35:20

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa do deputado **Secundino Fernández Fernández** e da deputada **Cristina Fernández Davila**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 7ª**, sobre as axudas para a subministración de froitas frescas, castañas e leite líquido de consumo ao alumnado de centros escolares para o curso 2024-2025.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O Regulamento (UE) nº 1308/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, polo que se crea a organización común de mercados agrarios, prevé dous réximes de axudas destinados a mellorar a distribución de produtos agrarios no alumnado de centros escolares. O primeiro réxime refírese á distribución de produtos dos sectores das froitas e hortalizas, das froitas e hortalizas transformadas e do plátano (programa de consumo de froitas e hortalizas nas escolas) e o segundo á distribución de leite e de produtos lácteos (Programa de consumo de leite nas escolas).

Posteriormente seguiron saíndo regulamentos europeos que incidían neste mesmo programa de incentivar o consumo de froitas e lácteos por parte das crianzas europeas.

Na actualidade existe unha tendencia descendente no consumo de froitas e hortalizas frescas e de leite de consumo, por iso os regulamentos comunitarios establecen a necesidade de centrar a distribución de forma prioritaria nestes produtos.

O datos oficiais indican que a evolución do programa de leite escolar nos últimos cursos amosa en Galiza unha tendencia á baixa, polo que cómpre darlle efectividade executando de xeito conxunto os programas de froita e de leite escolar.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

No pasado agosto saíu publicada no DOG a *RESOLUCIÓN* do Fondo Galego de Garantía Agraria, *do 9 de agosto de 2024 pola que se regula o procedemento para a concesión das axudas para a subministración de froitas frescas, castañas e leite líquido de consumo ao alumnado de centros escolares e se convocan para o curso escolar 2024-2025*, e posteriormente saíu publicada unha modificación da citada resolución na que se incidía neste programa.

Estas axudas fináncianse no 100% con cargo ao Fondo Europeo Agrícola de Garantía (FEAGA). O Imposto sobre o valor engadido (IVE) será subvencionado coa axuda da Xunta de Galiza.

Estamos polo tanto ante un programa importante e que debера ter unha grande repercusión nos centros galegos, xa que pode participar o alumnado dos colexios de infantil e primaria, institutos e centros de formación profesional de grado medio. Xa que logo, é unha convocatoria dirixida á totalidade dos alumnos de Galiza.

O resultado dos centros e alumnado beneficiario que se acolleron a estas axudas para o consumo destes produtos foi mais ben discreto; aínda que os responsábeis da Xunta de Galiza sacaron peito indicando nos medios a boa acollida desta axuda neste curso.

Dende o BNG non entendemos que si hai crédito orzamentario para estas axudas financiadas ao 100% polo FEAGA non se acolla un maior número de colexios e que podan acceder un maior número de nenas e nenos galegos.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG formula a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 7ª:

“O Parlamento galego insta a Xunta de Galiza a:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

-Fomentar entre os centros públicos galegos esta medida para o reparto de balde de froitas frescas e leite entre o alumnado.

-Incrementar a dotación orzamentaria de acordo cos fondos FEAGA para que se podan acoller todos os centros educativos públicos.”

Santiago de Compostela, 20 de marzo de 2025

Asdo.: **Secundino Fernández Fernández**

Cristina Fernández Davila

Deputado e deputada do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Secundino Fernández Fernández na data 20/03/2025 19:26:57

Cristina Fernández Davila na data 20/03/2025 19:27:09

Ana Pontón Mondelo na data 20/03/2025 19:27:20

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Sonia Vidal Lamas** e **Ariadna Fernández González** e do deputado **Secundino Fernández Fernández**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 7ª**, sobre o sector ovino e a revalorización da lá en Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O sector ovino en Galiza atravesamos unha crise estrutural agravada pola falta de políticas específicas de apoio e a ausencia de medidas que garantan a súa viabilidade económica. Nos últimos anos observamos unha caída progresiva do número de explotacións que se enfrontan a enormes dificultades para manter a súa actividade. Entre as problemáticas máis graves atópase a falta dun sistema eficaz e rendible de recollida e valorización da lá de ovella, un subproduto que debería constituír unha fonte de ingresos complementaria para as explotacións e que, pola contra, representa un custo engadido.

O abandono da recollida organizada da lá en Galiza, xunto coa falta de industria transformadora que permita o seu aproveitamento, coloca ás gandeiras e gandeiros nunha situación de indefensión. A día de hoxe, a maior parte da lá prodúcese sen unha canle de comercialización viable, sendo en moitos casos considerada un residuo que debe ser eliminado polas propias explotacións, xerando custos adicionais e unha maior carga burocrática.

A inacción da Xunta de Galiza nesta materia representa unha nova mostra da falta de compromiso co sector primario galego e coa economía rural. Mentres noutras

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

comunidades autónomas e países europeos se impulsan estratexias para a valorización da lá como materia prima para téxtil, bioconstrución ou mesmo fertilización agrícola, en Galiza seguimos sen unha política que permita o seu aproveitamento. Isto contribúe á perda de competitividade do sector ovino e desincentiva a continuidade das explotacións.

Neste contexto, e coa finalidade de apoiar a viabilidade das explotacións ovinas, asegurar a xestión sustentable da lá e fomentar a súa valorización como recurso produtivo.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 7ª:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a:

1. Diseñar e poñer en marcha un Plan Galego de Xestión e Valorización da Lá, en colaboración co sector, co obxectivo de crear unha rede de recollida organizada e fomentar a transformación da lá en Galiza.

2. Habilitar liñas de axuda para as explotacións ovinas que garantan a recollida da lá e eviten que este subproduto se converta nun custo engadido para as persoas gandeiras.

3. Impulsar proxectos de innovación e economía circular para a reutilización da lá en sectores como o téxtil artesanal, a bioconstrución ou a elaboración de materiais biodegradables.

4. Promover acordos con cooperativas e empresas que permitan a reintrodución da lá galega no mercado, incentivando a transformación e xerando valor engadido para o sector.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

5. Fomentar campañas de divulgación e formación para potenciar o uso da lá como recurso sustentable e economicamente viable, dando a coñecer o seu potencial en diferentes sectores produtivos.”

Santiago de Compostela, 21 de marzo de 2025

Asdo.: **Sonia Vidal Lamas**
Ariadna Fernández González
Secundino Fernández Fernández
Deputadas e deputado do G.P. do BNG
Luis Bará Torres
Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Sonia Vidal Lamas na data 21/03/2025 12:04:24

Ariadna Fernández González na data 21/03/2025 12:09:39

Secundino Fernández Fernández na data 21/03/2025 12:10:02

Luis Bará Torres na data 21/03/2025 12:10:03

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Iria Taibo Corsanego** e **Cristina Fernández Davila**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 4ª**, sobre a necesidade de reformar o CEIP O Cruce de Cerceda.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O día 20 de marzo, o vento levantou a cuberta do CEIP O Cruce de Cerceda, motivo polo cal foi preciso suspender as aulas polo perigo que supuña o acceso. Este centro acumula diversas eivas estruturais, como reclama desde hai tempo a comunidade educativa: pingueiras (que fan que nalgunhas aulas sexa preciso usar caldeiros para recollelas) ou filtracións que provocaron problemas en paredes e fixeron caer falsos teitos nalgunha ocasión.

Todo isto fai que sexa preciso acometer unha reforma xeral de reacondicionamento do centro, o acontecido o pasado día 20 fai cada vez máis urxente.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 4ª:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a corrixir de xeito urxente os problemas estruturais do CEIP O Cruce de Cerceda.”

Santiago de Compostela, 21 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: Iria Taibo Corsanego

Cristina Fernández Davila

Deputadas do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Iria Taibo Corsanego na data 21/03/2025 13:01:33

Cristina Fernández Davila na data 21/03/2025 13:08:38

Ana Pontón Mondelo na data 21/03/2025 13:08:41

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **María del Carmen Rodríguez Dacosta, Patricia Iglesias Rey e Lara Méndez López**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 6ª**.

En febreiro deste ano, eramos coñecedores de que a compañía Forvia, a antiga Faurecia, que conta con plantas en Vigo e en Ourense, ía proceder a un forte axuste da súa actividade.

O fabricante francés de compoñentes para o automóbil explicou que para "minimizar tanto como sexa posible o impacto sobre o emprego" de aquí a 2028 deste programa, bautizado 'EU-Forward', tomou unha serie de decisións para o recorte do persoal.

Ademais de aproveitar o proceso "natural" de non renovar postos dos que se xubilan ou deixan a empresa, vai reducir "inmediatamente e de forma drástica a contratación en Europa, adaptar o nivel de emprego non permanente e reducir fortemente o recurso externo a I+D" (investigación e desenvolvemento) de vendas.

En Galicia as principais factorías están en Vigo e Ourense. En relación con esta última o futuro de Faurecia Automotive España, a planta que o grupo Forvia en Ourense, segue no aire unha semana despois de que se fixese público que a fábrica, cos seus case 300 traballadores, non lograse o contrato para participar na produción do próximo Peugeot 2008 de Stellantis Vigo.

De feito deberá afrontar durante o primeiro semestre deste ano unha redución de persoal que afecta a 27 postos dos 314 cos que conta nestes momentos, o que supón un 8,5 % do seu cadro de persoal.

Así se desprendía da reunión mantida polo comité de empresa sobre o futuro de Faurecia en data 13 de febreiro de 2025. Precisamente, durante este encontro expúxose a intención da automotriz de deslocalizar a produción cara a países de menor custo, o que obriga a Forvia a reevaluar a estratexia para futuras adquisicións.

No transcurso da reunión, Forvia reafirmou o seu compromiso coa viabilidade da planta de Ourense, destacando que se prevé estabilidade ata o ano 2027, cando finalizará a vida útil do proxecto P24 (o Peugeot 2008, do que Faurecia fabrica algúns compoñentes).

A redución de 27 postos de traballo que afrontará a compañía implica a 25 operarios de produción e 2 de mantemento e utilidade e está programado que se execute durante o primeiro semestre de 2025.

O Grupo Parlamentario Socialista ante esta grave problemática entende que o Goberno galego, con competencias en Industria e Emprego, debe actuar de forma urxente tomando as medidas necesarias que garantan a viabilidade da fábrica en Ourense e ou mantemento de dous postos de traballo, e por iso, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Proceder a reunirse, de forma urxente, co comité de empresa do Grupo Forvia, con sede en Ourense.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 21/03/2025 13:12:31
Nº Rexistro: 22183
Data envío: 21/03/2025 13:12:31.671

2. Unha vez escoitados os representantes dos traballadores, establecer un plan de actuacións para conseguir a carga de traballo precisa que garanta a viabilidade da empresa e evite novos despedimentos.

Parlamento de Galicia, 21 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Carmen Rodríguez Dacosta na data 21/03/2025 13:05:55

Patricia Iglesias Rey na data 21/03/2025 13:06:20

Lara Méndez López na data 21/03/2025 13:06:32

José Ramón Gómez Besteiro na data 21/03/2025 13:06:43

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76270

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Cristina Fernández Davila**, **Noa Presas Bergantiños** e **Ariadna Fernández González**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 4ª**, sobre a necesidade de implementar a materia Educación Sexual Integral (ESI) nos centros educativos en etapas obrigatorias.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A través dunha enquisa anónima e voluntaria, máis de 450 adolescentes de entre 13 e 20 anos dun centro público de Pontevedra responderon no ano 2022 a 61 cuestións relacionadas cos seus coñecementos e prácticas sexuais. O uroandrologo Manuel Varela e o xefe de Medicina Preventiva do Sergas en Pontevedra Javier Paz, coa colaboración da Sociedade Galega de Sexoloxía (SoGaSex), foron os responsables desta pescuda hai tres anos, cuxos resultados e análise están pendentes de publicación en RIA (Revista Internacional de Andrología, Medicina Sexual y Reproductiva).

O obxectivo desta enquisa era observar e coñecer os cambios producidos desde o anterior estudo, realizado por SoGaSex doce anos antes, a máis de 300 adolescentes do mesmo centro público de Pontevedra.

Posteriormente, no pasado ano 2024, un equipo de especialistas de SoGaSex deseñou un cuestionario inspirado nestes anteriores para elaborar a “Enquisa escolar dirixida a familias sobre educación sexual”, a primeira realizada na Galiza, co obxectivo de coñecer as opinións, actitudes, coñecementos e suxestións sobre este tema, así como a súa percepción de como se está a educar neste eido rapazas e rapaces.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Entre as conclusións máis salientables na enquisa de 2022 entre as adolescentes, podemos comentar que desde 2010 até agora duplicouse a porcentaxe de mozas e mozos que recorren a Internet para informarse sobre sexualidade, pasamos do 30,8% ao 64,7%, co risco que isto supón porque remata sendo a pornografía a súa escola para as relacións amorosas; de feito, a partir dos 12 anos acceden a este material de xeito habitual observándose unha grande diferenza entre eles e elas, xa que os mozos duplican a consulta de material pornográfico que as mozas, 74,6% e 39,3%, e din que o fan para mellorar as súas relacións.

A mocidade busca en Internet a información e a formación que os ámbitos escolar e familiar deberían proporcionarlles, pero que non o fan, tal e como manifestan nas súas respostas, onde a familia vai detrás das amizades, internet e redes sociais e a valoración que teñen neste aspecto do centro educativo resulta penosa. Só un 22,5% considera que é boa ou suficiente, fronte a un 80% de hai doce anos.

Un 13,9% de mozas responden que a primeira relación coital foi sen o seu consentimento e un 13,8% recoñecen ter sufrido algún tipo de abuso sexual. Ademais, un 20,8% do alumnado afirma ter presenciado eses abusos, e á pregunta de se reaccionaron, un 19,5% di non saber onde acudir ante dúbidas e problemas neste eido.

Manifestan un rexeitamento maioritario á violencia de xénero, porén, un 11,6% de mozos non a teñen en consideración e un 2,8% das mozas tampouco. Actualmente a nosa mocidade está en peor situación de risco e vulnerabilidade, ademais de non gozar, en moitos casos, dunha sexualidade plena. Pola contra, é máis libre declarando a súa identidade, e se observa unha maior liberdade e desenvolvemento da sexualidade feminina.

O 90% do alumnado enquisado reclama unha educación sexual sen prexuizos, inclusiva, científica e non moralista en todas as etapas educativas.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Sogasex acaba de dar a coñecer o pasado mes o resultado do Estudo sobre o cuestionario cuberto por case 1000 familias arredor das preocupacións e demandas das mesmas, así como do profesorado e da importancia que teñen ambos nas distintas etapas educativas que inflúen no desenvolvemento da sexualidade das crianzas e adolescentes ao longo das diferentes etapas educativas.

O resultado amosa que o 80% das familias considera que se debe impartir educación sexual no ensino, para evitar perigos e compensar os casos onde non se tratan estes temas dentro do ámbito familiar. Ademais un 74,31% considera que debe abranguer á totalidade das etapas educativas.

Consideran maioritariamente que familias e profesionais son as persoas máis indicadas para falar de sexualidade coas e cos menores, e tamén o profesorado.

Se o 68,58% das familias recoñecen que a información sobre sexualidade chegoulles a través de conversas con amizades, na actualidade as súas fillas e fillos fan consultas a través das TICs, unha nova situación que require maior incidencia das familias e do profesorado ou profesionais.

Estas consultas dixitais derivan no consumo da pornografía. Un 14% recoñecen que os seus fillos e fillas consomen porno en internet. A pornografía é totalmente de balde na actualidade, de libre acceso e pódese atopar nos buscadores ou nas aplicacións de mensaxería, onde os e as adolescentes intercambian estes contidos entre eles e elas.

Pese a que moitas familias (o 54%) manifestan falar abertamente sobre moitos temas relacionados coa sexualidade hai un 41% de familias que recoñece que o fai poucas veces e un 5% non o fan nunca. Seleccionan os temas priorizando a prevención de abusos e violencias sexuais, as ETS (enfermidades de transmisión sexual), a sexualidade responsable e o consentimento.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Pero o máis positivo é que a maior parte das familias están dispostas a participar na educación sexual a través de obradoiros organizados polos centros de ensino, para poder axudar á formación en sexualidade das súas fillas e fillos.

Un 87% das respostas son de mulleres entre 40 e 50 anos, o que amosa que dentro das familias, son as persoas máis preocupadas pola formación en sexualidade das crianzas e adolescentes.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 4ª:

“O Parlamento Galego insta a Xunta de Galiza a:

1.- Incluír no currículo escolar, nas etapas obrigatorias, a materia de Educación Sexual Integral, tal e como recomenda a Organización Mundial da Saúde (OMS), implicando aos centros de ensino e a profesionais específicos no desenvolvemento do contido.

2.- Dotar da formación necesaria ao profesorado para impartir educación sexual a crianzas e adolescentes e a organización de actividades formativas sobre o tema para familias.

3.- Creación dun servizo de asesoría sexolóxica e psicolóxica para alumnado, docentes e familias en cada Dirección Territorial.

4.- Nomear unha persoa funcionaria do servizo de Inspección Educativa para supervisar o cumprimento da normativa actual con respecto ao Plan de Igualdade dos centros de ensino (que exista, que se cumpra e que se actualice), así como do labor da persoa responsable no Consello Escolar de cada centro de levar adiante accións pola

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

igualdade e contra a violencia de xénero, que está directamente relacionado coa formación en sexualidade do alumnado.”

Santiago de Compostela, 24 de marzo de 2025

Asdo.: **Cristina Fernández Davila**

Noa Presas Bergantiños

Ariadna Fernández González

Deputada do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 24/03/2025 09:54:43

Cristina Fernández Davila na data 24/03/2025 09:56:17

Noa Presas Bergantiños na data 24/03/2025 10:06:13

Ariadna Fernández González na data 24/03/2025 10:06:56

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa do seu deputado **Julio Abalde Alonso** e **Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esa Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate en **Comisión 4.ª, Educación e Cultura**.

Exposición de motivos

A situación dos investigadores predoctorais en Galicia é especialmente preocupante. Moitos destes estudantes vense na necesidade de afrontar non só as limitacións económicas, senón tamén as dificultades para acceder a oportunidades de formación e investigación de calidade. Segundo InvestiGal - Rede galega pola investigación, a distribución das bolsas de doutoramento ofertadas pola Xunta de Galicia presentan graves carencias. Denuncian como a falta de transparencia nos criterios de concesión e a arbitrariedade nas notas de corte limitan o acceso a moitos investigadores con gran potencial.

A Xunta de Galicia tennos acostumados a unha súa falta de apoio real aos investigadores predoctorais, que se ven obrigados a traballar en condicións precarias. Moitos doutorandos non reciben o salario correspondente ao traballo que realizan, e mesmo algúns chegan a traballar de xeito gratuíto por non teren acceso ás bolsas e non só por non ter a nota necesaria, senón tamén polos retrasos inxustificados na tramitación e concesión das bolsas.

Este escenario non só afecta a súa calidade de vida, senón tamén a súa capacidade para dedicarse plenamente á investigación. A falta de recursos e de estabilización laboral tamén provoca unha “fuga de cerebros” en busca de mellores condicións en outras comunidades autónomas ou no estranxeiro.

Ademais, o sistema de bolsas actual está vinculado á idea de excelencia e non atendendo á realidade de que non todos os estudantes dispoñen das mesmas posibilidades formativas nin das mesmas condicións económicas ao longo da súa formación de grao e mestrado, obrigando en moitos casos á compatibilización do traballo cos estudos. Esta excelencia entra en conflito coa propia matriculación nos programas de doutoramento, ó nin sequera esixir nota de corte o contrario que noutros estudos universitarios. Esta falta de respaldo institucional prexudica a diversidade e a inclusión no ámbito investigador, limitando as oportunidades para aqueles que non pertencen a familias con recursos.

A solución pasa por repensar as políticas públicas e garantir que as bolsas de investigación non sexan só un símbolo de excelencia académica, senón tamén unha ferramenta que permita a accesibilidade a todos os estudantes, independentemente da súa renda, que teñen vocación de seguir no mundo da investigación. Debería establecerse un sistema máis equitativo e transparente, co obxectivo de proporcionar unhas condicións laborais dignas que permitan aos investigadores predoctorais traballar na súa formación e contribuír ao progreso do coñecemento sen ter que renunciar á súa calidade de vida.

Por todo isto, o **grupo parlamentario socialista propón os seguintes acordos:**

O Parlamento galego insta á Xunta de Galicia a:

1. Incrementar a dotación económica destinada ás bolsas de doutoramento co obxectivo de incrementar o número de bolsas ofertadas.
2. Revisar e asegurar a transparencia nos criterios de adxudicación, asegurando a prioridade dos criterios de renda fronte ós académicos.
3. Crear outros mecanismo que sirvan como premios á excelencia académica durante os programas de doutoramento.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 24/03/2025 12:46:22
Nº Rexistro: 22212
Data envío: 24/03/2025 12:46:22.882

4. Establecer mecanismos eficientes para a xestión das convocatorias evitando esperas innecesarias para a concesión da bolsa.

Santiago de Compostela, 25 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 24/03/2025 12:40:44

Silvia Longueira Castro na data 24/03/2025 12:41:00

José Ramón Gómez Besteiro na data 24/03/2025 12:41:12

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76278

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa dos deputados Secundino Fernández Fernández e Luis Bará Torres, e das deputadas Montserrat Valcárcel Armesto, Sonia Vidal Lamas e Ariadna Fernández González, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 7ª**, sobre a afección da macrocelulosa de ALTRI ao sector agrogandeiro e a declaración de impacto ambiental favorable da Xunta de Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A empresa ALTRI a través de Greenfiber SL está a promover unha macrocelulosa en Palas de Rei. Unha macrofactoria que ocupará 366 has e que terá un forte impacto medioambiental, patrimonial e cultural tanto no concello de localización como nas comarcas limítrofes. Dende o punto de vista económico o impacto aos sectores produtivos existentes na zona tamén será moi considerábel.

Un dos principais motores económicos da zona da pretendida implantación da macrocelulosa de ALTRI é o sector agrogandeiro. O sector primario é fundamental para o mantemento económico e social das parroquias deste territorio situado no corazón de Galiza.

O pasado 14 de marzo publicouse no DOG o *ANUNCIO do 6 de marzo de 2025, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto industrial estratéxico da industria de fibra téxtil a base de celulosa e as súas infraestruturas asociadas, nos concellos de*

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Melide e Santiso (A Coruña), Palas de Rei (Lugo) e Agolada (Pontevedra) (expediente 2024/0004).

Resolución da Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Sostibilidade pola que se formula a Declaración de impacto Ambiental do proxecto industrial estratéxico da industria de fibra téxtil a base de celulosa e as súas infraestruturas asociadas, nos termos municipais de Palas de Rei (Lugo), Melide e Santiso (A Coruña) e Agolada (Pontevedra), promovido por GREENFIBER, SL (CLAVE: 2024/0004).

Esta declaración de impacto ambiental conclúe finalmente que “o proxecto é **ambientalmente viable**”.

Neste informe deberan analizarse os diferentes campos de afectación desta macrofactoria; dende os aspectos medioambientais, as augas, o chan e os solos, aspectos económicos e outros moitos. Dentro destes aspectos estudados deberan ter un capítulo moi importante as afeccións desta macrocelulosa as producións agrícolas, forestais, gandeiras e os cambios nos usos da terra.

Un deses impactos é o cambio de usos da terra debido á elevada demanda de eucalipto, o que traerá consigo un incremento da eucaliptización e a perda de terras dispoñíbeis para as producións agrogandeiras; tamén a repercusión nas producións agrogandeiras e nos produtos de calidade como a DO Arzúa Ulloa ou as producións ecolóxicas.

Estamos nunhas comarcas no que o sector agrario é crucial para o desenvolvemento económico e social no que milleiros de familias teñen como principal fonte de ingresos as producións agrarias que serven para manter o rural e preservar as nosas parroquias.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Na declaración de impacto ambiental aparecen mencionados informes ente outros das direccións xerais de planificación e ordenación forestal, de defensa do monte, de desenvolvemento rural, de gandería agricultura e industrias agroalimentarias e AGACAL dependentes da consellería do medio rural e da axencia galega de industrias forestais.

De todos estes informes mencionados non se pode extraer ningunha conclusión xa que a vaguidade é unha característica desta declaración de impacto ambiental.

Si falamos dos aspectos relacionados co sector agrogandeiro analizados pola Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias e o AGACAL ocupa aproximadamente unha páxina das 76 das que consta o informe no que non analiza absolutamente nada nin indica ningunha afección e todo en base aos datos aportados pola empresa. Segundo este estudio non hai afeccións a produción agrícola, a comercialización de produtos agrarios de calidade, como as denominacións de orixe e as producións ecolóxicas.

Na parte relativa ao monte e o forestal que se analiza por parte da Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, vemos que os cambios relativos a produción forestal ocupa dous pequenos parágrafos e a parte da dirección xeral de defensa do monte e polo tanto as problemáticas que pode traer consigo o cambio de modelo forestal ocupa catro liñas.

Estes aspectos indican polo tanto o nivel de estudo nunha das partes fundamentais deste proxecto que é o sector agrario e polo tanto as repercusión do motor económico das comarcas onde se se pretende establecer esta macrocelulosa de ALTRI.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

A Xunta de Galiza non pode obviar ao sector agrario e permitir a instalación dunha macrocelulosa no corazón de Galiza. ALTRI sería cravar un puñal ao sector económico que sustenta estas comarcas da bacía do Ulla.

Por todo o exposto anteriormente, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 7ª:

“O Parlamento galego insta ao goberno galego a:

-Facer públicos todos os informes emitidos polos distintos departamentos da Consellería do Medio Rural, en particular os que dan por boas as explicacións da empresa promotora da macrocelulosa ALTRI.

-Facer público quen elaborou e asinou os informes emitidos polos distintos departamentos da consellería do medio rural, en particular os que dan por boas as explicacións da empresa promotora da macrocelulosa ALTRI.

-Facer públicas todas as explicacións tan “concluíntes” e “descoñecidas” da empresa promotora da macrocelulosa de ALTRI e que se deron por boas na declaración de impacto ambiental.”

Santiago de Compostela, 24 de marzo de 2025

Asdo.: **Secundino Fernández Fernández**

Montserrat Valcárcel Armesto

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Sonia Vidal Lamas

Ariadna Fernández González

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Secundino Fernández Fernández na data 24/03/2025 16:55:16

Sonia Vidal Lamas na data 24/03/2025 16:55:19

Ariadna Fernández González na data 24/03/2025 16:55:27

Luis Bará Torres na data 24/03/2025 16:55:36

Montserrat Valcárcel Armesto na data 24/03/2025 16:55:45

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa da súa deputada e do seu deputado **Silvia Longueira Castro** e **Julio Ernesto Abalde Alonso**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 4.ª, Educación e Cultura**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado venres 14 de marzo, na Comisión 4.ª, Educación e Cultura, o director xeral de Cultura tivo unha comparecencia para presentar o Plan para a dinamización da lectura en Galicia.

Baixo o título de LEMOS + o plan percorre lugares comúns con accións que en algunha ocasión xa foron postas en funcionamento pero que non tiveron unha difusión suficiente. De feito, a maioría das propostas estrutúranse en liñas tácticas, sen moito percorrido, e non en liñas estratéxicas que sería o adecuado. E por outra parte, unha parte das medidas tácticas xa foron postas en marcha e non tiveron éxito.

Chama a atención que o plan non teña unha especial dedicación ao fomento da lectura e lingua galega, dado a preocupación amosada pola Consellería de Cultura para retomar. É máis, aparece nalgúns apartados dentro das liñas estratéxicas dalgúns eixes pero non ten un trazado diferencial que aposte por un “suposto” apoio ás políticas que desde a Consellería de Cultura queren establecer para frear a caída da empregabilidade do galego.

Outra das eivas é que, naqueles ámbitos nos que habería que incidir no referente ao fomento da lectura, non aparecen fortalecidos. Simplemente son

enunciados como eidos menos favorables ás dinámicas de lectura pero non se deseñan accións que revertan esa realidade.

Pero a tónica xeral é que boa parte das medidas xa foron postas en práctica pero con escasa visibilidade, sen pulsión de execución por parte da Consellería. E con un orzamento escaso que apenas sostén subidas simbólicas dun 5 por cento anual para un plan que esténdese ata 2029.

E por último, fálase tamén da implicación do Observatorio da Lectura que traballará en consonancia co Consello Asesor, órgano que non conta cunha sintonía de obxectivos coa Xunta de Galicia. Por non mencionar o rexeitamento da Xunta de Galicia a escoitar a tradutores ou editores que ano tras ano teñen que afrontar sen amparo institucional as eivas dun sector cada vez máis precarizado.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Retomar as conversas e promover a integración con tódolos axentes implicados no Consello Asesor do Libro.
2. Promover desde a Consellería de Cultura a publicación de convocatorias de axudas para a tradución e a edición de libros en Galego axustadas á realidade do sector e que fomenten a lectura de títulos estranxeiros.
3. Realizar, con produción propia, programas dentro da CRTVG que promovan a lectura e divulguen o traballo de escritores e editores en lingua galega.

Santiago de Compostela, a 25 de marzo do 2025

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 09:53:10
Nº Rexistro: 22257
Data envío: 25/03/2025 09:53:10.852

Asinado dixitalmente por:

Silvia Longueira Castro na data 25/03/2025 09:48:07

Julio Abalde Alonso na data 25/03/2025 09:48:17

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 09:48:27

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76286

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas **Olalla Rodil Fernández** e **Ariadna Fernández González**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 5ª**, sobre o incremento do prezo das prazas de residencia privada en Galiza e as medidas que debe adoptar ao respecto.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Segundo trasladan familiares de persoas usuarias das residencias de maiores privadas de Galiza as empresas están a incrementar o custe que deben aboar mensualmente cando as usuarias e usuarios reciben o recoñecemento do grao de dependencia.

A modo de exemplo, un dos casos que nos trasladan e que corresponde á provincia da Coruña, informa un incremento de máis de 300 euros ao mes no custe da praza (até os 2.470 euros ao mes) logo de que lle fose recoñecido un grao III de dependencia e unha axuda pública vinculada a el de 300 euros.

Segundo comunicou a familia á propia empresa xestora da residencia (privada sen concertación) a persoa usuaria non amosou deterioro físico ou cognitivo desde o seu ingreso en 2023 senón que o grao de dependencia foi recoñecido máis tarde do seu ingreso no centro froito das demoras que existen –como é ben sabido-- nos procesos de tramitación.

É evidente que as empresas están a incrementar as contías que cobran ás persoas usuarias para fagocitar as axudas públicas que reciben pois nin sequera se xustifican os incrementos con informes sociosanitarios que os motiven nunha maior atención.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Para o Bloque Nacionalista Galego é absolutamente inadmisíbel o grao de mercantilización que existe dos coidados e o aproveitamento que fan as empresas e entidades privadas dos dereitos das persoas. Cómpre lembrar, ademais, que Galiza carece dunha oferta pública suficiente de prazas públicas o que engorda aínda máis o negocio sobre a base da necesidade das usuarias e as súas familias.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a:

1 Dirixirse ás empresas e entidades xestoras de residencias de maiores para lembrarlles que o recoñecemento de situacións de dependencia e de prestacións vinculadas a ella non poden ser motivación para o incremento do custe do servizo sen xustificación dunha maior necesidade de atención ou servizos complementarios aos que se viñan prestando até ese momento ás persoas usuarias.

2. Crear, no seo da Consellaría de Política Social, unha oficina de atención ás usuarias e usuarios así como ás súas familias de servizos sociais que permita elevar denuncias sobre o tratamento, atención ou calquera outra circunstancia referida á prestación do servizo que poida supor unha vulneración dos seus dereitos permitindo á administración arbitrar medidas que impidan os abusos. Neste senso, a Xunta de Galiza debe garantir a necesaria dotación de recursos humanos e materiais da devandita defensoría das persoas usuarias dos servizos sociais.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: Ariadna Fernández González

Deputada do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Olalla Rodil Fernández na data 25/03/2025 11:48:53

Ariadna Fernández González na data 25/03/2025 11:54:29

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa dos deputados **Iago Suárez Fernández** e **Daniel Castro García**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate na Comisión 1ª**, sobre a a falta de servizo de telefonía fixa e móbil no Courel.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Durante días e días a veciñanza de núcleos de poboación do municipio de Folgoso do Courel non tivo acceso ao servizo de telefonía fixa e de móbil. Unha cuestión da que se fixeron eco os medios de comunicación e sobre a cal tamén tivo coñecemento o grupo parlamentar do Bloque Nacionalista Galego.

Un dos núcleos máis afectados é o de Teixeira do Courel onde hai cobertura exclusiva da compañía Movistar, non hai cobertura de ningunha outra empresa, algo que xa de por si supón unha serie de problemas importantes. Ademais, segundo denuncia a propia veciñanza, este tipo de incidencias son habituais algo que se suma a eivas graves como o feito de que non poden nin acceder a fibra nin á rede 5G e nin sequera á rede 4G.

A fenda dixital non pode ser aceptada e é unha irresponsabilidade por parte do goberno galego deixar zonas do país incomunicadas dixitalmente, máis aínda no mundo actual. Ademais, as posíbeis solucións son relativamente simples e dependen da vontade política do goberno da Xunta de Galiza. O problema principal, denuncia a veciñanza, está nun repetidor situado no propio núcleo de Teixeira o cal, aproximadamente cada

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

dous meses, cae. Isto deixa as veciñas e veciños sen conexión de internet durante unha semana cada vez que o repetidor cae.

As veciñas e veciños consideran que cun repetidor en Monforte de Lemos ou mesmo en Lugo esta problemática estaría resolta. É a quenda por tanto do Executivo galego de actuar e traballar en favor das zonas máis castigadas do noso país, de garantir como é o seu deber que todas as galegas e galegos, independentemente de onde vivan en Galiza, teñan unha conexión a internet estábel e digna, propia do século XXI.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 1ª:

“O Parlamento de Galiza insta a Xunta de Galiza a:

1. Colocar un repetidor en Monforte de Lemos ou en Lugo para garantir a conexión a internet na núcleo de Teixeira do Courel e en todo o municipio de Folgoso do Courel.
2. Garantir o acceso a fibra e á rede 5G en todo o termo municipal de Folgoso do Courel no prazo dun ano desde a aprobación da presente Proposición non de Lei.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

Asdo.: **Iago Suárez Fernández**
Daniel Castro García

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Deputados do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Iago Suárez Fernández na data 25/03/2025 12:22:38

Daniel Castro García na data 25/03/2025 12:30:28

Ana Pontón Mondelo na data 25/03/2025 12:30:33

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas **Lara Méndez López** e **Patricia Iglesias Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 6.ª, Industria, Enerxía, Comercio e Turismo**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A relación entre oferta e demanda é fundamental para un crecemento turístico sostible e de calidade. Cando existe unha alta demanda pero non hai oferta suficiente, pódese dar unha serie de efectos negativos. Como pode ser o aumento de prezos, saturación de destinos ou merma na calidade do servizo, o cal pode levar consigo a perda do seu atractivo.

Estamos ante un desafío importante que debe de abordarse para garantir a sustentabilidade e a calidade da experiencia turística.

Os últimos datos son alarmantes, segundo os datos da Federación de Empresas Inmobiliarias (Fegein), un de cada catro hoteis se pon en venta en aluguer ou traspaso, o que significa 225 hoteis galegos.

O perfil deste establecemento é un hotel de pequenas dimensións e casas de turismo rural, e non podemos perder de vista que a maioría destes establecementos se asentan no rural, co que iso implica.

Un dos motivos que levan ao peche, traspaso ou aluguer e a falla de persoal.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 13:04:40
Nº Rexistro: 22294
Data envío: 25/03/2025 13:04:40,278

O Centro Superior de Hostalaría de Galicia naceu no ano 1995 e dende esa data ten formado a máis de 2.500 persoas. E neste curso 24/25 se ten duplicado o alumnado pasando de 47 a 102 alumnos de primeiro curso.

A isto hai que sumarlle que o sector turístico segue en crecemento. No ano 24 o incremento foi dun 6,6 %, cunha ocupación media de 43,6 % os que escolleron para a súa pernocta os hoteis.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Contemplan iniciativas que contribúan a paliar a falla de relevo xeracional.
2. Elaborar un informe que se presentará perante esta Cámara no prazo de 6 meses que avalíe os motivos que expliquen por que tendo un centro de formación dependente da Xunta de Galicia non hai persoal cualificado para cubrir as demandas.

Santiago de Compostela, a 25 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Lara Méndez López na data 25/03/2025 13:00:43

Patricia Iglesias Rey na data 25/03/2025 13:00:51

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76294

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 13:04:40
Nº Rexistro: 22294
Data envío: 25/03/2025 13:04:40,278

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 13:01:01

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76295

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado, **María Elena Espinosa Mangana, Paloma Castro Rey, Patricia Iglesias Rey e Carlos López Font**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 1ª**.

A maior competición de fútbol do mundo a nivel de seleccións volverá a celebrarse en España despois de 48 anos. España, xunto con Portugal e Marrocos, volverá albergar o Mundial de fútbol, unha competición que contará coa participación de 48 seleccións nacionais dos 5 continentes.

A cidade de Vigo foi unha das cidades que presentou a súa candidatura para ser unha das sedes do Mundial 2030. Dende o primeiro momento mostrou o seu interese e presentou un proxecto sólido, consistente e con todas as garantías de bo funcionamento.

A principios do mes de xullo de 2024 o ex presidente da Deputación de Pontevedra, ex presidente da Federación Galega de Fútbol e actual presidente da Real Federación Española de Fútbol, Rafael Louzán, anuncia que a sede de Vigo está descartada para a cita mundialista nunha rolda de prensa no estadio de Riazor. Unhas declaracións intolerables xa que ese anuncio se fai antes de calquera tipo comunicación oficial, ao Concello de Vigo, por parte da Real Federación Española de Fútbol e da publicación dos supostos criterios que se aplicaron para a selección das 13 sedes presentadas.

Dúas semanas despois desas declaracións o Concello de Vigo recibe un correo electrónico de “candidatura 2030” da Federación Española, no que se

comunica que a sede de Vigo non foi seleccionada para formar parte da candidatura ao Mundial 2030.

Á vista desa comunicación e ante a total opacidade que se desprende das actuacións do comité directivo da candidatura en relación co proceso de selección das sedes, o Concello de Vigo, o 20 de xullo de 2024, envía unha comunicación á Federación Española solicitando coñecer os criterios obxectivos e os baremos empregados para a selección das candidaturas e as actas nas que consten as puntuacións outorgadas a cada unha das 13 sedes aspirantes.

O día 2 de agosto de 2024 o Concello recibe unha comunicación da Federación que di literalmente “Vigo obtuvo en el procedimiento de selección de los resultados más bajos en cuanto a la estructura financiera” Hai que recordar que Vigo é o único Concello das candidaturas que ten débeda cero.

Hai unhas semanas, cambiaron o argumento e o propio Louzán, apuntaba ao tamaño do estadio como escusa.

Outra afirmación intolerable, xa que no propio proxecto presentado está prevista unha reforma coa que se alcanzan os 43.000 asentos netos e os 45.000 brutos, como solicita a FIFA.

Ante esta situación o alcalde de Vigo diríxese ao presidente da Xunta de Galicia para pedirlle que solicite á Federación Española de Fútbol a publicación das puntuacións das sedes que optaron ao mundial e defenda a candidatura de Vigo.

En resposta, o día 25 de febreiro de 2025 o alcalde de Vigo, recibe unha carta do conselleiro da Presidencia da Xunta de Galicia, Diego Calvo, na que fai

diversas apreciacións negativas en relación co proxecto de Vigo para ser sede do Mundial de fútbol 2030.

Nesa carta afirma literalmente “sentimos que as posibles carencias que puidese ter a proposta olívica xunto coa ausencia de influencia do Goberno local, non permitisen a Vigo pasar o corte.”

Unha frase gravísima e intolerable na que vén a afirmar que a Vigo non se lle adxudica a sede do Mundial por ausencia de influencia. Está afirmando que as sedes do mundial se adxudicaron polas influencias que os gobernos locais puidesen ter. Debemos recordar que a selección das sedes veu precedida dunha convocatoria pública, cunhas bases, e as candidaturas presentadas deberían ter sido seleccionadas en base aos méritos e á avaliación dos méritos de acordo cos criterios das bases da convocatoria e non dependendo da posible influencia que tiveren os gobernos locais.

Pero sorprendentemente, o día 24 de marzo de 2025 o xornal “El Mundo” publica unha información que apunta á manipulación das puntuacións das sedes candidatas a acoller o Mundial 2030, co seguinte titular: “ La Federación Española de Fútbol manipuló las puntuaciones del Mundial 2030 para dejar fuera a Vigo y meter a Anoeta”

Esa información revela que, no primeiro documento de valoracións do equipo responsable (nun encontro celebrado no despacho de Fernando Sanz), Balaídos sumaba 10,2 puntos, quedando no posto 11, sendo así unha das sedes seleccionadas e que 48 horas despois de pechar ese documento, a Federación o modificou quedando fóra a sede de Vigo

Revela tamén que a Federación non tivo en conta o criterio recomendado polo Goberno de que se puntuase tamén a veciñanza das sedes cos países

veciños, requisito que Balaídos cumpre ao estar cerca da fronteira con Portugal.

Ese primeiro listado asinado polo comité técnico avaliador decide que Vigo forme parte das sedes mundialistas e 48 horas despois alguén cambia a decisión e Vigo queda fóra das sedes do Mundial.

Todas estas informacións que coñecemos, sumadas ás sucesivas declaracións e comunicacións que se fixeron, confirman que estamos ante unha decisión intolerable e pon de manifesto a opacidade, denunciada polo Concello de Vigo, en todo o proceso de selección das sedes do Mundial 2030.

Por todo iso, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Que a través do presidente da Xunta de Galicia, Alfonso Rueda, apoie a petición do Concello de Vigo esixindo á Federación Española de Fútbol a publicación de todos os criterios e puntuacións de todas as candidaturas presentadas.
2. Que se dirixa ao Presidente da Real Federación Española de Fútbol, Rafael Louzán, para solicitarlle explicacións, de xeito inmediato, sobre todo o proceso de selección de candidaturas e os criterios empregados, achegando a documentación e actas asinadas electronicamente.
3. Demandar ao presidente da Xunta de Galicia, o cese inmediato do conselleiro de presidencia da Xunta de Galicia, Diego Calvo, tras afirmar que a exclusión da candidatura de Vigo se debeu á falta de influencia do Goberno local.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 25/03/2025 13:29:07
Nº Rexistro: 22299
Data envío: 25/03/2025 13:29:07,409

Parlamento de Galicia, 25 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Elena Espinosa Mangana na data 25/03/2025 13:26:38

Paloma Castro Rey na data 25/03/2025 13:26:54

Patricia Iglesias Rey na data 25/03/2025 13:27:14

Carlos López Font na data 25/03/2025 13:27:29

José Ramón Gómez Besteiro na data 25/03/2025 13:27:46

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76300

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa da deputada **Olalla Rodil Fernández** e do deputado **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 5ª**, sobre as queixas recibidas a través da Oficina para a defensa das persoas usuarias dos servizos públicos en materia de Política Social.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A través da Lei 1/2015, do 1 de abril, de garantía da calidade dos servizos públicos e da boa administración a Xunta de Galiza creou a Oficina de Defensa das Persoas Usuarias dos Servizos Públicos, un órgano que recepciona queixas das galegas e galegos referidas “a calquera aspecto de insatisfacción sobre o funcionamento dos servizos prestados polo sector público autonómico, especialmente tardanzas, desatencións ou calquera outra deficiencia na súa actuación, que contribúan a incrementar os parámetros de eficacia, eficiencia e calidade na prestación dos servizos públicos”, segundo se recolle no Decreto 129/2016, do 15 de setembro, polo que se regula a atención á cidadanía no sector público autonómico de Galicia.

Neste senso, de acordo cos datos recollidos nos sucesivos informes (2016-2023), a Consellaría de Política Social é a que máis queixas suscita. Así, en:

2023: 872 (de 2.036)
2022: 555 (de 1.801)
2021: 637 (de 1.727)
2020: 597 (de 1.514)
2019: -

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

2018: 319 (de 1.104)

2017: 77 (de 305)

2016: 50 (de 319)

Porén, descoñecemos as razóns que motivan as queixas das galegas e galegos pois nos devanditos informes non se especifican.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento insta a Xunta de Galiza a especificar no Informe da Oficina para a defensa das persoas usuarias dos servizos públicos de 2024 e seguintes as razóns que suscitan as queixas presentadas pola cidadanía así como as medidas adoptadas polo goberno galego desde as distintas consellarías para resolver os problemas que as motivan.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

Asdo.: **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**

Deputado do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Olalla Rodil Fernández na data 25/03/2025 16:55:06

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 25/03/2025 17:14:02

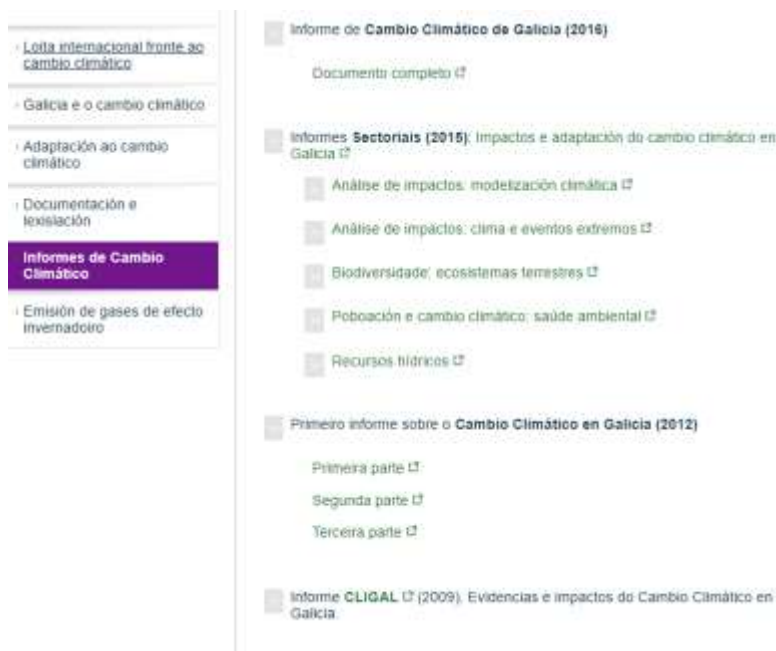
OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa do deputado **Luis Bará Torres** e das deputadas **Alexandra Fernández Gómez** e **Montserrat Valcárcel Armesto**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 2ª**, sobre a elaboración de informes de cambio climático en Galiza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A páxina web da consellaría de medio ambiente e cambio climático inclúe unha sección sobre cambio climático. Nesta sección inclúese unha referencia sobre “Informes de cambio climático” no que se recollen informes de Cambio Climático en 2012 e 2016, así como informes sectoriais do ano 2015 sobre “análise de impactos”, “ecosistemas terrestres”, “saúde ambiental” e “recursos hídricos”.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Esta situación é moi grave. Pola inacción do goberno galego, non contamos con estudos actualizados sobre a evolución do cambio do clima e as súas repercusións en ámbitos como as emerxencias, as infraestruturas, a biodiversidade, os recursos hídricos, a saúde ou os sectores económicos (agricultura, gandaría, forestal, vitivinícola, marítimo-pesqueiro, industria...) máis afectados polos eventos meteorolóxicos extremos e o cambio do clima.

Ainda que existen algúns estudos estatais e europeos sobre estas materias, trátase de informes xeralistas e que non analizan en detalle nin en perspectiva cronolóxica todos estes ámbitos.

Outros territorios do estado e da UE si fixeron os deberes e contan con estudos actualizados, con normas legais e con un organigrama de goberno acorde cos retos que presenta o clima e a meteoroloxía.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 2ª:

“O Parlamento insta a Xunta a elaborar, en coordinación co sistema universitario galego, informes cuadrienais sobre o cambio climático así como informes sectoriais sobre a evolución do cambio do clima e as súas repercusións en ámbitos como as emerxencias, as infraestruturas, a biodiversidade, os recursos hídricos, o litoral, a saúde ou os sectores económicos máis afectados polos eventos meteorolóxicos extremos e a mudanza do clima.”

Santiago de Compostela, 25 de marzo de 2025

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asdo.: Alexandra Fernández Gómez

Montserrat Valcárcel Armesto

Deputadas do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Luis Bará Torres na data 25/03/2025 17:28:38

Alexandra Fernández Gómez na data 25/03/2025 17:35:01

Montserrat Valcárcel Armesto na data 25/03/2025 17:35:03

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada **Noa Presas Bergantiños** e do deputado **Ramón Fernández Alfonzo**, e ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate na Comisión 3ª**, relativa á valoración por parte do goberno dos resultados do baleirado do seu autogoberno fiscal en materia de perda de oportunidades de recadación e redistribución da riqueza.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Recentemente coñecíanse datos do Ministerio de Facenda e do informe Panorama de la fiscalidad autonómica y foral 2024 do Consello Xeral de Economistas que evidencian novamente a política de baleirado do autogoberno fiscal que leva a cabo a Xunta do Partido Popular ao permitir a comparación de ingresos en materia impositiva por parte das comunidades autónomas.

Esta información, na mesma liña que os resultados das Contas Xerais da Xunta e dos informes anuais da ATRIGA confirman unha tendencia: o goberno da Xunta de Galiza espreme cada vez menos o limitado marxe de autogoberno fiscal co que conta o noso país e iso supón unha perda de oportunidades de recadación e redistribución da riqueza. Así, Galiza sitúase entre as cinco comunidades autónomas que menos recadación ten e obsérvase unha baixada na recadación acentuada nos últimos anos. Desta maneira, en Galiza os impostos propios soamente representan o 1,4 por 100 dos ingresos tributarios, un porcentaxe por debaixo da media das autonomías.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Neste sentido, cómpre recordar que sobre a teoría un dos obxectivos do actual sistema de financiamento foi dotar ás distintas comunidades dunha maior capacidade fiscal que podería ir en progresivo aumento. Porén, o sistema tamén fracasou neste aspecto e, tal e como recorda o recente *Informe de fiscalización sobre os resultados para Galiza do sistema de financiamento das CCAA de réxime común. Exercicios 2009-2021* do Consello de Contas, xa no ano 2016 o informe da Comisión de Expertos a nivel estatal puxo de relevo que o propio sistema adoece dun déficit de responsabilidade fiscal por parte das comunidades que provén dun baixo nivel de autonomía de ingresos e dun marco institucional que non as dota de suficiente poder de decisión individual e sitúa no aumento da marxe de decisión fiscal o potenciamento da autonomía e a corresponsabilidade fiscal.

É dicir, os propios informes do Estado recoñecen o evidente. Máis aínda, o Informe do Consello recolle como Galiza, por decisión política, ten renunciado a espremer o marxe de autogoberno nos últimos anos. Así, sinala literalmente que o noso país “*atópase cunha capacidade fiscal por debaixo da media das CCAA (nunha posición relativa de 93 sobre un índice de 100) e cunhas necesidades de gasto (...) moi superiores da media daquelas (a segunda comunidade con maiores necesidades de gasto).*”

En conclusión, malia as crecentes necesidades de financiamento e a potencia que ten o exercicio do autogoberno fiscal non só para avanzar en recadación senón para deseñar unha política económica activa que modele o país que queremos, o goberno galego renuncia a facelo e impulsa unha política fiscal de baleirado impositivo na que, ademais, busca favorecer sectores e colectivos distintos ás maiorías sociais, privilexiando ámbitos como as rendas máis altas ou sectores como o do xogo.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

É necesario, polo tanto, facer seguimento e avaliación da evolución da recadación e da política de baleirado fiscal da Xunta de Galiza

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 3ª:

“O Parlamento Galego insta a Xunta de Galiza a presentar na Cámara Galega un informe sobre a redución da súa capacidade fiscal nos últimos 5 anos en comparación coas necesidades de financiamento e dos obxectivos e indicadores de cumprimento dos incentivos fiscais creados no último lustro respecto das políticas económicas e sociais ás que van destinados, tal e como recomendou o Consello de Contas nas Contas Xerais recentes.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Ramón Fernández Alfonzo

Deputada e deputados do G.P. do BNG

Rosana Pérez Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 11:02:28

Ramón Fernández Alfonzo na data 26/03/2025 11:06:34

Rosana Pérez Fernández na data 26/03/2025 11:06:35

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa do deputado **Daniel Castro García** e das deputadas **Iria Carreira Pazos** e **Montserrat Prado Cores**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 5ª**, sobre a necesidade de que a Xunta resolva a grave situación que está a vivir a sanidade pública da comarca da Mariña.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O pasado 23 de marzo 5000 persoas reuníronse en Viveiro para reclamar unha sanidade pública de calidade. Saíron todos eles e elas rexeitando a situación que están a vivir nos seus Centros de Saúde e no Hospital de Burela.

Os e as mariñás están fartas de ver como na súa Atención Primaria non se cubren as baixas laborais, as vacacións ou as xubilacións e incluso chegan a ver como os seus Centros de Saúde están sen ningún médico ou médica como recentemente vimos nun concello de máis de dez mil habitantes como é o de Foz.

Toda esta situación que ten a súa orixe na continua privatización da sanidade pública do noso país viuse aínda máis acrecentado coa desaparación da Área Sanitaria da Mariña que o Partido Popular lle roubou á nosa comarca hai xa anos.

E é por esta razón que o propio sector leva facendo desde hai moito tempo unha serie de reclamacións entre as que están as seguintes:

A creación de prazas en todas as categorías profesionais, a redución de cupos en Medicina de Familia ata un máximo de 1250 tarxetas sanitarias e 800 en pediatría, a

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

cobertura de todo o persoal nos seus permisos, baixas ou vacacións todos os días e durante toda a quenda, a cobertura de todas as ausencias nos PACs dotando a todos de dúas equipas completas todos os días, incrementar a dotación de matronas, nutricionistas, fisioterapeutas, traballadoras sociais, odontólogas, hixienistas dentais, persoal auxiliar de enfermería, persoal administrativos ou técnicas de radioloxía, crear novas categorías nos centros de saúde como psicólogos clínicos, podoloxía ou terapia ocupacional, recuperar do segundo TES da ambulancia medicalizada, dotar de polo menos outra ambulancia medicalizada co equipo completo de dobre TES para que en ningún momento quede a comarca sen o servizo cando fan un traslado interhospitalario.

Tamén, como era de agardar, son necesarias moitas melloras hospitalarias como unha consulta de cirurxía vascular para atender a demanda nesta especialidade, que é moi elevada. Así evitariáanse desprazamentos para cousas tan simples como unha ecografía das arterias, o seguimento de pacientes diabéticos con afectación vascular e as revisións.

É necesario tamén ter o servizo de radiografías panorámicas dentais, densitometrías óseas, electroencefalogramas, electromiografías. Sendo todas estas, probas que se poden e se deben facer no Hospital de Burela, sen necesidade de desprazamentos a Lugo.

Por se todo isto fose pouco, toda a comarca da Mariña segue vendo como os servizos como cardioloxía, dixestivo, uroloxía, dermatoloxía e medicina interna están en alerta vermella pola elevada falta de persoal, o que provoca unhas listas de agarda escandalosamente altas e derivacións masivas ao HULA por cousas que deberan resolverse no Hospital da Costa.

Por último, é necesario recalcar como a día de hoxe as listas de agarda son insoportables en servizos onde antes case non había, coma nefroloxía. E xa para rematar, ante unha lista inmensa de necesidades, a Mariña precisa dun servizo de

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

logopedia que xa non temos, servizo fundamental para o desenvolvemento integral de nenos e nenas, mozos e mozas, e persoas adultas.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento galego insta á Xunta de Galiza a:

1. Cubrir de inmediato todas as prazas baleiras na Atención Primaria da Mariña.
2. Recuperar todos os servizos cos que o Hospital da Mariña xa non conta e que anteriormente si tiña e dotar de novos servizos necesarios para a comarca.
3. Recuperar a Área Sanitaria da Mariña como leva anos reclamando todo o sector sanitario mariñán.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Daniel Castro García**

Iria Carreira Pazos

Montserrat Prado Cores

Deputado e deputadas do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Daniel Castro García na data 26/03/2025 12:06:36

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 12:12:34

María Montserrat Prado Cores na data 26/03/2025 12:13:40

Olalla Rodil Fernández na data 26/03/2025 12:13:42

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Noa Presas Bergantiños** e **Iria Carreira Pazos** e do deputado **Iago Tabarés Pérez-Piñeiro**, e ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate na Comisión 5ª**, relativa á manipulación do Presidente da Xunta respecto do número real de camas UCI do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense após as obras de renovación do servizo.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Desde hai anos un dos múltiples elementos do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense necesitados de ampliación e renovación foi o da Unidade de Coidados Intensivos. Así as cousas, despois do período máis intenso da pandemia da covid-19, a Xunta de Galiza anunciou e impulsou unha renovación da Unidade para incorporar as aprendizaxes sanitarias. Segundo afirmaba o goberno galego, impulsaríase un novo modelo, modernizando o sistema e adaptándoo ás leccións da pandemia e ás aprendizaxes da última década.

Todo isto, que nun comezo parecía ser positivo para Ourense e para o sistema público de saúde, tivo un resultado deficiente na súa execución e posta en marcha da primeira fase a finais de 2023 e comezos de 2024. Así, xa a finais de 2023 o persoal da Unidade de Coidados Intensivos (TCAES, enfermeiras e persoal facultativo) puxo en coñecemento da dirección de enfermaría e da xerencia do Complexo Hospitalario de

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Ourense, a través de numerosos escritos e solicitudes verbais, e posteriormente tamén á inspección laboral, distintos aspectos.

A súa disconformidade tiña que ver, a grandes trazos, coas condicións de traslado no que atinxía ao número de efectivos propostos por insuficiente e a distintas fendas de seguridade e organización laboral que comprometían a adecuada prestación de servizo e que motivou mobilizacións do persoal ao longo de varios meses ata ir sendo progresivamente escoitados pola xerencia. Entre os puntos denunciados estiveron, ao longo do tempo, a falta de persoal esixido para unha UCI de nivel II e o número de camas reais operativas durante as distintas fases, sendo habitual a habilitación dunha sala extra.

Recentemente, o Presidente da Xunta acudía ao CHUO para inaugurar a segunda fase desta nova UCI. Así, o señor Rueda, como recollen os medios de comunicación ourensáns e a propia nota informativa da Xunta de Galiza, visitou a nova Unidade de Coidados Intensivos (UCI) do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO) e afirmou o goberno que “está deseñada para reforzar a atención sanitaria na provincia” e que “o novo espazo stá dotado con 3 módulos con 10 boxes cada un, unha superficie de 2.649m², o que permitiu aumentar o espazo xa existente un 30%, pasando de 20 a 30 camas.”

Porén, esta información é, como mínimo, inexacta e manipulada. A realidade da nova UCI de Ourense é que despois dun investimento que a propia Xunta de Galiza cifra en máis de 10 millóns de euros, antes da obra había 22 camas e agora van quedar 20, é dicir, dúas menos no canto de 8 máis. Isto é así porque a unidade 4ª dereita creada na fase 1 está pechada e o espazo URPA habilitado durante as obras da segunda fase non está dotado do material necesario, que foi trasladado para o novo espazo. Non son, polo

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

tanto, espazos activos e adecuadamente dotados e non se poden computar como camas operativas nun novo exercicio de manipulación da realidade.

O Presidente “salientou a importancia de contar con infraestruturas sanitarias modernas, eficientes e dotadas dos mellores medios e profesionais” segundo consta na propia nota de prensa da Xunta de Galiza mais son afirmacións incompatibles coa realidade: redución de camas e persoal insuficiente, que novamente está a denunciar en escritos á xerencia e aos medios de comunicación a súa precaria situación.

A Xunta debe dar explicacións sobre as súas afirmacións inexactas e manipuladas e sobre a situación de precariedade e falta de recursos que denuncia o persoal da UCI do CHUO.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento galego insta a Xunta a:

1. Rectificar as súas afirmacións sobre o número real de camas UCI operativas do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense após as obras de renovación do servizo.

2. Realizar as actuacións necesarias para facer real o número de ampliación de camas comprometidos, incluíndo as obras de acondicionamento necesarias, a ampliación do persoal necesario do servizo de UCI e os recursos materiais necesarios, así como planificar adecuadamente as medidas de ampliación e reforzo en situacións de sobreforo e saturación e acordalas cos traballadores e traballadoras dos servizos implicados.”

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Iria Carreira Pazos

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

Olalla Rodil Fernández na data 26/03/2025 12:56:52

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 13:03:28

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 13:06:02

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 26/03/2025 13:06:03

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Noa Presas Bergantiños, Iago Tabarés Pérez-Piñeiro, Montserrat Prado Cores e Iria Carreira Pazos**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 5ª**, sobre o traslado sen consenso da Unidade de Saúde Mental e do Programa de Prevención de Suicidio do Centro de Especialidades e ás preocupacións e discrepancias trasladadas por parte do persoal do Servizo de Psiquiatría do CHUO.

Desde hai unhas semanas hai unha forte preocupación na sociedade ourensá e na comunidade profesional sanitaria por mor da falta de planificación, diálogo e previsión da Xunta de Galiza á hora de prever os cambios necesarios para proceder ao desprazamento das funcións que até o momento se prestaban no Centro de Saúde Novoa Santos, que sería demolido para proceder ás obras de construción do CIS de Ourense, prometido no ano 2020.

Recentemente facíanse públicas as discrepancias das e dos profesionais de Atención Primaria que foran trasladadas, sen escoita, á xerencia sanitaria. Entre outras cuestións, as e os profesionais advirten da ruptura das bases de atención primaria para un terzo da poboación da cidade, da segregación de servizos e pacientes, da sobrecarga do Centro de Saúde do Couto que pasará a duplicar a poboación atendida, da ruptura da calidade e impartición de docencia e do desmantelamento do Centro de Orientación Familiar, que afecta ao conxunto da cidade. Así mesmo, coa segregación de servizos, profesionais e pacientes romperanse as bases de accesibilidade, lonxitudinalidade, continuidade asistencial e integralidade, bases consensuadas, estudadas e contrastadas

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

pola comunidade científica, que non responden a criterios aleatorios senón obxectivos e que redundan nunha maior saúde comunitaria. A maiores, un dos principais problemas será a sobre carga do centro de saúde do Couto, un centro que ten menos dunha década de funcionamento despois de dilacións na súa obra e de numerosos problemas de acondicionamento pola falta de calidade destas e ser outro exemplo de improvisación administrativa.

Para alén destas cuestións, da mesma maneira que non hai consenso nin diálogo cos e coas profesionais do Nóvoa Santos, tampouco cos servizos presuntamente afectados que hoxe se prestan aínda no Centro de Especialidades. Así, vimos de coñecer que desde o Servizo de Psiquiatría do CHUO consideran inadmisíbel o plan da Xerencia para a remodelación da área asistencial de Saúde Mental co que pretenden desmantelar o Hospital de Día de Psiquiatría para ubicar nese espazo a Unidade de Saúde Mental e o Programa de Prevención de Suicidio e mermar a área de traballo da Unidade de Condutas Aditivas para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infante-Xuvenil.

Para o Grupo Parlamentario do Bloque Nacionalista Galego é alarmante esta situación e coñecer que as e os profesionais, tamén neste caso, son coñecedores das decisións da Xerencia a través dos medios de comunicación, nunha evidente mostra de falta de xestión, falta de diálogo e improvisación.

No comunicado, as e os profesionais xustifican o seu rotundo rexeitamento ao plan da Xerencia alegando que supón o desmantelamento do Hospital de Día, que xa tiña unhas instalacións deficientes, ao reducir o seu espazo para incluír aproximadamente 17 despachos de consultas, coas correspondentes salas de agarda, aseos, etc. Esta situación implicaría graves consecuencias ao amorrar as e os usuarios en espazos inadecuados para poder prestaren o servizo. Así mesmo, consideran que o plan da Xerencia no relativo ao traslado do Equipo de Continuidade de Coidados a

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Piñor supón tamén un desmantelamento dos dispositivos de rehabilitación comunitaria extrahospitalaria e, da mesma maneira que advertían as e os profesionais de Atención Primaria, isto tería repercusións tamén nas funcións de docencia que se exercen desde esta área, tendo en conta que a Unidade Multidisciplinar de Saúde Mental do CHUO é, ademais, a maior unidade docente da provincia, prestando supervisión docente nos espazos do Servizo a un total de 25 residentes das diferentes especialidades.

Esta é unha situación grave e sen precedentes pola afectación de servizos e de poboación, todo isto nunha área sanitaria xa de por si castigada pola falta de apoio da Xunta de Galiza e pola falta de diálogo cos e coas profesionais, como amosa a situación de colapso de distintos centros de Atención Primaria, a situación das urxencias ou da UCI do CHUO, a falta de impulso da prometida unidade de ictus ou do ámbito da xeriatria e unha constante improvisación en materia de infraestruturas.

Por estes motivos, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento Galego insta a Xunta a rectificar a súa decisión unilateral de segregar os servizos sanitarios de atención primaria que actualmente presta no Centro de Saúde Novoa Santos e alterar sen consenso outros servizos prestados neste centro e no Centro de Especialidades a través das seguintes medidas:

1. Interromper de forma inmediata a posta en marcha da segregación profesional e sanitaria e o traslado dos distintos servizos implicados e remitir a información completa e desagregada ás e aos profesionais, ás asociacións de doentes e de veciñanza e ao Parlamento Galego.

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

2. Constituír unha mesa de traballo plural e participativa, na que se conte especialmente cos e coas profesionais afectados e colexios profesionais, así como coa participación e escoita de asociacións veciñais e sanitarias, entidades sociais e colectivos afectados, e acordar os termos de reorganización dos servizos.

3. Dialogar especificamente cos e coas profesionais do ámbito da saúde mental, as asociacións de pacientes deste ámbito e o persoal do Servizo de Psiquiatría do CHUO para valorar e consensuar as alternativas de posible reubicación da Unidade de Saúde Mental e do Programa de Prevención de Suicidio do Centro de Especialidades sen que implique dismantelar o Hospital de Día de Psiquiatría nin reducir a área de traballo da Unidade de Condutas Aditivas para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infanto-Xuvenil.

4. Dar prioridade á reubicación do Centro de Orientación Familiar garantindo a prestación do servizo sen redución de funcionalidade, persoal ou medios.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: Noa Presas Bergantiños

Iria Carreira Pazos

Montserrat Prado Cores

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro

Deputadas e deputado do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Ana Pontón Mondelo na data 26/03/2025 13:04:07

Iago Tabarés Pérez-Piñeiro na data 26/03/2025 13:04:11

María Montserrat Prado Cores na data 26/03/2025 13:04:21

Iria Carreira Pazos na data 26/03/2025 13:04:31

Noa Presas Bergantiños na data 26/03/2025 13:04:40

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado **Patricia Iglesias Rey, Julio Ernesto Abalde Alonso e Silvia Longueira Castro**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 4.ª, Educación e Cultura**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os Socialistas de Galicia, consideramos que a educación é un dos pilares máis importantes da nosa sociedade, e como tal, creemos que é imprescindible dotar aos centros escolares de todas aquelas melloras que sexan necesarias para o mellor desenvolvemento das súas funcións de formación para os alumnos e alumnas dos mesmos.

O Concello de Teo, é un concello en constante crecemento, ao que se veñen incorporando cada vez máis familias que na maioría dos casos teñen nenos en idade escolar.

Un concello que segundo recentes manifestacións da alcaldesa, e coas que estamos totalmente de acordo, aspira a superar en breve os 20.000 habitantes.

Un concello no que se cede chan á Xunta de Galicia para a creación de vivendas protexidas, o cal atraerá máis habitantes.

Un Concello que é a alternativa perfecta a Santiago de Compostela e a outros municipios da zona, que pode medrar e superar os 20.000 habitantes; e para que isto suceda, dixo a Sra. alcaldesa ten que contar con máis empresas, máis industrias e sobre todo máis vivenda.

Pois ben, pensamos que se si para eses pisos protexidos hai demanda, si esperamos acoller a máis familias, temos que dotar ao concello duns servizos básicos, temos que medrar e modernizar o que temos, e neste caso, unha das eivas máis importantes e necesarias que temos agora mesmo é a falta de espazo no único Instituto que temos no noso concello.

Instituto que vén de obter recoñecementos en múltiples materias, que vén de acadar un 100 % de aprobados no Bacharelato ano tras ano, no que o profesorado se esforza en que a calidade do ensino estea ao nivel das cidades que nos rodean, e que consideramos que tamén merece un premio, un recoñecemento por parte da Administración que sería obter a AMPLIACIÓN tantas veces solicitada á Consellería.

O IES de Cacheiras, foi inaugurado no ano 1994, e a última reforma que se lle fixo por parte da Xunta de Galicia é do ano 2016 coa ampliación da biblioteca, despois de moitas mobilizacións da comunidade escolar.

Trátase do único Instituto que ternos no noso Concello e que absorbe o alumnado dos tres centros de primaria (Calo, Ramallosa e Tilos), e o cal se ve desbordado na súa capacidade ano tras ano, e que amosa no informe técnico que vén presentando ano tras ano ante a Xunta de Galicia que as instalacións de que dispón son INSUFICIENTES para o elevado número de alumnos/as que atende.

Esta falta de espazo, ten que solucionarse xa, para así paliar os constantes problemas de organización de materias optativas, e a organización máis axeitada das actividades formativas, e mellorar a calidade de ensino da mocidade teense que a el acude.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 16:32:42
Nº Rexistro: 22364
Data envío: 26/03/2025 16:32:42,268

Ademais no curso 22-23, o IES de Cacheiras, pasou a formar parte do proxecto de Innovación Polos Creativos, proxecto que conleva para o seu idóneo funcionamento, que as actividades e proxectos se desenvolvan en espazos físicos creados nos centros educativos, cun deseño modular e innovador,... espazos que poderán albergar actividades de tipo Obradoiro desde unha óptica de aprendizaxe conxunta e comunitaria.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario Socialista presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a que atenda a solicitude presentada xa en numerosas ocasións de ampliación das instalacións do IES de Cacheiras feita pola comunidade educativa en aras de mellora de funcionamento do centro, para que este poda atender ás necesidades dun concello moderno e en constante crecemento, e que entendemos que é cada vez máis a alternativa a Santiago escollida por numerosas familias.

Santiago de Compostela, a 26 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Patricia Iglesias Rey na data 26/03/2025 16:20:38

Julio Abalde Alonso na data 26/03/2025 16:20:47

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 16:20:59

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 16:21:08

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76326

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa da súa deputada e do seu deputado **Silvia Longueira Castro** e **Julio Ernesto Abalde Alonso**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 4.ª, Educación e Cultura**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O sector da dobraxe en Galicia acadou unha importancia substancial no eido cultural e lingüístico desde a década dos anos oitenta até entrado o século XXI. Por unha banda, recolleu a necesidade da poboación de escoitar e sentir na televisión pública, a TVG, a fala na que nos recoñecemos, provocando na súa primeira década datos récord de achegamento, coñecemento, difusión e uso da nosa lingua en toda a poboación. Por outra, supuxo un soporte de adestramento e tamén de medio de vida para actrices, actores, directores e técnicos galegos nun sector, (o cultural do teatro/cine/televisión), no que a precariedade e falta de continuidade sempre estiveron instaladas.

O orzamento para dobraxe da Televisión de Galicia que chegou en 2005, ós 7 millóns de euros foise reducindo ata os 4,7 en 2008. Ese orzamento repartíase entre tódalas empresas do sector aguantando así do tecido actoral en todo o territorio. Pero a partires de 2010, aínda que o reparto de traballo comezou a facerse desde un acordo marco por concurso público, a TVG reduciu ata 1,5 millóns o orzamento para dobraxe, chegando a executar una media do 65 % desa cantidade ó ano, o que facía inviable a continuidade do sector profesional galego distribuído entre Coruña, Santiago e Vigo, afectando a preto de 350 persoas.

Cando a TVG comezou a reducir a súa aposta pola dobraxe en galego, o sector aproveitou a chegada da TDT para buscar outros mercados de dobraxe, pero en lingua castelá. A remuneración por dobrar en castelán, é preto dun 35 % inferior por ser un mercado moito máis atomizado e con grande competencia ó longo de todo o estado, pois o castelán dóbrase tamén en Madrid, Barcelona, Andalucía, Euskadi, Valencia, Aragón, etc.

Aínda que con diferentes sensibilidades empresariais, (pemes na súa maioría e maioritariamente de capital 100 % galego), o sector do dobraxe xoga un papel importantísimo na encomenda de seren soporte e transmisor da lingua galega dentro do sector do audiovisual, e mais nun momento como o actual no que a nosa lingua está a padecer unhas cifras de coñecemento, difusión e uso moi por debaixo das que debería ter na nosa terra. E por outra parte, obrígase ó sector a competir fóra de Galicia, con outro tipo de tarifas cada vez mais esixentes, para tratar de manter os postos de traballo.

En 2015 e 2016, o sector da dobraxe acudiu unido, (empresas e traballadores), perante os distintos grupos do Parlamento de Galicia acadando un compromiso inicial dos mesmos para desenvolver a normativa de constitución daquela nova Corporación da Radio e a Televisión de Galicia que tivera en conta un orzamento anual para dobraxe en galego de 4,3 millóns de euros, compromiso que nunca chegou a formalizarse.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a:

1. Incluir expresamente, e executar nos orzamentos galegos anuais, unha partida que indique especificamente os cartos destinados a DOBRAXE dentro dos fondos destinado ao sector audiovisual.

2. Asignar un mínimo de fondos destinados a dobraxe dentro da programación da TVG ata a cantidade inicialmente comprometida de 4,5 millóns de euros ó ano, como garantía de mantemento da viabilidade do sector, nunhas condición que eviten a súa precarización laboral e permitan o seu desenvolvemento en estabilidade e calidade.
3. Regular aqueles ámbitos de posibles investimentos presentes e/ou futuros, (desde Ministerio de Cultura do Goberno de España, a Consellería de Política Lingüística, de Cultura, compañías de televisión públicas e/ou privadas, plataformas de streaming, empresas de desenvolvemento de videoxogos, etc.), que incidan no apoio ó uso e difusión das linguas cooficiais do estado, de forma que non se discrimine ó acceso ó número de horas que correspondan a Galicia para dobraxe en lingua galega, determinando a súa adxudicación mediante procesos transparentes e de concorrência pública que posibiliten que sexan empresas galegas e afincadas en Galicia as que leven a cabo eses encargos de dobraxe na nosa lingua.
4. Valorar con maior puntuación ás empresas galegas de dobraxe que se presenten a concurso público para realizar os servizos de dobraxe na TVG.

Santiago de Compostela, a 26 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 16:28:11

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 16:34:19
Nº Rexistro: 22369
Data envío: 26/03/2025 16:34:19.611

Julio Abalde Alonso na data 26/03/2025 16:28:21

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 16:28:29

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76330

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa da deputada e do deputado **Luis Bará Torres, Alexandra Fernández Gómez e Montserrat Valcárcel Armesto**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 2ª**, sobre a situación de Meteogalicia e a creación da Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O clima é un dos grandes temas da axenda política e social. Galiza non pode estar á marxe desta cuestión, polo que debe dotarse dunha estrutura normativa, institucional e de medios que dea acaída resposta á axenda ambiental e climática, con especial atención aos riscos dos eventos meteorolóxicos extremos.

Como é sabido, o noso país non conta con instrumentos, persoal e medios para facer fronte ao desafío do clima. A consellaría de medio ambiente conta desde 2024 con unha dirección xeral de enerxías renovábeis e cambio climático, o que deixa ben ás claras cal é a visión que ten o goberno galego desta materia.

Ademais, como recoñeceu o propio goberno, este departamento non conta a penas con persoal, polo que se viu na obriga de externalizar a xestión dunha parte importante das súas tarefas.

Para o BNG é preciso que a emerxencia ambiental e climática teña unha xerarquía moito máis alta no goberno, con visión transversal e capacidade real de impulso de actuacións en todos os ámbitos. Débese rematar coa precariedade na que se

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

encontra Meteogalicia, que non ten personalidade xurídica e depende dun contrato coa empresa TRAGSATEC.

A emerxencia do clima vai moito máis alá da predición meteorolóxica. Ten relación coas emerxencias, coa saúde, coa biodiversidade, coas infraestruturas, cos sectores económicos. Por iso é preciso contar con un ente que aglutine todas estas dimensións e que actúe tanto na vertente predictiva como na prospectiva. E que en coordinación co sistema universitario galego elabore estudos sobre a evolución do clima, os impactos presentes e futuros, e as medidas precisas para adaptarnos aos cambios e mitigar os seus efectos.

Polo anteriormente exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para o debate na Comisión 2ª:

“O Parlamento insta a Xunta a crear a Axencia Galega para o Clima e a Meteoroloxía, que asumirá as funcións relacionadas co cambio climático e os servizos meteorolóxicos e desenvolverá análises, estudos, informes e propostas de actuación relacionados coa incidencia das alteracións climáticas nas emerxencias, na saúde, na biodiversidade, nas infraestruturas, no litoral e nos sectores económicos.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Montserrat Valcárcel Armesto**

Alexandra Fernández Gómez

Deputadas do G.P. do BNG

Luis Bará Torres

Portavoz s. do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Luis Bará Torres na data 26/03/2025 16:34:33

Alexandra Fernández Gómez na data 26/03/2025 16:34:37

Montserrat Valcárcel Armesto na data 26/03/2025 16:34:45

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **Paloma Castro Rey e Patricia Iglesias Rey**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presentan ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 1ª**.

A Academia Galega de Seguridade Pública (Agasp) é o centro de formación das forzas e corpos de seguridade e dos servizos de emerxencias, cun plan de formación continua anual.

A finais do ano 2017 a Xunta aprobou e publicou o decreto 115/2017 para regular a cooperación da Xunta cos concellos que, voluntariamente, decidan delegar na Administración autonómica a selección dos seus corpos de policía local.

En Galicia os datos de mulleres policía locais amósanos que existe neste corpo unha discriminación estrutural.

A porcentaxe de mulleres na Policía Local de Galicia non chega ao 10 %. Este dato revela a necesidade urxente de adoptar políticas que favorezan o acceso das mulleres a este corpo de seguridade, políticas que a Administración actual non impulsou nin parece disposta a adoptar.

O principal problema radica na falta dun plan de igualdade que estableza medidas específicas para incrementar a participación feminina, como xa se fixo noutros corpos policiais de diferentes territorios.

Ademais, non se realizou unha análise nin estudo con perspectiva de xénero das probas de acceso, o cal é un incumprimento da lexislación autonómica en

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:19:49
Nº Rexistro: 22381
Data envío: 26/03/2025 17:19:49,281

materia de igualdade, que esixe precisamente a incorporación da devandita perspectiva en todos os procedementos de acceso a cargos públicos.

Ante esta situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta a Xunta de Galicia a:

1. Implementar un plan de igualdade específico para o acceso e á promoción de mulleres no Corpo de Policía Local de Galicia.
2. Revisar as probas de acceso con perspectiva de xénero, garantindo que non existan obstáculos que discriminen ás mulleres e fomentando a igualdade de oportunidades.
3. Crear medidas de sensibilización e apoio que faciliten o acceso e a permanencia das mulleres no Corpo de Policía Local, garantindo un ambiente inclusivo e non discriminatorio.

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Paloma Castro Rey na data 26/03/2025 11:52:24

Patricia Iglesias Rey na data 26/03/2025 11:52:34

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76335

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:19:49
Nº Rexistro: 22381
Data envío: 26/03/2025 17:19:49.281

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 11:52:52

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76336

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **María Carmen Rodríguez Dacosta e Lara Méndez López**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 7ª**.

Baixo a presidencia de Fernando González Laxe, e cando era conselleiro de Agricultura, Francisco Sineiro García, aprobouse no ano 1989 a Lei 13 do 10 de outubro de montes veciñais en man común.

No ano 2022, a Consellería do Medio Rural anunciaba que presentaría as directrices dunha nova norma contra incendios que propón aprobar nese mesmo ano.

Galicia conta hoxe con 3.388 montes coa consideración de monte veciñal en man común, que ocupan unha superficie total de 661.068,08 ha, o que fai unha media de case 200 hectáreas (195.20) por este tipo de propiedade colectiva tan común en Galicia, esténdese por 248 dos 313 concellos de Galicia, ocupa un 25 % do territorio galego aproximadamente e xera importantes beneficios dende o punto de vista social, económico e ambiental.

Contan cunha regulación específica que establece que son bens indivisibles, inalienables, imprescriptibles e inembargables, co que pertence conxunta e indivisiblemente á totalidade dos comuneiros que conforman en cada momento a agrupación veciñal.

Para o Grupo Parlamentario Socialista os montes veciñais en man común teñen que asumir o papel económico que lles corresponde e a Administración autonómica debe darlle instrumentos para iso, tales como unha actualización

da lexislación reguladora dos MMVVMC coa finalidade de adecuar a súa regulación á súa situación actual.

Os motivos son obvios, os cambios producidos na nosa sociedade foron moi profundos. Dende o aumento do despoboamento no rural coa desaparición de moitas comunidades de montes, aínda que perdura o MVMC, polo seu carácter incidental.

O Estatuto de autonomía de Galicia establece no seu artigo 27.11 de xeito inequívoco a competencia exclusiva da nosa comunidade autónoma en materia de réxime xurídico dos montes veciñais en man común.

Así as cousas, a Xunta de Galicia debe garantir que esta modalidade específica e ampla do noso monte, se converta nunha peza chave para o desenvolvemento sustentable do medio rural galego.

Por iso, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Crear o consello de comunidades de montes veciñais para a representación das comunidades, a defensa dos seus intereses específicos e a interlocución coa Administración, cunha composición maioritaria de representantes elixidos polas comunidades de montes, garantindo unha distribución territorial equilibrada.
2. Elaborar por parte da Consellería do Medio Rural un informe que certifique a situación das comunidades propietarias dos montes veciñais en man común, no que se detalle de xeito específico a súa estrutura organizativa, o cumprimento das súas obrigas legais e a existencia de instrumentos de

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 17:21:41
Nº Rexistro: 22386
Data envío: 26/03/2025 17:21:41.749

ordenación e xestión forestal dos seus montes veciñais en man común, da súa administración e xestión e do seu réxime de usos e aproveitamentos.

3. Que unha vez realizados os puntos anteriores actualizar a lexislación reguladora dos montes veciñais en man común coa finalidade de adecuar a regulación á súa situación actual.

Parlamento de Galicia, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Carmen Rodríguez Dacosta na data 26/03/2025 13:14:48

Lara Méndez López na data 26/03/2025 13:15:01

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 13:15:13

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76339

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas, **María Carmen Rodríguez Dacosta, María Elena Espinosa Mangana e Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 5ª**.

Este grupo parlamentario presentou unha batería de iniciativas sobre as consecuencias do traslado das consultas e o persoal do actual Centro de Saúde Novoa Santos ante a súa próxima demolición para a construción do Centro Integral de Saúde, así como sobre o hospital de día Infanto-xuvenil, nestes momentos sen localización.

Acusabamos á Xunta de Galicia de falta de planificación e previsión de non ter un cronograma de actuacións e actuar de novo baixo a improvisación.

Queremos agora centrarnos no plan da Xerencia para o traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o Programa de Prevención de Suicidio ao espazo do Hospital de Día de Psiquiatría (HDD) no Hospital Santa María Nai. O persoal do servizo manifestou o seu rexeitamento.

Este proceso afecta tamén á Unidade de Continuidade de Coidados de Psiquiatría e á Unidade de Condutas Aditivas (UCA) que vería remodelada a súa área de traballo para incluír o Hospital de Día de Saúde Mental Infanto-Xuvenil e o HDD de adultos mentres se fan estas obras.

Manifestan estes profesionais, afirmacións coas que concorda este grupo parlamentario, que estes cambios improvisados aos que se vai ver sometida a cidadanía obedecen non a un proxecto racional de reestruturación da rede de

saúde mental senón ás présas por dar acubillo ás consultas de Atención Primaria de Nóvoa Santos no CES provocadas pola demolición do edificio de Nóvoa Santos para construír un novo Centro Integral de Saúde. Este proxecto iniciouse en 2021, pero polo que parece non houbo tempo de pensar e consensuar, onde se van atender os doentes mentres se levan a cabo as obras.

Apuntan que este cambio aparentemente provisional pode durar anos e someter a cidadanía a condicións de asistencia indignas polas seguintes circunstancias:

1. Preténdese reducir a área de Hospital de Día de Psiquiatría no Nai para incluír aproximadamente uns 17 novos despachos de consulta. Neste momento o CES ten 9 consultas de psiquiatría, 3 de enfermaría, 5 de psicoloxía, 1 de Traballo Social, 2 de auxiliar administrativo, e 2 despachos para Mir/ Pir/ Eir, coas súas correspondentes salas de agarda, baños etc.

Mover todo isto ao espazo do Hospital de Día no Nai supón amorear ás persoas usuarias en espazos sen ventilación e illamento acústico axeitados e en salas de agarda insuficientes para as preto de 30.000 consultas anuais que se atenden, número ao que hai que engadir o dos seus acompañantes.

2. A Unidade de Saúde Mental que se pretende mover é por definición un dispositivo comunitario, é dicir, deben estar fóra do espazo hospitalario estando así regulado por lei:

A Lei xeral de sanidade (Lei 14/1986) establece que a atención aos problemas de saúde mental da poboación realizárase no ámbito comunitario, potenciando os recursos asistenciais a nivel ambulatorio e

os sistemas de hospitalización parcial e atención a domicilio, que reduzan ao máximo posible a necesidade de hospitalización.

No Decreto 389/1994 polo que se regula a saúde mental en Galicia da Consellería de Sanidade e Servizos Sociais, determínase que as unidades de saúde mental comunitaria situaranse, dentro da área á que pertencen... nos edificios propios dos centros de asistencia especializada extrahospitalaria.

3. O Hospital de Día traballa ao 200 % da súa ocupación (está dotado con 21 prazas e traballa con 41 doentes) que se dividen en grupos de ata 25 usuarios simultáneos. Os doentes presentan trastornos mentais graves e o traballo terapéutico require de espazos axeitados para terapias de grupo, obradoiros creativos, *mindfulness* ou actividades deportivas, ademais das consultas. A construción dun número tan alto de consultas e salas de agarda supón o desmantelamento dun Hospital de Día que xa tiña unhas instalacións deficientes, o que afectará gravemente ao persoal usuario atendido e ás súas familias.

4. A idea de montar o Hospital de Día Infanto Xuvenil nas instalacións da Unidade de Condutas Aditivas non parece a máis axeitada ás necesidades desta poboación.

5. O traslado da Unidade de Continuidade de Coidados a Piñor implica o desmantelamento dos dispositivos de rehabilitación comunitaria extrahospitalaria que se dan apoio entre si e traballan en conxunto (Hospitalización a Domicilio, Continuidade de Coidados e Hospital de Día) o que supón un problema organizativo para suplir as ausencias ou vacacións dos facultativos.

6. O traslado afectará á calidade da docencia da Unidade Multidisciplinar de Saúde Mental do Complexo Hospitalario de Ourense, que é actualmente a maior unidade docente da provincia, e que debe prestar supervisión docente nos espazos do Servizo a un total de 25 residentes MIR de Psiquiatría, PIR de Psicología Clínica e EIR de Enfermaría de Saúde Mental. Ademais de Residentes de Medicina Familiar e Comunitaria e estudantes de medicina e enfermaría.

Os profesionais, igual que este grupo parlamentario, en múltiples ocasións, en comisións e mesmo no Pleno do Parlamento de Galicia, esiximos que a Saúde Mental sexa tratada coa consideración que merece para garantir a saúde e a calidade de vida da cidadanía de Ourense.

Ante esta grave situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta o Goberno galego a:

1. Que no prazo de 15 días se remita ao Parlamento de Galicia, así como ás partes afectadas (profesionais, asociacións de doentes do ámbito saúde e sindicatos), o proxecto de traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o Programa de Prevención de Suicidio.
2. Que reconsidere a decisión do traslado da Unidade de Saúde Mental do CES e o programa de prevención o suicidio e para iso proceda á presentación dun proxecto racional de reestruturación da rede de saúde mental consensuado cos profesionais, sindicatos representativos e as asociacións de doentes do ámbito saúde.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 26/03/2025 18:25:45
Nº Rexistro: 22392
Data envío: 26/03/2025 18:25:45.037

Parlamento de Galicia, 26 de marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Carmen Rodríguez Dacosta na data 26/03/2025 18:19:24

Elena Espinosa Mangana na data 26/03/2025 18:20:21

Silvia Longueira Castro na data 26/03/2025 18:20:34

José Ramón Gómez Besteiro na data 26/03/2025 18:20:46

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76344

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG), a iniciativa das deputadas Mercedes Queixas Zas, Daniel Castro Garcia, Secundino Fernández Fernández, Iria Taibo Corsanego e Cristina Fernández Davila, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para debate na Comisión 4ª**, sobre a necesidade de reforzar a protección do Camiño Francés como Ben Patrimonio da Humanidade ante as ameazas da implantación da macrocelulosa Altri en Palas de Rei.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

As Directrices Prácticas para a aplicación da Convención do Patrimonio Mundial elaboradas polo Comité do Patrimonio Mundial da UNESCO determinan os criterios para a inscrición de bens na Lista do Patrimonio Mundial en Perigo.

O artigo 179 regula as situacións en que os bens culturais poden pasar a ser inscritos na Lista do Patrimonio Mundial en Perigo caso de estaren expostos a algún perigo grave que pode ocasionar repercusións prexudiciais nas súas características esenciais e, en consecuencia, o seu recoñecemento como Patrimonio da Humanidade.

Entre estes perigos graves singularízanse, por exemplo, a existencia de perigos derivados de proxectos de ordenación territorial ou os perigos causados por plans urbanísticos.

No caso de bens naturais protexidos, estas Directrices Prácticas identifican, entre outros, como perigo comprobado sobre estes cando se produza “uha grave alteración da beleza natural ou do interese científico do ben que resulte, por exemplo, dun

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

asentamento humano, da construción de embalses que provoquen a inundación dunha superficie considerábel do ben, do desenvolvemento industrial e agrícola, a saber, obras públicas ou privadas de gran envergadura, explotacións mineiras, contaminación, utilización de insecticidas ou abonos, explotación forestal, recolección de leña, etc.

Estas situacións de perigo poderían estar a comprometer a declaración do Camiño Francés como Patrimonio da Humanidade, así declarado en 1993. A orixe desta ameaza a un patrimonio galego fundamental do punto de vista sociocultural e económico reside no proxecto de instalación dunha macrocelulosa en Palas de Rei que a sociedade galega está a rexeitar publicamente unha e outra vez. Unha ameaza que se acaba de consolidar unha vez publicada a DÍA concluíndo a Xunta que o proxecto é ambientalmente viábel.

A propia DÍA recolle a petición á empresa promotora de informes complementarios para avaliar o impacto sobre o patrimonio cultural e natural provocado pola instalación da planta industrial da macrocelulosa de Altri, a creación de accesos, a captación e verteduras, unha liña eléctrica de 15 KV, impactos derivados da emisión de diferentes substancias que afecten á calidade do aire, etc.

Sorprende que nesta DÍA a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural informe favorabelmente esta planta industrial, cando afecta unha parte da zona protexida de amortecemento, así como un radio de 15 km de impacto visual da planta, sen ficar esclarecida a totalidade da información requirida á empresa.

E aínda sorprende máis que se informe a favor da macrocelulosa de Altri recollendo a obriga de presentar diferente documentación, como proxectos de control arqueolóxico ou de tratamento de cores, texturas e acabados que minimicen a percepción das instalacións, unha vez aprobado o proxecto industrial. Isto é, mentres se recoñece a importancia de cumprir os altos valores de protección que implica a consideración do Camiño francés como ben de Patrimonio da Humanidade, infórmase

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63. Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

favorabelmente a DÍA a expensas de novos informes que garantan estes valores unha vez aprobado o proxecto.

Por todo isto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 4ª:

“O Parlamento insta a Xunta a facer públicos todos os informes de afección paisaxística, ao patrimonio cultural e ao Camiño de Santiago que avalan favorabelmente a declaración de impacto ambiental da instalación da macrocelulosa Altri en Palas de Rei.

Asemade, insta a acordar como resolución solicitar a comparecencia na Comisión 4ª de representantes do ICOMOS, do Consello da Cultura Galega, do COAG, do Instituto de Estudos Ulloáns e da Rede do Patrimonio Cultural.”

Santiago de Compostela, 26 de marzo de 2025

Asdo.: **Mercedes Queixas Zas**

Iria Taibo Corsanego

Daniel Castro García

Secundino Fernández Fernández

Cristina Fernández Davila

Deputadas e deputados do G.P. do BNG

Ana Pontón Mondelo

Portavoz do G.P. do BNG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, 63, Tel. 0034 981 551 545
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Asinado dixitalmente por:

Cristina Fernández Davila na data 26/03/2025 18:20:45

Daniel Castro García na data 26/03/2025 18:20:48

Secundino Fernández Fernández na data 26/03/2025 18:20:59

Iria Taibo Corsanego na data 26/03/2025 18:21:15

Mercedes Queixas Zas na data 26/03/2025 18:21:38

Ana Pontón Mondelo na data 26/03/2025 18:21:47

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado **Lara Méndez López, Carlos López Font e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 2.ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Dende o PSdeG-PSOE levamos anos preguntando polo compromiso da Xunta de Galicia respecto a infraestrutura necesaria no Concello de Barreiros como é a nova EDAR situada en San Miguel de Reinante.

A Xunta de Galicia xa tiña realizado o proxecto dende o ano 2017, pero a pesar disto, nunca fixo nada para avanzar nesta infraestrutura.

A falta da EDAR conleva problemas de vertedura de augas non tratadas convenientemente, ou directamente non tratadas, ao entorno natural. Isto non so afecta ao medio ambiente, afecta a saúde da poboación residente como visitantes no Concello.

Ante a inacción da Xunta de Galicia e ante os problemas crecentes o Concello de Barreiros iniciou contacto co Ministerio para buscar solucións a esta situación.

O pasado mes de decembro a alcaldesa e a tenente de alcaldesa, Carmen Veiga, reuníanse co secretario de Estado de Medio Ambiente e a directora xeral de Augas acadando o compromiso de inicio dos traballos para a posta en marcha do procedemento de participación de Acuaes na construción da EDAR.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 09:50:43
Nº Rexistro: 22407
Data envío: 27/03/2025 09:50:43,799

O pasado 24 de marzo, o delegado do Goberno, Pedro Blanco, destacou o importante avance do Goberno de España en infraestruturas claves e esenciais para o Concello de Barreiros. Atendendo a demandas históricas e darlle unha resposta para construír a nova EDAR de San Miguel de Reinante.

Diante dunha pregunta do Grupo Parlamentario Socialista en Comisión, o director de Augas de Galicia, Roi Fernández Añón, manifestou a vontade de contribuír co financiamento de dita infraestrutura.

Ante o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a cofinanciar a EDAR de San Miguel de Reinante no Concello de Barreiros co fin de darlle solución a un problema dende hai moitos anos.

Santiago de Compostela, 27 de marzo do 2025

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76350

@PSdeG

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 09:50:43
Nº Rexistro: 22407
Data envío: 27/03/2025 09:50:43,799

Asinado dixitalmente por:

Lara Méndez López na data 27/03/2025 09:43:04

Carlos López Font na data 27/03/2025 09:43:14

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 09:43:24

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 09:43:32

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76351

@PSdeG

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Á Mesa do Parlamento

O **Grupo Parlamentar do Bloque Nacionalista Galego (BNG)**, a iniciativa das deputadas **Montserrat Prado Cores** e **Iria Carreira Pazos**, ao abeiro do disposto no Regulamento da Cámara, presenta a seguinte **Proposición non de lei para o seu debate na Comisión 5ª**, sobre as medidas a tomar diante da rescisión do contrato a empresa Eliance, concesionaria dos helicópteros da Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Segundo información recollida polos medios de comunicación, a Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061 comunicou hai uns días á empresa Eliance, concesionaria dos helicópteros do 061, a resolución do contrato dos mesmos, tanto do de Santiago como do de Ourense.

O BNG leva denunciado e numerosas ocasións os incumprimentos reiterados desta empresa e a necesidade de que a Xunta lle rescindira o contrato, porque estes incumprimentos poñen en risco a saúde e a vida dxs galegx. Denunciamos que os helicópteros que prestan o servizo de emerxencias extrahospitalarias do 061 non están a cumprir o estipulado no contrato. Incumprimento do que establece o contrato: prestación de servizo en horario de orto a ocaso os 365 días do ano, como na obriga de ter helicóptero de reposto en caso de necesidade de revisións ou avaría.

O tempo de resposta deste servizo poden marcar a diferenza entre un desenlace positivo ou un fatal. Diante dunha emerxencia o factor tempo e eficiencia é

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

fundamental: nas paradas cardiorrespiratorias, ictus, politraumatismos, afogamentos... cada minuto de demora na atención agrava o prognóstico e a supervivencia.

A falta destes helicópteros é especialmente grave, xa que teñen un ámbito de cobertura dos seus servizos en zonas moi deficitarias en canto a dotación de transporte sanitario urxente terrestre.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentar do BNG presenta a seguinte proposición non de lei para debate na Comisión 5ª:

“O Parlamento de Galiza insta o Goberno galego a:

1.- Realizar o novo concurso para a concesión dos helicópteros da Fundación Pública Urxencias Sanitarias-061 polo procedemento de urxencia.

2.- Tomar todas as medidas para que non se lle adxudique á actual concesionaria, Eliance, por incumprimentos reiterados.

3.- En tanto non se realice a nova adxudicación, esixirlle á empresa o cumprimento do establecido nos pregos de licitación e polo tanto cubrir a totalidade do horario comprendido entre o orto e o solpor e ter helicóptero de reposto.”

Santiago de Compostela, 27 de marzo de 2025

Asdo.: **Montserrat Prado Cores**

OFICINA PARLAMENTAR
Parlamento de Galiza
Rúa do Hórreo, s/n. Tel. 0034 981 551 545
Fax. 0034 981 551 420. Fax prensa: 0034 981 551 421
gp-bng@parlamentodegalicia.gal
15702 Santiago de Compostela
Galiza

Iria Carreira Pazos

Deputadas do G.P. do BNG

Olalla Rodil Fernández

Portavoz s. do G.P. do BNG

Asinado dixitalmente por:

María Montserrat Prado Cores na data 27/03/2025 12:30:26

Iria Carreira Pazos na data 27/03/2025 12:36:08

Olalla Rodil Fernández na data 27/03/2025 12:36:10

Á MESA DO PARLAMENTO

O Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia, por iniciativa das súas deputadas e do seu deputado, **Paloma Castro Rey, Julio Abalde Alonso e Silvia Longueira Castro**, a través do portavoz e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante a Mesa a seguinte **proposición non de lei** para o seu debate na **Comisión 4ª**.

O CEIP Xunqueira I en Pontevedra, no que cursan os seus estudos nenos e nenas de entre 3 e 12 anos é un dos centros educativos de referencia nese concello.

Este centro foi construído hai varias décadas o que xera que sexan necesarias obras de actualización e modernización.

Os investimentos do Goberno galego neste centro dende o ano 2009 foron raquíuticos e para resolver problemas puntuais, pero non se fixo unha actuación global que permita arranxar problemas que veñen arrastrando dende hai anos.

A situación deste centro nos terreos que foron gañados ao río fai que se trate dunha zona inundable e con elevados índices de humidade. Isto provoca o desgaste de solo e as paredes do centro, e en consecuencia unha situación de insalubridade para o seu alumnado.

Dende a comunidade educativa e as asociacións de pais e nais, levan moito tempo reclamando actuacións necesarias para mellorar a calidade do centro e que o alumnado poida estudar nun espazo digno.

O Goberno galego anuncia o seu plan de 2021 con un Plan de Nova Arquitectura Pedagóxica co fin de adaptar os centros escolares ás novas necesidades educativas, sanitarias e tecnolóxicas.

Conforme a este plan instalouse recentemente un ascensor no centro, outra demanda que reclamaba a accesibilidade. Pero isto non é suficiente porque persisten carencias importantes que deben ser resoltas.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 13:33:03
Nº Rexistro: 22420
Data envío: 27/03/2025 13:33:03,901

Ante esta situación, faise preciso propoñer a adopción do seguinte acordo:

O Parlamento de Galicia insta a Xunta de Galicia a executar urxentemente no CEIP A Xunqueira I as seguintes actuacións necesarias:

1. Impermeabilización e pintado exterior de todo o centro.
2. Impermeabilización do solo do comedor, que filtra auga nos días de choiva enchoupando todo o recinto.
3. Redeseñar o espazo exterior destinado a patio de recreo, tendo en conta aspectos como a redistribución de zonas de pavimento duro e zonas verdes, con preferencia por estas últimas, e optando por unha solución que impida os enchoupamentos.

Santiago de Compostela, 27 de Marzo de 2025

Asinado dixitalmente por:

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 13:19:09

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 13:19:19

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 13:19:34

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 13:19:46

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76356

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa das súas deputadas **Patricia Iglesias Rey, María Elena Espinosa Mangana e Silvia Longueira Castro**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 5.ª, Sanidade, Política Social e Emprego**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Os Socialistas de Galicia, consideramos que a sanidade e o dereito á saúde é un dos pilares máis importantes da nosa sociedade, e como tal, creemos que é imprescindible dotar aos centros de saúde de todas aquelas melloras tanto materiais como profesionais que precisen.

Cando falamos de dereito á saúde, estémonos a referir a que todos os cidadáns e cidadá temos dereito a ser atendidos/as por un médico/a no menor prazo posible, para ver así de resolver os nosos problemas de saúde. E moi especialmente as persoas maiores e os nenos e nenas.

No caso do consultorio de Cacheiras, estase a producir dende hai moito tempo unha situación que deixa en desamparo ás familias da poboación infantil que está adscrita a este centro.

A praza de pediatría deste centro de saúde, está en precario dende hai meses, o que ocasiona prexuízos e inquiredanzas ás familias que acoden ao centro cos seus rapaces menores e que se atopan con que uns días hai pediatra e outros non o hai, non ten horario fixo, e en moitas ocasións dende o propio centro, ante a falta de facultativo, indícanlle ás familias que acudan ao servizo de Urxencias do Hospital Clínico de Santiago.

En febreiro de 2024, o Concello de Teo confirmaba que o centro de saúde de Cacheiras cubriría en marzo de forma fixa a praza de especialista en pediatría, pero isto non foi así, pese ás promesas e publicidade que se fixeron, o certo é que os rapaces e rapazas de Cacheiras, non dispoñen dun servizo completo de atención pediátrica, senón dun servizo precarizado, no que cando hai sorte temos pediatra, e se non toca hoxe, pois teñen que acudir ás urxencias do concello mais próximo.

De pouco serven ás familias as promesas que se fan dende o Concello e dende a Xunta de Galicia de que cando teñamos o ambulatorio novo teremos máis servizos. Esta promesa é un futurible. As familias queren pediatra xa, e atención pediátrica de forma fixa xa, porque a situación que están sufrindo é insostible, e merma moi gravemente a atención sanitaria dos pacientes nun núcleo con un censo de poboación infantil moi elevado.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a que atenda a petición urxente de unha segunda praza de pediatra no Consultorio de Cacheiras para evitar a precariedade do servizo que se está a sufrir neste centro, y que no caso de que se produza unha baixa ou calquera outro problema que afecte a un dos facultativos poida ser substituído ou complementado polo outro paliando así a deficiente situación sanitaria que están a padecer os rapaces asignados a este centro de saúde.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22468
Data envío: 27/03/2025 16:00:29.329

Asinado dixitalmente por:

Patricia Iglesias Rey na data 27/03/2025 15:52:41

Elena Espinosa Mangana na data 27/03/2025 15:52:50

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 15:52:59

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 15:53:07

CSV: BOPGDSPG-CHdillLo44-9
Verificación:
<https://sede.parlamentodegalicia.gal/tramites/csv/>

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / **981.55.15.30**

76359

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa do seu deputado e das súas deputadas **Julio Ernesto Abalde Alonso**, **Patricia Iglesias Rey** e **Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 1.ª, Institucional, de Administración Xeral, Xustiza e Interior**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

O pasado mes de marzo, a Xunta de Galicia realizou o seu Consello de Goberno en Ferrol anunciando unha serie de accións para estas zonas, unha das cales foi relacionada con actuacións financiadas pola Dirección Xeral de Administración Local dirixidas aos concellos en 2024 na área de Ferrol.

Dentro destas actuacións de axudas para o ámbito local en infraestruturas de uso público para a creación e/ou mellora das infraestruturas, instalacións, dotacións e equipamentos vinculados á prestación de servizos municipais coa financiación da área ferrolá de catro iniciativas beneficiarias no ano 2024.

Por outra parte, a través da liña competitiva do Fondo de Compensación Ambiental subvencionáronse tres proxectos para o desenvolvemento sustentable dos concellos.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 16:30:00
Nº Rexistro: 22473
Data envío: 27/03/2025 16:01:41.375

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se inclúan todos os detalles das axudas, proxectos e prazos nos que se van a levar a cabo as actuacións anunciadas para os concellos da área de Ferrolterra.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 15:55:46

Patricia Iglesias Rey na data 27/03/2025 15:55:58

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 15:56:09

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 15:56:16

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76361

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e da súa deputada **Julio Ernesto Abalde Alonso, Paloma Castro Rey e Carlos López Font**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 2.ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Unha desas medidas é a construción dun gran parque canino no polígono de Catabois, o primeiro destas características promovido pola Xunta e o Concello de Ferrol. En concreto, o futuro parque canino estará nunha parcela pública proposta polo executivo local e actualmente sen uso, localizada entre a estrada de Catabois, as vivendas de San Pablo e os depósitos de auga de Santa Mariña e ocupará unha superficie construída de aproximadamente 2.200 metros cadrados, equipado con diferentes elementos destinados a garantir o lecer e exercicio físico dos animais, así como o mobiliario necesario para os seus propietarios.

A Xunta de Galicia asumirá a redacción do proxecto e a posterior construción do novo parque canino ata completar os traballos para proceder á súa entrega formal, mentres que o Concello de Ferrol cederá os terreos, facilitará os

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:10:15
Nº Rexistro: 22481
Data envío: 27/03/2025 17:10:15.677

permisos municipais e farase cargo do posterior mantemento, explotación e conservación da infraestrutura.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se inclúa o proxecto do parque canino de Catabois no Concello de Ferrol, no que se recolla o orzamento e prazos de elaboración do proxecto e de construción.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 16:55:56

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 16:56:06

Carlos López Font na data 27/03/2025 16:56:13

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 16:56:20

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e da súa deputada **Julio Ernesto Abalde Alonso, Carlos López Font e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 2.ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Unha das medidas comunicadas foi a colaboración co Concello de Ferrol para levar a cabo a rehabilitación urbana da cidade incluíndo actuacións en seis barrios cun investimento total de 12 millóns de euros, o Goberno galego achegará o 75 % do investimento, 9 millóns de euros e o Concello de Ferrol aportará o resto de 3 millóns de euros.

As intervencións previstas do futuro convenio é a rexeneración urbana de barrios declarados BIC, históricos ou que están na traza do Camiño de Santiago para recuperar edificios e espazos para a cidadanía.

A Xunta de Galicia indica que financiará as obras destinadas a adecuación e reurbanización, e a Administración local asumirá o investimento da adquisición de soares e edificios para transformalos en infraestruturas sociais, sanitarias e

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REXISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:11:17
Nº Rexistro: 22486
Data envío: 27/03/2025 17:11:17.052

culturais; rehabilitación de edificios emblemáticos, e reurbanización de rúas, prazas ou accesos.

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe que inclúa o convenio e o proxecto de rehabilitación urbana de Ferrol indicando as accións previstas, tanto na adquisición de edificio e terreos así como as rehabilitacións e usos previstos das actuacións proxectadas.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 16:58:41

Carlos López Font na data 27/03/2025 16:58:54

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 16:59:00

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 16:59:08

Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76365

@PSdeG

Á MESA DO PARLAMENTO

O **Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia**, por iniciativa dos seus deputados e das súas deputadas **Julio Ernesto Abalde Alonso, Carlos López Font, Silvia Longueira Castro e Paloma Castro Rey**, a través do voceiro e ao abeiro do disposto no artigo 160 do Regulamento da Cámara, presenta ante esta Mesa a seguinte **proposición non de lei para debate en Comisión 2.ª, Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos**.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

Ferrol e a súa área metropolitana atópase nunha situación de infraestruturas, comunicación e actividade económica complexa. A súa comunidade económica e social está neste momento facendo un esforzo para facer fronte as dúas grandes transicións: a de sustentabilidade económica e enerxética e a de transformación dixital. Estas dúas transicións supón adaptar as estruturas económicas, sociais e de infraestruturas e comunicacións.

Un dos aspectos fundamentais desta nova situación é a mobilidade por autoestrada. Dentro das axudas para o transporte as tarifas gratuítas para as mozas e mozos e os maiores do ámbito da área de Ferrol xogan un papel fundamental, tanto nos traslados metropolitanos como as comunicacións con outras cidades de Galicia: A Coruña, Santiago, Lugo, etc.

Os programas de axudas para o transporte para xente moza e para maiores de 65 facilitan a estes colectivos viaxes de balde en autobús interurbano e no ferrocarril de proximidade na área ferrolá.

**Grupo
Parlamentario
Socialista**

PARLAMENTO DE GALICIA
REGISTRO XERAL ENTRADA
Data asento: 27/03/2025 17:12:11
Nº Rexistro: 22491
Data envío: 27/03/2025 17:12:11.255

Por todo o exposto, o Grupo Parlamentario dos Socialistas de Galicia presenta a seguinte proposición non de lei para o seu debate en Comisión:

O Parlamento galego insta a Xunta de Galicia a presentar perante esta Cámara no prazo dun mes un informe no que se detallen as medidas que ten previsto para impulsar de modo activo as axudas para as persoas maiores de 65 anos en Ferrol e a súa bisbarra, así como a tarxeta Xente Xoven, para facilitar a mobilidade da poboación de Ferrol e os concellos tal e como foi anunciado polo Goberno despois da realización do Consello de Goberno en Ferrol.

Santiago de Compostela, a 27 de marzo do 2025

Asinado dixitalmente por:

Julio Abalde Alonso na data 27/03/2025 17:01:37

Carlos López Font na data 27/03/2025 17:01:47

Silvia Longueira Castro na data 27/03/2025 17:01:57

Paloma Castro Rey na data 27/03/2025 17:02:06

José Ramón Gómez Besteiro na data 27/03/2025 17:02:12

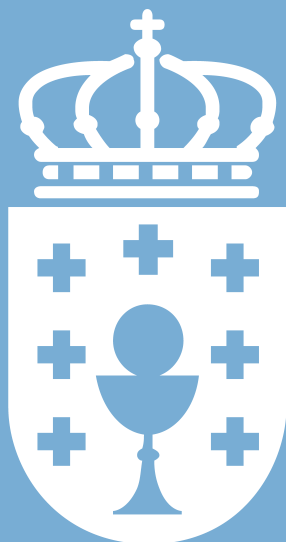
Grupo Parlamentario Socialista no Parlamento galego

 gp-socialista@parlamentodegalicia.gal / 981.55.15.30

76367

@PSdeG

PARLAMENTO
DE GALICIA

BOLETÍN OFICIAL DO **PARLAMENTO DE GALICIA**

Edición e subscricións:

Servizo de Publicacións do Parlamento de Galicia. Hórreo, 63. 15702. Santiago de Compostela.

Telf. 981 55 13 00. Fax. 981 55 14 25

Dep. Leg. C-155-1982. ISSN 1133-2727

